

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

DOLMABAĞÇE SARAYI ARŞİV KOLEKSİYONUNDA HAZİNE-İ
HASSA DEFTERLERİNİN YERİ VE BİR KATALOG

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÖKÇE DEMİRAY

İSTANBUL 2010

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

DOLMABAHÇE SARAYI ARŞİV KOLEKSİYONUNDA HAZİNE-İ
HASSA DEFTERLERİNİN YERİ VE BİR KATALOG

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

GÖKÇE DEMİRAY

Tez Danışmanı: Doç.Dr. Oğuz İcimsoy

İSTANBUL 2010

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans öğrencisi Gökçe Demiray'ın "Dolmabahçe Sarayı Arşiv Koleksiyonunda Hazine-i Hessa Defterlerinin Yeri ve Bir Katalog" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Bilgi ve Belge Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

Tez Danışmanı : Doç.Dr. Oğuz İcimsöy
Üniversitesi Marmara

İmza

Üye : Doç.Dr. Tuba Çavdar Karatepe
Üniversitesi Marmara

Üye : Doç.Dr. İshak Keskin
Üniversitesi İstanbul

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun 01 / 02 / 2010 tarih ve 2010/03-04 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof.Dr. Emel KEFELİ
Müdür

İÇİNDEKİLER

İçindekiler.....	I
Önsöz.....	IV
Özet.....	VI
Abstract.....	VII
Kısaltmalar.....	VIII

GİRİŞ MALİYE TEŞKİLATI VE HAZİNE

1. Büyük Selçuklularda Maliye Teşkilatı ve Hazine.....	1
2. Anadolu Selçuklularda Maliye Teşkilatı ve Hazine.....	3
3. İlhanlılar ve Moğollardaki Hazine.....	5

BİRİNCİ BÖLÜM OSMANLILAR'DAKİ HAZİNE GELENEĞİ

1. İç Hazine, Dış Hazine.....	6
2. Tek Hazineli Dönem.....	8
3. Darphane Müessesesi.....	9
4. Çok Hazineli Döneme Geçiş.....	10
4. 1. İrad-ı Cedid Hazinesi.....	10
4. 2. Zahire Hazinesi.....	11
4. 3. Tersane-i Amire Hazinesi.....	11
4. 4. Mukataat/ Mansûre Hazinesi.....	12
4. 5. Redif Hazinesi.....	13
5. Yeniden Tek Hazineli Dönem ve Maliye Hazinesi'nin Devreye Girişi.....	13

İKİNCİ BÖLÜM HAZİNE-İ HASSA

1. Hazine Dairesi ve Hazine-i Hassa.....	16
1. 1. Hazine-i Hassa'nın Kuruluşu	16
2. Hazine-i Hassa Nazırı ve Görevleri	19
3. Hazine-i Hassa Teşkilatı ve Kalemli.....	20
3.1. Zimmet Kalemli	21
3.2. Varidat Kalemli.....	21
3.3. Darphane Muhasebeciliği	21
3.4. Tahrirat Kalemli.....	21
3.5. Ceyb-i Hümayûn Kâtipliği/ Sergi Kalemli.....	21

4. Sultan Abdülmecid Döneminde Hazine-i Hassa Teşkilatı ve Kalemleri.....	21
4.1. Muhasebe Kalemi	22
4.2. Sergi Kalemi	22
4.3. Tahrirat Kalemi	23
5. Sultan II Abdülhamid Döneminde Hazine-i Hassa Teşkilatı ve Kalemleri...	24
5.1. Muhasebe Kalemi.....	24
5.2. Vezne İdaresi.....	24
5.3. Yoklama ve Kuyudat Kalemi.....	25
5.4. Tahrirat Kalemi.....	25
5.5. Evrak Kalemi	25
5.6. Sicill-i Ahvâl Kalemi	26
5.7. Depo Müdürlüğü	26
5.8. Hazîne-i Hâssa Dava Vekilliği	27
6. Hazine-i Hassa'ya Bağlı Birimler.....	27
6.1. Ebniye-i Seniyye Anbarı.....	28
6.2. Erzak Anbarı	29
6.3. Hatab Anbarı	29
6.4. Hububat Anbarı	30
6.5. Istabl-ı Âmire	30
6.6. Karhâne İdaresi	31
6.7. Matbah-ı Âmire	31
6.8. Mefrûşât-ı Hümâyûn İdâresi	32
6.9. Tamirhâne-i Hümâyûn.....	32
7. II. Meşrutiyet'in İlanından Sonra Hazine-i Hassa.....	33

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM EMLÂK-I HÜMAYUN

1. Emlâk-ı Hümâyun'un Tarihçesi.....	35
2. Emlâk-ı Hümâyun Kalemleri.....	36
2.1. Emlâk-ı Hümâyûn Kalemi	36
2.2. Emlâk-ı Hümâyûn Senedât Kalemi	36
2.3. Emlâk-ı Hümâyûn Komisyonu	36
2.4. Emlâk-ı Hümâyûn Teftiş Heyeti	37
2.5. Emlâk-ı Hümâyûn Hendesehânesi	37
3. Emlâk-ı Hümâyûn Teşkilâtı	37
3.1 Emlâk-ı Hümâyûn Teşkilâtı	37
3.1.1. Birinci Dersaadet Şubesi.....	37
3.1.2. İkinci ve Dördüncü Dersaadet Şubesi	37
3.1.3. Emlâk-ı Hümâyûn Dersaadet Üçüncü Şubesi	37
4. Emlâk-ı Hümâyûn Taşradaki Teşkilâtı	37

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM HAZİNE-İ HASSA EVRAKININ OLUŞUMU

1. Hazine Evrakı Oluşumu	39
2. Hazine-i Hassa Arşivi	40
2.1. Hazine-i Hassa Defter Çeşitleri.....	41
2.2. Hazine-i Hassa Form Çeşitleri.....	43
2.3. Hazine-i Hassa İlmühaber Çeşitleri.....	44
2.4. Hazine-i Hassa Pusula Çeşitleri.....	44
2.5. Hazine-i Hassa Çek Çeşitleri.....	45
2.6. Hazine-i Hassa Kırtasiye Çeşitleri	45

BEŞİNCİ BÖLÜM HAZİNE-İ HASSA DEFTERLERİ KATALOĞU

1.Dolmabahçe Sarayı Hazine-i Hassa 1277-1297 (1861-1881) Defterleri	
Katalogu.....	47
Sonuç.....	140
Ekler.....	143
Kaynakça.....	189

ÖNSÖZ

Hazine-i Hassa, padişahların şahsi gelir ve giderlerine ait işlerle ilgilenen bir teşkilat olarak Tanzimat'tan sonra kurulmuştur. Kurulduğu dönemlerde devlet bütçesinden padişahlara maaş olarak verilen tayinatlarla, saltanat makamına mahsus yerlerin gelirlerinden oluşan Hazine-i Hassa teşkilâtı asıl şeklini Sultan II. Abdülhamid zamanında bulmuştur. Bu çalışma, Milli Saraylar Daire Başkanlığı Dolmabahçe Sarayı'nda bulunan Hazine-i Hassa Arşivi defterleri kaynak alınarak, hazırlanmıştır. Milli Saraylar Hazine-i Hassa Arşivi'nin düzenleme çalışmasında defterlerde konularına göre bir tasnif yapılmış olduğu görülmekte, ancak belge gruplarına bakıldığında; bir zarfın içerisinde birbirinden bağımsız farklı konular ile karşılaşılabilir. Defterlerde numaralama, kronoloji esas alınarak yapılmadığından dolayı, katalog çalışmasında padişahların saltanat dönemlerine göre değil, nezaretin ilk 20 yılı dikkate alınarak hazırlanmıştır. Hazine-i Hassa Nezareti'nin teşekkülünün ilk 20 yılına dair 191 adet defter incelenmiş, Başbakanlık Osmanlı Arşivleri'nin katalog sistematigi rehber alınarak bir katalog hazırlanmaya çalışılmıştır. Mevcut defter kataloğu, hazırlanan çalışmayla zenginleştirilmiş; ilave muhteva bilgisinin yanı sıra, defterlerdeki konu başlıklarının ayrıntılı olarak örneklenmesi yoluna başvurulmuştur. Bugüne kadar Doç. Dr. Arzu Terzi'nin Hazine-i Hassa Nezareti adlı eseri dışında, Hazine-i Hassa Teşkilâtı hakkında yapılmış pek fazla araştırma olmaması hasebiyle, araştırmamızda referans eser olarak kullanılmıştır. Özellikle Hazine-i Hassa'ya bağlı birimler ve Hazine-i Hassa'ya ait kalemler bölümünde yararlanılan tek kaynak Arzu Terzi'nin Hazine-i Hassa isimli eseri olmuştur. Milli Saraylar Daire Başkanlığı

tarafından Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ne 2007 yılında devredilen Hazine-i Hassa Arşivi saray arşivi olması hususiyetini taşımakta olduğu için, yapılan çalışma, daha sonra da bu konuda çalışma yapacak araştırmacılar için kolaylık sağlama amacıyla hazırlanmıştır.

Bu konuyu seçmemde ve çalışmamın her safhasında bana yön veren, kıymetli görüş ve teşviklerini esirgemeyen Hocam Doç. Dr. Oğuz İcimsoy'a

hususiyetle teşekkür ederim. Çalışmam boyunca destek ve yardımlarından dolayı eşim Mehmet Ali Demiray'a, varlığıyla bana ümit veren oğlum Ömer Arda Demiray'a, rahat bir çalışma ortamı sağladığı için annem Sabire Hatip'e, bilgisayar desteği sağlamalarından dolayı kardeşlerim Göker ve Dilek Hatip'e her dâim yanımda olan ve beni yüreklendiren değerli meslektaşım Sevgi Ağca'ya teşekkürü bir borç bilirim.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Milli Saraylar Daire Başkanlığı İhtisas Kütüphanesi ve Arşiv ve Tarihi Araştırmalar Birimi ile İSAM Kütüphanesi görevlilerine yardımları için ayrıca teşekkür ederim.

ÖZET

Dolmabahçe Sarayı Hazine-i Hassa Arşivi, saray arşivi olma özelliğinin yanı sıra, Hazine-i Hassa Nezareti olarak adlandırılan müesseseye ait kalemlerde ve hazineye bağlı olarak çalışan dairelerde tutulmuş olan defter ve evraklardan oluşmaktadır.

Bu çalışmada, Hazine-i Hassa Nezareti'nin teşkilât ve idâresi hakkında bilgi verilmiş, Hazine-i Hassa'ya ait ilk 20 yıl dikkate alınarak, Başbakanlık Osmanlı Arşivi defter katalogları standartlarına göre bir katalog hazırlanmıştır. Hazırlanan örnek katalogda, Hazine-i Hassa'ya ait olan Karhane İdaresi, Mefruşat Anbarı, Ebniye Anbarı, İstabl-ı Âmire, Muhasebe Kalemi gibi birimlerde oluşturulmuş farklı defter ve form türleri hakkında malûmat verilmektedir.

ABSTRACT

Beside serving as the palace archive, the Ottoman Imperial Treasury Department of the Dolmabahce Palace consisted of registries and documents related to the units of the institution called the Ottoman Imperial Treasury Administration and to the departments under the control of the Treasury.

In this study, the information has been given on the organization and administration of the Ottoman Imperial Treasury Administration and a catalogue has been prepared in line with the registry catalogue standards of the Ottoman Archive of the Prime Ministry covering first 20 years of the Ottoman Imperial Treasury Department. The example catalogue gives information about different registries and form types available in units such as Karhane İdaresi which supplied the Imperial Palace with ice and snow in summer months, the furnishing store (Mefruşat Anbarı), the administration controlling the construction and maintenance of the buildings of the Empire (Ebniye Anbarı), the Imperial stables (İstabl-ı Âmire) and the accounting department under the control of the Imperial Treasury (Muhasebe Kalemî).

KISALTMALAR

a.g.e. Adı geçen eser

a.g.m. Adı geçen makale

Bkz. Bakınız

C. cilt

S. Sayı

s. sahife

TDVİ A Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

TTK Türk Tarih Kurumu

MEB Milli Eğitim Bakanlığı

İÜEF İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

IRCICA Research Centre For Islamic History, Art and Culture (İslâm Tarih,
Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi)

GİRİŞ

MALİYE TEŞKİLATI VE HAZİNE

1. BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ'NDE MALİYE TEŞKİLATI VE HAZİNE

Hazine, bir şeyi saklamak, biriktirmek anlamına gelir. Arapça hazn kökünden ismi mekân olan hizâne, Türkçe'ye hazîne şeklinde geçmiştir. XIII.yüzyıldan itibaren hazne biçiminde de kullanılmıştır. Hazine kelimesi, altın, gümüş, mücevher v.b. değerli eşya yığını, büyük servet ve bunların saklandığı yer olarak da anlamlandırılmıştır. Diğer İslâm devletlerinde olduğu gibi Selçuklular'da da para, hil'at, vesika, silâh, kıymetli eğer takımları ve mücevheratın saklandığı yer olarak hazine kelimesinin oldukça sık geçtiği görülmüştür. İbn Bîbî, asıl devlet hazinesine “hazine-i âmire” dendiğini belirttiği gibi, tahsil edilen paraların, savaşta ele geçirilen ganimet mallarının, bunlarla ilgili kayıtları ihtiva eden defterlerle muahede metinlerinin de burada muhafaza edildiğini ifade etmiştir.¹

Selçuklu Devleti'nde hükümet, devleti idare eden bir organ olup, “divan” adı verilen bakanlıklardan müteşekkildi. Her divanın başında “Sahib-i Divan” unvanını taşıyan bir bakan vardı. Bunların hepsi bir araya geldiği zaman “Büyük Divan”ı (Divan-ı Saltanat/ Bakanlar Kurulu) meydana getiriyordu.² “Divan-ı Saltanat” adı verilen büyük divan, merkezde veya hükümdarların bulundukları yerde devletin genel işlerini düzenlemek ve yürütmek görevini üstlenmişti. Bundan başka yine merkezde devletin malî, askerî ve adlî işlerine bakan ikinci derecede divanlar yer alırdı. Eyaletlerde de işleri yürüten küçük divanlar bulunuyordu. Büyük divanın başında bugünkü başbakanlık görevini yürüten ve sultanın mutlak vekili olan sahib-i divan-ı saltanat veya hace-i büzürg denenen vezir bulunuyordu. Vezir, aynı zamanda “Vezirlik Divanı” (Divanü'l-Vüzare) adındaki başka bir divanın da başında bulunuyordu.

1 Cengiz Orhonlu, “Hazine”, TDVİA, C XVII, İstanbul, Diyanet Vakfı Yayınları, 1994, s.130

2 Salim Koca, “Selçuklular'da Teşkilat ve Kültür”, Selçuk Üniversitesi, Selçuklu Araştırma Merkezi, I-II. Milli Selçuklu Kültür ve Medeniyet Semineri Bildirileri (1991-1992, Konya), Selçuk Üniversitesi, Selçuklu Araştırma Merkezi Yayınları, 1993, s.18-19

Selçuklu vezirlerinin diplomatik vesikaların hazırlanmasını iyi bilmeleri ve mali mevzulara hakim olmaları gerektiği için, genellikle Divan-ı İnşa ve Divan-ı İstifa'da görev yapmış kimseler olması tercih edilirdi. Selçuklu vezirleri vergiyi toplamaktan sorumlu oldukları için olağanüstü durumlarda kullanılmak üzere “İhtiyat Akçesi” adında, asıl hazineden ayrı bir hazine daha bulundururlardı.

Büyük Divan'ın vezirden sonra gelen en önemli azası “müstevfi” idi. Sahib-i Divan-ı İstifa da denirdi. Devletin bütün mali işlerine bu divan bakmakta olup, yalnız arazi ve ikta defterleri ve onların işlemleri büyük divana ve oradaki pervanenin sorumluluğu altındaydı.

Divan-ı İstifa devletin gelir ve giderlerini defterlere kaydeder ve yıllık bütçeyi düzenlerdi. “Amid” adı verilen ve ülkenin muhtelif yerlerinde vergi toplayan tahsildarlar, müstevfiye bağlıydılar. Her vilayette bir amid bulunurdu.

Ayrıca müstevfilerin “naip” olarak isimlendirilen yardımcıları da vardı. Bunlar lüzumu halinde müstevfinin yerine geçebilirdi. Her vilayetin gelir ve giderleri Siyasetname'ye göre müstevfi divanı tarafından tespit edilirdi.³

Büyük Selçuklu Devleti'nde iki türlü hazine vardı:

Masraf (Harç) Hazinesi: Bu hazineye, vilayetlerden divan kararıyla âmiller (tahsildarlar) tarafından toplanan şer'i ve örfî vergilerden elde edilen paralar konulur, eğer gelirden çok masraf yapılırsa; “İhtiyat Hazinesi”nden alınan para ile açık kapatılırdı.

Asıl (İhtiyat Hazinesi): Yedek ve ihtiyat hazinesiydi. Masraf hazinesinde paraya ihtiyaç hasıl olup kullanıldığında, asıl hazineden oraya ikraz edilir ve sonra dış hazine olan masraf hazinesi, gelen gelirlerle bu borcu öderdi.⁴ Bu hazinenin gelirini tâbi devletler ile, haslardan alınan para ve hediyeler teşkil ederdi.

Selçuklular zamanında (1037-1157) dinar (altın para), dirhem (gümüş para) ve bakır para kullanılmıştır. Devletin başlıca gelir kaynakları ise şunlardır:

1. Müslüman çiftçilerden alınan aşar (onda bir) ile hayvan vergisi)
2. Gayri müslimlerden alınan cizye (kafa vergisi) ile haraç (arazi vergisi)

³ Zeki Atçeken, Yaşar Bedirhan, *Osmanlı Müesseselerine Methal*, Selçuklu Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi, Konya 2004, s.39-41

⁴ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti Teşkilatına Medhal*, TTK Yayınları, Ankara 1988, s.43

3. Kara ve deniz sınırlarından giren ve çıkan mal ve eşyalardan alınan gümrük
4. Pazarlarda alınan ve satılan mallardan alınan para.
5. Madenlerden alınan vergiler.
6. Tâbi (vasal) devletlerden her yıl alınan belli vergiler
7. Savaşta düşmandan alınan ganimetin beşte biri (humus-ı hamse)
8. Çeşitli yerlerden gelen vergiler, hediyeler ve bağışlar

2. ANADOLU SELÇUKLU DEVLETİ'NDE MALİYE TEŞKİLATI VE HAZİNE

Anadolu Selçuklu Devleti'nde mali işlere Divan-ı İstifa bakmaktaydı, sorumlusu da müstevfi idi. Diğer doğu devletlerinde olduğu gibi Anadolu Selçukluları'nda da hazine sadece para konup saklanan yer değildi. Para hazinesi olduğu gibi hil'at, vesaik ve silah hazineleri de vardı. Bunlardan vesâik hazinesi bugünkü anlamda arşivi :

Para saklanan hazine:

- a) Hazine-i Âmire (Devlet Hazinesi) Devletin tüm gelirinin toplandığı hazine,
- b) Hazine-i Hassa (İç Hazine) Hükümdarın şahsına özgü hazine, olmak üzere ikiye ayrılırdı.⁵

Anadolu Selçuklu Devleti'nin gelir kaynakları ise şunlardır:

- a) Müslüman çiftçilerden alınan öşür (onda bir) ile hayvanlardan alınan vergi,
- b) Müslüman olmayanlardan alınan haraç adlı arazi vergisi ve cizye adı verilen kafa vergisi
- c) Gümrük ve maden gelirleri,
- d) Humus-u Şer'i denilen savaşlarda elde edilen ganimetlerin beşte biri,
- e) Devlete bağlı olan beylik ve devletlerin göndermiş olduğu vergi ve hediyelerdir.

⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti Teşkilatına Medhal*, TTK Yayınları, Ankara, 1988, s.124

Bu gelirler devlet hazinesinde toplandıktan sonra hassa ordusunun maaşlarına harcanır, kalan paralarla bayındırlık işleri görülür ve kimsesizlere bakılırdı. Bir miktar para ise iç hazineye alınır ve yedek akçe olarak saklanırdı.

Selçuklular zamanında (1077-1307) devletin mali ve idari işlerini teftiş etmekle vazifeli olan Divan-ı İşraf-ı Memalik adında bir divan bulunmaktaydı. Bu divanın başkanına “Müşrif” veya “Müşrif-i Memalik denmekteydi. Bu divan, gereken yerleri kontrol için “naib” yani divan müfettişleri gönderirdi. Müşrifin görev alanları ise şunlardı:

1. Divana ait defterlerin kontrolünü yapmak.
2. Vergi kaynaklarının tesbitini yaparak devletin gelirini arttırmak.
3. Hazineye ait gelirleri ortaya çıkarmak.
4. Vergilerin toplanmasında ve müsaderelede rüşvet ve iltiması önlemek.
5. Selçuklu hanedanına ait binaların gelir ve giderlerini incelemek.
6. Divandan çıkan yazıları kontrol etmek.

Osmanlı İmparatorluğu’nda da maliye teşkilatını iki büyük hazine oluşturmuştur. Birisi bütün devlet gelirlerini toplayıp, kanunlarla gerekli yerlere sarf eden Divan-ı Hümâyûn Hazinesi, diğeri yine belirli kanunlarla toplanarak lüzum ve ihtiyaç halinde maliye hazinesine yardım eden İç İhtiyat Hazinesi olup birisinin idare ve mesuliyeti sadrazamın elinde, ikinci hazine olan İç Hazinesinin idaresi sarayda Hazinedarbaşının elinde bulunmaktaydı. Her iki hazine de temelde padişahın sorumluluğundaydı.

Osmanlı Divan-ı Hümâyûn’daki maliye hazinesi, padişahın sadrazamdaki mühr-ü Hümâyûnu ile başdefterdar tarafından açılır ve kapanırdı. İç hazine ise hazinedarbaşı, hazine kethüdasının emrinde olup, en son merci padişahı. İşte bu nedenle, yönetim sorumluluğu sadrazamın ve defterdarın üzerinde olan ve Ruznamçe Kalemi tarafından kayıtları tutulan hazineye dış hazine (Miri hazine, Divan-ı Hümâyûn hazinesi, Hazine-i birun, Taşra hazinesi), sultanın özel gelirine de iç hazine (Hazine-i Enderun, Hazine-i Hassa) denilirdi.⁶

⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, “Osmanlı Devleti Maliyesi’nin Kuruluşu ve Osmanlı Devleti İç Hazinesi”, Belleten, XLII, 165, Ankara, 1978, s. 73

3. İLHANLILAR VE MOĞOLLARDAKİ HAZİNE

Osmanlı Devleti Maliye Teşkilatı Batı Moğolları denilen İlhani Teşkilatı'ndan alınmıştır. Orta Asya'da geniş bir hududa sahip olan Büyük Selçuklu İmparatorluğu bütün devlet ve maliye teşkilatını Samanîler, Gazneliler ve Abbasiye hilafetinden aldıkları gibi Moğol İmparatorluğu da teşkilatını, istila ettiği Büyük Selçuklu Devleti'nin kabul ettikleri teşkilatından almışlar ve maliye hususunda mükemmel bir teşkilat vücuda getirmişlerdir.

Büyük Moğol Devleti kuruluşundan ve İslamiyeti kabullerinden itibaren, devleti kurdukları coğrafya İslam coğrafyası olması ve İslam kültürünü taşıdıklarından maliye teşkilatlarında da Selçuklular'da olduğu gibi siyakat yazı ve rakamlarını kullanmışlardır.

Moğol Devleti Anadolu Selçuklu Devletini nüfuzu altına aldıktan sonra da Orta Anadolu'da İlhanlılar'ın yani Moğolların mali usulleri uygulanmıştır.

İlhanlılar yani Batı Moğolları Osmanlı Devleti'nin kuruluş zamanlarında son demlerini yaşamaktayken de Orhan Gazi, İlhanlı Hazinesi'ne vergi ödemekte olan bir beylikti. Uç beylikleri olan Karaman, Germiyan, Hamid, Denizli, Aydın, Eğirdir beylikleri de İlhanlı Hazinesi'ne vergi vermişlerdir.⁷

⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *a.g.m.*, s.67

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLILAR'DAKİ HAZİNE GELENEĞİ

1. İÇ HAZİNE, DIŞ HAZİNE

Osmanlılar hazine geleneğini Selçuklular'dan almışlardır. Selçuklular'da devlet gelirlerinin toplandığı hazine Hızâne-i Âmire ismini alırken, Osmanlılara da aynı isimle geçmiştir. Hızâne-i Hâss da denilen destek hazinesi Osmanlılar'daki iç hazineye benzemektedir.⁸

Dış hazinenin gelir ve giderleri, bütçeyi oluşturduğu için, devlet iktisat ve maliyesini daha yakından ilgilendirmektedir. Dış hazinenin gelir fazlası iç hazineye aktarılır ve burada muhafaza edilirdi. Bu meblağlar dış hazine için masraf kaydedilirdi. Yine gerektiğinde padişahın izniyle dış hazineye kredi veya karşılıksız olarak verilen meblağlar dış hazineye gelir olarak kaydedilirdi. Dış hazine, devletin şeri ve örfi olarak tahsil ettiği vergilerden tedarik suretiyle elde edilirdi. Dış hazine Topkapı Sarayı'nın içinde ve birinci yer olan Bab-ı Hümayûn'dan girilince sağ tarafta bulunuyordu, fakat dış hazinenin burada bulunması eskiden beri devam eden bir gelenek değildir; çünkü Halkondil Zeyl'ine göre Maliye Hazinesi Divan-ı Hümayûn'un yanındadır. Divanın muntazam bir şekilde toplandığı zamanlarda defterdarın Maliye Hazinesi'ni açıp kapaması da dış hazinenin Divan-ı Hümayûn'un yanında olduğunu desteklemektedir.⁹ Buna göre, dış hazinenin sonradan Bab-ı Hümayûn'un yakınına nakledildiği anlaşılmaktadır.

Osmanlı İmparatorluğu'nda Divan-I Hümayûn'da, her divandan sonra padişahın sadrazamdaki mührüyle mühürlenene ve divanın toplandığı günler açılan üç hazineden biri de Defterhâneydi. Defterhâneye bu kadar önem verilmesinin sebebi ise, devletin esasını teşkil eden toprak işlerini, reaya hukukunu muhafaza etmek ve tımarlı asker teşkilatı ile toprak hizmeti yapan erbabı takip edebilmek içindi.¹⁰

⁸ Ahmet Tabakoğlu, "Osmanlı Devletinin İç Hazinesi", Osmanlı Maliyesi Kurumlar ve Bütçeler I, Haz. Mehmet Genç, Erol Özvar, İstanbul, Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi, 2006, s.51

⁹ Mübahat Kütükoğlu, "Osmanlı İktisadî Yapısı", Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi I, İrcica Yayınları, İstanbul, 1994, s.523

¹⁰ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, TTK Yayınları, Ankara, 1998, s. 95

Dış hazineden para çıkması da belli usullere göre yapılmaktaydı. Çıkacak para nereye sarfedilecekse, defterdarın imzasıyla sadrazama arz olunur ve onun tarafından mutlaka pençe denilen buyruldu ve sah işaretiyle müsaade edilir ve defterdar tarafından küçük sah işareti konduktan sonra sergi halifesi olan veznedar tarafından ödeme yapılırdı.¹¹

İç hazinede ise değerli eşyalar korunur, bu nedenle de sarayın iç bölümlerinden birinde saklanırdı.¹² İç hazinenin nazırı Hazinedarbaşı idi. Bir de diğer işlemleri yürütmekle vazifelendirilmiş hazine kethüdası bulunmaktaydı. XVI. ve XVII. asırlarda hazineye para giriş- çıkışı hazinedarbaşının düzenlediği temessük tabir edilen senetle (müsaade) olurdu. XVII. asrın sonlarına doğru iç hazine nakit yönünden eridiği için, tek yetkili hazine kethüdası olmuştu.

İç hazinede, altın ve gümüş nakdin dışında, kıymetli altın ve gümüş mücevherat, çeşitli kumaşlar, halılar ile ağır ve kıymetli eşyalar bulunurdu. Enderun'da iç hazineden başka, Bodrum hazinesi, Has oda hazinesi, İfraz hazinesi, Çilhane hazinesi ve Has ahur hazinesi, Hilat hazinesi gibi birkaç hazine daha bulunmaktaydı.

Bodrum hazinesinde, XVII. asır başlarına kadar altın ve gümüş sikke ve çubukları bulunurdu. Kanuni Sultan Süleyman, doğu seferine giderken Bodrum hazinesindeki çubukları da yanında götürerek yolda sikke kestirmişti.¹³

İfraz hazinesinde muhtelif cins sikkelerden ayrılıp, ihtiyaç halinde sarfedilmek üzere hazırlanmış olan meskûkâtan müteşekkil bir yer idi. Burada mevcut bulunan altın ve gümüş sonraki asırlarda lazım oldukça bir heyet tarafından çıkarılarak, sikke kesilmek üzere Darphane'ye gönderilmiştir.¹⁴

Çilhane hazinesinde, şal, kuşak, entari ve çok kıymetli kumaşlar ile hediye olarak gelen eşyalar, öd ve anberlerin saklandığı yer idi. Ayrıca sultan ve şehzade doğumları sebebiyle takdim edilen hediyeler ve değerli muhallefat eşyası da burada bulunmaktaydı. Enderun'un en üst mertebesindeki Hasoda'da bulunan Hasoda hazinesine, acil ihtiyaç durumlarında müracaat edilirdi. Has Ahur hazinesi ise Has

¹¹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s.365

¹² Ahmet Tabakoğlu, *a.g.m.*, s.51

¹³ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "Osmanlı Devleti Maliyesi'nin Kuruluşu ve Osmanlı Devleti İç Hazinesi", *Belleten*, XLII, 165, Ankara, 1978, s. 75-78

¹⁴ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *a.g.m.*, s.77

Ahırlar yakınında değerli taşlarla süslü altın ve gümüş koşum takımlarının korunduğu bir yerdi.¹⁵

Hilat hazinesinde hilat ve kürklerle muhallefet eşyaları (ölüm veya başka bir sebeple mallarına el konan şahısların hazineye intikal eden eşyaları) muhafaza edilirdi.

Hilat ve Has Ahur Hazineleri Topkapı Sarayı'nın üçüncü kapısı olan Bâbüssaade'nin dışında, diğerleri ise üçüncü avludaydı.¹⁶

2. TEK HAZİNELİ DÖNEM

Ceyb-i Hümâyûn (Harem-i Hümâyûn) hazinesi padişaha ait gelirleri ve bunlardan yaptığı harcamaları ifade etmekteydi. Ceyb-i Hümâyûn'un yetkili amiri "sır kâtibi adını taşıyan yüksek dereceli bir memurdu. Bu hazinenin gelirleri; her ay Divan-ı Hümâyûn'dan verilen 50.000 akçe, bazı haslar ve sultan vakıflarının gelirleri, mukataa gelirleri, İstanbul ve Edirne bostancıbaşlarının has bahçeler mahsulatından topladıkları hasılat, Eflâk ve Boğdan voyvodalıkları vergileri,¹⁷ darphane faizleri, hediyeler, müsadereler ve muhallefat gelirleri ve Mısır hazinesi ya da Mısır irsaliyesi denilen, bu eyaletten gönderilen yıllık vergilerden müteşekkildi. XVII. yüzyılın sonlarından itibaren Mısır valileri, Mısır irsaliyesi haricinde "ceyb-i Hümâyûn harçlığı" adında 5000 mamul hasene (altın sikke) göndermişlerdir. Bu hazinenin giderleri ise harem aylıkları, padişahın dağıttığı ihsanlar, bahşişler, sadakalar, fitre ile Mekke ve Medine'ye gönderilen surre ve hediyelerden ibaretti. Dış hazinenin gelir fazlası burada muhafaza edildiği gibi, lüzum oldukça yeni kesilen sikkeler de Ceyb-i Hümâyûn hazinesine konulurdu.¹⁸

Osmanlılarda iç ve dış hazineden başka XVI. yüzyılın ortalarında teşekkül etmiş bir de Yedikule hazinesi vardı. Bir kaynağa göre Kanuni Sultan Süleyman zamanında (1520–1566) iç hazine, mevcut parayı almadığından dolayı Yedikule Hazinesi'nin iç hazinenin bir şubesi olarak ihdas edildiği ifade edilirken;¹⁹ diğer bir kaynakta da Fatih zamanında (1451–1481), zaferle sonuçlanan savaşlardan elde edilen ganimetin fazlalığı

¹⁵ Cengiz Köseoğlu, Hazine, Yapı ve Kredi Bankası Kültür ve Sanat Hizmetlerinden, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları 1980, s.3-4

¹⁶ Mübahat Kütükoğlu, "Osmanlı İktisadî Yapısı", Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi I, İstanbul, İrcica Yayınları, 1994, s.524

¹⁷ Mübahat Kütükoğlu, *a.g.m.*, s.525

¹⁸ Halil Sahillioğlu, "Ceyb-i Hümayun", TDVİA, C 7, İstanbul, Diyanet Vakfı Yayınları, 1994, s.465-466

¹⁹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilatı* TTK Yayınları, Ankara, 1998, s.363

sebebiyle iç hazinenin dolması neticesinde, Yedikule’de bir hazinenin daha devreye girdiği bahsi geçmektedir.²⁰

İhtiyaç hasıl olduğunda ödeme güçlüğüne gidermek amacıyla iç hazine dış hazineye borç verebilirdi. Tımarlılar sefere giderken mahsullerini ve gelirlerini elde edemedikleri zamanlarda iç hazineden borç verilirdi. XVII. yüzyılın sonlarına doğru ortaya çıkan bunalımlı dönemde alınan borç miktarlarında artış kaydedilmiştir. Özellikle sefer yıllarında alınan ödünç meblağlar, av, sefer, mühimmat, kale tamirleri, tayinat, vs. için yapılan harcamaları karşılıyordu. Geri ödemelerde ise ağır savaş koşulları karşısında çeşitli zorluklar yaşanıyordu.²¹

3. DARPANE MÜESSESESİ

XVIII. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Darphane Kurumu, Osmanlı maliye teşkilatı içinde ayrı bir önem kazanmış, statü değiştirerek adeta ikinci bir devlet hazinesi olarak devletin gelir ve gider idaresinde rol oynamıştır.

Darphane sermayesinden savaş giderlerine tahsis olunan paralar “seferiyye akçesi” adıyla tabir edilmiştir. Hazine-i Âmire’de para olduğunda masraflar oradan karşılanır, yoksa Darphane bütçesinden karşılanırdı. Darphane’de önemli fonların birikebilmesi, vakıf mukataalarının idaresinin bağlanmasıyla sağlanmıştır. “Haremeyn mukataatı ve tevliyetleri” Darphane gelirlerinin başında yer almıştır.

Önceleri Haremeyn evkafı ve mukataaları 1757-1758 yılına kadar Darüssaade ağalarının nezaretinde iken, bu mukataalar yeni bir düzenlemeye tâbi tutularak malikâne sisteminin içine alınmıştır. Mukataaların müzayede, satış ve iltizam yetkisi defterdarlara verilmiştir.²²

1766 yılından itibaren, Haremeyn mukataaları ve tevliyetleri Darphane’den idare edilmeye başlanmış, ve mukataaların satış bedelleri olan “muacceleler” Darphane’ye girmeye başlamıştır.

Darphanece idare olunan mukataalar, sadece haremeyn mukataaları olmakla kalmamış, başka fonlardan da gelirleri devam etmiştir. Başlıca gelir kaynakları sırmakeşhane mukataası olmak üzere çiftlik ve tımar ile muhallefat ve müsadere

²⁰ Mübahat Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 526

²¹ Ahmet Tabakoğlu, *Gerileme Dönemine Girerken Osmanlı Maliyesi*, İstanbul, Dergâh Yayınları, 1985, s.5-36

²² Yavuz Cezar, *Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi (XVIII. yydan Tanzimat’a Mali Tarih)*, İstanbul, Alan Yayıncılık, 1986, s.100

yoluyla elde edilen kaynaklar olmuş, ayrıca para basımından elde edilen gelirleri de devam etmiştir.²³

4. ÇOK HAZİNELİ DÖNEME GEÇİŞ

1793 yılına kadar, Osmanlı maliye teşkilatında tek hazine olarak Hazine-i Âmire vardı. Merkeze ulaşan devlet gelirleri bu hazinede toplanır ve gerekli ihtiyaçlar karşılanırdı. Hazine-i Âmire'nin baş sorumlusu Baş Deferdar idi. Şıkk-ı Evvel Defterdarı da denilirdi. Şıkk-ı Sâni ve Şıkk-ı Sâlis unvanıyla adlandırılmış iki de yardımcısı bulunmaktaydı. 1793 yılında İrâd-ı Cedid Hazinesi'nin kurulmasıyla birlikte, Osmanlı Devleti'ndeki tek hazine ve tek defterdar düzeni sona ererek, çoklu hazine ve defterdarlıklar dönemine geçilmiştir. Yeni malî politikaların uygulamaya konulmasıyla birlikte yeni hazinelerin kurulması gündeme gelmiştir. Sultan III. Selim döneminde de (1789-1807) Tersane ve Zahir Hazinesi kurularak hazine sayısı dörde çıkmıştır.²⁴

4. 1. İrâd-ı Cedid Hazinesi

Sultan III. Selim döneminde (1789-1807) yeni kurulan Nizâm-ı Cedid ordusunun masrafları ile birlikte savaş giderlerinin karşılanması amacıyla 19 Receb 1207 (2 Mart 1793) tarihli kanunname ile İrâd-ı Cedid Hazinesi kurulmuştur. Hazinenin gelir kaynakları ise şunlardır:

1. Faizi on kese olan mirî haremeyn mukataalarından mahlul olanlar İrâd-ı Cedid'e devredilecektir.²⁵
2. Başta pamuk resmi olmak üzere Hazine-i Âmire tarafından idare edilmekte olan bazı mukataalarla Darphane tarafından idare edilen Haremeyn mukataaları ve tımarların idare ve iltizam işleri İrâd-ı Cedid tarafına devredilmiştir.
3. Mahlul olacak eshamın zaptedilmesi ve faizleri de İrâd-ı Cedid gelirlerine dahil olacaktır.

²³ Yavuz Cezar, a.g.e., s.102-103

²⁴ Yavuz Cezar, a.g.e., s.151

²⁵ Enver Ziya Karal, *Selim III'ün Hatt-ı Hümayunları*, Ankara, TTK Yayınları, 1988, s.87

4. Hazine-i Âmire'ye ve Darphane'ye ödemelerin zamanında yapılabilmesi için, zecriye resmi başta olmak üzere bazı resimlerin toplanması İrâd-ı Cedid Hazinesi tarafından yapılacaktır.

5. Humbaracı tımarları da buraya bağlanacaktır.²⁶

4. 2. Zahire Hazinesi

Zahire Hazinesi'nin kuruluşu III. Selim döneminde (1789-1807) olmuştur. İstanbul'un iâşesini sağlamak ve zahire temin edebilmek amacıyla kurulmuştur. 1203 (1788-1789)'deki kıtlık olayı nedeniyle²⁷ 1793'de Zahire Nezareti'nin kurulmasıyla işe başlanmıştır.²⁸ Paranın işletilmesi ve hesaplarının görülmesi Hazine-i Âmire'ye ait olmak üzere, zahire alımları için, Darphane'den zahire sermayesi adıyla bir fon ayrılmış, döner sermaye oluşturulmuştur. Topkapı Sarayı'nda Kapıarasında bulunan hazinenin günlük hesapları sergi halifesi ve veznedar taraflarından görülüp, sergi pusulaları her akşam zahire nâzırı ve başdefterdara teslim edilmiştir. Ödemenin yapılabilmesi için, sadrazam ve başdefterdarın işaretleri haricinde nâzırın da tezkirenin arkasına sah çekmesi gerekmektedir.

4.3. Tersane-i Âmire Hazinesi

1793 yılına kadar tersane masrafları Hazine-i Âmire tarafından karşılanırken İrâd-ı Cedid'in kurulmasından sonra bu hazineden ödenmeye başlamıştır. 1787-1792 savaş yıllarında, tersane ve donanma giderlerinin artması, tersane hesaplarına bakacak özel bir müesseye ihtiyaç gösterdiğinden, 1804 sonlarından itibaren İrâd-ı Cedid Hazinesi'ne bağlı bazı mukataalarla deniz zeâmet ve tımarlarının gelirleri, mahlûl esham faizleri ve kalyoncu bedeliyyeleri buraya aktarılmıştır. 6 Şubat 1805'de Tersane Hazinesi kurulduktan sonra vakıf mukataaların mallarına yapılan zamlar ile ipek resmi hasılatı da gelir kalemlerinin arasına ilave edilmiştir.²⁹

Darphane, Hazine-i Âmire ve Tersane Hazinesi'ni desteklemek üzere bir ihtiyat hazinesi görevini üstlenmişti. Yeniçeriliğin ortadan kaldırılması ve yerine Asakir-i Mansûre-i Muhammediye ordusunun kurulması üzerine, mukataaların bir kısmı darphaneden ayrılarak gelirleri, kurulan yeni ordunun masraflarına tahsis edilmişti.

²⁶ Yavuz Cezar, *a.g.e.*, s.156; Mübahat Kütükoğlu, *a.g.m.*, s.527

²⁷ Arzu Terzi, *Hazine-i Hassa Nezareti*, Ankara, TTK Yayınları, 2000, s.7

²⁸ Mübahat Kütükoğlu, *a.g.m.*, s.527

²⁹ Mübahat Kütükoğlu, *a.g.m.*, s.528; Yavuz Cezar, *a.g.e.*, s.208-213

Sorumluluğu başdefterdara verilen Mukataat Hazinesi, Hazine-i Âmire'nin bir şubesi konumundaydı. Ancak, yeni gelir kaynaklarının Asâkir-i Mansûre'ye tahsis edilmesiyle bu hazinenin giderek önem kazanması ve Hazine-i Âmire ile ikisini bir arada tek elden yönetmenin zorluğu gözönüne alınarak 9 B 1242 (6 Şubat 1827) tarihinde yeni ordunun tüm gelir ve giderlerini idare etmek üzere Mukataat Nezareti kurularak müstakil hale getirilmiştir.³⁰

4. 4. Mukataat / Mansûre Hazinesi

Sultan II. Mahmud zamanında yeniçeriliğin lağvından sonra kurulan Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye'nin ihtiyaçlarının karşılanması için teşkil edilmiştir. Masrafların karşılanabilmesi için cizyeye %30 oranında zam yapılarak cizye hâsılatı, Darphâne-i Âmire tarafından idare edilen bazı mukataaların geliri ve Ceyb-i Hümâyûn Hazinesi'nce mevcut olan emlâk-ı hümâyûn hasılatı ile kapu harcı ve boğça bahalardan (eyelet ve sancakların tevcih ve ibkalarında sadrazam ile bazı vazifelilere gönderilen meblağlar için kullanılan tabirlerdir.) sağlanan hasılât da buraya tahsis edilerek Hazine-i Âmire'nin gelir kalemleri arasına dahil olmuştur.³¹ Başdeftedar Hazine-i Âmire'nin idare etmekle, Asâkir-i Mansûre Nazırı da ona yardımcı olmakla vazifelendirilmiştir.³² Diğer gelirlerle ek olarak pamuk resmi ile ağnam tertibi de ilave edimiştir. Yeni bir düzenleme yapılan ihtisab resmi, resm-i mirî, damga, tahmis, kantariye, reftiye gibi resimlerle o zamana kadar ihracı yasak bazı malların ihraç edilebilmesi karşılığında konan ruhsatiye resmi de Mukataat Hazinesi'ne devredilmiştir. Afyon başta olmak üzere bazı mallar üzerine yed-i vâhid denilen devlet tekeli konularak, bu malların alış ve satış fiyatları arasındaki kâr ile afyon mümeyyizliği hâsılatı da bu hazineye gelir olarak kaydedilmiştir.

Önceleri gelir ve masraflar aynı elden yürütülürken 1829'da gelirlerin idaresi Mukataat Nezareti'ne bırakılmış, harcamalar için Masarıfat Nezareti kurulmuştur. 1834'te Mukataat Hazinesi'nin ismi Mansûre Hazinesi olarak değiştirilmiştir.

³⁰ Ali Akyıldız, *Tanzimat Dönemi Osmanlı Merkez Teşkilatında Reform (1836-1856)*, İstanbul, Eren Yayınları, 1993, s.93

³¹ Mübahat Kütükoğlu, *a.g.m.*, 529

³² Arzu Terzi, "Osmanlı Hazinelei", *Türkler*, C X, Yeni Türkiye Yayınları, s. 896

4. 5. Redif Hazinesi

Mansûre Hazinesi'nin bir parçasıydı. “Redif-i Mansûre Hazinesi” olarak da adlandırılmıştır.³³ Asâkir-i Mansûre'nin bir kolu olan “redif” birliklerinin masraflarını karşılamak için ihtiyaç duyulması üzerine 8 Temmuz 1834'te yürürlüğe giren Redif nizamnamesi ile redif teşkilâtı kurulmuş, bu teşkilâtın hesaplarının da Mansûre-i Muhammediye askerlerinin gibi Mukataat Hazinesi'nden karşılanması durumunda hazinenin işleri artacağından, nezaret defterdarlığına çevrilmiş ve Asâkir-i Mansûre Hazinesi tesis edilmiştir. Redif Teşkilâtı gelir ve giderlerinin Mansûre Hazinesi hesaplarına karıştırılmaması amacıyla, Mansûre Hazinesi'ne bağlı Redif-i Mansûre zimmeti kurulmuş ve bu hazineye sergi halifesi ve bir veznedarbaşı tayin edilerek maiyyetlerine kâtipler verilmiştir. Redif askerlerinin maaşlarının ödenmesi ve elbise, silah vb. ihtiyaçlarının karşılanması için bir takım gelir kaynaklarına ihtiyaç duyulmuş, halktan iâne-i cihâdiyye adında ilk ve sonbaharda iki taksitte toplanmak üzere vergi alınmıştır. Zamanla masrafların karşılanamaması dolayısıyla daha sonra gümrük tarife fazlaları, zam yapılan ipek resminin bir kısmı, bazı sancaklardaki iltizamların “gayr-ez bedelât ve semerât-ı mukayyede” gelirlerinden mahallindeki masraflar çıktıktan sonraki kısmı da Redif Hazinesi'ne tahsis olunmuştur.³⁴

5. YENİDEN TEK HAZİNELİ DÖNEM VE MALİYE HAZİNESİ'NİN DEVREYE GİRİŞİ

Mansure Hazinesi'nin kurulup ve askeri masraflar için belli gelirlerin buraya aktarılmasından sonra Hazine-i Âmire ve Darphane eski önemlerini kaybetmişlerdir. Hazine-i Âmire'nin Darphane'den yardım almadıkça mevcudiyetini devam ettirebilmesi imkânsız hale gelmiştir. Nisan-Mayıs 1835'de “mirî” sıfatının kaldırılmasıyla devletin esas hazinesi olma vasfını da kaybetmiş, M. Eylül- Ekim 1835/ H. Cemâziyelâhır 1251'de Darphane ile birleştirilmiştir. Ancak yeni oluşum 1838'de yeniden ikiye bölünmüştür.

Şubat 1838'de Maliye Nezareti kurulurken Hazine-i Âmire Darphane'den ayrırlıp Mansûre Hazinesi ile birleştirilmiş, her iki hazinenin de gelir gider hesaplarını

³³ Yavuz Cezar, *a.g.e.*, s.277

³⁴ Mübahat Kütükoğlu, *a.g.m.*, s.530

ayrı ayrı tutulmuştur. Tanzimat öncesinde Hazine-i Âmire ve Mukataat Hazinesi olarak yeniden ayrılmıştır.

Tanzimatın malî bakımdan getirdiği yeniliklerin aynı anda uygulamaya konulamamasından dolayı, farklı statülerde birimler ortaya çıkmıştır. Eski sistemle idare olunan yerler Hazine-i Âmire’ce, yeni sisteme tâbi olanlar ise Maliye Nâzırı’na bağlı Maliye Hazinesi tarafından idare edilmeye başlanmıştır. Yeni kurulan muhassıllıklar gelirleri, İstanbul Emtia ve Duhan Gümrüğü ile kereste gümrüğü, ihtisab, zecriyye resimleri, maden karantina, tahmishane hasılatı vs. Maliye Hazinesi gelirleri arasındadır.

Padişahın özel gelirleri masrafları karşılanamadığından, padişah ve ailesinin emlâkleri gelirlerinin de Maliye Hazinesi’nden idaresi ve buna karşılık M. Mart 1840/ H. Muharrem 1256’dan itibaren maaş ödenmesine karar verilmiştir. 1840 Mayısı’nda diğer bütün hazinelerin Maliye Hazinesi’ne katılması ile tek bir hazine ve tek bir bütçe prensibi benimsenmiştir.³⁵

Tanzimat sonrasında Osmanlı ekonomisinde yeni bir perde açılmıştır. Maliye Hazinesi devletin esas hazinesi haline getirilirken, kaynakları itibariyle Maliye Hazinesi’ne bağlı yeni bir iç hazinenin de oluşturulduğu dönemdir. 18.yyın ikinci yarısında işlevinde bazı değişiklikler yapılarak Osmanlı maliyesince sık sık başvurulmuş bir ihtiyat hazinesi haline gelmiş olan Darphâne-i Amire, padişahın özel hazinesi konumundaki Ceyb-i hümayun gelirlerini de idare etmeye başlamıştır. Tanzimatın ilanından sonra bütün hazineler Maliye Hazinesi adı altında toplanmış, ancak padişaha ait gelirlerin masrafları karşılanamadığından, devlet hazinesine intikaline karar verilmiştir. Padişahın özel gelirlerinden Ayazağa, Kandilli, Yapağıcı, Bahşâyiş ve İzzeddin çiftlikleri dışındaki bütün emlâk ve çiftliklerle ma’den-i hümayun hasılatı, havâss-ı celile, mukataat vs. gelirlerin idaresi maliye hazinesine devredilmiştir. Padişahın özel harcamaları için de 1256 Muharrem (1840 Mart) başından itibaren tahsisat-ı seniyye olarak Maliye Hazinesi’ne aktarılmış, buradan da Darphâne-i Âmire’ye 12.500 kese akçe verilmesi kararlaştırılmıştır. Darphâne’de toplanan aylıklar ve çiftlik gelirleri Ceyb-i Hümayunda toplanacak, buradan Enderûn-ı Hümayun ve Darphâne-i Âmire’nin maaşları, Matbah-ı Âmire masrafları, saray ve köşklerin mefruşat ve tamiri, padişah tarafından özel olarak yaptırılacak binaların inşa masrafları,

³⁵ Mübahat Kütükoğlu, *a.g.m.*, s.530

sûr-ı hümayun ve viladet-i hümayun masrafları, irâde-i seniyye ile bendegâna verilecek atıyyeler buradan karşılanacaktı.

1263 Receb/ Haziran 1847’de padişahın cep harçlığı konumundaki “Ceyb-i Hümayun Hazinesi”, tahsisat-ı seniyye ve diğer gelirlerin toplandığı sarayın idaresi ve padişaha ait harcamaların yapıldığı kurum haline dönüşmüş ve Hazine-i Hassa adını almıştır.³⁶

Tanzimat’ın ilanıyla birlikte sikke darbının idaresi Maliye Hazinesi’ne geçmiş ve Darphâne Nezareti de Ceyb-i Hümayun ve Hazine-i Hassa’ya ait işlerin yönetimi görevini üstlenmiştir. Böylelikle Darphâne Nezareti tabiri Hazine-i Hassa Nezareti tabirine dönüştürülmüştür. Darphane-i Amire Nazırı Tahir Paşa’nın vefatı alınan kararın uygulanmasında etkili olmuştur. 18 Rebiülevvel 1266 (1Şubat 1850) tarihinde Hazine-i Hassa Nezareti kurularak nazırlığa Şefik Bey tayin edilmiştir.

³⁶ Arzu Terzi, *Hazine-i Hassa Nezareti*, Ankara, TTK Yayınları, 2000, s. 19

İKİNCİ BÖLÜM

HAZİNE-İ HASSA

1. HAZİNE DAİRESİ VE HAZİNE-İ HASSA

Osmanlı hazineleri 1458 yılında inşası tamamlanmış olan Yedikule Hisarı'nda muhafaza edilirken Beyazıt'taki Eski saray olarak bilinen Saray-ı Âtik-i Âmire ve Yeni Saray olarak adlandırılmış olan Topkapı Sarayı'nda hazine daireleri o dönemde henüz mevcut değildir. 1624 yılında İstanbul'u ziyaret eden M. Baudier kuleler hakkında ayrıntılı olarak bilgi vermektedir: İstanbul'un fethinden sonra, padişahlar hazinelerini buradaki kulelere koymuşlardır. Kulelerden biri altın külçe ve altın para, diğeri gümüş külçe ve gümüş para ile doluydu. Başka bir kulede muhtelif silahlar ve harp techizatı, altın, gümüş ve mücevherat ile işlenmiş at takımları, beşinci kulede eski zırhlar, madalyonlar ile eski devirlerden kalma kıymetli ieşya, altıncı kulede muhtelif harp aletleri, yedinci kuleye bitişik bir galeride Yavuz Selim'in İran Seferi üzerine Tebriz'den getirdiği kıymetli ganimet eşyaları konulmuştur.³⁷

1. 1. Hazine-i Hassa'nın Kuruluşu

Osmanlı hazine teşkilatı Fatih döneminde yeniden düzenlenerek kanunname hükümlerine göre teşekkül etmiştir. Ancak, Topkapı Sarayı'nda hazine bölümlerinin oluşturulması, Yavuz Sultan Selim (1512-1520) döneminde olduğunu düşündürmektedir. Yavuz Sultan Selim İran Seferi'nden ganimetlerle dönmüştür. Mısır Seferi'nden dönerken de mukaddes emanetleri beraberinde getirmiştir. Yavuz Sultan Selim'in hazine için söylemiş olduğu meşhur sözü vardır:

“Her kim ki benim altunla doldurduğum hazinemi mangırla doldurursa, hazine artık anın mührüyle mühürlensin. “ Bu emre kendisinden sonraki padişahlar da uyarak, Topkapı Sarayı'ndaki Hazine-i Hümayûn ve Kubbealtı yanındaki İç Hazine uzun süre, içi mangırla dolu olduğunda da Yavuz'un mührüyle kapatılmıştır.

³⁷ Cengiz Köseoğlu, *Topkapı Sarayı*, İmparatorluk Hazinesi (Hazine-i Hümayun), İstanbul, Ak Yayınları, 1989, s.14

Topkapı Sarayı'nda asıl hazine işlevinde olan birinci Hazine-i Hümâyûn'dur. İkincisi ise Kubbealtı yanında yer alan İç Hazine'dir. Hazine-i Hümâyûn padişahların özel hazineleriydi. Osmanlı gelenekleri gereği ölen padişahın her türlü eşyası bohçalanarak buradaki sandıklarda muhafaza edilmiştir. Ayrıca gelen çok kıymetli hediyeler de yine burada koruma altına alınmıştır. İç Hazine ise Sadrazamın sorumluluğu altında nakit hazinesi olmuştur. Sadrazam'da bulunan Padişah'ın mührüyle açılıp kapanmıştır.

Sultan IV. Mehmed döneminde (1648-1687) Sadrazam Köprülü Mehmed Paşa, esnaftan alınan eşya bedellerini, Divan-ı Hümâyûn'da toplanan Mimar İsmail Ağa, Şehremini ve kâtipler huzurunda ve Bâb-ı Hümâyûn üzerindeki vezneden karşılamıştır.³⁸ XVIII. yy başında , Lâle Devri'yle gelen batılılaşma çabaları sonucunda artık Topkapı Sarayı'nda Kubbealtı'nda vezirlerin toplandığı divan yoktur. Divan olmayınca İç Hazine de işlevini tamamlamıştır.

Yine Abdurrahman Şeref'in belirttiğine göre Bâb-ı Hümâyûn yanındaki Hazine-i Hassa Nezareti ihtiyar hazinesinin Bâb-ı Hümâyûn altındaki odalardan birinde bulunmaktadır. H.1283/M.1866 tarihinde bu Hazine-i Hassa Nezareti binası bir yangın sonucu ortadan kalkmıştır. Yine aynı kaynağa göre, Hazine- Hassa Nezareti Sultan II. Abdülhamid'e kadar burada iken H.1294/M.1877 yılında Dolmabahçe'deki daireye nakledilmiş ve burası Darphane ve Meskûkat Dairesi olarak kalmıştır.

Sultan Abdülmecid (1839-1861) dönemine gelinceye kadar bu hazine düzeni aynen sürdürülmüştür. Gülhane Hattı- Hümâyûnu (1839) ve hemen arkasından gelen Islahat Fermanı'yla, devlet düzeni yeniden kurulmuştur. Topkapı Sarayı'ndaki ana iki hazine, bu dönemde üç ana hazine durumuna gelmiştir. Bu üç hazineden biri Hazine-i Âmire adıyla Topkapı Sarayı medhalinde Bab-ı Hümâyûn'un hemen yanında ve Darphane-i Âmire'nin karşısında yer almaktadır. Darphane de bu nezarete bağlıdır. Diğer iki hazine ise, Dolmabahçe Sarayı'nda teşekkül etmiştir. Bunlardan birincisi olan Hazine-i Hassa iki katlı ve sade bir yapı görünümündedir. Hazine-i Hassa dairesinin işlevi, Padişah ve hanedanın tüm giderlerini karşılamak olmuştur.

XVIII. yüzyılın ikinci yarısından sonra Darphane-i Âmire, Ceyb-i Hümâyûn Hazinesi'nin gelirlerini idare etmiş, Tanzimat'ın ilan süreciyle birlikte Ceyb-i Hümâyûn'un iç hazine haline dönüştürülmesini müteakiben de bu vazifesini

³⁸ Cengiz Köseoglu, "Dolmabahçe Sarayı Hazine-i Hassa Dairesi", Milli Saraylar, S 1, 1987, Ankara, s.39

sürdürmeye devam etmiştir. Hazineye ait kayıtlar Darphane binasında tutulmuştur. Tanzimat sonrasında ise Darphane içerisinde Ceyb-i Hümâyûn odası tespit edilmiştir. Ceyb-i Hümâyûn'un Hazine-i Hassa'ya, Darphane Nezareti'nin ise Hazine-i Hassa Nezareti'ne dönüştürülmesinden sonra da nezaret aynı yerde faaliyetlerini sürdürmeye devam etmiştir. Sultan II. Abdülhamid'in (1876-1909) dönemine kadar Hazine-i Hassa Nezareti'nin bulunduğu daire, Topkapı Sarayı'na Bab-ı Hümâyûn kapısından girildiği zaman soldaki Darphane-i Âmire binalarının bulunduğu alandaydı.³⁹

Sultan II. Abdülhamid tahta geçtikten sonra, mevcut Hazine-i Hassa Nezareti teşkilâtının yeniden yapılanması gündeme gelmiş, yapılan yenilikler bağlamında, nezaretin Topkapı Sarayı gibi uzak bir mesafede bulunmasına binaen, H.1294 yılı sonunda (1877) Dolmabahçe Sarayı Paşa Dairesi'ne taşınmasına karar verilmiştir. Paşa Dairesi olarak adlandırılan bina, Hazine-i Hassa Nezareti olarak kullanılan binadır. Milli Saraylar Arşivi 2289 numaralı defterde, Paşa Dairesi'ne nakil olan Hazine-i Hassa-i Şahane memurlarının ve kâtiplerin isimleri, maaş miktarları, memur (kâtip, müdür, muhasebeci, aza) olup olmadığı, hangi bölümlerde çalıştıkları, (evrak kalemi, sergi kalemi, varidat kalemi, muhasebe kalemi, meclis kalemi), kaç kişi oldukları numaralarıyla birlikte tespit edilerek cetvel şeklinde hazırlanmıştır.

Buradaki Hazine-i Hassa dairesinin yeri, Dolmabahçe Sarayı'nın deniz tarafında bulunan önceleri "Kordon Kapı" daha sonraları ise Hazine-i Hassa'nın buraya nakli ile birlikte "Hazine Kapı" olarak tanımlanan kapısının hemen sağında bulunan dairedir. Günümüzde bu bina, Milli Saraylar Daire Başkanlığı makam ve büroları tarafından kullanılmaktadır. Bu dairenin paralelinde yer alan bina ise, Mefrûşat Dairesi olarak kullanılmış olup, bugün Kültür Daire Başkan Yardımcılığı tarafından kullanılmaktadır. Ayrıca bir süre önce Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ne devri tamamlanan Hazine-i Hassa evrakı da burada saklanmaktaydı.⁴⁰

Dolmabahçe Sarayı'ndaki Hazine-i Hassa binasına girildiğinde sağ tarafta muhkem üç oda yer almaktadır. Dışa kapalı olan bu odaların birinde sadece iki küçük ve daire şeklinde pencere havalandırma işlevindedir. Odaların kapıları demirden ve kasa kapakları biçimindedir. Ayrıca birinde yüksek bir set üstünde büyük para kasaları bulunmaktadır. Binanın içindeki kapı ve pencerelerin durumu, daha önceleri buraların değerli şeylerin saklandığı mekan olarak kullanıldığını düşündürmektedir.

³⁹ Arzu Terzi, *a.g.e.*, s. 42-43

⁴⁰ Arzu Terzi, *a.g.e.*, s.43

Dolmabahçe Sarayı'nda Hazine-i Hassa'dan ayrı olarak bir hazine daha bulunmaktadır. Harem bahçesinin uç tarafında, Sultan Abdülmecid'in yaptırdığı ve Harem'in değerli eşyalarının korunduğu taştan hazine binası vardır. Tek kat üzerine tonozlu demir kapılı ve parmaklı bir bina görünümündedir. Harem avlusu yasak bir yer olduğu için sürekli koruma altında ve dışa karşı çok yüksek duvarlarla çevrilidir.⁴¹

Ayşe Sultan'ın anılarında, İç Hazine ile ilgili olarak, Dolmabahçe Sarayı'nda hazinedar usta olarak Fetanifer Kalfa'nın kaldığını, misafirlere mahsus kıymetli mücevheratlı kahve takımları, gümüş mangallar, şamdanlar, altın tabak takımları ve kıymetli eşyaların Taş Hazine'de mahfuz olup ecdattan kalan eşyaların anahtarlarını elinde tuttuğu yazmaktadır.⁴² Sultan Abdülaziz döneminde (1861-1876) Osmanlı'nın Batı'ya açılışının bir göstergesi olarak, Fransa'ya resmi ziyarette bulunulmuştur. Bu gezinin neticesinde, Sultan Abdülaziz, Topkapı Sarayı içindeki Hazine-i Hümayûn'u müze olarak düzenletmiş, batılı elçilere gezmeleri için özel izin verilmiştir.⁴³ Sultan Reşad zamanında ise, Hariciye Nazırı'nın yabancı eşi tarafından hazine gezilmek istenmiş, buna mukabil dairenin tamirde olduğu mazareti ileri sürülmüştür. İtalya'nın Boğazlar'a taarruz etmesi ihtimaline karşı Hazine-i Hümayûn'daki eşya dışında, saraylardaki birçok boş mahfaza ve çekmeceler de darphaneye verilmiştir.⁴⁴

2. HAZİNE-İ HASSA NAZIRI VE GÖREVLERİ

Hazine-i Hassa Nazırı, padişahın gelir ve giderlerinin idaresinin yapıldığı ve saraylara ait bütün masrafların karşılandığı Hazine-i Hassa'nın idarecisi durumunda olmuştur. Başta tahsisat-ı seniyye olmak üzere bütün gelirlerden tahsil olunacak meblağların, padişahın rızasına ve mevcut nizamlara uygun olarak toplanması ve gerekli yerlere sarf edilmesi nazırın kontrolü altındaydı. Nazır, Hazine-i Hassa'nın merkez kalemleriyle, bağlı bulunan dairelerinin muamelatından da sorumluydu. Padişahın hazinesini idare etmeleri hasebiyle ona yakın kişiler olmuşlardır. Padişaha resmi tezkere göndermek hakkı daha önceleri sadaret ve şeyhülislâmlık makamlarında iken, Sultan II. Abdülhamid döneminde, başka nezaretlere de izin verilmiştir.⁴⁵ Mülkî işler için Sadrazam, ilmiyeye dair işler için Şeyhülislâm, Bahriyeye ait kâğıtları Bahriye Nazırı, askeri işlere dair maruzatı Serasker, Tophane'ye ve mekâtib-i

⁴¹ Cengiz Köseoğlu, "Dolmabahçe Sarayı Hazine-i Hassa Dairesi," Milli Saraylar, S 1, 1987, Ankara, s.40

⁴² Ayşe Osmanoğlu, *Babam Sultan Abdülhamid, Hatıralarım*, İstanbul, Selis Yayınları, 2007, s.167

⁴³ Cengiz Köseoğlu, *Topkapı Sarayı*, İmparatorluk Hazinesi (Hazine-i Hümayun), İstanbul, Ak Yayınları, 1989, s.25

⁴⁴ Tefik Bey, "Sultan Reşad'ın Başmabeyncisi Tefik Bey'in Günlük Notları: 5, Saray ve Siyaset", Sadeleştiren Ş.K. Hayat Tarih Mecmuası, S 4, Mayıs 1971

⁴⁵ Ali Ekrem Bolayır, *Hatıralar*, Haz. Metin Kayahan Özgül, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1991, s.353

askeriyeye dair evrakı Tophane Müşiri, Hazine-i Hassa'ya dair işleri ise Hazine-i Hassa Nazırı takdim etmiştir. Hazine-i Hassa'ya dair işleri ise Hazine-i Hassa Nazırı bizzat, padişaha hitaben büyük boy kağıda yazdıkları resmi maruzatta bulunmak hakkına sahip olmuşlardır. ⁴⁶Sultan Reşad zamanında ise, Sultan II. Abdülhamid zamanındakinden farklı olarak, sarayla resmi muhaberesi devam eden Sadaret ve Hazine olmuştur. Başkâtip, sadareten gelen evrakla, Hazine-i Hassa'nın maruzatını tetkik ederek telhis etmiştir. ⁴⁷

Darphane-i Âmire mübayaacılığı, yeni düzenleme dolayısıyla, Maliye Hazinesi'ne bağlı olarak Meskukat Müdürlüğü'ne dönüştürülmüş ve sikke basımı da bu müdürlüğün bünyesinde gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

Sultan Abdülmecid döneminde Hazine-i Hassa Nezaretı tahrirat, muhasebe, sergi muhasebesi kalemlerinden meydana gelmekte iken, Sultan Abdülaziz zamanında kalem ve personel sayısında artış kaydedilmiştir. Hazine-i Hassa Nezaretı teşkilatına bağlı Ebniye Ambarı, Feshane, Hatab Ambarı, İstabl-ı Âmire, Matbah Ambarı, Mefruşat Müdürlüğü, Mihaliç Çiftlikât idareleri gibi birimler oluşmuştur. Hazine-i Hassa teşkilâtının en çok geliştiği zaman ise II. Abdülhamid dönemine denk düşmektedir. Tanzimat'ın ilanıyla birlikte maliye hazinesine geçen “emlâk-ı hümayun” veya emlâk-i şâhâne” adı verilen malları Hazine-i Hassa idaresine geri alınmıştır. Emlâk dışında bir takım gelirlerlerin de eklenmesiyle Hazine-i Hassa teşkilâtı genişlemiştir. Hazine-i Hassa Nezaretı teşkilâtında Hazine-i Hassa Nazırı, müsteşar, muhasebeci ve Hazine-i Hassa umumi müfettişi bulunmaktaydı. ⁴⁸

3. HAZİNE-İ HASSA TEŞKİLATI VE KALEMLERİ

Hazine-i Hassa Nezaretı teşekkülünden sonra kalem ve personel de düzenleme yapılmıştır. Tanzimat'ın ilanından sonra Hazine-i Hassa Nezaretı teşkilâtının temellerinin atıldığı bu dönemde, hazineye ait işlerin yürütüldüğü kalemler şöyle tespit edilmiştir.

3.1. Zimmet Kalemi

⁴⁶ Tahsin Paşa, *Sultan Abdülhamid. Tahsin Paşa'nın Yıldız Hatıraları*, İstanbul, Boğaziçi Yayınları, 1990, s.6

⁴⁷ Halid Ziya Uşaklıgil, *Saray ve Ötesi*, İstanbul, Özgür Yayınları, 2003, s.164

⁴⁸ Arzu Terzi, “Hazine-i Hassa”, TDVİA, C XVII, İstanbul, Diyanet Vakfı Yayınları, 1994, s.137

Darphanenin içinde bir zimmet odası bulunmaktaydı. Alacak tahsili buradan yapılmaktaydı. Hazinesinin muhasebe işlerinin yürütüldüğü bu kalemin başında, zimmet halifesi bulunmaktaydı. Mümeyyiz-i sâni ve refik-i evvel de kalemin personeli olarak görev yapmaktaydı.

3.2. Varidat Kalemi

Hazineye ait gelirlerin toplandığı ve kaydedildiği kalemin başında vâridat mümeyyizi görev yapmaktaydı. Ayrıca, burada birçok müstahdem de bulunmaktaydı.

3.3. Darphane Muhasebeciliği

Zimmet ve varidat kalemlerinde muhasebe işleri yürütülürken zamanla bu iki birimin birleşmesi sonucu Darphane Muhasebeciliği kurulmuştur.

3.4. Tahrirat Kalemi

Darphaneye ait tahrirat işleri buradan yürütölmekteydi. Tahrirat mümeyyizi kalemin başında bulunmaktaydı.

3.5. Ceyb-i Hümâyûn Kâtipliği/ Sergi Kalemi

Tanzimat öncesi ve sonrası Ceyb-i Hümâyûn Kâtipliği devam etmiştir. Ceyb-i Hümâyûn Hazinesi Hazine-i Hassa olarak değiştirilince kâtiplik de aynı şekilde değişmiştir. Hazinesinin sergi işlerini yürütmek üzere Hazine-i Hassa’da sergi odası oluşturulmuş, Hazine-i Hassa Kâtibi Es’ad Efendi “Hazine-i Hassa Sergisi Mümeyyiz-i Evveli” olarak sergi odasında vazifelendirilmiştir. Daha sonraları Darphane Mübayaa Kâtibi İbrahim Efendi, sergi işlerinde yardım etmek üzere “Hazine-i Hassa-i Şahâne Sergi Mümeyyiz-i Sâniligi görevine tayin edilmiştir. Ayrıca kalemde “Refik-i Evvel Efendi” görevlidir.

4. SULTAN ABDÜLMECİD DÖNEMİNDE HAZİNE-İ HASSA TEŞKİLATI VE KALEMLERİ

Hazine-i Hassa Nezareti’nin 18 Rebiülevvel 1266 (1 Şubat 1850) tarihinde kurulmasından sonra, Darphane, Meskûkât Müdürlüğü adıyla Hazine-i Hassa’dan ayrı bir birim haline gelmiştir. Bu düzenlemeden sonra Darphane Nezareti’ne bağlı bürolar asıl şekillerini almaya başlamışlardır. Hazine-i Hassa, Sultan Abdülmecid zamanında

1266-1297 (1850-1880) “muhasabe”, “sergi muhasabesi” ve “tahrirat” olmak üzere üç kalemden oluşmaktaydı.

4.1. Muhasebe Kalemi

Darphane Muhasebeciliğinin adının Hazine-i Hassa Muhasebeciliği şeklinde değiştirilmesi ile oluşmuştur. 1267’de (1850-1851) yılında Darphane Muhasebecisi Nuri Efendi, Hazine-i Hassa Muhasebecisi unvânını almıştır. Muhasebeci Hazine-i Hassa Nezareti’nin muhasabe işlerini yürütmekten ve kayıtlarını tutmaktan sorumluydu. 1269 (1853) yılında Nuri Efendi’nin vefat etmesiyle bir süreliğine muhasabecilik kurumu kaldırılmış, muhasabeye ait işler, yeni kurulan Sergi Muhasebesi’ne havale edilmiştir. Yaklaşık bir sene sonra, muhasabecilik yeniden ihdas edilmiştir. Muhasebecinin görev ve sorumlulukları da ayrıca belirtilmiştir. Buna göre, muhasabeci, Hazine-i Hassa, Mâden-i Hümayûn’a ait muhasabe işlerini görmek ve Mâden Meclisi’yle Sarrafân Komisyonu’nu yürütmekle vazifelidir. Muhasebe işlerinin yoğun olması hasebiyle Mâden-i Hümayûn Meclisi ve Sarrafân Komisyonu Başkanlığı muhasabeciden alınmış ve Hazine-i Hassa Komisyonu teşkil edilmiştir. Muhasebede, muhasabecinin dışında, mümeyyiz, mukabeleci, kâtip ve müstahdem de görev yapmıştır.

4.2. Sergi Kalemi

Hazine-i Hassa Nezareti’nin yeniden teşekkül etmesi esnasında, Sergi Mümeyyizliği 17 Cemâziyelâhır 1269 (28 Mart 1853) tarihinde muhasabe kalemi ile birleştirilmiştir. Böylelikle, Sergi Muhasebeciliği ihdas edilmiş, sergi ve muhasabe işleri bir arada yürütülmüştür. Daha sonra iki kalem tekrar birbirinden ayrılmıştır. Sergi Muhasebeciliği, 4 Şubat 1858’de Sergi Müdürlüğü’ne dönüştürülmüş, 1861 yılında ise sergi işleri muhasabecilik ile birleştirilmiştir. Daha sonraları ise sergi mümeyyizliği muhasabeciliğin altında bir birim olmuştur. Sergi mümeyyiz-i evveli, kendisine havale olunan belgeleri ve sergilerini hazırlamakla görevliydi. Muhasebeci ile beraber sergi mümeyyizi ve kâtipler de vazife yapmaktaydı. Sergi kalemi muhasabeciliğe ilhak edilince, sergi mümeyyiz-i evvelinin idaresi altında mümeyyiz-i sâni ve kâtipler sergi işlerini, muhasabe kaleminin çatısı altında devam ettirmişlerdir.

4.3. Tahrirat Kalemi

Hazine-i Hassa Nezareti'nin kuruluşundan sonra, Darphane tahriratı mümeyyizliğinin adı da muhasebe kalemindeki gibi değişerek Hazine-i Hassa tahriratı mümeyyizliği şekline dönüştürülmüştür. 17 Cemâziyelâhır 1269 (28 Mart 1853)'da ise Tahrirât Başkâtipliğine dönüştürülmüştür. 7 Cemâziyelâhır 1271 (25 Şubat 1855) tahrirât başkâtipçiliği mektupçuluk olarak değiştirilmiştir. Mektupçu ile beraber mektûbî ser- halifesiyle kâtipler görev yapmaktaydılar. 1278 yılına kadar mektupçuluk olarak devam eden müessese, bu tarihten sonra Tahrirat Müdürlüğü'ne dönüştürülmüştür. 1289 (1872) yılında kalemin isminde yapılan değişiklikler son halini almış, mektupçuluk olarak kalmış, mektupçunun başında olduğu müessese, tahrirât odasında mümeyyiz-i evvel ve sâni efendiler ve kalemde ise kâtip ve müstahdemler görev yapmaktaydı.

1289 yılından sonra (1872-1873) yılından sonra Evrak Kalemi ve Muhasebenin dışında Veznedarlık da Hazine-i Hassa'nın kalemleri haline gelmiştir.

Sultan II. Abdülhamid, 11 Şaban 1293 (1 Eylül 1876) tarihinde tahta geçtikten sonra, devletin içinde bulunduğu malî durumun düzelmesi amacıyla, bazı ıslahat tedbirleri alınmıştı. Öncelikle, kalemlerde vazifeli kâtipler, zabitler ve mülkî memurlar olmak üzere devlet kademesinde istihdam edilmiş olan bütün personelin ıslahı yoluna gidilmişti. Uygulanacak ıslahat hareketine göre personel sınıf ve derecelerine göre sınıflandırılarak maaşlarından kesintiler yapılacak, yararlılıkları görülemeyen memurların ayıklanması kararlaştırılmıştı. Yapılacak ıslahat hareketine Hazine-i Hassa Nezareti'nin memur ve personeli de dahil edilecekti. Ancak bu sırada Osmanlı Devleti'nin 1877-1878 Osmanlı- Rus Savaşı'nın içinde olması Hazine-i Hassa Nezareti'nde yapılacak düzenleme işlerini geciktirmişti. Savaşın sona ermesiyle birlikte, Hazine-i Hassa'nın hesaplara ilgili işlemlerinin Avrupa muhasebe usûlüne göre uygulanmasına karar verildi. Hazineye ait hesapların dökümü yapılarak, gelir ve gider listeleri oluşturuldu. Hazinesinin kalemlerini, idaresini ve işleyişini belirten bir nizamnâme hazırlandı. Hazırlanan nizamnâmeden bir nüsha da padişaha takdim edildi.

Yapılan düzenleme ile kalemlerde vazifeli personel incelenerek, personel istihdamına sınır getirilmiştir. Hazine-i Hassa'da istihdam edilecek kâtip ve memurların maaşlarında kesinti yapılacaktı. Kadro dışı kalan memur ve kâtiplerin mağdur edilmemesi için yaşlı ve hasta olanlar maaş bağlanarak tekaüd edilmişlerdi. Yine

istihdam dışı kalmış olan diğer personel de hazine dışında herhangi bir memuriyete tayin edilinceye kadar kendilerine belirli bir maaş bağlanacaktı.

Hazırlanan nizamnâmeye göre Hazine-i Hassa'nın idarî kadrosuna nâzırdan sonra ikinci derecede yetkili bir muhasebeci atanmış, Hazine-i Hassa Nezareti'nin merkez teşkilâtı muhasebe, vezne idâresi, yoklama ve kuyudât, tahrirât ve evrak kalemleri olmak üzere beşe ayrılmıştır. Kalemlerin başına sorumlu olarak bir müdür atanması karara bağlanmıştır.

5. SULTAN II ABDÜLHAMİD DÖNEMİNDE HAZİNE-İ HASSA TEŞKİLATI VE KALEMLERİ

Sultan II. Abdülhamid dönemi (1293-1327/ 1876-1909) teşkilâtın en gelişmiş dönemi olup, 1305 (1887-1888) yıllarında Depo ve Sicil Kalemi de eklenmiştir.

5.1. Muhasebe Kalemi

Hazine-i Hassa ve ona bağlı dairelerin hesapların işlemlerinin kaydedildiği yer idi. Hazine-i Hassa ve ona bağlı dairelerin her türlü hesap işlerini yapar, borç ve alacak senetlerinin kontratlarını denetler, te'diyât ve makbuzât işlemlerini tamamlardı. Hazineye ait bütün muhasebe işlerinin kontrol mekanizmasını takip ederdi

Muhasebe kaleminde tutulan defterler ise şunlardır: Tâyinât, Poliçe ve Çek, Havale-i Muavin, İnşaat, Nişan, Tenzilât, Ahkâm, Defter-i Kebir, Sandık, Muavin, Jurnal, Sandık Müsvedde, Kebir Kayıd-ı Zimmet, Sagir Evrak-ı Zimmet, İrade-i Seniyye, Emânet, Havalenâme defterleri.

Kalemin sorumlusu olarak muhasebe müdürü görev yapmaktaydı. Görevinde başarılı olan müdür, Hazine-i Hassa Muhasebeciliği vazifesine yükselebiliyordu. Kalemde bir mümeyyizle, altı muhasib (halife) görev yapmaktaydı.

5.2. Vezne İdâresi

Tahsisât-ı seniyye ile hazinenin diğer gelirleri vezne toplanmaktaydı. Veznede bulunan paradan gerekli yerlere ödeme yapılabilmesi için muhasebe kalemi tarafından senet düzenlenmesi ve bu senetin muhasebeci tarafından mühürlenerek nezaret makamınca da tasdiklenmesi gerekirdi. Veznede günlük yevmiye defteri tutulurdu. Her akşam bu defter kontrol edilir ve ser- veznedar, vezne mümeyyizi ve

muhasibeci tarafından tasdik edilerek mühürlenirdi. Ser- veznedar ile birlikte vezne kâtibi, veznedâr ve vezne tahsildarları görev yapmaktaydı.

5.3. Yoklama ve Kuyudât Kalemi

Kalemin başında bir müdür bulunurdu. Ayrıca bir mümeyyiz ve altı halife kalemde görev yapmaktaydı. Kuyudât kaleminde tutulan defterler ise şunlardır: Maaş, Vukuat, Yekûn, Kebir Zimmet Defterleri.

Kalemin vazifeleri ise şunlardır:

- a) Hazine-i Hassa'da ve hazineye bağlı daire ve şubelerde çalışan memurların isimlerini kaydetmek
- b) Emlâk ve çiftlikât-ı hümâyûn ile akarat ve arazi ile demirbaş hayvanat ve eşyanın kayıtlarını tutmak
- c) Saraylar, kasr-ı hümâyûnlar va hazine-i hümâyûn gibi ebniye-i seniyyede bulunan eşyaların kaydını tutmak
- d) Kontratları kaydetmek ve muhafaza etmek
- e) Hazinenin kalemlerinde ve bağlı bulunan dairelerindeki kayıt ve hesapları teftiş etmek, görüşlerini nezaret makamına bildirmektir.

5.4. Tahrirat Kalemi

Hazine-i Hassa ve Emlâk-i Hümâyûn'a ait tahrir işlerinin yapıldığı yerd. Kalemde sorumlu müdürün kalemdeki vazifesi dışında emlâk idaresini sağlayan emlâk meclisinde de görev ve sorumluluğu bulunmaktaydı. Sorumlu müdür ile beraber mümeyyiz, müsevvid, iki mübeyyiz ve iki evrak mukayyidi de görev yapmaktaydı. Ayrıca mütercim de kalemde bulunmaktaydı. Tahrirât kaleminde tutulan defterler ise şunlardır: Evrak ve Umum Defterleri.

5.5. Evrak Kalemi

Nezarete gelen ve nezarete yazılacak olan evrakın kayıt ve muhafazası burada yapılır.

Hazırlanan nizamnâmede, kalemlerin her birinin birer sorumlu müdür tarafından idare edileceği ifade edilmişse de, evrak kaleminde işler bir mümeyyizin başkanlığında yürütülmüş, daha sonra ise müdürlük haline getirilmiştir. Kalemde sorumlu amirin altında iki halife görev yapmaktaydı. Evrak kaleminde tutulan defterler ise şunlardır: Sandık ve İrâde-i Seniyye Defterleri

5.6. Sicill-i Ahvâl Kalemi

Nezarete bağlı birimlerde bulunan personelin özlük işleri ile ilgili muâmelât yapıldı.

Sicill-i Ahvâl kaleminde Hazine-i Hassa Nezareti'nde memur olarak çalışanların isimlerini, maaşlarını ve mühürlerini gösterir listeler hazırlanırdı. Memurların vukuat ve hizmet cetvelleri ile tahkikât ve tercüme-i hal varakaları kayıt ve muhafaza edilirdi.

Sicill-i Ahvâl kaleminin başında bir müdür bulunur, mümeyyiz ve halifeler ile birlikte çalışırdı. Sicill-i Ahvâl kaleminde tutulan defterler ise şunlardır: Defter-i Kebir, Vukuat Fihrist, Tekâüd Esas Defterleri

5.7. Depo Müdürlüğü

Hazine-i Hassa Nezareti ve nezarete bağlı birimlerin her türlü levâzımat işleri buradan yürütülürdü. Öncelikle nezaretin kalemleri olmak üzere Mabeyn Başkâtipliği, Ebniye-i Seniyye, Matbah-ı Âmire, Hatab Anbarı gibi Hazine-i Hassa'ya bağlı bütün dairelerde kullanılacak defter, kalem, mürekkep, kağıt, rik, senet, ilmühaber, zamk, toplu iğne, zarf, etiket, pusula, lâstik gibi kırtasiye malzemesi; görevli personelin kullanacağı yağmurluk, potin, pantolon gibi giyim eşyaları ve dairelerde kullanılacak tabak, cezve, fincan, bardak, süpürge, faras, kova gibi eşyalar depo kalemince temin edilirdi.

Depo Kalemi tarafından dairelere verilen eşyaların ismi, fiyatı, kaç adet, hangi daire veya kaleme verildiğinin kaydedildiği defterler hazırlanmıştır. Depo İdaresi kaleminde tutulan defterler ise şunlardır: Hülâsa, İcmal Döküm, Melbusât, Anbar, Muavin Defterleri

Depo İdaresi'nin başında bir müdür bulunur ve baş kâtipler, kâtipler ve iki depo memuru görev yapardı.

5.8. Hazine-i Hassa Dava Vekilliği

Padişahın gelirlerini toplayan ve saraylara ait bütün harcamaları yapan bir kurum olan Hazine-i Hassa'da zaman zaman alacak ve borçlardan dolayı anlaşmazlıklarla karşı karşıya kalınıyordu. Daha önceleri geçici olarak tayin edilen dava vekilliklerine oldukça yüklü ödemeler yapılmaktaydı.

Sultan II. Abdülhamid devrinde Hazine-i Hassa Nezareti bünyesinde, daimî bir dava vekili tayin edilmiştir. İstanbul'da ve taşrada bulunan nezaret ve dairelere ait davaların mahkemelerde görülebilmesi için, kanunları bilen bir dava vekili tayin edilerek, o nezaretin veya dairenin idarecisinin mührünü taşıyan vekâletnâmenin verilmesi için bir kanun çıkarılmıştı. Alınan karar mucebince, Bahriye ve Tophane Nezaretleri'nde dava vekilleri istihdam edilmeye başlanmıştı. Hazine-i Hassa Nezareti'nde de mahkemelere intikal etmiş davaların evrakının, atanacak dava vekiline verilmesi karara bağlanmıştı. Muhasebe kaleminde de bu evraka dair kayıtların toplandığı bir defter tutulacaktı.

6. HAZİNE-İ HASSA'YA BAĞLI BİRİMLER

Padişahların şahsi gelirleri ve masraflarına ait işlerle alâkalı bulunan teşkilât Hazine-i Hassa adını almıştır. Saltanatın sonuna kadar bir kurum olarak devam eden Hazine-i Hassa Tanzimat'tan sonra kurulmuş müesseselerden biridir.⁴⁹ Tanzimat sonrası yapılan yeniliklerle birlikte, padişaha ait bütün gelirler Maliye Hazinesi'ne nakledilmiş, padişah ve sarayın masraflarının karşılanması için "tahsisât-ı seniyye" adı altında maaş bağlanmıştır. Tahsisât-ı seniyye düzenli olarak her ay Maliye Hazinesi'nden Darphane aracılığıyla Ceyb-i Hümâyûn'a gönderilirdi.

Bu esasa göre, padişahın ikamet ettiği saray başta olmak üzere, saray, kasır ve köşkerin her türlü inşâ, tamir, tefriş, yiyecek tayinatı, eşya ve levâzımâtının temini için yapılan harcamalar ve personelin masrafları Ceyb-i Hümâyûn'dan karşılanmıştır. Bu ihtiyaçlar, Ebniye-i Seniyye, Erzak Anbarı, Hatab Anbarı, Hubûbat Anbarı, Istabl-ı Âmire, Karhâne, Matbah-ı Âmire, Mefruşat-ı Hümâyûn, Tamirhâne-i Hümâyûn dairelerinden temin ediliyordu. Ceyb-i Hümâyûn / Hazine-i Hassa'dan karşılanması

⁴⁹ Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.I, İstanbul, MEB Yayınları, 1983, s. 787

hasebiyle, önceleri bu birimler Darphane-i Âmire'ye, Hazine-i Hassa'nın teşekkül etmesinden sonra da bu nezarete bağlanmıştır. Her dairede Hazine-i Hassa Nazırı'na bağlı bir müdür görev yapmaktaydı.

Hazine-i Hassa'nın 1297/1880 yılında yeniden yapılanması esnasında bir talimatnâme hazırlanmıştır. Bu talimatnâmeye göre Hazine-i Hassa'ya bağlı olan dairelerin başında bir müdür görev yapacak ve her müdür idare ettiği dairenin muamele, makbuz ve sarfiyatından sorumlu tutulacaktı. Dairelerin her birinde, hesaplarının kayıtlarının tutulması ve yazışmalar için teşekkül etmiş kalemler mevcuttu. Ayrıca, satın alınan eşyanın ve levâzımâtın günlük kayıtları tutulurdu. Cetvellerde, satın alınan eşyanın cinsi, değeri, miktarı, tutarı, nereden ve kimden satın alındığı, nereye sarf edileceği veya verileceği, satın alınan eşyaya yapılan tanzimiyye, hıyâtiyye, kat'iyye, îmâliyye gibi masraf çeşitleri, miktarı ve keyfiyeti de belirtilmekteydi. Her idarenin memur veya kâtibi satın aldığı erzak veya eşyanın cetvelini Hazine-i Hassa'ya teslim etmekle vazifeliydi. Yine dairelerin müdürleri, bulunduğu birimde yapılan alım ve masraflara ait hesapların ve işlemlerin icmâllerini muhasebe kalemine teslim ediyordu. Hazine-i Hassa Muhasebecisi hesap işlerinin kontrolünden sorumluydu. Hazine-i Hassa Nazırı ise bütün dairelerin idaresinden sorumlu tutulmuştu.⁵⁰

6.1. Ebniye-i Seniyye Anbarı

Osmanlı Devleti'nde Ebniye-i Seniyye denilen, saraylar, kasır ve köşkların inşa ve tamir işleri şehremini ile mimarbaşılarının birlikte çalışmaları ile yapılırdı. Mimarbaşılar bina işleriyle meşgul olurken, şehreminleri inşaat malzemesinin temini, masraf ve yevmiyelerin ödenmesi ve hesap defterlerini tutmaktan yükümlüydüler. Ancak, zaman içinde inşaata da müdahale ettiklerinden, mimarbaşı ile aralarında ihtilaf çıkmıştır. 28 Cemaziyelevvel 1247'de (M. 1831) tarihinde de mimarbaşılık ile şehreminliği birleştirilerek bu müessese kurulmuştur.⁵¹

Ebniye-i Seniyye Anbarı Müdürlüğü tarafından Yıldız, Dolmabahçe ve Topkapı Sarayları ile kasr-ı hümayûnların mevcut durumu kontrol edilirdi. Bu binalar kendi aralarında sınıflandırılır her bölümden kalfa ve mühendisler sorumlu tutularak, her sene muayyen zamanlarda bakımları yaptırılırdı. Kalfa ve mühendisler o binanın bekçibaşısı

⁵⁰ Arzu Terzi, "Hazine-i Hassa", TDVİA, C XVII, İstanbul, Diyanet Vakfı Yayınları, 1994, s. 65-66

⁵¹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Saray Teşkilatı*, Ankara, TTK Yayınları, 1988, s.378

ile birlikte kontrollerini yapar, tamir gereken yerler olduğu takdirde keşif defteri düzenlenerek bir rapor eşliğinde bekçibaşıya da mühürlenilerek Ebniye-i Seniyye Anbarı Müdürlüğü'ne verilirdi. Müdürlük, raporu Hazine-i Hassa Hay'et-i İdaresi'ne takdim ederdi.⁵² Müdürlükte daireye ait hesapları tutan ve yazışmaları yapan kalem bulunmaktaydı. Kalemde bir başkâtip, çok sayıda da kâtipler görev yapmaktaydı.

6.2. Erzak Anbarı

Yıldız Sarayı başta olmak üzere Dolmabahçe ve Topkapı Sarayları ile diğer kasır ve köşklere ait mutfakların erzak ihtiyacını temin eden birimdi. Anbar hem belirli kişilerle mukavele imzalayarak erzak alımı yapar hem de münakasa ile ya da münakasasız olarak da erzak satın alabiliyordu.

Saray mutfakları dışında, saray halkına ve diğer kişilere verilen erzak tayinatı da buradan karşılanırdı. Hazine-i Hassa'ya bağlı bütün birimlere ihtiyaçları ölçüsünde erzak ulaştırırdı. Hamidiye Etfal ve Haseki Hastahaneleri başta olmak üzere diğerlerine de erzak tedarik etmekle yükümlüyüdü.

Erzak Anbarı'ndan sorumlu bir müdür bulunmaktaydı. Ayrıca müdüre yardım etmekle görevli müdür muavini de bulunmaktaydı. Gelir ve giderlerinin kaydedildiği, anbara giren ve çıkan erzakın makbuz ve irsaliyelerinin hazırlandığı kalemi de vardı. Gelir ve gider defterleri Hazine-i Hassa Muhasebesi'ne sunulurdu. Kalemde bir başkâtip ve onunla birlikte çalışan beş kâtip ve dört hademe görev yapmaktaydı.

6.3. Hatab Anbarı

Bütün saray, kasır ve köşkler ile Hazine-i Hassa'ya bağlı dairelerin odun ve kömür ihtiyaçlarını karşılayan birimdir. Saray ahalisi, Hazine-i Hassa kalemlerinde ve öncelikle Matbah-ı Âmire olmak üzere hazineye bağlı dairelerde çalışan tüm personelin odun ve kömür tayinatları da buradan karşılanırdı.

Hatab Anbarı'nda sorumlu bir müdür ve müdür muavini ile başkâtip ve kâtipler görev yapmaktaydı. Kâtiplerle birlikte ruznamçeci ve yardımcısıyla tayinat kâtibi de bulunurdu.

⁵² Arzu Terzi, *Hazine-i Hassa Nezareti*, Ankara, TTK Yayınları, 2000, S.67

Hatab Anbarı'ndan saray, kasır ve köşklere verilen odun ve kömürler hususunda anbarın kaleminden makbuz ve irsalîyeler düzenlenirdi. Gelir ve giderleri ihtiva eden defterler de burada hazırlanırdı. Hatab Anbarı Müdürü muayyen dönemlerde anbardan alınan odun ve kömür alımlarının, bunların nerelere ne mikdar dağıtıldığının, harcanan odun ve kömür paralarının, taşıma işlemi yapan hamalların ücretlerinin, müdür ve diğer personelin maaşlarının ve diğer masrafların gösterildiği icmal defterleri hazırlayarak Hazine-i Hassa Muhasebesi'ne sunardı.

6.4. Hububat Anbarı

Saray, kasır ve köşkler ile Hazine-i Hassa'ya bağlı dairelerin ihtiyacı olan hububatı temin ederdi. Hububat Anbarı'nda da sorumlu bir müdür, başkâtip, kâtipler ve hademeler görev yapmaktaydı.

Hububat Anbarı'nda hesapların tutulduğu, yazışmaların ve evrak kaydının yapıldığı bir kalemi mevcuttu. Anbara giren ve çıkan hububatın makbuzları düzenlenirdi. Anbarın gelir ve giderlerinin kaydedildiği defterler ve cetvellerin icmalleri hazırlanarak Hazine-i Hassa Muhasebesi'ne takdim edilirdi.

6.5. Istabl-ı Âmire

Saray hayvanlarının bakımı, yetiştirilmesi, bunlara ait takım vs.nin idaresini yapardı. Hasahır olarak da adlandırılan bu birimin başında önceleri mirahur denilen kişiler bulunurdu. Mirahur-ı evvelik, 1253/1837 yılında kaldırılmış, Istabl-ı Âmire Müdürlüğü kurulmuş, bu müdürlük de Tanzimat'ın ilanından sonra Hazine-i Hassa'ya bağlı bir birim olmuştur.

Istabl-ı Âmire daha önceleri Topkapı Sarayı'nda, saraya ait diğer ahırlar ise sarayın çevresi Ahırkapı'da, saray dışında Vefa ve Kadırga'da bulunmaktaydı. Dolmabahçe'de ikâmet edilmeye başlandıktan sonra ise Istabl-ı Âmire, Dolmabahçe Sarayı'nın karşısındaki Gazhane Caddesi'nde (bugünkü stadyumun bulunduğu alandaydı.) kurulmuştu.

Istabl-ı Âmire'nin başında sorumlu bir müdür bulunmaktaydı. Istabl-ı Âmire tarafından yapılan ödemelere ait makbuz ve senetler düzenlenir ve müdürlük tarafından gelir ve giderlere ait defter ve cetveller hazırlanarak Hazine-i Hassa Muhasebesi'ne

teslim edilirdi. Kalemde bir başkâtip, dört kâtip görev yapmaktaydı. Ayrıca kapıçukadarı, depo memuru ve bir başbaytar ile üç baytar görev yapmaktaydı.

Istabl-ı Âmire’de değerli at koşumları ile eyer takımlarının bulunduğu raht hazinesi memurları da görev yapmaktaydı. Bunlar, Istabl-ı Âmire raht-ı hümâyûn baş hazinedârı, ikinci hazinedar ve altı hazine hademesinden müteşekkildi.

6.6. Karhâne İdaresi

Saray, kasır ve köşklere tüketilen yiyecek ve içeceklerin soğutulması için gerekli kar ve buz temin etmekteydi. Dairenin başında sorumlu bir müdür ve onun altında bir kâtip ve yardımcısı görev yapardı. Diğer birimlerin kalemlerinde olduğu gibi burada da müdürlük tarafından alınan kar ve buz kaydedilir, masraflar ve personel giderlerine ait cetveller düzenlenerek Hazine-i Hassa Muhasebecisi’ne arz edilirdi.

6.7. Matbah-ı Âmire

Saraylara ait mutfakların ihtiyacı olan erzak ve hububat gibi her türlü levâzımatı tedarik ederdi.

Zaman içinde saray mutfaklarının genişlemesi sonucu matbah idaresi XVII. yüzyıl sonlarında matbah eminliğine dönüştürülmüştü. Mutfakların iaşesinin sağlanması, erzak dağıtımının organize edilmesi tutulan defter ve hesapların sorumluluğu da Matbah Emini’nin sorumluluğundaydı. Sultan II. Mahmud döneminin sonuna doğru Matbah Eminliği, Gümrük Eminliği’ne ilhak edilmiş, ancak gümrük işlerinin yoğunluğundan dolayı matbahların idaresi yapılamamıştır. Matbah-ı Âmire’nin gelirlerinin Darphane’den karşılanması dolayısıyla, Matbah-ı Âmire’nin işleri Darphane Nezareti’ne ilhak edilmiştir. Tanzimat’ın ilanından sonra da Hazine-i Hassa’ya bağlı müdürlük olarak teşkilatta yerini almıştır.

Matbah-ı Âmire’nin başında Matbah-ı Âmire ve fırınlar müdürü ve müdür muavini bulunmakta, kalemde de bir başkâtip ile altı halife görev yapmaktaydı. Matbah-ı Âmire Müdürlüğü’ne bağlı olarak çalışan diğer sarayların mutfaklarında çalışan personel de bulunmaktaydı. Bunlar Yıldız Saray-ı Hümâyûnu matbahçı ve kilercisi, başkâtip ve iki kâtibi; Fer’iyye matbahı kâtibi ve refiki; Beşiktaş Saray-ı Hümâyûnu matbahçı ve kilercisi; Saray- Cedid-i Hümâyûn matbahçı ve kilercisi, kâtip

ve refiki; Çırağan matbahcı ve kilercisi ve fırınlar kâtibi; Istabl-ı Âmire matbahcı ve kilercisiydi.

6.8. Mefrûşât-ı Hümâyûn İdâresi

Saray, kasır ve köşklerin tefrişini ve gerekli malzemeyi sağlayan birimdir. Öncelikle padişaha ait daireler olmak üzere sarayın perde, koltuk, örtü ve halılarının döşenmesi ve yenilenmesinden sorumlu olmuştur.

Tefriş işlemleri genellikle padişahın isteği doğrultusunda gerçekleşirdi. Padişahın bu isteği başmabeynci, mabeynci veya musahiblerden biri tarafından yazılı ya da şifahen nezarete bildirilirdi. Bazen de saraylarda görevli personel çalıştıkları dairelerin mefruşatının yenilenmesini ya da tamir edilmesini yazıyla isteyebilirlerdi. Ancak böyle durumlarda başkâtip ya da kâtiplerin onayı gerekirdi.

Müdürlük tarafından tefriş istenilen yerde keşif yapılır, kullanılacak malzemenin türü, miktarı ve işi yapacak elemanla birlikte maliyet tespiti yapılarak keşif defteri hazırlanırdı. Bu defterler Mefrûşât-ı Hümâyûn Müdürü, başkâtip ve keşif memuru tarafından mühürlenirdi. Yapılacak masraf fazla olduğunda Hazine-i Hassa Hey'et İdâresi'ne sunulmuştur. Meclis tarafından onaylandığı takdirde mühürlenerek, Hazine-i Hassa Nazırı'nın yazacağı tezkire ile keşif defteri padişaha sunulur, onay alındıktan sonra tefrişe başlanırdı. Kullanılacak malzeme Hereke Fabrika-i Hümâyûnu mamullerinden olduğu takdirde, fiyatları toplanarak genel masraftan düşülür, fabrikanın girdi- çıktısına işlenmek üzere nezarete muamelesi yapılırdı. Kalan masraf Hazine-i Hassa'dan ödenirdi.

Mefrûşât-ı Hümâyûn Müdürlüğü personeli, bir müdür, başkâtip ve dört kâtip, bir keşif memuru ve iki hademedden oluşmaktaydı.

6.9. Tamirhâne-i Hümâyûn

Sultan II. Abdülhamid döneminde oluşturulmuş bir daire olduğu tahmin edilmektedir. Yıldız Sarayı'nda öncelikle padişaha ait daireler olmak üzere Harem'de, şehzade dairelerinde ve sarayın diğer mekânlarında bulunan dolaplardan sofraya takımlarına kadar birçok eşyanın tamir ve imalini yapardı.

Tamirhâne-i Hümâyûn'da bir müdür bulunurdu. Hesap işlemleri ise muhasebecinin yetkisi altında olup Hazine-i Hassa'ya bağlanmıştır. Muhasebecinin

emri altında kâtipler, kasası için veznedar tayin edilmiştir. Tamirhâne’de yapılacak imalât ve kontrol için müdürün başkanlığında fen heyeti oluşturulmuştur.

Tamirhâne-i Hümâyûn’un hesap cetvellerinin her ay icmalleri hazırlanarak Hazine-i Hassa’ya bildirilmiştir.

II. Meşrutiyet’in ilanından sonra, Sultan II. Abdülhamid kendi rızasıyla Hazine-i Hassa’nın idaresi altında bulunan emlâk-ı hümâyûnun bir kısmını Maliye Hazinesi’ne devretmiş, kısa süre sonra ise sultanın tahttan indirilmesiyle birlikte Emlâk-ı Hakani dışında geri kalan Emlâk-ı Hümâyûn’un tamamına da Maliye Hazinesi tarafından el konulmuştur. Yapılan bu işlemlerle hakim bakımından küçülen Hazine-i Hassa’nın teşkilâtı yeniden düzenlenerek, hazinenin bir nezaret şeklinde idaresine son verilmiş, yönetim Umum Müdürlük haline gelmiştir. Bu sırada Hazine-i Hassa personelinin büyük bir kısmı kadro dışına çıkartılmıştır. Bu yeni dönemde Encümen-i İdâre, Hey’et-i İdare gibi hazinenin yönetimini sağlayan bir meclis olarak çalışmalarını sürdürmüştür.

53

7. II. MEŞRUTİYET’İN İLANINDAN SONRA HAZİNE-İ HASSA

Sultan II. Abdülhamid devrinde emlâk-ı hümâyûnun bir kısmı Maliye Hazinesi’ne nakledilmiş, teşkilâtteki tasfiyeler ve ödenilen maaşlardaki kısıntılar ile teşkilât bir süre daha görevine devam etmiştir. Sarayda görevli bazı personelin Erzak, Hatab ve Hubûbat Anbarları’ndan aldıkları tayinatları kesilmiş, Hazine-i Hassa’dan maaş alan bazı memurların maaşlarında indirimle gidilmiş, Hazine-i Hassa’ya bağlı dairelerde görev yapan zâbitler ve askerî tabiblerin ait oldukları birimlere iade yoluna gidilmiştir. Memurlardan özellikle Mülkiye Mektebi mezunu olanların münasib bir işe tayini, emeklilik vakti gelenlerin emekli edilmesi kararlaştırılmıştır. Meclis-i Vükelâ’da alınan karar gereğince kadro dışı bırakılmış memurlardan durumları müsait olan bir kısmının Maliye hazinesi’nde vazifelendirilmesi düşünülmüştür.

Hazine-i Hassa’nın teşkilâtının küçülmesi neticesinde, artık nezaret halinde idaresine gerek kalmayarak, 11 Şevval 1327 (26 Ekim 1909) tarihinden Osmanlı Devleti’nin yıkılışına kadar “Umum Müdürlük” şeklinde idare edilmiştir.

⁵³ Arzu Terzi, *a.g.e.*, s.42

Cumhuriyetin ilanından sonra 3 Mart 1340 (3 Mart 1924) ‘da Hilafetin ilgasına, Hanedân-ı Osmanînin Türkiye Cumhuriyeti haricine çıkarılmasına dair” bir kanun çıkarılarak hilafet makamı kaldırılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti hükûmetinde Osmanlı Devleti’nin idarecisi padişahın gelir ve giderlerini yöneten, saltanat makamına ait saray ve kasırların idarelerini yürüten Hazine-i Hassa bir müesseseye de gerek kalmamıştır. Adı geçen kanunda mülga padişahlık sarayları, kasırları ve sâir mekanları dahilindeki mefruşat, takımlar, tablolar, âsâr-ı nefise ve sair bütün taşınabilir malların emlâk-ı hakaniye namı altına olup, evvelce millete devredilen emlâk ile mülga padişahlığa ait bütün emlâkın, Hazine-i Hümayûn’un, muhteviyatlarıyla birlikte saray ve kasırlar ve arazinin millet intikal ettiği bildirilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

EMLÂK-I HÜMÂYÛN

1. EMLÂK-I HÜMÂYÛN'UN TARİHÇESİ

Tanzimat'ın ilanından sonra 11 Safer 1256 (14 Nisan 1840) tarihinde alınan bir kararla padişaha ait bütün gelir kaynakları Maliye Hazinesi'ne aktarılmış, Padişahın özel gelirlerinden Ayazağa, Kandilli, Yapağıcı, Bahşâyiş ve İzzeddin çiftlikleri dışındaki bütün emlak ve çiftliklerle ma'den-i hümayun hasılatı, havâss-ı celile, Mısır irsaliyesi, mukataat vs. gelirlerin idaresi maliye hazinesine devredilmiştir. Bütün bu gelirlere karşılık olmak üzere Maliye Hazinesi'nden her ay "tahsisat-ı seniyye" adıyla padişaha maaş bağlanmıştır.⁵⁴

Sultan II. Abdülhamid'in tahta çıkmasıyla birlikte 10 Şaban 1293 (31 Ağustos 1876) tarihinde de Maliye Hazinesi'ne devrolunan emlak-ı hümayûnun tamamı Hazine-i Hassa idaresine alınmıştır. Emlak-ı hümayûnun tabiri muhtevasında bağ, bahçe, tarla, çiftlik gibi araziler; dükkan, ev, kahve gibi akarat; fabrikalardan sağlanan gelirler ve öncelikli olarak imtiyazları yer almaktadır. Bu imtiyazlar; madenlerin çıkartma ve işletme imtiyazı, deniz, akarsu ve göllerde vapur işletme imtiyazı, liman ve araba yolu imtiyazıdır.⁵⁵ Sultan II. Abdülhamid'in saltanat süresi boyunca da memleketteki pek çok yer padişah adına senet düzenlenerek emlak-ı hümayûna dahil olunmuştur. Maliyeden Hazine-i Hassa'ya nakl olunan emlak-ı kadime denmiştir. Sultan II. Abdülhamid'in hal'inden sonra da emlak-ı kadimeye, padişaha ait emlak anlamında emlak-ı hakanî adı verilmiştir. II. Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'in ilanına kadar Hazine-i Hassa'nın idaresinde kalmıştır.⁵⁶

Sultan Abdülmecid ve Sultan Abdülaziz'in saltanatları zamanında emlak-ı kadime muhasebe ve işlemleri Hazine-i Hassa Nezareti'nin merkez kalemlerince tutulmuşlardır. Sultan Abdülaziz'in saltanatının sonlarına doğru ise emlak-ı kadime

⁵⁴ Arzu Terzi *a.g.e.*, s.81

⁵⁵ Arzu Terzi, *a.g.e.*, s.90

⁵⁶ Arzu Terzi, *a.g.e.*, s.92

daha fazla özen gösterilmiştir. Sultan II. Abdülhamid'in tahta çıkışından bir süre sonra, Maliye Hazinesi'ne devr olunmuş bulunan Emlâk-i Hümayûnun tamamının Hazine-i Hassa'ya geri alınması ve memleket genelindeki Emlâk-i Hümayûn alımlarının artması, emlâke dair gittikçe fazlalaşan hesap ve muamelelerin Hazine-i Hassa merkez kalemlerince yürütülmesini zorlaştırmıştır.⁵⁷

Sultan II. Abdülhamid'in 21 Safer 1298 (23 Ocak 1881) tarihli iradesi ile müdürlük kaldırılmış, çiftlikât-ı hümayûnlar Hazine-i Hassa'ya bağlanmıştır.

2. EMLÂK-I HÜMÂYÛN KALEMLERİ

Hazine-i Hassa Nezareti'nin bünyesinde ve tamamen nezaretin merkez kalemlerine bağlı olmak üzere, memleket dahilindeki Emlâk-i Hümayûnun genel yönetimi için kurulmuş bu idarede, bütün emlâke ait kayıtların tutulduğu bir kalem teşkil edilmiş, emlâkın yönetimi için ise emlâk komisyonu görevlendirilmiştir. Alınacak emlâkın keşfi ile mevcut emlâkın kontrolü teşkil edilmiş olan Hendesehane'de çalışmış olan mühendis ve diğer görevliler tarafından yapılırken, XX. Yüzyıl başlarında emlâkın denetimi için bir de emlâk teftiş heyeti ihdas edilmiştir.⁵⁸ Bu teşkilâtta birimler ise;

2.1. Emlâk-ı Hümayûn Kalemi

Emlâka ait muhaberatın yürütüldüğü, kayıt işlemlerinin yapıldığı bürodur. Bu kalem Hazine-i Hassa Tahrirat Kalemi ile de sürekli bağlantı halindedir.

2.2. Emlâk-ı Hümayûn Senedât Kalemi

Satın alınan emlâk için hazırlanan senetlerle, Emlâk-ı Hümayûn'a ait arazi ve çiftliklerde yaşayan halka verilen senetleri hazırlayıp düzenleyen ve bütün bunlara dair kayıtları tutmaktadır.

2.3. Emlâk-ı Hümayûn Komisyonu

Emlâk-ı Hümayûn'a ait işler ve sair hususat özel komisyon marifetiyle yürütülürdü. Ayrıca emlâk idaresini ilgilendiren bazı alımlarla çeşitli eşya ve levâzım münakasalarının bir bölümü komisyonda müzakere edilir ve karara bağlanırdı.

⁵⁷ Arzu Terzi, *a.g.e.*, s.103

⁵⁸ Arzu Terzi, *a.g.e.*, s.104

2.4. Emlâk-ı Hümâyûn Teftiş Heyeti

Vazifesine dair herhangi bir kayda rastlanmamakla birlikte emlâk-ı hümâyûnun denetimini yapmak amacıyla kurulmuş olması muhtemeldir.

2.5. Emlâk-ı Hümâyûn Hendesehânesi

Satın alınacak olan emlâk-ı hümâyûnun kontrolünü yaprlar, emlâka dahil edilen emlâk ve çiftliğin ise hudutlarını belirleyecek haritalarını çizerlerdi.⁵⁹

3. EMLÂK-I HÜMÂYÛN TEŞKİLÂTI

İstanbul ve çevresi ile taşradaki emlâk-ı hümâyûn için ayrı bir idare oluşturmuştur.

3.1 Emlâkın İstanbul'daki Teşkilâtı

İmparatorluğun merkezinde bulunan emlâk-ı hümâyûnun idaresi için teşekkül etmiştir. Buna göre, İstanbul ve çevresinde bulunan çiftlik-i hümâyûnlar ile diğer emlâktan oluşan emlâk-i hümâyûn, idari olarak dört şubeye ayrılmıştır.

3.1.1. Birinci Dersaadet Şubesi

Dersaadet'teki çiftlikler dışındaki emlâkın idaresinden sorumlu tutulmuştur.

3.1.2. İkinci ve Dördüncü Dersaadet Şubesi

Ayazağa, Hamidiye, Silahdarağa, Alibey, Kilyos vb. Çiftlikât-ı hümâyûnlar, Emlâk-ı hümâyûndan olan ormanlardan İkinci Dersaadet Şubesi sorumlu tutulurken; Tokad ve İzmid Balyan Çiftlikât-ı hümâyûnlarından ise Dördüncü Dersaadet Şubesi sorumlu olmuştur.

3.1.3. Emlâk-ı Hümâyûn Dersaadet Üçüncü Şubesi

Kurbağalıdere, Çavuşbaşı, Hekimbaşı vb. Çiftlikât-ı hümâyûnları idare etmiştir.

4. EMLÂKIN TAŞRADAKİ TEŞKİLÂTI

İstanbul dışındaki emlâk-ı hümâyûnun idaresi, taşranın idari taksimatına uygun olarak bulundukları vilayetlere göre teşkilatlandırılmıştır. Bağdat, Basra, Suriye,

⁵⁹ Arzu Terzi, *a.g.e.*, s.105

Edirne, Haleb, Aydın ve Musul vb. Sınırları dahilinde emlâk-ı hümâyûnlar bulunmakta ve bunlar bağılı oldukları vilayetlerce idare edilmişlerdir.

Vilayet merkezindeki teşkilât bir komisyon marifetiyle yürütülmüştür. Komisyon; komisyon başkanı, baş müfettiş, müfettiş, baş mühendis, vilayetteki Defter-i Hakanî memuru ve mahallî eşraftan kişilerin iştirakleriyle meydana gelmiştir.

Vilayet dahilinde bulunan emlâk-ı şahânenin mer'a ve kışlakların yerlerinin ve sınırlarının kayıtları tutulmuştur. Vilayet dahilindeki emlâk-ı hümâyûnun, gelirleri ve yapılan masrafları ihtiva eden ve kalemde düzenlenen aylık cetvelleri ve yıllık muhasebesi komisyonda incelenip ve burada tasdik edildikten sonra Hazine-i Hassa'ya gönderilmiştir.⁶⁰

⁶⁰ Arzu Terzi, *a.g.e.*, s.110

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HAZİNE-İ HASSA EVRAKININ OLUŞUMU

1.HAZİNE EVRAKI OLUŞUMU

Hazine tabiri, XVI. yüzyılın sonundan itibaren giderek daha geniş manada kullanılmaya başlandı., Savaş zamanında askerlerin ve kale garnizonunun ihtiyaçları için ayrılan para ve ordu ile birlikte gönderilen hazine defterlerine de “ordu hazinesi” denmiştir. Ordu hazinesi develer üzerine yerleştirilmiş kasalarda nakledilirdi ve konak yerlerinde hazine çadırına konularak yeniçeri muhafızlarınca korunurdu. Defterdarlar ve diğer memurlar sefer zamanı sultan ve sadrazamla birlikte olur, ruznâmçe de denen, hazine defterlerine, (gelir ve giderleri gösteren defterlere) harcama veya gelirler dikkatle belirtilirdi. Hazine defterleri ordu hazinesiyle birlikte hazine çadırında muhafaza edilirdi. Padişahların ve veziriazamların bizzat katıldıkları seferlerde, Divân kalemleriyle birlikte, mutlaka defter emini ve kâtipleri de hazır bulunurlardı.⁶¹ Defterhanenin sefere götürülme sebebi, Osmanlı bürokrasi geleneğine göre, defterhaneyi devletin üç hazinesinden biri olarak görmesinden kaynaklanmaktadır. Defter emininin defterhane ile birlikte sefere götürülme usûlünün ne zaman başladığı bilinmemekle birlikte, müesseseye dair ilk kayıt, Fatih Sultan Mehmed dönemine (1451-1481) kadar inmiştir. Fatih Sultan Mehmed zamanında (1451-1481) müesseselerin esaslarının teşkili ile muhtemelen defterlerin seferlere götürülme usûlü de getirilmiştir. Yavuz Sultan Selim’in Çaldıran Seferi sırasında defterhane de götürülmüş, sefer sırasında Sivas civarına gelindiğinde, ordunun ağırlıkları ile hazine ve timar defterleri Sivas Kalesi’ne gönderilip koruma altına alınmıştır.

XVII. yüzyılda Divan-ı Hümâyûn içtimaları haftada dört gün olarak devam ettiği müddetçe defterdarlığa ait bütün kayıtlar, defterler, senetler, varidat ve masraf cetvelleri Divanhâne’nin yanındaki maliye hazinesinde saklanırdı. Eyaletlerden gelen

⁶¹Feridun Emecen, “Sefere Götürülen Defterlerin Defteri”, İÜEF, Tarih Araştırma Merkezi, Prof. Dr. Bekir Kütükoğlu’na Armağan, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1991, s.242

hesaplar sıra ile ayrı ayrı dolaplara yerleştirilmiş olup her dolabın üzerinde eyalet ismi yazmakta olup, hesap tomarlarının üstünde de ait olduğu sene gösterilmiştir. Başdefterdarın icra memurlarından dördüncüsü sergi nazırı ve beşincisi sergi halifesi olup hazineye yapılan her türlü işlemin defterlerini tutarlardı.⁶²

XVIII. yüzyılın sonunda hazine, hazinedar kethüdası tarafından yönetilmekte ve yardımcılığını ise hazine başkâtibi yapmaktadır. Bu dönemde hazinenin mührü kethüdada ve anahtar kâtipte bulunurdu. Hazineden para almak gerektiğinde sultanın izni alınır ve görevlilerin huzurunda hazine açılır, işlem hemen kaydedilerek daha sonra esas deftere geçirilirdi. Hazinede çalışan görevliler sıkı denetime tâbi tutulurlar ve üzerleri arandıktan sonra çıkabilirlerdi, Hazinenin kontrolü hazinedar kethüdâsı ve hazine ağalarının yapıldı ve hazine kayıtları kâtipler tarafından gerçekleştirilirdi. Yeni padişah tahta çıktığında hazineye giderek bizzat teftişte bulunurdu. Bu teftiş saray görevlilerinin de katıldığı bir törendi. Padişah hazineye girmeden önce hazine başkâtibi hazine bilgilerinin kayıtlı olduğu defteri sultana takdim ederdi.⁶³ Hazine-i Hümayûn ayda bir defa tetkik ve tanzim olunur, en ufak bir şeyin bile gözden kaçmasına izin verilmezdi. Eskilik veya diğer bir sebeple elden çıkarılması lâzım gelen eşya ve mevat silâhtar vasıtasıyla taraf-ı şahaneden bad-el- istizan müzayede ile elden çıkarılır ve kimlere kaç kuruş mukabilinde satıldığı defterlerine işaret edilirdi. Hattâ bu yolda tanzim olunan defterler hazine kethüdası tarafından da mühürlendikten sonra hünkâra takdim olunurdu.

Hazine-i Hümayûndaki eşyanın defterlerini ve bunlardan satılanlar veya imha olunanlara ait cetvel suretlerini hazine kethüdaları muhafaza ederler ve ayrılmalari halinde haleflerine devrederlerdi. Görevden ayrılma durumunda mevcut eşyanın birer birer sayılması da usuldendi. Hatta bu yoklama muamelesinde yalnız saray memurları değil, baş muhasebeci de hazır bulunurdu.

2. HAZİNE-İ HASSA ARŞİVİ

Hazine-i Hassa'ya ait kalemlerde ve hazineye bağlı olarak çalışan dairelerde tutulmuş olan defterler ve evraklar Hazine-i Hassa Arşivi'ni meydana getirmiştir.

Milli Saraylar Müdürlüğü, ilk defa Maliye Bakanlığı'na bağlı olarak teşekkül etmiştir. Hazine-i Hassa'ya ait olan bütün evrak da İstanbul Defterdarlığı'na

⁶² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, Ankara, TTK Yayınları, 1988, s.334

⁶³ Cengiz Orhonlu, "Hazine", TDVİA, C XVII, İstanbul, Diyanet Vakfı Yayınları, 1994, s.130

devredilmiş bulunmaktadır. 29 Mayıs 1926 yılında da bu durum bir tezkireyle Maliye Bakanlığı tarafından Milli Saraylar İdaresi'ne tebliğ edilmiştir.⁶⁴

Milli Saraylar Müdürlüğü'nden 1949, 1966-67 ve 1971 yıllarında Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ne üç kez evrak gönderilmiştir. 1978 yılında sarayın Harem Dairesi oda ve bodrumlarında bulunan defter ve evrak yığınları elden geçirilmiştir. Milli Saraylar Hazine-i Hassa Arşivi'nin ilk tasnif çalışmalarına 1978 yılında başlatılmış, Topkapı Sarayı eski uzmanlarından Zarif Orgun başkanlığındaki tasnif kurulu çalışmalarına 1985 yılında kaldığı yerden devam ederek, Hazine-i Hassa Kapısı'nın üst koridorlarında sandıklar içindeki evrak ve defterlerin ortaya çıkarılmasıyla, 1992 yılında tamamlamıştır. Arşiv, defterler ve belgeler olmak üzere iki ayrı grupta toplanmıştır. Belgeler zarfların içinde olup, her zarfa ayrı sıra numarası verilmiştir. Defterlerin ve belgelerin kartoteksleri hazırlanmış, listeleri yazılmıştır.

TBMM Başkanlık Divanı'nın 26 Mart 1992 tarih ve 18 sayılı kararı ile Milli Saraylar Hazine-i Hassa Arşivi araştırma hizmetlerine sunulmuştur..

Milli Saraylar Hazine-i Hassa Arşivi'nde mevcut bulunan evrak ve defterler 2007 yılında Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ne devredilmiştir.

2.1.Hazine-i Hassa Defter Çeşitleri⁶⁵

Sicil Kalemi'nin defter-i kebiri

Muhasebe Kaleminin defter-i kebiri

Kebir zimmet defteri

Kuyudat Kaleminin yekun ve vergi-yi şahsi defteri

Sagir zimmet defteri

Hatab ve Hububat Anbarı'nın sagir tayinat defteri

Heyet-i İdare'nin karar defteri

Heyet-i İdare'nin zabıt defteri

Elek kağıdından defter

İstabl-ı Âmire'nin hayvanat eşgal defteri

⁶⁴ MSHHA.CMH.69

⁶⁵ Hazine-i Hassa Nezareti'nde 335 numaralı defterde evrak işleyişine göre oluşmuş defter çeşitleri Hazine-i Hassa Arşivi'nin düzenlenmesi esnasında Zarif Orgun başkanlığındaki heyet (Vahide Gezgör, Güller Karahüseyin) tarafından tespit edilmiştir.

Ebniye Anbarı'nın yevmiye defteri
Ebniye Anbarı'nın mutemet defteri
Erzak Anbarı'nın yevmiye defteri
Erzak Anbarı'nın meyve ve sebze defteri
Erzak Anbarı'nın sagir tayinat ve levazımat defteri
Tezakir-i mersule ve muharreratı merhule defteri
Sicil Kaleminin yüzde beş defteri
Sicil kalemine mahsus defter
Muhasebe ve devair-i merbuteye mahsus mübayaa defteri
Muhasebe Kaleminin poliçe defteri
Kırmızı bez kaplı defter
Muhasebeye mahsus havale muavin defteri
Muhasebenin sandık defteri
Muhasebenin nişan defteri
Muhasebenin tenzilât defteri
Sagir meşin kaplı defteri
Depo İdaresi'nin muavin defteri
Depo İdaresi'ne mahsus envai defter
Hamidiye Etfal Hastahanesi'nin hesabat-ı ayniye defteri
Muhasebenin muavin defteri
Siyah bez kaplı defter
Mektep defteri
Ebru kaplı defter
Kırmızı ve beyaz kaplı yaldızlı maruzat defteri
Hatab Anbarı'nın yevmiye defteri
Hatab Anbarı'nın tayinat defteri
Hububat Anbarının çek defteri
Hatab Anbarına mahsus envai defter
Muşamba kaplı cep defteri
Kuyudat Kaleminin maaş defteri
Emanet defteri
Sicil Kaleminin vukuat fihrist defteri
Sicil kaleminin tekaüd esas defteri
Ebniye Anbarı'nın 2. İrad defteri

Hatab Anbarı'nın sıra defteri
Istabl-ı Âmire'nin zimmet-i Hümâyûn defteri
Istabl-ı Âmire'nin anbar defteri
Mefruşat-ı Hümâyûn'un amele defteri
Matbah-ı Âmire'nin tayinat defteri
Matbah-ı Âmire'nin meyve ve sebze defteri
Fırın-ı Hümâyûn'un tayinat defteri
Fırın-ı Hümâyûn'un icmal defteri
Arzuhal defteri
Istabl-ı Âmire'nin tabla defteri
Nezarete mahsus sagir zimmet defteri
Hububat Anbarı'nın hesap-ı umumi defteri
Muhasebenin jurnal defteri
Mahrem defteri
Muhasebenin irade-i seniyye defteri
Tamirhaneye mahsus envai defter
Ebniye Anbarı'na mahsus envai defter
Muhasebenin ahkâm defteri
Muhasebenin emanet defteri
Tahrirat Kalemi'nin irade-i seniyye defteri
Kopye defteri
Başkitabet Dairesi'nin numara ve muamelat defteri
Beşiktaş Kapısı'nın kapı defteri
Tahrirat Kalemi'nin evrak defteri

2.2. Hazine-i Hassa Form Çeşitleri

Yine Hazine-i Hassa defterlerinden öğrenebildiğimiz kadarıyla, kupon, ilmühaber, çek ve pusula nezaret tarafından kullanılan basılı form örneklerini teşkil etmektedir.

Muhasebenin sened-i mahsus kuponu
Muhasebenin havalename kuponu
Muhasebenin makbuz kuponu
Fukaranın Ramazaniyelik kuponu
Erzak Anbarı'nın mübayaat kuponu

Hububat Anbarı'nın mübayaat kuponu
Hatab Anbarı'nın mübayaat kuponu
Muhasebenin lüzumuna mebni mübayaa olunacak eşya kuponu
Muhasebenin masarifati meyanında mübadele olunacak akçe kuponu
Muhasebenin iradı vechile mübadele olunacak akçe kuponu
Matbah-ı Âmire'nin depo makbuz kuponu

2.3.Hazine-i Hassa İlmühaber Çeşitleri

Muhasebenin gümrük ilmühaberi
Devair-i merbutanın gümrük ilmühaberi
Depo İdaresi'nin gümrük ilmühaberi
Ruhsat İlmühaberi
Muhasebenin rıhtım ilmühaberi
Devair-i merbutanın rıhtım ilmühaberi
Kat ve tahsis kılınan muayenat ilmühaberi
İstabl-ı Âmire'nin nan-ı aziz ilmühaberi
Matbah-ı Âmire'nin akçe teslim ilmühaberi
Bekçi, kuşçu ve bahçıvanların tayinat ilmühaberi
Ebniye Anbarı'na teslim olunan eşyanın makbuz ilmühaberi
Depo İdaresi'ne mahsus enva makbuz
Matbah-ı Âmire'nin lahm tayinat ilmühaberi
Muhasebeye mahsus tayinat-ı lahmiye kuponu
Hububat Anbarı'nın tayinat ilmühaberi

2.4. Hazine-i Hassa Pusula Çeşitleri

Veznenin mevcut sandık pusulası
Maruzat-ı rikabiye pusulası
Veznenin makbuzat ve sarfiyatı ile mevcudu pusulası
Deponun bakiye pusulası
Depodan ita olunacak eşya pusulası
Depoya mahsus sipariş pusulası
Heyet-i İdarenin münakasa pusulası
Karhanenin sarfiyat pusulası
Hatab Anbarı'nın irsaliye pusulası ve ayniyat icmal ve makbuz senedi

Mazulin sandığına aid irsaliye pusulası
Tahrirat Kalemi'ne mahsus umum
Kuyudat Kalemi'nin maaş sergisi

2.5. Hazine-i Hassa Çek Çeşitleri

Muhasebeye mahsus çek
Veznenin makbuz çeki
Erzak Anbarı'na mahsus çek
Hububat Anbarı'na mahsus çek
Matbah-ı Âmire'nin akçe çeki
Muhasebenin irad ve masraf çeki
Hatab Anbarı'na mahsus çek
Başkitabet Dairesi'nin müsveddeliği
Muhasebenin sagir müsveddeliği
Heyet-i İdare'nin kebir müsveddeliği
Tahrirat Kalemi'nin müsveddeliği
Hatab Anbarı'nın müsveddeliği
Sicil Kalemi'nin sagir müsveddeliği ve müzekkereliği
Yaldızsız nezaret damgalı muhasebenin takrirliği
Yaldızsız nezaret damgalı sicil kaleminin takrirliği
Yaldızsız nezaret damgalı muhasebenin müzekkereliği
Yaldızlı hülasa-i maruzat-ı hususiye müsveddeliği
Baş kitabet dairesi damga ücreti
Damga ücreti
Toplu iğne
Emlâk-ı Hümâyûn müzekkerelik müsveddeliği
Ebniye Anbarı'nın amele defter varakası
Kuyudatın sagir müsveddeliği

2.6. Hazine-i Hassa Kırtasiye Çeşitleri

Hazine-i Hassa Nezareti'nce satın alınarak kullanılan Kalem Çeşitleri: Faber kurşun kalemi, adi kurşun kalem, renkli kurşun kalem, lastikli kurşun kalem, kamyş kalem, cetvel kalemi, ağaç lastik kalemi, gom lastik

Hazine-i Hassa Nezareti'nce satın alınarak kullanılan Perakende Eşya: Mıstar, kağıt keseceği, alaturka ve alafranga kalem ucu, alafranga kalem sapı, gom lastik, cetvel tahtası, adi iki hokkalı yazı takımı, üç hokkalı yazı takımı, billur hokka, kağıt çengeli, elvan harir kurdele, harir lika, baskı tahtası, adi takvim, salname, resim muşambası, zamk, kemik koza, numeratör

Hazine –i Hassa Nezareti'nde kullanılan etiket çeşitleri: Yıldızlı etiket, mukavva etiket, defter için kağıt etiket, kağıttan eşya etiketi

Hazine-i Hassa Nezareti'nde kullanılan Mühür Mumları: Birinci mühür mumu, yumuşak mühür mumu, üçüncü mühür mumu, ikinci mühür mumu

Hazine-i Hassa Nezareti'nde kalemlerde ve dairelerde kullanılan rıh çeşitleri: Altın rıh, adi rıh

Hazine-i Hassa Nezareti'nde kalemlerde ve dairelerde kullanılan mürekkep çeşitleri: Lal mürekkep, kırmızı mürekkep, efendimize mahsus bezir isi mürekkebi, bezir isi mürekkebi, çini mürekkep, alafranga mürekkep, mühür boyası, kopya mürekkep

Hazine-i Hassa Nezareti'nde kalemlerde ve dairelerde kullanılan Evrak ve Defter Kabı Çeşitleri: Yıldızlı defter kabı, liste kabı, ilmühaber kabı, meşin kaplı koçan kabı, icmal kabı, telgraf kabı, müsvedde kabı

Hazine-i Hassa Nezareti'nde kalemlerde ve dairelerde kullanılan Rapdiye Çeşitleri: Sagir rapdiye, kebir rapdiye, vasat rapdiye ⁶⁶

⁶⁶Defterler üzerinde yapılan incelemelerde tespit edilmiş bu bilgiler, defter numaraları belirtilmeksizin rastgele sıralanarak hazırlanmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

HAZİNE-İ HASSA DEFTERLERİ KATALOĞU

1.DOLMABAĞÇE SARAYI HAZİNE-İ HASSA 1277-1297 (1861-1881) DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 92 Başlangıç Tarihi: 24 Mart 1291 Bitiş Tarihi:
21 Haziran 1292

Defterin Ebadı: 30x40, 3 cm. Toplam Sayfa Adedi: 117 varak Boş Sayfa:
227-234sf.

Cilt Özellikleri: Ciltli Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mefruşat Deposu'na
satın alınan eşyayı havi defterdir.

Defterin üzerinde Hazine-i Hassa-i Şahane Mefruşat Ambarı yazmaktadır. Fihristi
mevcuttur. Defter 6 bölümde hazırlanmıştır.

1. Fabrika Kumaş 59

Fabrika anbarından

2. Bez Fabrikası 107

Fabrika Anbarından

3. Haric Kumaş 117

Fabrika Anbarından

4. Burusakâri Kumaş 139

5. Eşya-yı saire 147

Fabrika Anbarından

6. Mübayaat 217

Mefruşat

Ancak fihristte verilen numaralar yanlıştır.

Mefruşat Deposu'na satın alınan eşyanın renkleri, hangi cins eşya olduğu, hangi maldan, hangi mahalden, kimin marifetiyle, hangi tarihte, hangi miktarda, ne kadar ücretle alındığı, tek tek listelenerek yazılmıştır. Tarih değişmediği sürece bir sonraki madde (") işareti ile belirtilmiştir. Tarih genellikle Rumi olarak gösterilmiştir. Cetvel halinde yazılmıştır.

Örnek: be marifetiyle tarih hangi maldan hangi mahalden cins eşya
renkleri Abdi Ağa 29 Mart 1291 Fabrika Fabrika-i
Hümâyûnlar Anbarından Atlas Pembe zemin yeşil sarı çiçekli

Kıymet (kuruş para) mikdar (arşun rub)

90 100 3

Mefruşat Defterleri saraya alınan kumaş cinslerinin bilinmesi açısından, sarayla alışveriş yapan kurum (Sanayi-i Nefise Mektebi ya da fabrikalar gibi ya da firmaların (esnaf) ortaya çıkması açısından son derece önemlidir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 93 Başlangıç Tarihi: 26 Haziran 1292 Bitiş Tarihi: 12 Teşrin-i Sani 1293

Defterin Ebadı: 30x44 cm. Toplam Sayfa Adedi: 84 varak Boş Sayfa: 1-19, 161-168sf.

Cilt Özellikleri: Ciltli Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mefruşat Deposu'na satın alınan eşyayı havi defterdir. Defterin üzerinde Hazine-i Hassa-i Şahane Mefruşat Ambarı yazmaktadır.

Bu defter, 92 no'lu defterin devamı mahiyetinde olarak düşünülmüş olsa gerek ki, liste başları belirtilmemiştir. Ancak başlıklar belli olmasa da tarih, nereden alındığı, yekun para ve mikdar olduğu tahmin edilen başlıklara göre bilgiler listelenmiştir.

Örnek: Serkiz 27 Haziran 92 Fabrikalar Anbarından Simkeşhane-i Amire
Püskül Kuruş Yekun 297 kuruş Para 11 para

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 96 Başlangıç Tarihi: 19 Ağustos 1292 Bitiş Tarihi: 31 Teşrin-i Sani 1292 Defterin Ebadı: 26,5x 40 cm. Toplam Sayfa Adedi: 62 varak Boş Sayfa: 1-3, 127, 129 sf Cilt Özellikleri: Ciltli Kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mefruşat Deposu'ndan verilen eşyayı havi defterdir. Defterin üzerinde Hazine-i Hassa-i Şahane Mefruşat Ambarı yazmaktadır. Defter, bölümlere ayrılmıştır. İçindeki mevcut listelerden Mefruşat Ambarı'ndan çeşitli saray, kasır ve köşkler ile dairelerine tefriş için verilen eşyaların kayıtlarının tutulduğu anlaşılmaktadır.

Örnek: Zat-ı şahaneye mahsus Mabeyn üst katta kara tarafında yatak odası için 1 yatak

Daire-i üst katta deniz tarafında 1 yatak

Zat-ı şahane için iki takım cibinlik navlun kafe-i masarifatıyla Mabeyn-i Hümâyûna sarf 87

Yatak dairesine sarf 87

174 Toplam Arşun140

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 97 Başlangıç Tarihi: 24 Nisan 91 Bitiş Tarihi: 23 Haziran 92

Defterin Ebadı: 27x 40 cm. Toplam Sayfa Adedi: 35 Boş Sayfa: 23-39, 65-70

Cilt Özellikleri: Ciltli Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Fabrika-yı Hümâyûnlardan gelen eşya kayıt defteridir. Defterin üzerinde Hazine-i Hassa-i Şahane Daire-i Merkeziyye yazmaktadır. Fihristi mevcuttur.

Fabrikalar Anbarından alınan eşyayı atika 1

Ahmet Efendi'den müdevver eşyayı atika 130

Müsta'mel (kullanılmış eşya) mevkuf eşya

Hazine-i Hümâyûn Kethüdası tarafından 150

Vürud eden eşya

Örnek: Fabrikalar Anbarı'ndan Yıldız Kasrı'nın perdeleri yenilenecekse, ya da saraydaki Mabeyn bölümüne gümüş zemin elvan çiçekli atlasa ihtiyaç varsa sarayda çalışan bir görevli tarafından alınmıştır.

Örnek: Ahmed Efendi'den müdevver cedid mevkuf eşya

Seksen dokuz senesi Şubatının on yedinci gününden doksan senesi Şubatı nihayetine değin müddetde cedid olarak mevkuf bulunan eşyanın mikdarını mübeyyin defterdir.

Notlar: Hazine-i Hümâyûn kısmı yoktur.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 145 Başlangıç Tarihi: 25 Mayıs 1299 Bitiş Tarihi: 19 Kanun-ı Evvel 1300

Defterin Ebadı: 41x53 cm. Toplam Sayfa Adedi: 24 Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Ciltli Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Saraylarda çalışan görevlilerin maaş defteridir. Defterin üzerinde Hazine-i Hassa-i Şahane Hazine-i Hümâyûn yazmaktadır.

Sarayda çalışan kuşçu, çoban vs. nin maaş defteri.

Sarayda çalışan müstahdemden örneğin, kuşçunun adı, kaydedildiği numara, maaşı, kuruma duhul ettiği tarih, yeni memuriyete başladığı tarihi ve tayini, babasının ismiyle şöhreti, memleketi, memuriyetten uzaklaştırılmışsa sebebi, doğum tarihi, resmi evrak ve mülahazat hakkında kayıtları ihtiva eden cetveller yapılmıştır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 354 Başlangıç Tarihi: Mart 1291 Bitiş Tarihi: 23 Mayıs 1292

Defterin Ebadı: 30x43, 5cm. Toplam Sayfa Adedi: 18 sayfa Boş Sayfa: 18-22 sf.

Cilt Özellikleri: Ciltli Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa Deposu'nda gündelikle çalışanların yevmiye defteridir. Sene-i Mart Maliye Gille Defteri?

Maaş Yevmiye Defteri Terzibaşı Hasan Ağa örneğin: Yorgancıların ay ay gün be gün çalışmalarını gösteren, buna isimleriyle mukabil de maaşlarını gösteren defter

Notlar: Ek Belge: 17/a

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 905/1 Başlangıç Tarihi: 8 Teşrinievvel 1306

Bitiş Tarihi: 11 Kanun-ı Evvel 1306 Defterin Ebadı: 20x 34 cm. Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Mor kaplı müzeyyen bir cildi mevcuttur.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Maliye Hazinesi'nde çalışanların maaşları, istikraz hesabı vs.ye ait muhasebe defteridir. Tekaüd Sandığı, istikraz hesabı, tahsil kılınan, istikrazın aslı, havalesi verilen şeklinde guruş, lira, kûsur muhtelif şekillerde kısımları yazılmıştır.

Maliye Nezareti Celilesi Dairesi üç kat olarak belirtilmiş, alt, üst ve orta kat hangi bölümlerden, mektubi bölümü örneğin, mektubi, muhasebe, evrak gibi bölümlere ayrıldığı belirtilmiştir.

Yevmiye, Örnek: Karesi sancağında yer alan sandık eminliğine ayda ne kadar para verildiği

Daire-i Maarifin varidat ve masarifatları

Hazine-i Celile'den tediye olunan maaşat-ı zatiyenin mikdar ve tertibi

1304 ve 1306 senesinin çeşitli aylarında ayın beşinden sonuna kadar vukubulan sarfiyat mikdarı, nakden, havale ve icmâl olarak belirtilmiştir.

Rûsumat Emanet-i Celilesi'nin varidat ve masarifatı

Daire-i Merkeziye Kanun-ı Evvel ve Kanun-ı Sani tediye icmâlleri

Notlar: Defterin içinden Hazine-i Hassa evrakı çıkmıştır. Konular ve tarihler karışıktır, sıralama yapılmamıştır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 905/2 Başlangıç Tarihi: 1305 senesi Temmuz
ibtidasıBitiş Tarihi: 1305 senesi Kanun-ı Sani nihayetine kadar Defterin Ebadi: 17x
33, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: 12
defterden müteşekkildir. Defterlerden 4 adedi varak şeklindedir. 5 adedi beyaz parlak
kağıt üzerine desenlidir. 3 adedi ise beyaz gül ve yaprak bezemeli parlak kağıtla
ciltlidir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa'dan muhtelif dairelere
ödenen yıllık tahsisat miktarını havi defterdir. 905 no'lu defterlerin zarflarının üstünde
H. H. Ş. Hazine-i Hümayûn yazılıdır.

1305 senesi Mart ibtidasından Kanun-ı Sani nihayetine kadar onbir ay zarfında umum
devair-i mahsusatın nakden ve havaleten vuku bulan tediyatı mübeyyin hülasa.

Nizamiye, tophane, bahriye dairelerine sarf olunan mebalığın müfredatı.

Notlar: 905 no'lu defterler birkaç sayfadan müteşekkil olup, iplerle cilt bağlanmıştır.
905 no'lu defterler iki ayrı zarf içinde olup, bir zarftan mor defter çıkmış, diğerinden
ise bağlı defterler çıkmıştır.

305 senesi Temmuz ibtidasından nihayetine kadar zirde muharrer devairin gerek sene-i
merkume ve gerek sene-i sabıka mahsusatına mahsuben nakden te'diye olunan ve
havaleten tesviye ve ifa kılınan mebalığın miktarını mübeyyin hülasadır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 913 Başlangıç Tarihi: 11 Ca 97-16 Muharrem 99
Bitiş Tarihi: 9 Şubat 96-26 Teşrinisani 97 Defterin Ebadi: 21x33, 5
cm. Toplam Sayfa Adedi: 55 sayfa Boş Sayfa: 21 Cilt
Özellikleri: Dağınık fasikül halindedir. İki defter birleştirilmiş, bir mukavva ile cilt
oluşturulmuştur. Etiketleri orjinal olup, üzerinde Osmanlıca "Ecvibesi vürud iden/
itmeyen maruzat defteri 1296-1297" yazılıdır. Mavi mürekkep kullanılmıştır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Cevabı vürud etmeyen maruzat hülasa kayıt
defteridir. Cevabı vürud eden ve cevabı vürud etmeyen maruzat defterlerinden
oluşturulmuştur. Cevapları yazılı maruzatlarda Ali Rıza ismi göze çarpmaktadır.

Notlar: 913 no'lu defterin zarfının üstünde H. H. Ş. Daire-i Merkeziyye yazılıdır. Hicri
ve Rumi tarihler birlikte verilmiştir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 949 Başlangıç Tarihi: Bitiş Tarihi: Defterin
Ebadı: 27x38 cm. Toplam Sayfa Adedi: 261 sayfa. Boş Sayfa: Cilt
Özellikleri: Ciltli. Cildin üstünde Hazine-i Hassa-i Şahane Daire-i Merkeziyye
yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Vilayetlerde görülen hukuk ve ticaret
davalarını içeren istatistik defteridir. 97 senesinde vilayetler bazında görülen hukuk ve
ticaret davalarını ihtiva eden istatistik.

Notlar: 1303 yılında Matbaa-i Osmani'de basılmıştır. Başında fihrist vardır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 954 Başlangıç Tarihi: 22 Kanun-ı Evvel 1292 Bitiş
Tarihi: 10 Eylül 1298

Defterin Ebadı: 25x 33, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 49 Boş Sayfa: 4-17, 42-47
Cilt Özellikleri: Ciltsiz Defterin cildi kopmuş, yerine mukavvadan bir cilt
yapılmaya çalışılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Yıldız Sarayı Harem
mutfağının tamirâtı için satın alınan eşyaların listesinin defteridir. (Yıldız sarayı Harem
ve Hünkâr mutfağında yapılacak tamiratlarda alınan malzeme ve yapılan masraflar ölçü
ve mikdarlarıyla belirtilmiştir. İstatistik hafta hafta belirtilerek yapılmıştır.

Notlar: Bu defter bir zarfın içinde yer alıp üstünde Hazine-i Hassa-i Şahane Ebniye-i
Seniye Anbarı yazılıdır. Ek Belge: 31/a, 32/b, 33/c

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 992 Başlangıç Tarihi: 15 Teşrinievvel 1294 Bitiş
Tarihi: 15 Kanun-ı Sani 1294 Defterin Ebadı: 31 x44 cm. Toplam Sayfa Adedi: 61 sf.
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Ciltli Defterin Mahiyeti ve
Açıklamalar: Depodan muhtelif saraylar ve köşklere verilen çeşitli eşya miktarına dair
defterdir. Defterin üstünde Hazine-i Hassa-i Şahane Daire-i Merkeziye yazılıdır.
Defterin başı ve sonu noksandır.

Depodan muhtelif saray, kasır ve köşkler ile sarayın çeşitli bölümlerine (Hünkâr
Dairesi, Harem gibi) verilen eşya cam, triyeste taşı, anahtar vs. nin mikdar ve fiyat ve
ölçülerini gösteren cedvellerle belirtilmiştir. Mülahazat kısmında örneğin, bir bölüm

bitip de diğerk bölüme geçildiğinde başlık olarak örneğın; Yıldız sarayı ise kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Mülahazat kısmı vardır. Ölçüler kısmında kıyye, added, çift, endaze, dirhem gibi ölçü birimleri kullanılmıştır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 998 Başlangıç Tarihi: 23 Kanun-ı Evvel 1287 Bitiş Tarihi: 29 Mart 1293 Defterin Ebadı: 17x 36 cm. Toplam Sayfa Adedi: 43 varak.

Boş Sayfalar: 37-43 Cilt Özellikleri: Ciltsiz. Defter bir zarf içindedir. Cildi kopuk olduğundan bir mukavva ile cilt yenilenmiştir. Defter bir ip ile tutturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Dersaadet'e karhane mukataası için gerekli olan kar ve buz dolumu ve sairenin masarıfat defteridir. Karhane Mukataası defteridir. Kimlere, hangi bölümlere kar ve buz verildiğinin tahsil ve yekunudur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1016 Başlangıç Tarihi: 1294 Bitiş Tarihi: 1294 Defterin Ebadı: 29,5x 43 cm. Toplam Sayfa Adedi: 28 varak. Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Ciltsiz. Defterin cildi kopuk olduğu için mukavva ile cilt yapılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Haziran ayında yapılan masrafları havi defterdir. Defter bir zarfın içindedir. Zarfın üstünde Hazine-i Hassa-i Şahane Hazine-i Hümâyûn yazılıdır. Ebniye-i Hassa Anbarı'nın satın aldığı Haziran ayının başından sonuna kadar çeşitli saray, kasır ve köşkler ile sarayın çeşitli bölümleri Örneğın; Hazine-i Hassa Dairesi'ne alınan eşya çeşitleri, fiyatı, mikdarı, vezni (aded, kıyye, çift, taim, arşun, dirhem olarak) mülahazat kısmı vardır.

Notlar: Zarf üstü bilgiler ve defter içi bilgiler birbirini tutmamaktadır. Defterin başı ve sonu noksandır. Defter haraptır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1020 Başlangıç Tarihi: 15 Kanun-ı Sani 1295

Bitiş Tarihi: 22 Mart 1296 Defterin Ebadı: 24x 37 cm. Toplam Sayfa Adedi: 11 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Emlak-ı Seniyye'de Başkatip beyin konağının onarımı, Reşad Efendi hamamının tamiri, Beşiktaş Sarayı'nda kapıcılar koğuşunun tamiri masraflarına ait defterdir. Defter zarf

içindedir. Zarfın üstünde Hazine-i Hassa-i Şahane Ebniye-i Seniye Anbarı yazılıdır. Defter cildinden ayrılmış, mukavvadan cilt yapılmış, sayfalar ip ile tutturulmuştur.

Emlâk-ı Seniyye'den Başkâtip Bey'in konağının hamamının tamiri, Reşad Efendi hamamının tamiri, Reşad Efendi hamamının tamiri gibi yerlerin tamir masrafları, alınan eşyalar, mikdarları, ölçüleri (dirhem, adet cinsinden)

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1036 Başlangıç Tarihi: 27 Nisan 1294 Bitiş Tarihi: 31 Mayıs 1294 Defterin Ebadı: 28x39 cm. Toplam Sayfa Adedi: 46 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Depoya alınan ve muhtelif mahallere tevzii yapılan eşya kayıtlarıdır. Defter zarfın içinde olup zarfın üstünde Hazine-i Hassa-i Şahane Hazine-i Hümâyûn yazılıdır. Defter, cildinden ayrılmış, mukavva ile cilt yapılmıştır. Defterin başı noksandır.

Hazine-i Hassa'ya piyasadan alınan örnek: Galata'dan, İstanbul'dan alınan eşyanın fiyatı, vezni (dirhem, adet gibi) mikdarı, esmanı ve mülahazat kısmı olan cetveller vardır. Mülahazat kısmında hangi bölümlere verildiği bilgileri vardır. (Saray, kasır, köşk ya da daireler)

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1047 Başlangıç Tarihi: 92 Mayıs Bitiş Tarihi: 93 Mart Defterin Ebadı: 25x32, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 48 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Sultan Murat zamanına ait Mabeyn müdürü, kurşuncu, demirci vs.ye ait matlubat hesap defteridir. V. Murat zamanından başlayan alacak-verecek hesabı. Kaldırımcı İbrahim Ağa matlubu miktarlarıyla belirtilmiştir. Hasırcı Kalfası, kalemkâr vs. nin matlubu bedeli, tarihleriyle belirtilmiştir.

Defter cildinden ayrılmış, mukavva ile cilt yenilenmiştir. Defter zarf içinde olup, zarfın üstünde Hazine-i Hassa-i Şahane Hazine-i Hümâyûn yazılıdır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1136 Başlangıç Tarihi: Bitiş Tarihi:
Başı ve sonu belli değildir. 1294-1309 Defterin Ebadı: 27,5x39 cm.
Toplam sayfa Adedi: 18 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri:
Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: İnşaat ve tamirat kayıt defteridir. Defter haraptır. Defter cildinden ayrılmış, mukavva ile cilt yenilenmiştir.

İnşaat ve tamirat olunan yerlerin isimleri masraflarıyla birlikte yazılmıştır. Birbirinden bağımsız evraklar birleştirilmiş, mavi ve siyah mürekkep kullanılmış, sahifeler şeklinde olan evrak birleştirilerek defter haline dönüştürülmüş, diğer bir yerde depo defteri gibi saray, kasır, köşkerin hangi dairelerine nerelerden eşya satın alınmış, miktarı, esmanı, fiyatı, vezni (kıyye, adet, dirhem gibi)

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1165 Başlangıç Tarihi: 26 Mayıs 1288 Bitiş Tarihi: 4 Mart 1290 Defterin Ebadı: 28,5x41 cm. Toplam Sayfa Adedi: 188 varak.
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mefruşat Deposu'na mal veren tüccarların alacaklarını havi defterdir. Defterin üstünde Hazine-i Hassa-i Şahane Mefruşat Anbarı yazılıdır. Mefruşat Deposu'na mal veren ya da iş yapan kişilerin alacaklarının kayıt edildiği, nasıl mal alındığı, ücreti, tarihleriyle birlikte, kimlerden, hangi firmalardan ya da kurumlardan alındığı belirtilmiştir. Defterin başında fihristi vardır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1178/1 Başlangıç Tarihi: Mart 1288 Bitiş Tarihi: Kanun-ı Sani 1289 Defterin Ebadı: 28x 37 cm. Toplam Sayfa Adedi: 59 varak. Boş sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Merkezden yazılarak dairelere gönderilecek numara defteri. (Mersulat defteri) Mevcut katalogda 1178/1 numarayla gözüken defterin iç kapağında 1178-B ibaresi yer almaktadır. Defter cildinden ayrı olduğundan mukavva cilt ile yenilenmiştir. Defterin üzerindeki etikette Hazine-i Hassa-i Şahane müteferrik yazılıdır.

Defterin başında başlık olarak Mersulat yazılıdır. Defterde listeler oluşturulmuştur.

1. Ucurat (Ücretler) 2. Kelimat bölümünde numara ve adet vardır. 3. Esami-i Mürsel (Gönderilenlerin İsimleri) 4. Mahal-i Mürüde veya mevcude ve esami-i mürsel ileyha 5. Tarih Arabi ve Rumi olarak belirtilmiştir. 6. Mülahazat: Mabeyn-i Hümâyûn telgrafhanesinden çekilen telgraflar

Tarihler Arabi ve Rumi olarak cetvelde yer alsa da Rumi tarih ile yazılmış, gün gün tarihlenmiştir.

Örneğin: 7 Nisan 1288 tarihinde Müdür Ahmed Ağa'nın Üsküdar Mutasarrıflığı'na 25 adet 24 numarada, ücret olarak da 7 guruşa telgraf çektiğini öğrenebiliyoruz. Mülahazat kısmı da vardır. Mülahazat kısmında esbak numaralar sehven tekrar etmiştir yazılıdır. Genellikle saray erkanı, serkurena, seryaver, Mabeyn-i Hümâyûn müdürü, Mefruşat Kâtibi gibi Mabeyn'e bağlı çalışan kişilerin çektikleri telgraflardır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1178/2 Başlangıç Tarihi: 14 October 1911 Bitiş Tarihi: 12.2 917 Defterin Ebadi: 28x 36, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 112 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Telgraf jurnal defteridir. Mevcut katalogda 1178/2 numarayla gözüken defterin iç kapağında 1178-A ibaresi yer almaktadır. Defterin cildi kopmuş olduğundan mukavva cilt ile yenilenmiştir. Defterin üzerindeki etikette Hazine-i Hassa-i Şahane müteferrik yazılıdır. Defterde sadece başlıklar Osmanlı Türkçesiyle yazılmıştır. Diğer kelimeler Latin Alfabesi ile yazılmış olduğu için defterde sıralama soldan sağa doğru ilerlemektedir.

Defterdeki listede sıra numarası, muhabere olunan merkez, bed-i muhabere saat ve dakika olarak hatem-i muhabere saat ve dakika olarak, mahreci, mevrudu, mürsel, mekatib-i numrosu, mülahazat kısımları vardır. Muhaberenin başlangıcı ve bitiş saat ve dakika olarak cetvelde belirtilmiştir. Defterin başlığı jurnal olarak yazılmıştır. Defterdeki bazı tarihler Rumi ve Hicri tarihler olarak verilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1184/1 Başlangıç Tarihi: 1331 Bitiş Tarihi:
Defterin Ebadı: 26x39, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 60 varak. Boş
sayfa: Cilt Özellikleri: Matbudur. Her sayfa numaralandırılmıştır. Defterin
Mahiyeti ve Açıklamalar: Muvazene-i umumiye -1333-. (Vekaletler Bütçesi) Defterin
cildi kopuk olduğundan mukavva ile cilt yenilenmiştir.

Osmanlı Gümrük Tarife-i Umumiyesine Muteallik Kanun Layihası

Rüsumat Müdüriyet-i Osmaniyesi Devlet-i Aliyye-i Osmaniye Gümrük Tarife-i
Umumiyesi ve Ona Muteferriğ Kanun Layihası

İstanbul'da Matbaa-i Osmaniye'de 1333'de basılmıştır.

Defterde gümrük tarifeleri cetvellerle belirtilmiştir. Esami-i eşya, cetvelde tarife-i
umumiye, tarife-i ahdiye, mülahazat ve tarife numarası yer alır.

Örneğin 138 numarada sigaranın kıymeti üzrinden yüzde yetmiş beş yüz kilosundan
15000 şeklinde tarife-i umumiyede yer alır.

Notlar: 1184 numaralı defterin katalogda adedi belirtilmemiştir. Ancak raflara
bakıldığında dört adet olduğu görülmüştür.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1184/2 Başlangıç Tarihi: Bitiş Tarihi:
Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt
Özellikleri: 1184 numaralı defter bir zarfın içinde yer alan 18 parça sahife
parçacıklarından oluşmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i
Celile'den mülkiye memurlarına ve maliyeye yazılan genel yazışmaların suretleri.

Bunlardan 4 adedi Takvim-i Vekayi gazetesinin 25 Kanun-ı Sani 1335 ya da 20
Rebiülahir 1337 tarihinden başlayarak 28 Kanun-ı Sani 1335 ya da 20 Rebiülahir 1337
tarihinden başlayarak 28 Kanun-i 1335 ya da 23 Rebiülahir 1337 tarihli sayılarından
ibaret olup, Selamlık resminden, çeşitli yerlere tayin edilen memurlardan, zabıta
vekilleri ve çavuşların rütbeleri hakkındaki irade-i seniyyeden bahseder.

Posta Nizamnamesi-1299 Memurin-i Mülkiyenin tekaüdine dair kaleme alınan layiha-i
kanuniyedir. -1325

Askeri tekaüd ve istifa kanunu-1325

Maliye tasarruf ve teavün (yardımlaşma) sandığı muamelatının sur tatbikiyesi hakkında talimatnamedir-1335

Tedarik vesait-i nakliye-i bahriye kanunu 2 adettir-1330

Meclis-i Âyan Kanun-i Esasi-1325

Maarif-i Umumiye Nezareti Tedrisat-ı İbtidaiye Kanun Mevkutu-1329

Meclis-i Mebusan Hizmet-i Redifede bedel şahsi usulünün ilgasına dair encümen-i askeri esbab-ı mucibe mazbatasıyla kanun layihası-1326

Divan-ı Temyiz-i Askeri Kanunu-1332

Meclis-i Âyan tutanakları 18 Kanun-i Sani 1332 ve 29 Kanun-i Sani 1332

Kanun-i Esasi 11 Kanun-ı Evvel 1293 6 Zilhicce 1293

Memurin-i Mülkiye ve İlmiye Sandığı bazı kanunlarına dair yapılan kanun suretleri

Memurin-i Mülkiyenin icra-i tekaüdiyesine dair kanun zeyli suretleri 1327-1333

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1184/3 Başlangıç Tarihi: 2 Mart 1329 Bitiş Tarihi: 27 Şubat 1329 Defterin Ebadı: 19x27, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 223 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Matbudur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Defterin cildi kopmuş ve mukavva cilt ile yenilenmiştir. Defterin üzerindeki etikette Hazine-i Hassa-i Şahane Müteferrik yazılıdır. No bölümünde ise 1184/2 numara yazılıdır.

Maliye Nezareti 329 senesi Martından Şubat başına kadar Hazine-i Celile'den memurin-i mülkiye ve maliyeye yazılan muharrerat-ı umumiye suretleri

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1184/4 Başlangıç Tarihi: Bitiş Tarihi:

Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 280 Boş Sayfa: Cilt

Özellikleri: Matbudur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Defterin cildi kopmuş ve mukavva cilt ile yenilenmiştir. Defterin üzerindeki etikette Hazine-i Hassa-i Şahane Müteferrik yazılıdır. No bölümünde ise 1184/1 yazılıdır. Meclis-i Mebusan Muvazene-i Umumiyesi

Muvazene-i Maliyesi Encümeni tarafından tanzim olunmuştur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1186/1 Başlangıç Tarihi: 1 Mart 1302 Bitiş Tarihi: 26 Şubat 1302 Defterin Ebadı: 21,5x29 cm. Toplam Sayfa Adedi: 52 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin sırtı orjinal deri olup, ön kapak üstüne ebrulu kağıt yapıştırılmıştır. Sahifelerden oluşmaktadır. Bir arada tutulup dağılmaması amacıyla cilt yapılmıştır. Defterin üzerindeki etikette “Hakpây-i şahaneye takdim olunan mebaliğin haftalık pusulaları kopyasıdır-1302 “yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Padişaha takdim edilen para pusulalarının kopyaları defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1186/2 Başlangıç Tarihi: 3 Mart 1302 Bitiş Tarihi: 26 Şubat 1304 Defterin Ebadı: 21x29 cm. Toplam Sayfa Adedi: 53 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin sırtı orjinal deri olup, ön kapak üstüne ebrulu kağıt yapıştırılmıştır. Sahifelerden oluşmaktadır. Bir arada tutulup dağılmaması amacıyla cilt yapılmıştır. Defterin üzerindeki etikette “Hakpây-i şahaneye takdim olunan mebaliğin haftalık pusulaları kopyasıdır-1302 “yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Padişaha takdim edilen para pusulalarının kopyaları defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1186/3 Başlangıç Tarihi: 2 Mart 1305 Bitiş Tarihi: 27 Şubat 1305 Defterin Ebadı: 21x30 cm. Toplam Sayfa Adedi: 23 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin sırtı orjinal deri olup, mukavva cilt yapılmıştır. Üzerindeki etikette “Hakpây-i şahaneye takdim kılınan mebalığın haftalık pusulaları -1305 “yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Padişaha takdim olunan paranın haftalık pusulaları defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1186/4 Başlangıç Tarihi: 3 Mart 1303 Bitiş Tarihi: 29 Şubat 1303 Defterin Ebadı: 21x29 cm. Toplam Sayfa Adedi: 52 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin üzerindeki etikette “Hakpây-i şahaneye takdim olunan mebalığın haftalık pusulaları kopyasıdır-1303 “yazılıdır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Padişaha takdim olunan paranın haftalık pusulaları kopyası.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1186/5 Başlangıç Tarihi: 2 Mart 1301 Bitiş Tarihi: 27 Şubat 1301 Defterin Ebadı: 21, 5x28, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 47 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin üzerindeki etikette “Hakpây-i şahaneye takdim kılınan mebalığın pusula kopyalarının mahfazasıdır sene-1301 “yazılıdır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Padişaha takdim olunan paranın pusulalarının kopyası defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1186/6 Başlangıç Tarihi: 1 Mart 1300 Bitiş Tarihi: 28 Şubat 1300 Defterin Ebadı: 21x27, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 53 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin cilt kapağı bez olup, kapağı da

boyalı bir kağıtla kaplanmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Masarîf-ı müteferrika için takdim olunan meblağın pusulası defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1186/7 Başlangıç Tarihi: 4 Mart 1298 Bitiş Tarihi: 27 Şubat 1299 Defterin Ebadı: 20, 5x28, 5 cm Toplam Sayfa Adedi: 106 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin üzerindeki etikette “Masarîfat-ı Mûteferrika-i Şahane için takdim kılınan mebalîğın pusulası 98” yazılıdır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Masarîf-ı müteferrika için takdim olunan meblağın pusulası defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1186/8 Başlangıç Tarihi: 5 Mart 1297 Bitiş Tarihi: 25 Şubat 1297 Defterin Ebadı: 21x28, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 59 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterler, 3 ayrı zarf içinde 8 fasikûlden ibarettir. Defterin üzerindeki etikette “Masarîfat-ı Mûteferrika-i içün takdim kılınan mebalîğ pusulalarının kopyasıdır” yazılıdır. 1297 Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Masarîfat-ı müteferrika için takdim olunan meblağ pusulalarının kopyası defteridir.

Notlar: 1186 numaralı defterlerin başında “Masarîfat-ı Mûteferrika-i Hazret-i Padişahi içün verilen mebalîğın haftalık pusulalarıdır” yazmaktadır. Hazine-i Hassa’dan Ceyb-i Hümâyûn için ödenen meblağlardır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1218 Başlangıç Tarihi: 23 Mart 1291 Bitiş Tarihi: Şubat 1291 Defterin Ebadı: 26x39 cm. Toplam Sayfa Adedi: 82 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri cilde sahip olup ebrulu kağıt ile cildi kaplanmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mefruşat Anbarı’nda mevcut olan fabrika-i Hümâyûn mamulâtı kumaşların hesabını gösterir defterdir. 291 senesi Mart’ının yirmiüçüncü gününden itibaren devr olunan kâfe-i eşya-i mütenevvîa ile haricen bi’l- mübaya sarf olunan maadasına merhum Kanun-ı Evvelî ibtidasında

Mefruşat-ı Seniyye Anbarı'nda mevcut bulunan kâfe-i eşya ve sairenin mikdar ve esmanıdır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1219 Başlangıç Tarihi: 1 Nisan 1290 Bitiş Tarihi: 20 Şubat 1290 Defterin Ebadı: 24,5x34 cm. Toplam Sayfa Adedi: 47 varak. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri cilde sahiptir. Defterin üzerindeki etikette “Anbar ve mahal-i saireye verilen ilmühaberlerin defteridir - 17 Şubat 1289” yazılıdır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mefruşat Anbarı'na ve diğer yerlere verilen ilmühaberleri gösterir defterdir. Hereke'de kain kumaş fabrika-i Hümâyûnu mamulatından olarak fabrikalar anbarından alınan akmişenin (kumaşların) mikdar ve bahasını mübeyyin verilen senedin suretidir.

Saray-ı Hümâyûn cenab-ı mülükane mefruşatına sarf olunmak üzere balâda muharrer yüzelliüçbin sekizyüz gurus yirmibeş paralık akmişe (kumaşlar) fabrika-i Hümâyûnlar anbarından ahz olunduğunu mübeyyin iş bu sened ita kılındı.

Çırağan için bazergândan alınan kumaşların senedidir.

Notlar: Defterde listeleme ve cetvel yoktur. Ayrıntılı olarak yer isimleri verilmemiştir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1221 Başlangıç Tarihi: 1 Teşrinievvel 1292 Bitiş Tarihi: 15 Nisan 1293 Defterin Ebadı: 26x39, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 125 varak Boş Sayfa: 37 sf Cilt Özellikleri: Defterin sırtı orjinal deri ile kaplı, kapağı bezden mamuldür. Defterin üzerindeki etikette “Anbar Defteri” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Özellikleri: Çeşitli dökümanların kayıtlarının bulunduğu anbar defteridir. Çeşitli kumaşların, ince ve kalın Amerikan bezi, işlemeli tülün vs. nin çeşitli saray, kasır ve köşkllerdeki dairelere verilmesiyle ilgili olarak miktar ve baha hesapları.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1222 Başlangıç Tarihi: 23 Mayıs 1292 Bitiş Tarihi: 13 Teşrinievvel 1292 Defterin Ebadı: 26,5x 39, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 96 varak Boş Sayfa: 81 sf. Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri cilde sahiptir. Kapak kısmına ise desenli bir bez geçirilmiştir. Etiketin üstünde “Fabrikalar Anbarından ahz olunan eşya-yı atika defteri” yazılıdır.

Defterin Mahiyeti ve Özellikleri: Fabrikaların anbarlarından alınan eşyaların listesi defteridir. Mabeyn-i Hümayûn’da orta katta Necabetlü Mehmed Efendi’ye verilen resim odasından ref’ olunan gümüş renk beyaz çiçekli kumaş perde. Miktarını tarihi ile birlikte belirtmektedir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1238/1 Başlangıç Tarihi: 1908 Bitiş Tarihi: 1912 Defterin Ebadı: 32, 5 x 47 cm. Toplam Sayfa Adedi: 98 varak Boş Sayfa: 72 sf. Cilt Özellikleri: Defter bez ciltli olup bir hayli yıpranmış ve kurt yenikleri ile doludur. Defterin Mahiyeti ve Özellikleri: 1918-1912 yılları arası telgraflar. Çekilen telgraflar gün gün belirtilmiştir. Başlıklar Osmanlı Türkçesi ve Fransızca olarak verilmiştir.

Defterde ücerat-ı nakdiye (nakit ücretler) kısmında üç bölüm vardır.

1. Telgrafnameler üceratı pare, guruş, santim, frank

2. Sürücü üceratı pare, guruş

3. Battal veya kopya misüllü fevkalade hasılat pare, guruş, santim, frank

İdare-i Mahsusa ile mukaveleli vapur kumpanyalarının telgraf üceratı pare, guruş, santim, frank olarak

Kelemat

Esami-i Mürsel

Esami-i Mürsel ileyh

Mevradı (mevrudu)

Tarihi

Numrosu

Mûlahazat

Notlar: Defterin başında “Mersulat” başlığı vardır. Cetvel şeklinde düzenlenmiş bir defterdir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1238/2 Başlangıç Tarihi: Mart 1326 Bitiş Tarihi: Şubat 1327 Defterin Ebadı: 33,5x 49 cm. Toplam Sayfa Adedi: 92 varak Boş Sayfa: 18 sf Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Bu defter, diğer telgraf defterlerinden farklı olarak soldan değil sağdan başlamaktadır. Başlıklar Osmanlı Türkçesi ve Fransızca olup, muhtevası Osmanlıcadır. Bu zarfın içinde yine sahifelerden oluşan cildi kopuk bir defter daha vardır. Telgraf defteridir.

Notlar: 1238 no’lu defter katalogda cilt sayısı belirtilmemekle birlikte zarf içinden 2 adet defter çıkmıştır. Bunlardan biri defter şeklinde, diğeri de sahifelerden oluşmuş fasikül şeklindedir.

Notlar: 1238 numaralı defter katalogda cilt sayısı belirtilmemekle birlikte, zarf içinden 2 ciltli defter çıkmıştır. Bunlardan biri defter şeklinde, diğeri ise sahifelerden oluşmaktadır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1256 Başlangıç Tarihi: 1297 Bitiş Tarihi: 1297 Defterin Ebadı: 22x 35 cm. Toplam Sayfa Adedi: 82 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter yeşil parlak kaplı olup, üzeri çiçek desenleriyle bezelidir. Defterde mavi mürekkep kullanılmıştır. Defterin üzerindeki etikette “İradat-ı Seniyye defter sene 96-97” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: İrade-i seniyye defteridir. Hazine-i Hassa’ya şeref vürud iden edevat-ı seniyyenin suret-i marifesi

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1298 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt

Özellikleri: 6 parçadır. Sahifelerden oluşmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: İnşaat keşifleri ve amele ücretleridir. Ebniye-i Seniye inşaat ve tamiratına mahsus keşf ve keşf-i evvel defteri, arz, tul, irtifa, fiyatı, esman, yekun, ebad ve inşaat ve ameliyatın çeşitli bölümleri vardır.

Hazine-i Hassa-i Şahane Nezareti inşaat ve tamiratta müstahdem ameleye mahsus haftalık jurnal, isimler, günler, fiyatı, hizmet sıra numarası, mülahazat, müfredat bölümleri vardır.

İnşa olunacak bir yer için örnek; Feriye'deki harab duvarın tamir ve inşası için Hazine-i Hassa'dan alınan suret (Mülahazat, yekun, esman, mikyası, fiyat, eşya nev'i ve masarifat

Saray-ı Hümâyûn Ebniye-i Hassa İdaresi marifetiyle sarf olunan eşya ve amele ve ücretat ve sarf-ı müteferrikasının mikdarını mübeyyin yevmiye cedvelidir.

Mahal-i sarf ve itası ve nev-i eşya ve masarifatı, fiyatı; santim, guruş olarak verilmiş, mikyası, esman; santim, guruş olarak verilmiş, yekun, yekun-ı umumi, mülahazat kısımları vardır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1300 Başlangıç Tarihi: 1297 Bitiş Tarihi: 1297 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt

Özellikleri: Sahifelerden oluşmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye-i Hassa Anbarı'nda sarf olunan eşyanın ve amelenin yevmiye defteridir. Saray-ı Hümâyûn Ebniye-i Hassa İdaresi marifetiyle sarf olunan eşya ve amele ve ücretat ve sarf-ı müteferrikasının mikdarını mübeyyin yevmiye cedvelidir. Defterdeki başlıklar şunlardır:

Mahal-i sarf ve itası, nev-i eşya ve masarifatı, fiyatı (santim ve guruş), mikyası, esman (santim ve guruş), yekun, yekun-ı umumi, mülahazat

Örnek: Beşiktaş'ta necabetlü Kemaleddin Efendi Dairesine, kahve ocağına, büyük ağa dairesine, taşçı Süleyman vs.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1355 Başlangıç Tarihi: 1295 Bitiş Tarihi: 1296 Defterin Ebadı: 21,5x 34, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 10 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Orjinal deri ciltlidir. Defter, mor ve parlak renkli, çiçek bezemeli kağıttan oluşmuştur.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Saraylarda çalışanların maaş defteridir. Harem-i Hümayûn cenab-ı mülükane ile selatin-i âzam ve devair-i âliyyede bulunan süvari ve bendegân ve hademe-i saireden doksan beş senesi esham-ı tekasitiyle müterakim maaşları bulunanların bervech-i zir esamileriyle tekasit ve mikdar-ı faizlerini mübeyyin defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1368 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 59 varak Boş Sayfa: 1sf. Cilt Özellikleri: Defter sayfelerden oluşmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine borç- alacak defteri. Defter iki bölümde incelenmektedir. Defterdeki başlıklar şunlardır: Matlub, mülahazat, mahal-i sarf ve itası, nev'i eşya ve masarıfat, fiyatı (santim, guruş), mikyası, esmanı (santim, guruş), yekunu (santim, guruş) düyun, mülahazat, tarih ahzı, akçenin cinsi (dirhem), mikdarı (santim, guruş), yekun (santim, guruş)

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1384 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Sahifelerden oluşmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Yıldız Sarayı tamir masraf defteridir. Yıldız Sarayı'na yapılan onarımları mahal olarak ve fiyatlarıyla belirten bir defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1385 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 18 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Yıldız Sarayı Mabeyn Dairesi, Kuşhane, Çit Kasrı, Harem Dairesi vesaire yerlerde yapılan tamirat ve masrafları havi defterdir. Yıldız Sarayı'ndaki bazı bölümler, Yatak Dairesi, Harem, Mabeyn, Çit Kasrı, kuşhanede nelere ihtiyaç olduğu, alınan eşyalar, mikdarı ve fiyatları

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1394 Başlangıç Tarihi: Haziran 1296 Bitiş Tarihi: Haziran 1296 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 10 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mecidiye Camii, Malta Kasrı, Yıldız Sarayı, Yıldız Eczahanesi'nin çatısı ve Beykoz Kasrı'nda yapılacak tamir masraf defteridir. İşçi yevmiye cetvelidir. Örnek: Mecidiye Camii, Malta Kasrı, Yıldız Sarayı, Yıldız Eczahanesinin Çatısı, Beykoz Kasrı Duvarı vs.de yapılacak onarımlarda çalışacak marangozun kaç gün, kaç guruşa çalışacağı, alınacak tel dolabın kaç adet ve fiyatına dair bilgiler mevcuttur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1405 Başlangıç Tarihi: 21 Kanun-ı Evvel 1296 Bitiş Tarihi: 27 Kanun-ı Evvel 1296 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Sahifelerden oluşmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Perakende işlerde çalışan amelelerin listesi ve yevmiye defteridir. Perakende işlerde istihdam olan amelenin listesi ve yevmiyeler gün ve guruş olarak belirtilmiştir.

Örnek: Marangoz amelesi Hüseyin Usta kaç gün, kaç guruşa, toplam aldığı para tutarı ne kadar olduğu belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1425

Başlangıç Tarihi: 10 Ramazan 1297 Bitiş

Tarihi:

Defterin Ebadı:

Toplam Sayfa Adedi: 3 varak

Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Sahifelerden oluşmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar:

Yıldız Sarayı Kaymakhane ile yanındaki ahırların tamir defteridir. Yıldız Sarayı'ndaki ve Malta Kasrı civarındaki kaymakhane ve inek ahırlarının onarımı ve camlarıyla birlikte yenilenmesi defteri. Arz, tul ve yüzölçümü olarak verilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1570

Başlangıç Tarihi: 4 Cemaziyelahir 1286

Bitiş Tarihi: 16 Rebiülevvel 1287

Defterin Ebadı: 26,5x 39, 5 cm

Toplam Sayfa Adedi: 87 varak

Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Orjinal deri

cilde sahiptir. Defterin kenarları sarı yaldızlı çiçek bezemeleriyle çerçevelenmiş olup, kapağın içi ebru desenlidir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: II. Abdülhamid'e sunulan arzuhallerin hülasa kayıt defteri. Maruzatların hülasesidir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1571

Başlangıç Tarihi: 22 Rebiülevvel 1287

Bitiş Tarihi: 14 Rebiülevvel 1288

Defterin Ebadı: 23x 36, 5 cm.

Toplam Sayfa Adedi: 140 varak

Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Orjinal deri

cilde sahiptir. Defterin kenarları sarı yaldızlı çiçek bezemeleriyle çerçevelenmiş olup, kapağın içi ebru desenlidir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hülasa maruzat kayıt defteridir. Maruzatların hülasesidir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1585

Başlangıç Tarihi: 3 Nisan 1297

Bitiş

Tarihi: 29 Teşrinievvel 1297 Defterin Ebadı: 28x 40, 5 cm.

Toplam Sayfa Adedi:

230 varak

Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Defter bez ciltlidir. Defterin üzerindeki

etikette Anbar Müstehlik (Tüketim Malzemeleri) Defteri yazmaktadır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: İnşaat malzemesi kayıt defteridir. Defterdeki başlıklar şunlardır: Yekun (santim, guruş), esman (santim, guruş), fiyatı, mikyası (alınan malzemelerin ölçüsü), nev'i eşya ve masarifat, mahal-i mübayaası, mahal-i ita ve teslim-i mülahazat

Örnek: İstanbul'da Hurşid Ağa aracılığıyla anbara ne kadar kaç guruşa ispiro alındığından bahseder.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1586 Başlangıç Tarihi: 7 Temmuz 1297 Bitiş Tarihi: Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 10 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter sayfelerden oluşmaktadır. Defterin üzerindeki etikette Anbar Müstehlik (Tüketim Malzemeleri) Defteri yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Anbar mübayaat defteridir.

Ebniye-i Seniyye Anbarı'nda doksan yedi senesi ciheti ibtidasından nihayetine değin mübayaa olunan eşyanın mikdarı ve şehir-i mezkur zarfında zirde muharrer mahal-i âlilere sarf olunan eşyaların mikdarı

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1587 Başlangıç Tarihi: Mayıs 1297 Bitiş Tarihi: Eylül 1297 Defterin Ebadı: 23,5x 33 cm. Toplam Sayfa Adedi: 96 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin kapağı ebru bezemeli kağıt ile kaplı olup, diğer tarafının kapağı yoktur. Defterin üzerindeki etikette Anbar Çıkış Defteri yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Anbar malzeme defteridir. Nişantaşı'ndaki Başkitabet Konağı'nın tamiri ve masarifi, Yıldız Mabeyn-i Hümayûnu, Hazine-i Hassa-i Şahane, Çırağan Seyfeddin Efendi Dairesi, Beşiktaş Harem-i Hümayûn matbahı vs.ye verilen eşyalar ve mikdarları ayın belli günlerine göre belirtilmiştir.

Notlar: Genel olarak belirtilen "eşya" terimi kum kireci, malta taşı, cam vs. gibi malzemeleri de ihtiva etmektedir. Defterin başında bir de fihrist bulunmaktadır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1588 Başlangıç Tarihi: 10 Ağustos 1299 Bitiş Tarihi: 25 Şubat 1299 Defterin Ebadı: 28x 41, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 114 varak Boş Sayfa: 95 sf. Cilt Özellikleri: Defterin cildi dağılmıştır. Mavi mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Tamir kayıt defteridir. Saray ve köşklerin onarımları ile ilgili keşiflerin kaydedildiği defter. Defter, cetvel şeklinde düzenlenmiştir. Tarih-i vürudu, evrak-ı irade defteri, evrak numrosu, melfufatı, (mektuba iliştirilmiş, sarılı evrak) mahal-i mevrudu, kayd-ı numrosu, hülasa-i meali, mamulat

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1589 Başlangıç Tarihi: 2 Mayıs 1297 Bitiş Tarihi: 7 Kanun-ı Evvel 1297 Defterin Ebadı: 24,5x 33, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 108 varak Boş Sayfa: 86 sf. Cilt Özellikleri: Defter, mavi ebrulu kağıt yapıştırılmış cilde sahiptir. Defterin üzerindeki etikette “Doksanyedi senesi Mayıs ibtidasından itibaren mübayaa olunan eşyaların sened kaydına mahsus deferdir “yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Eşya kayıt defteridir. Alınan eşyaların cinsi, ölçüsü, tutarı (santim ve guruş) olarak belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1590 Başlangıç Tarihi: 30 Nisan 1297 Bitiş Tarihi: 29 Kanun-ı Evvel 1297 Defterin Ebadı: 24,5x 33, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 32 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin cildinin üzerine sarı renkli ebrulu kağıt yapıştırılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Anbar çıkış defteridir. Ebniye-i Seniye Anbarı’na lüzum görülen mühimmat-ı kırtasiyenin bervecch-i âti mikdarı, Dolmabahçe ve Yıldız Sarayları için alınan eşyaların mikdarı, selamlık resmi için alınacak eşyaların, Mabeyn-i Hümâyûn, Çadır Köşkü için alınan eşyaların cins ve mikdarı.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1591 Başlangıç Tarihi: 13 Kanun-ı Sani 1297
Bitiş Tarihi: 13 Teşrinievvel 1297 Defterin Ebadı: 21,5x34 cm. Toplam Sayfa
Adedi: 93 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter bez ciltten mürekkep olup,
mantardan bir hayli yıpranmış durumdadır. Defterin üzerindeki etikette “Hazine-i
Hassa-i Şahane Anbarı’nda mevcut bulunan eşyanın mübayaa ve sarf defteri”
yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: İnşaat anbarı defteridir. (mübayaat-
sarfiyat) Defterin içinde bir kartta Kağıtçıbaşı Emin Efendi’nin İstanbul’da Mahmud
Paşa’da Havuzlu Han dışarısında numro 37” yazılıdır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1713 Başlangıç Tarihi: 1293 Bitiş Tarihi:
1293 Defterin Ebadı: 21,5x 34, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 17 varak Boş
Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter mavi parlak kağıdın üzerine kendinden çiçek
bezemelidir. Defterin üzerinde “İstabl-ı Âmire’de müstahdem bendegânın defteri”
yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: İstabl-ı Âmire’de çalışan personelin
isim defteri ve maaşları defteridir. İstabl-ı Âmire’de çalışan memur, kâtip, hademe ve
neferlerinin maaş mikdarları, işe giriş tarihleriyle isimlerinin yazılı mücededen ve
zamineten muhassesat olduğu bir defter olup, cetvel şeklinde düzenlenmiştir. İstabl-ı
Âmire’ye giriş tarihleri, önceki maaşları, kimin özel hizmetinde bulundukları
(hanedandan birinin atı ya da faytonundan sorumlu olmak, raht-ı Hümâyûn hazine
hademeleri olmak gibi)

Ayrıca defterde hizmet-i mahsusaları oldukları kişiler kırmızı mürekkeple belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1714 Başlangıç Tarihi: 12 Kanun-ı Sani 1292
Bitiş Tarihi: 12 Kanun-ı Sani 1292 Defterin Ebadı: 21,5x 34 cm.
Toplam Sayfa Adedi: 36 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin

cildi kopmuştur. Defter üzerinde “Ba İrade-i Seniyye Hazret-i Mülûkâne hizmetlerinde olunan bendegânın defteridir.” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Padişahın emri ile görevlerinde bırakılanların listesi defteridir. Örneğin: Topkapı Sarayı’nda Matbah-ı Âmire’de çalışan kişilerin maaş, işe giriş tarihleri, nereden geldikleri, isimleri, Yıldız Harem-i Hümâyûnu, Çırağan eski daire bekçileri, Beylerbeyi Saray-ı Hümâyûnu bekçileri, bahçevanlar, kayıkçılar

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1715 Başlangıç Tarihi: 23 Eylül 1293 Bitiş Tarihi: 23 Eylül 1293 Defterin Ebadı: 19x56 cm. Toplam Sayfa Adedi: 14 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter parlak yeşil, çiçek desenli bir cilde sahiptir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Enderun-ı Hümâyûn Daire-i Âliyesi’nde mevcut bulunan bendegân kullarının ismi ve miktar-ı maaşlarını mübeyyin bir kıta defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1716 Başlangıç Tarihi: Mayıs 1292 Bitiş Tarihi: Mayıs 1292 Defterin Ebadı: 21,5x 33, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 9 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter, yeşil bir kağıtla ciltlenmiştir. Kenarları helezonik şekillerle süslüdür. Defterin üzerinde Jurnal başlığı altında etikette “Hırka-i Saadet hademeleri bendeleriyle Hazine-i Enderun-ı Hümâyûn Kethüdası memuriniyle bilcümle Hazine-i Hümâyûn hademeleri kullarının esami ve miktarını mübeyyin bir kıta defterdir” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hırka-i Saadet, Hazine katip ve memurları ile bütün Enderun-ı Hümâyûn hademelerinin listesi defteridir.

Tamamen ibka olunmuştur. Cetvelde maaş-ı kadimi, maaş-ı haliyesi, sülûs tenzilatı (altıda bir indirilmiş hali), yem tayinatı, saray-ı Hümâyûna duhulü, Hırka-i Saadet’e nakli, hizmeti, esamisi, melhuzat bilgileri vardır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1719 Başlangıç Tarihi: 29 Mart 1297 Bitiş Tarihi: 29 Mart 1297 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 12 varaktan oluşan 2 defter parçasıdır. Cilt Özellikleri: Fasikül halindedir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Maliye Hazinesi'nce mahsub olunmak üzere 1297 senesinde 1295-1296 İstanbul ve taşra gümrüklerinden alınan gümrük resminin miktarını havi defterdir. Defterdeki başlıklar şunlardır: Yekun, resm-i gümrük, farkı, kıymet, fiyeheri, makadir, cinsi, mevrud-ı ilmühaber tarihi, esami-i gümrük, mülahazat.

Defterin üzerindeki başlıkta şöyle yazılıdır:

Sehm gümrüğü, Maliye-i Hazine-i Celilesi'nce icra olunmak üzere Hazine- i Hassa-i Şahane lazımesi için bin ikiyüz doksan altı senesinde Dersaadet ve Taşra gümrüğünden imrar olunan eşya ve erzakın cins ve mikdarıyla resm-i gümrüğünü mübeyyin cedveldir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1739 Başlangıç Tarihi: 15 Teşrinievvel 1292 Bitiş Tarihi: 20 Temmuz 1293 Defterin Ebadı: 25x 37 cm. Toplam Sayfa Adedi: 144 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter bez cilde sahiptir. 145-161 arası ektir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: II.Abdülhamid'in cülusunda tespit edilen eşya defteridir.

Defterin üzerindeki etikette “Şevketlü Mehabetlü Kudretlü Sultan Abdülhamid Han Hazretlerinin Culus-ı Hümâyûn akibetinde Beşiktaş ve Çırağan sahil saray-ı Hümâyûnuyla Topkapı Saray-ı Âlisi'nde bulunup komisyon-ı mahsus marifetiyle tesbit-i defter olunan eşyanın kayd-ı defteridir.” yazılıdır. Örnek: Siyah üzerine sedef işlemeli sehpa

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1741 Başlangıç Tarihi: Kanun-ı Evvel 1279 Bitiş Tarihi: Şubat 1281 Defterin Ebadı: 21x31 cm. Toplam Sayfa Adedi: 132 varak Boş Sayfa: 27 varak Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri cilde sahiptir. İç kapağı ebruludur. Filigranlı kağıt kullanılmıştır. Yaldızlıdır. Defterin cildi üzerinde

hilal ve tuğra vardır. Bordo renklidir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Gelir-giderlerin kayıt defteridir. Hazine-i Hassa'nın gelir ve giderlerinin kaydolunduğu defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1787 Başlangıç Tarihi: 1 Mart 1297 Bitiş Tarihi: 3 Teşrin-i Evvel 1298 Defterin Ebadı: 20,5x 56, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 12 varak Boş Sayfa: 4 varak Cilt Özellikleri: Defterin cildi pembe renklerin olduğu ebrulu kağıt ile ciltlenmiştir. Defterin üzerindeki etikette “Harem-i Hümâyûn Cenab-ı Mülükane Hademesinin Muhasebe-i Atika defteri” yazılıdır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Topkapı Sarayı'nda Harem-i Hümâyûn hademesinin ve vakıflarının defterleridir. Necabetlü Şehzade Sultan Abdülmecid Efendi Hazretlerinin lalası Süleyman Ağa'nın mevlid-i şerif ve taamiye için vakıf buyurmuş oldukları

Saray-ı cedidde Harem-i Hümâyûn perde kapusu nöbetçisi bulunan iki nefer hademeye vazife ita için vakıf

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1791 Başlangıç Tarihi: 2 Haziran 1292 Bitiş Tarihi: Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Fasikül halindedir. Kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: 1791 no'lu defter bir zarfın içinde olup 3 varaktan müteşekkildir. Vergi ve rüsumat konularında hazırlanmış bir rapordur. Vergi talimatları tanzimi, Divan-ı Ahkam-ı Adliye, Temyiz, İstinaf mahkemeleri kanunu ve İran ile yapılacak ticaret muahedesi konularını muhtevidir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1792 Başlangıç Tarihi: 11 Teşrin-i Evvel 1288 Bitiş Tarihi: 2 Haziran 1289 Defterin Ebadı: 19,5x 40 cm. Toplam Sayfa

Adedi: 9 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter yeşil ebru kapaklıdır. Defterin diğer yüzünün kapağı yoktur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Sarayın erzak, malzeme ve bazı masraflarına ödenen paranın jurnal defteridir. Sarayla iş yapan, saraya satış yapan kişilerin isimleri, meslekleri, ücretleri, tarihleriyle listelenmiştir. Yumurtacı, tavukçu, Astarıcı Agop matlubuna, Muzıka-i Hümayûna sebze bedeli vs. gibi guruş, para, lira, kusurat olarak listelenmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1804 Başlangıç Tarihi: 9 Şaban 1280 Bitiş Tarihi: Defterin Ebadi: Toplam Sayfa Adedi: 1 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Mavi parlak kağıtla ciltli olup yeşil, sarı, pembe, kırmızı kurdelelerle cilt sabitlenmiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Tersanelerin tanzim ve ıslahı ve iskelede taş tezgâhın inşası ile ilgili belgedir.

Notlar: Defter tek varaktan müteşekkil olduğu için ebad ölçümü yoktur.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1806 Başlangıç Tarihi: 1286 Bitiş Tarihi: 1286 Defterin Ebadi: 24,5x47 cm. Toplam Sayfa Adedi: 4 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Sarı parlak kağıtla ciltlenmiş olup, mavi, yeşil, kırmızı, pembe kurdelelerle cilt tutturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ramazan ayında saray personeline ve hanedan mensuplarına verilen bayram atıyyelerine dair defterdir. Ramazan'ın sonunda Mabeyn-i Hümayûn Hazret-i Mülûkane takımı vs. bayram atıyyeleri olarak verilen ihsan-ı âlileri. Örnek: Ceyb-i Hümayûn Kâtibi Faik Bey'e 1500 guruş verilmiş, altında da kırmızı mürekkeple 1500 yazılmıştır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1807 Başlangıç Tarihi: 1279 Bitiş Tarihi: 1279 Defterin Ebadi: 20x49 cm Toplam Sayfa Adedi: 5 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter kırmızı renkli parlak kağıtla ciltlenmiştir. Yeşil ve mor renkli iplerle bağlanmıştır. Etiketin üstünde “Yetmiş dokuz senesi Medine-i

Münevvere'ye irsal olunan surre defteridir'' yazmaktadır. Etiketle kırmızı mürekkeple taraf-ı seniyyelerinde kalacağı yazılıdır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Medine ve Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Bu defter, mücavirin ve fukara-i sabirine irsal olunan surrelerin mikdarını ve kendilerinin isim ve şöhretlerini mübeyyin defterdir.

Örnek: Harem-i Şerif Medresesi sakinlerinden Şeyh İlyas Kurdi Efendi'ye elli guruş, çizilip altı rakamla 50 yazılmıştır.

Notlar: 7 defterden müteşekkildir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1807/2 Başlangıç Tarihi: 1280 Bitiş Tarihi: 1280 Defterin Ebadı: 22, 5x36, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 8 varak
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Beyaz çiçek bezemeli parlak kağıt ile ciltlenmiştir. Yeşil kurdele ile cilt tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Medine ve Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Bu defter, mücavirin ve fukara-i sabirine irsal olunan surrelerin mikdarını ve kendilerinin isim ve şöhretlerini mübeyyin defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1807/3 Başlangıç Tarihi: 1283 Bitiş Tarihi: 1283 Defterin Ebadı: 24x34, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 6varak
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Mavi parlak kağıt üzerine beyzi şekillerle süslüdür. Sarı, pembe, yeşil ve mor kurdele ile cilt tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Medine ve Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Bu defter, mücavirin ve fukara-i sabirine irsal olunan surrelerin mikdarını ve kendilerinin isim ve şöhretlerini mübeyyin defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1807/4 Başlangıç Tarihi: 1285 Bitiş Tarihi: 1285 Defterin Ebadı: 24x36 cm. Toplam Sayfa Adedi: 7 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Sarı parlak zemin üzerine desenlidir. Sarı, mavi, kırmızı, yeşil ipliklerle cilt tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Medine ve Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Bu defter, mücavirin ve fukara-i sabirine irsal olunan surrelerin mikdarını ve kendilerinin isim ve şöhretlerini mübeyyin defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1807/5 Başlangıç Tarihi: 1284 Bitiş Tarihi: 1284 Defterin Ebadı: 24x33 cm. Toplam Sayfa Adedi: 8 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Nil yeşili parlak kağıtla kaplı olup, pembe, mavi, yeşil ve sarı ipliklerle tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Medine ve Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Bu defter, mücavirin ve fukara-i sabirine irsal olunan surrelerin mikdarını ve kendilerinin isim ve şöhretlerini mübeyyin defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1807/6 Başlangıç Tarihi: 1281 Bitiş Tarihi: 1281 Defterin Ebadı: 25x34 cm. Toplam Sayfa Adedi: 6 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Pembe renkli yeşili parlak kağıtla kaplı olup, pembe, mor ve sarı ipliklerle tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Medine ve Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Bu defter, mücavirin ve fukara-i

sabirine irsal olunan surrelerin mikdarını ve kendilerinin isim ve şöhretlerini mübeyyin defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1807/7 Başlangıç Tarihi: 1286 Bitiş Tarihi: 1286 Defterin Ebadı: 24x33, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 8 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Yavruağzı renkli parlak kâğıt üzerine Türk motifli çiçek bezemeleriyle müzeyyen bir cilt olup, mavi, yeşil, kırmızı ip ile cilt tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Medine ve Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Bu defter, mücavirin ve fukara-i sabirine irsal olunan surrelerin mikdarını ve kendilerinin isim ve şöhretlerini mübeyyin defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1808 Başlangıç Tarihi: 1283 Bitiş Tarihi: 1283 Defterin Ebadı: 23,5x33, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 2 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Parlak pembe renkli kâğıt ile ciltlenmiştir. Mavi, yeşil, beyaz, sarı ip ile cilt tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Mekke-i Mükerre'me'de bazı kişilere irsal olunan surrelerin seksenüç senesine mahsuben mikdarı ile kendilerinin isim ve şöhretlerini mübeyyin tanzim olunan defterdir.

Notlar: 7 defterden müteşekkildir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1808/2 Başlangıç Tarihi: 1284 Bitiş Tarihi: 1284 Defterin Ebadı: 24x36 cm. Toplam Sayfa Adedi: 2 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Parlak yeşil renkli kâğıt ile ciltlenmiştir. mavi, yeşil, pembe, sarı, kırmızı ip ile cilt tutturulmuştur. Defterdeki kâğıtlar filigranlıdır. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mekke'ye gönderilen surre defteridir.

Mekke-i Mükerrreme’de bazı kişilere irsal olunan surrelerin seksenüç senesine mahsuben mikdarı ile kendilerinin isim ve şöhetlerini mübeyyin tanzim olunan defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1808/3 Başlangıç Tarihi: 1287 Bitiş Tarihi: 1287 Defterin Ebadı: 24,5x36 cm. Toplam Sayfa Adedi: 2 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Cildin üzerine parlak sarı Türk motifi çiçek bezemeli kâğıt yapıştırılmıştır. Mavi, yeşil, kırmızı ip ile cilt tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Mekke-i Mükerrreme’de bazı kişilere irsal olunan surrelerin seksenüç senesine mahsuben mikdarı ile kendilerinin isim ve şöhetlerini mübeyyin tanzim olunan defterdir. Örnek: Harem-i Şerif müderrislerinden Ağavat Harem Hacesi Hafız Mehmed bin Süleyman Efendi’ye elli guruş olarak belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1808/4 Başlangıç Tarihi: 1279 Bitiş Tarihi: 1279 Defterin Ebadı: 22x34 cm. Toplam Sayfa Adedi: 2 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Cildin üzerinde parlak kavuniçi renkli murabba şekiller mevcuttur. Yeşil ve bordo renkli ipliklerle cilt tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir. Defterin üzerindeki etikette “Yetmişdokuz senesi Mekke-i Mükerrreme Şerefallahu Teala ila yevmi’l akyama gönderilen surre defteridir” yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Mekke-i Mükerrreme’de bazı kişilere irsal olunan surrelerin seksenüç senesine mahsuben mikdarı ile kendilerinin isim ve şöhetlerini mübeyyin tanzim olunan defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1808/5 Başlangıç Tarihi: Bitiş Tarihi:

Defterin Ebadı: 24, 5x34, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 2 varak Boş

Sayfa: Cilt Özellikleri: Cildin üzerinde pembe renkli murabba şekiller mevcuttur. Yeşil ve kırmızı renkli ipliklerle cilt tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Mekke-i Mükerrreme'de bazı kişilere irsal olunan surrelerin seksenüç senesine mahsuben mikdarı ile kendilerinin isim ve şöhetlerini mübeyyin tanzim olunan defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1808/6 Başlangıç Tarihi: 1285 Bitiş Tarihi: 1285 Defterin Ebadı: 25x35, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 2 varak

Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Cildin üzerinde sarı parlak renk üstüne müdevver şekiller mevcuttur. Yeşil ve kırmızı sarı, mavi renkli ipliklerle cilt tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Mekke-i Mükerrreme'de bazı kişilere irsal olunan surrelerin seksenüç senesine mahsuben mikdarı ile kendilerinin isim ve şöhetlerini mübeyyin tanzim olunan defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1808/7 Başlangıç Tarihi: 1285 Bitiş Tarihi: 1285 Defterin Ebadı: 21x32cm. Toplam Sayfa Adedi: 2 varak Boş

Sayfa: Cilt Özellikleri: Cildin üzerinde sarı parlak renk üstüne murabba şekiller mevcuttur. Yeşil ve kırmızı mor, mavi renkli ipliklerle cilt tutturulmuştur. Defterde verilen ücretin miktarı, yazıyla da belirtilmiştir. Sıra numarası da kırmızı mürekkeple belirtilmiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mekke'ye gönderilen surre defteridir. Mekke-i Mükerrreme'de bazı kişilere irsal olunan surrelerin seksenüç senesine mahsuben mikdarı ile kendilerinin isim ve şöhetlerini mübeyyin tanzim olunan defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1811 Başlangıç Tarihi: Receb Gurre 1279
Bitiş Tarihi: Zilhicce 1280 Defterin Ebadı: 31x54 cm. Toplam Sayfa Adedi:
4 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Pembe çiçek bezemeli olup, mavi, sarı,
kavuniçi iplerle cilt tutturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Aksaray'da
bulunan Pertevniyal Valide Sultan Çeşmesi vesair hayrat evkafının irad ve masarifat
muhasabe defteridir. Pertevniyal Valide Sultan Aksaray Çarşısı'nda müceddeden bina
ve ihya buyurdukları çeşme hayrat vs.leri evkafından irad ve masarifatın muhasabe
defteri

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1812 Başlangıç Tarihi: Haziran 1280 Bitiş
Tarihi: 18 Haziran 1282 Defterin Ebadı: 27x39 cm. Toplam Sayfa Adedi: 6
varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Zarfın içinde 2 defterden mürekeptir. Krem rengi
parlak kaplı çiçek bezemeli olup, sarı, yeşil, pembe, mor, mavi ipliklerle cilt
tutturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Aksaray'da Pertevniyal Valide
Sultan Çeşmesi vesair hayratı evkafının irad ve masarifat muhasabe defteridir.
Pertevniyal Valide Sultan Aksaray Çarşısı'nda müceddeden bina ve ihya buyurdukları
çeşme hayrat vs.leri evkafı celilesinin ba irad-ı âliyeleri bir mantuk-ı vakfiyye ma'mul
baha kaimmakam tevlişi olduğum hesabıyla seksen bir senesi Muharremi'ne tesadüf
eden seksen senesi Şehr-i Haziranı ibtidasında seksen iki senesi Muharreminin
onsekizinci gününe tesadüf eyleyen seksen bir senesi Şehr-i Mayıs inayetine değin bir
sene zarfında marifet-i acizanemle vaki'olan ibrad ve masarifatı mübeyyin tanzim
kılınan muhasabe defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1812/2 Başlangıç Tarihi: Haziran İbtidası
1283 Bitiş Tarihi: Mayıs 1284 Defterin Ebadı: 28,5x 46, 5 cm. Toplam Sayfa
Adedi: 4 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Parlak sarı çiçek bezemeli olup,

kırmızı ve yeşil iplerle tutturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Aksaray'da Pertevniyal Valide Sultan Çeşmesi vesair hayratı evkafının irad ve masarıfat muhasebe defteridir. Aksaray'da Pertevniyal Valide Sultan Çeşmesi vesair hayratı evkafının irad ve masarıfat muhasebesi. Defterin üzerindeki etikette “Mihr-i ulyayı saltanat-ı seniyye devletlü ismetlü sultan aliyyü’ş-şan efendimiz hazretlerinin vakf-ı âlilerinin seksen üç senesi haziranından seksen dört senesi Mayıs inayetine değin bir senelik muhasebesidir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1813 Başlangıç Tarihi: 6 Cumadelula 1280 Bitiş Tarihi: 6 Cumadelula 1280 Defterin Ebadı: 23x33, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Beyaz yaprak ve çiçek bezemeli parlak kağıtla cilt yapılmış olup, yeşil iplikle tutturulmuştur.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ertuğrul ve Sürat isimli vapurların denize indiriliş günü Tersane-i Âmire'ye gelen padişah tarafından verilen hediyeler. Ertuğrul nam fırkateyn-i Hümâyûn ile Sürat nam Vapur-ı Hümâyûnunun bahre tenzilleri günü Tersane-i Âmire'yi teşrif-i aliyye-i hazret ismetpenahilerinde emr ü fermanı devletler üzre verilen mücevherat ve ihsan-ı seniyyelerinin defteridir. Örnek: Kabataş Zaptiyesine 300 altında yazıyla kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1816 Başlangıç Tarihi: 1283 Bitiş Tarihi: Defterin Ebadı: 20,5x 54 cm. Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Mavi renkli kare zemin üzerine kağıt ile ciltlenmiş olup, sarı, yeşil ve mor ipliklerle cilde tutturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Saray'da bulunan hanedan mensuplarına ve görevlilerine Valide Sultan'nın emri ile verilen paraların kayıt defteridir. Seksen üç senesi emr-ü irade-i aliyye-i hazret-i ismetpenahileryle Mabeyn-i Hümâyûn Cenab-ı Mülûkanede bulunan bendegân ve saire-i ataya ve saliye-i aliyeleri.

Mabeyn'de çalışanların listeleri”Kurenay-i Hazret-i Şehriyari Mehmed Bey'e 4000” altında kırmızı mürekkep ve yazıyla dörtbin yazılıdır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1817 Başlangıç Tarihi: 9 Kanun-ı Sani 1285
Bitiş Tarihi: 19 Şevval 1286 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 2
varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Somon renkli çiçek ve yaprak bezemeleriyle parlak bir kağıt olup yeşil, sarı ve kırmızı ipliklerle cilde tuturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Beyoğlu'nda Yusuf İzzeddin Efendi için alınan gayrimenkullerin irad ve masarifat defteridir. (Ekli belge; 2/a-b) Devletlü Necabetlü Yusuf İzzeddin Efendimiz Hazretlerinin emanet akçeleriyle Beyoğlu'nda Yeni Çarşı Caddesi ve Gül Baba Sokağı'nda mübayaa olunan üç bab hane ve iki bab mağazaların seksenüç senesi Teşrinievvel yirmisinden itibaren telgrafhane olan hanenin seksen beş senesi Kanun-ı Evvel inayetine ve üst telgrafhane olan küçük hane ile iki bab mağazaların sksenbeş senesi Şubatı inayetine ve diğeri küçük hanenin seksen beş senesi Kanun-ı Sani onbeşine değin olunan ibrazın ve müddet-i merkume zarfında vuku bulan masarifatın defteridir.

Notlar: Zarfta bu konuyla ilgili iki adet evrak daha vardır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1818 Başlangıç Tarihi: 21 Safer 1282 Bitiş Tarihi: 21 Safer 1282 Defterin Ebadı: 28x39 cm. Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Açık mavi çiçek ve yaprak bezemeli parlak cildi olup sarı, mor, yeşil ve kırmızı ipliklerle tutturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Üsküdar'ın Paşalimanı mahallinde Pertevniyal Valide Sultan Vakfı'na musakkafat yaptırılan vapur değirmeninin masarifat icmal defteridir. Veliyyü'n- nimet mihr-i ulyayı saltanat-ı seniyye devletlü ismetlü sultan aliyyü'- şan efendimiz hazretlerinin vakf-ı celilerine irad olmak üzere mahiye yirmi bin guruş icar ve on beş sene müddet ile beş nefer bazergânlar kullarıyla olunan mukavelenin mucibince ba irade-i seniyye-i hazret-i padişahi veya ruhsat-ı aliyye-i cenab-ı ismetpenahi Üsküdar'da Paşalimanı nam mahalde kain vakf-ı müşarünileyha müştemilatında bulunan arsa-i haliye üzerine taraf-ı eşref-i hazret-i ismetpenahilerinden ve vakf-ı âliyyeleri nukudundan akçesi sarf

olunarak inşa olunmak olan oniki taş dev rider beş kat vapur değirmeni ebniyesinin masarifat-ı vak'asını mübeyyin tanzim olunan icmal defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1818/2 Başlangıç Tarihi: Rebiülevvel Gurre 1283
Bitiş Tarihi: Defterin Ebadi: 25,5x 34 cm. Toplam Sayfa Adedi: 2
varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Pembe parlak zemin üstüne müdevver şekillerle
bezeli bir cilde sahiptir. Pembe, mavi, yeşil ipliklerle cilt tutturulmuştur. Defterin
Mahiyeti ve Açıklamalar: Pertevniyal Valide Sultan Vakfı için yaptırılan mağaza ve
odaların masarifat defteridir. Veliyyü'n- nimet mihr-i ulya-yı saltanat-ı seniyye devletlü
ismetlü sultan aliyyü'- şan efendimiz hazretlerinin Kebiribaşı'nda emlâk-ı Hümâyûn
hazret-i mülükaneden ihsan-ı şahane buyurulup irade-i âliyyeleriyle vakf-ı celil
ismetpenahilerine tashih kılınan beşyüz arşın mahallin derya tarafından dahi iktizasına
günde bir miktar yer alınarak üzerine ebniye inşasına irade-i seniyye hazret-i şahane ve
irade-i aliyye-i cenab-ı ismetaneleri müteallik buyurularak olvehile iki taraf yani derya
tarafıyla cadde tarafı üçer kat yani altları mağaza ve üzerleri iki kat odalar iki taraf
beyninde olan caddede yedi adet mağaza üzerleri birer oda olarak efendimize takdim
ile pesendide (beğenmek) buyurularak ferman buyurulan resm mucebince yaptırılmakta
olan kargir ebniye bi- lütfi teala saye-i seniyye hazret-i şahane ve saye-i aliyyelerinde
hitam bulmak olduğundan vukubulan masarifatını mübeyyin tanzim olunan defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1819 Başlangıç Tarihi: 25 Zilkade 1281 Bitiş
Tarihi: Defterin Ebadi: 23,5x 33 cm. Toplam Sayfa Adedi: 4 varak
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Pembe parlak zemin üstüne kareli kağıtla kaplı
bir cilde sahiptir. Mor, mavi, yeşil, sarı, kırmızı ipliklerle cilt tutturulmuştur. Başlıklar
kırmızı mürekkeple ve verilen ücretler yazıyla yazılmış olup, rakamla da ayrıca
belirtilmiştir. Bu kısımda da kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve
Açıklamalar: Padişahın Beylerbeyi Sarayı'nı ziyaretinde verilen hediyelerin kayıt
defteridir. Beylerbeyi Saray-ı Hümâyûnu'nu teşrif ve nakil ve aliyyelerinde sefain-i
Hümâyûn ve saire verilen ataya-i seniyyeleri takım takım beyan olunmuştur.

Tıbbiyeler ve karakollarda bulunan asker-i şahane kullarına verilen

Hademe-i Hassa ve Musika-i Hümâyûn takımlarından selam duran ve hizmette bulunanlara verilen

Sekiz mahalde duran sekiz tabor asker-i şahane kullarına

Yalı Köşkü önünden Arnavud Köyü'ne kadar mevcud sefain ve vapur-i Hümâyûnlara verilen

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1820 Başlangıç Tarihi: 15 Muharrem 1283
Bitiş Tarihi: Defterin Ebadi: 25x 40 cm. Toplam Sayfa Adedi: 3 varak
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Mavi parlak zemin üstüne kareli kağıtla kaplı bir
cilde sahiptir. Mavi, yeşil, pembe, kırmızı ipliklerle cilt tutturulmuştur. Başlıklar
kırmızı mürekkeple ve verilen ücretler yazıyla yazılmış olup, rakamla da ayrıca
belirtilmiştir. Bu kısımda da kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve
Açıklamalar: Aksaray'da Pertevniyal Valide Sultan Çeşmesi önünde inşa ettirilen türbe,
muvakkithane, türbedar odaları, kahve ocağı, şadırvan vesair teferruatın masarifat
defteridir. Velinimet-i mihr-i ulya-yı saltanat-ı seniyye devletlü ismetlü sultan-ı
aliyyü's-şan efendimiz hazretlerinin Aksaray'da inşasına muvafık oldukları çeşme-i
rana ve sebil-i dilküşaları karşusunda şerefsudur buyurulan emr ü irade-i aliyye-i
cenab-ı ismetpenahileri ile inşa olunan türbe-i latif ve ittisalinde muvakkithane ve diğer
tarafında oda ve derununda türbedar odaları ve kahve ocağı ve şadırvan ve sair
teferruatının vuku bulan masarifatını mübeyyin tanzim olunan defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1821 Başlangıç Tarihi: 1282 Bitiş Tarihi:
1282 Defterin Ebadi: 22x 53 cm. Toplam Sayfa Adedi: 4varak -1 belge Boş
Sayfa: Cilt Özellikleri: Sarı parlak zemin üstüne çiçek motifiyle bezeli bir cilde
sahiptir. Mavi, yeşil, pembe, kırmızı ipliklerle cilt tutturulmuştur. Başlıklar kırmızı
mürekkeple ve verilen ücretler yazıyla yazılmış olup, rakamla da ayrıca belirtilmiştir.

Bu kısımda da kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mabeyn-i Hümâyûn mensuplarına verilen atıyyeler defteridir. (Ek belge; 4/a) Seksen iki senesi emr ü irade hazret-i ismetpenahileriyle Mabeyn-i Hümâyûn cenab-ı mülükanede bulunan bendegân ve saire verilen ataya ve saye-i aliyyeleri Örnek: Darüssaade-i Şerif Ağası devletlü ağa hazretlerine 15000 verilmiştir.

Ondört nefer hazinedar kalfalara ataya-i seniyyeler

Necabetlü efendiler sultan efendi ve devletlü kadın efendiler hazeratına ihsan-ı âliyeleri

Gedikli kalfalara ataya-i seniyyeleri

Cennetmekan Sultan Mahmud Han Efendimiz hazretlerinin dört nefer kadın efendiler ve ikbal hanımlar hazeratına ataya-i seniyyeleri

İsmetlü Sultan ve Kadın Efendiler hazeratı maiyetlerinde bulunan cevârı ve etbailerine verilen ataya-i aliyyeleri

Kapu nöbetçileri ağalar ile başkapu gulamı ve vekil ağalara ataya-i seniyyeleri

Anbar takımına verilen ataya-i seniyyeleri

Kirlikol takımına (Tiyatro grubu) verilen ataya-i seniyyeleri

Daire-i veliyyetü'n-nimetinde bulunan ağalar ve hademeler ve saireye verilen ataya-i seniyyeleri

Örnek: Anbar kâtibi efendiye 200 gurus

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1822 Başlangıç Tarihi: 1284 Bitiş Tarihi: 1284 Defterin Ebadi: 20x 55 cm. Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Sarı parlak zemin üstüne lale motifiyle bezeli bir cilde sahiptir. Mavi, yeşil, kırmızı ipliklerle cilt tutturulmuştur. Başlıklar kırmızı mürekkeple ve verilen ücretler yazıyla yazılmış olup, rakamla da ayrıca belirtilmiştir. Bu kısımda da kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Sarayın Mabeyn ve diğer dairelerindeki personele verilen ihsanlar defteridir. Seksen dört senesi

emr ü irade aliyye-i hazret-i ismetpenahileriyle Mabeyn-i Hümâyûn cenab-ı mülükandede bulunan ve saire ataya ve saliye-i aliyyeleri

Necabetlü efendiler ve ismetlü sultan efendi ve devletlü kadın efendiler hazeratına ihsan-ı âliyyeleri

Ondört nefer hazindar kalfalara ataya-i seniyyeleri

Gedikli kalfalara ataya-i seniyyeleri

Cennetmekan Sultan Mahmud Han Efendimiz hazretlerinin dört nefer kadın efendiler hazeratına ataya-i seniyyeleri

İsmetlü Sultan ve Kadın Efendiler hazeratı maiyetlerinde bulunan cevârı ve etbailerine verilen ihsan-ı aliyyeleri

Kapu nöbetçileri ağalar ile başkapu gulamı ve vekil ağalara ataya-i seniyyeleri

Anbar takımına verilen ataya-i seniyyeleri

Kirlikol takımına (Tiyatro grubu) verilen ataya-i seniyyeleri

Daire-i felekfahira-i veliyyetü'n-nimetinde bulunan ağalar ve hademe ağalar ve sair bendegânın ataya-i seniyyeleri

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1823 Başlangıç Tarihi: 1285 Bitiş Tarihi: 1285 Defterin Ebadi: 20,5x 53 cm. Toplam Sayfa Adedi: 4 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Parlak koyu sarı zincir motifleriyle bezeli bir cilde sahiptir. Mavi, yeşil, kırmızı ipliklerle cilt tutturulmuştur. Başlıklar kırmızı mürekkeple ve verilen ücretler yazıyla yazılmış olup, rakamla da ayrıca belirtilmiştir. Bu kısımda da kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mabeyn personeli ve diğer kişilere verilen hediyeler defteridir. Seksen beş senesi emr ü irade aliyye-i hazret-i ismetpenahileriyle Mabeyn-i Hümâyûn cenab-ı mülükandede bulunan ve saire ataya ve saliye-i aliyyeleri

Necabetlü efendiler ve ismetlü sultan ve devletlü kadın efendiler hazeratına ihsan-ı âliyeleri

Ondört nefer hazindar kalfalara ataya-i seniyyeleri

Gedikli kalfalara ataya-i seniyyeleri

Cennetmekan Sultan Mahmud Han Efendimiz hazretlerinin dört nefer kadın efendiler hazeratına ataya-i seniyyeleri

İsmetlü Sultan ve Kadın Efendiler hazeratı maiyetlerinde bulunan cevârı ve etbailerine verilen ihsan-ı aliyeleri

Kapu nöbetçileri ağalar ile başkapu gulamı ve vekil ağalara ataya-i seniyyeleri

Anbar takımına verilen ataya-i seniyyeleri

Kirlikol takımına (Tiyatro grubu) verilen ataya-i seniyyeleri

Daire-i felekfahira-i veliyyetü'n- -nimetinde bulunan ağalar ve hademe ağalar ve sair bendegânın ataya-i seniyyeleri

Saray-ı Hümâyûn vekilharç takımına ataya-i seniyyeleri

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1824 Başlangıç Tarihi: 1281 Bitiş Tarihi: 1281 Defterin Ebadı: 20,5x 56 cm. Toplam Sayfa Adedi: 4 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Pembe parlak zemin üstüne kareli bir cilde sahiptir. Mavi, yeşil, kırmızı, sarı, pembe, mor ipliklerle cilt tutturulmuştur. Başlıklar kırmızı mürekkeple ve verilen ücretler yazıyla yazılmış olup, rakamla da ayrıca belirtilmiştir. Bu kısımda da kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mabeyn personeli ile diğer zevata verilen hediyeler defteridir. Seksen bir senesi emr ü irade aliyye-i hazret-i ismetpenahileriyle Mabeyn-i Hümâyûn cenab-ı mülûkanede bulunan zevat ve bendegâna ve saireye verilecek sâyeleri defterdir.

Ataya-i seniyyeleri ita buyurulacak zevatın isimleri

Mücevheratvita buyurulacak zevat

Necabetlü efendiler ve ismetlü sultan efendi ve devletlü kadın efendiler hazeratına
ihşan-ı âliyyeleri

Ondört nefer hazindar kalfalara ataya-i seniyyeleri

Gedikli kalfalara ataya-i seniyyeleri

Cennetmekan Sultan Mahmud Han Efendimiz hazretlerinin dört nefer kadın efendilere
ve ikbal hanımlar hazeratına verilen ataya-i seniyyeleri

İsmetlü Sultan ve Kadın Efendiler hazeratı maiyetlerinde bulunan cevârı ve etbailerine
verilen ataya-i seniyyeleri

Kapu nöbetçileri ağalar ile başkapu gulamı vekil ağalara verilen ataya-i seniyyeleri

Anbar takımı kullarına verilen ataya-i seniyyeleri

Kirlikol takımı kullarına (Tiyatro grubu) verilen ataya-i seniyyeleri

Daire-i veliyyetü'n-nimetinde bulunan ağalar ve hademelere ve saire verilen ataya-i
seniyyeleri

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1825 Başlangıç Tarihi: 1279 Bitiş Tarihi:
1279 Defterin Ebadı: 20x 47 cm. Toplam Sayfa Adedi: 5 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Kavuniçi renkli parlak zemin üstüne karelerden oluşan
bezemesi vardır. Sarı ve bordo renkli ipliklerle cilt tutturulmuştur. Başlıklar kırmızı
mürekkeple ve verilen ücretler yazıyla yazılmış olup, rakamla da ayrıca belirtilmiştir.
Bu kısımda da kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar:
Ramazan ayında Mabeyn mensupları ile diğer zevata verilen mücevherat ve hediyelerin
defteridir. Ba irade-i hazret ismetpenahi işbu binikiyüz yetmiş dokuz senesi Ramazan-ı
Şerifi'nde Mabeyn-i Hümâyûn hazret-i mülûkanede bulunan zevat ve bendegân ve
saire ihşan-ı âliyye buyurulan mücevherat ve atayay-i seniyyelerinin defteridir.

Mabeyn-i Hümâyûn Hazret-i mülûkanede bulunup mücevherat itası irade buyurulan
bendegâna verilecek mücevherat

Mabeyn-i Hümâyûn Hazret-i mülûkanede bulunan bendegâna verilecek atayanın miktarı

Necabetlü efendiler ve ismetlü sultan efendi ve devletlü kadın efendiler ve hazinedar usta hazeratına ihsan-ı âliyyeleri

Onbir nefer hazinedar kalfalar kullarına verilen ataya-i âliyyeleri

Gedikli kalfalar kullarına verilen ataya-i seniyyeleri

İsmetlü Sultan ve Kadın Efendiler hazeratının takımlarına verilen ihsan-ı âliyyeleri

Kapu nöbetçileri ağalar ile başkapu gulamı vekil ağalar kullarına verilen ataya-i seniyyeleri

Anbar takımı kullarına verilen ataya-i seniyyeleri

Kirlikol takımı kullarına (Tiyatro grubu) verilen ataya-i seniyyeleri

Daire-i hazret ismetpenahide bulunan ağalar ve hademe ağalar ve sair kullarına verilen ataya-i seniyyeleri

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1826 Başlangıç Tarihi: 1287 Bitiş Tarihi: 1287 Defterin Ebadı: 18x 48 cm. Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Sarı parlak renkli zemin üstüne çiçek ve yaprak bezemeli bir cildi mevcuttur. Mavi, mor ve bordo renkli ipliklerle cilt tutturulmuştur. Başlıklar kırmızı mürekkeple ve verilen ücretler yazıyla yazılmış olup, rakamla da ayrıca belirtilmiştir. Bu kısımda da kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Topkapı Sarayı'ndaki Hırka-i Şerif ziyaretinde verilen hediyeler defteridir. Ba irade-i hazret ismetpenahi seksen yedi senesi Ramazan-ı Şerifi'n onbeşinci günü Hırka-i Şerif ziyareti için yeni saray-ı Hümâyûnu teşrif-i aliyye-i ismetpenahilerinde emr-i ferman devletleri üzere hazine-i Hümâyûn takımı ve saire verilen ataya-i seniyyeleri

Hazine-i Hümâyûn takımına verilen

Yeni saray-ı Hümâyûn takımına verilen

Matbah takımına verilen

Efendimiz takımına verilen

Saray-ı Hümâyûna kadar yollarda bulunan karakollara verilen

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1827 Başlangıç Tarihi: 13 Safer 1278 Bitiş Tarihi: 13 Safer 1278 Defterin Ebadı: 19x 47, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 1 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Koyu yeşil yaprak ve çiçek bezemeli (şal desenli) bir cilde sahiptir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Musika-i Hümâyûn görevlilerine verilen ihsanların listesi defteridir. İşbu Saferü'l mehirde onüçüncü Salı gecesı şeref vuku bulan tiyatro-yı şahanede müstahdem musika-i Hümâyûn mülükane bendegânına lütfen ve inayeten ita buyurulan elli bin gurusı ihsan-ı şahanenin bendegân-ı merkumeye tevzi've tefsimi beyanındadır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1828 Başlangıç Tarihi: 9 Ağustos 1278 Bitiş Tarihi: 25 Safer 1279 Defterin Ebadı: 22x 30 cm. Toplam Sayfa Adedi: 2 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Beyaz parlak zemin üstüne çiçek ve yaprak bezemeli bir cilde sahiptir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Pertevniyal Valide Sultan'ın Üsküdar Aziz Mahmud Hüdai Dergâhı'nı ziyaretinde verilen ihsanlar defteridir. Mihr-i ulya-yı saltanat-ı seniyye devletlü ismetlü veliyyetü'l- nimet sultan aliyyü's- şan efendimiz hazretlerinin Aziz Mahmud Hüdai Efendi Hazretleri'ni ziyarete teşrif ismetpenahilerinde bairade-i veliyyetü'n-nimetleri verilen atıyye ve ihsan-ı aliyyelerinin mikdarı.

Notlar: Kayd-ı şod ibaresi vardır. (Kayıt düşmüştür.)

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1829 Başlangıç Tarihi: 1281 Bitiş Tarihi: 1281 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 1 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ramazan'da Hırka-i Şerif ziyareti için Topkapı Sarayı'na gidildiğinde verilen atıyyeler defteridir. Seksenbir senesi Ramazan-ı Şerifin onbeşinci günü Hırka-i Şerif ziyareti için yeni saray-ı Hümâyûnda teşrif-i aliyye cenab-ı ismetpenahilerinde emr ü ferman devletleri üzere hazine-i Hümâyûn takımı ve saireye verilen atayay-i seniyyeleri defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1830 Başlangıç Tarihi: 13 Ramazan 1278 Bitiş Tarihi: 13 Ramazan 1278 Defterin Ebadı: 20,5x49 cm. Toplam Sayfa Adedi: 6 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Çimen yeşili çiçek ve yaprak bezemeli parlak kağıt ile cilt yapılmış, kırmızı ve yeşil ipliklerle bağlanmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Pertevniyal Valide Sultan'ın Hırka-i Şerif ziyaretinde verdiği atıyye ile yıllık atıyyeleri defteridir. Mihr-i ulya saltanat-ı seniyye devletlü ismetlü veliyyü'n-niem alıyyü'ş- şan efendimiz hazretlerinin taraf-ı eşref huzur-ı ismetpenahilerinden işbu ikiyüz yetmiş senesi ita ve ihsan buyurulan saliyeler ile Hırka-i Şerif devletlerinde verilen atayanın defteridir.

Mabeyn-i Hümâyûn şahanede bulunan zevat ve bendegâna verilen sayeler

Yaver-i harb hazret-i şehriyari Paşa Bey ve on üç nefer bey be effendi ve asakir kollarına

Maiyyet-i hazret-i şahanede bulunan on dört nefer çavuşan kullarına

Maruzat rikabiye memuru beş nefer hademe kulları

Mabeyn-i Hümâyûn cenab-ı mülükane hademelerin nefer esvabçı ağalar kulları

Mabeyn-i Hümâyûn kahve ocağı kahveciler kulları

Mabeyn-i Hümâyûn şahane rikab çavuşane kulları

Müezzinan hazret-i tacidaran efendiler kulları

Növbet mahsusa-i şahane ve sazende takımı kulları

Mabeyn-i Hümâyûn kapusunda bulunan kapucular kulları

Mabeyn-i Hümâyûn kavasî ağalar ve sekban kulları

Mabeyn-i Hümâyûn kapusunda bulunan kapucular kulları

Muayede mahallinde bulunan nev bahçıvan

Mülazım ve çavuş ve onbaşı neferat kulları

Kiler-i Hümâyûn ayvazlar kulları

Kirli kol takımı kulları

Anbar takımı kulları

Harem-i Hümâyûn takımına

Gedikli kalfalar cariyeleri

Bayramda sultan efendiler ve kadın efendiler hazeratının beraber bulunan etbai ve cariyelerine

Kapu nöbetçileriyle baş kapu gulamı ve vekil ağalar kulları

Daire-i aliyye-i hazret ismetpenahilerinde hademe ağalar ve sair bendegân kulları

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1831 Başlangıç Tarihi: 1282 Bitiş Tarihi: 1282 Defterin Ebadı: 28x53 cm. Toplam Sayfa Adedi: 4 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Cildi beyaz parlak çiçek ve yaprak bezemeli olup, sarı, kırmızı ve mor ipliklerle bağlanmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ramazan ayı ile Ramazan Bayramı'nda Mabeyn mensuplarına vesair mahallere verilecek atıyye defteridir. Bairade-i hazret ismetpenahi ikiyüz seksen senesi Ramazan-ı Şerifi'nde Mabeyn-i Hümâyûn Hazret-i mülûkanede bulunan ve sair zevat ve bendegâna ait şerifte sair mahallere verilecek atayay-ı seniyyelerinin defteridir.

Mücevherat ita buyurulacak zevat

Ataya verilenlerin esamisi

Necabetlü efendiler ve ismetlü sultan efendi ve devletlü kadın efendiler ve hazinedar usta hazeratına ihsan-ı âliyeleri

Onbir nefer hazinedar kalfalar kullarına verilen ataya-i âliyeleri

Gedikli kalfalar kullarına verilen ataya-i seniyyeleri

Cennetmekan Sultan Mahmud Han Efendimiz hazretlerinin beş nefer kadın efendilere ve ikbal hanımlar hazeratına verilen ataya-i aliye

İsmetlü Sultan ve Kadın Efendiler hazeratının maiyyetlerinde bulunan cevarı ve etbailerine verilen

Kapu nöbetçileri ağalar ile başkapu gulamı vekil ağalar kullarına verilen ataya-i seniyyeleri

Daire-i felekfahire hazret-i veliyyetü'n-niemi de bulunan ağalar ve hademeler ve sair koluna verilen atayay-ı seniyyeler

Kirlikol takımı kullarına (Tiyatro grubu) verilen ataya-i seniyyeleri

Anbar takımı kullarına verilen ataya-i seniyyeleri

Şevketmeab efendimiz hazretleri taraf-ı şahanelerinde mezkur kul takımı ve anbar takımına müfredat vechile bağlanan

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1832 Başlangıç Tarihi: 23 Safer 1279 Bitiş Tarihi: 8 Temmuz 1278 Defterin Ebadı: 23x36, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Cildi beyaz parlak çiçek ve yaprak bezemeli olup, yeşil saten kurdele ile bağlanmıştır. Ödenen ücretler yazıyla ve rakamla belirtilmiş, kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Kabe örtüsünün karşılanmasında verilen atıyyeler defteridir.

Kisve-i Saadet vürudunda yeni saray-ı Hümâyûnu teşrif-i ali-i hazret-i ismetpenahilerinde başka başka irade-i devletleri üzerine ağalar kulları yed'iyle verilen atiyye-i âliyyelerinin mikdarı

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1863 Başlangıç Tarihi: 27 Kanun-ı Sani 1295
Bitiş Tarihi: 27 Kanun-ı Sani 1295 Defterin Ebadı: 21,5x34, 5 cm.
Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin
cildi ebrulu olup üstünde “Devletlü Naile Sultan hazretleri için” yazılıdır. Sarı, mavi, pembe iplikler ile bağlanmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Naile Sultan'ın saraydan ayrılacak ve dışarıdan alınacak çeyiz eşyası defteridir. Devletlü ismetlü Naile Sultan aliyyü’ş- şan hazretlerinin cehazı için tefrik olunan eşya ile yeniden mübayaası lazım gelen eşya-yı cihaziyeinin defteridir.

Hazine-i Hümâyûn’dan verilen ve yeniden imal olunacak eşyalar kalem kalem belirtilmiştir.

Notlar: Bazı defterlerde Milli Saraylar Müdürlüğü mührü basılı olup, bu defter de onlardan biridir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1864 Başlangıç Tarihi: 27 Kanun-ı Sani 1295
Bitiş Tarihi: 27 Kanun-ı Sani 1295 Defterin Ebadı: 21,5x34, cm.
Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin
cildi ebrulu olup üstünde “Devletlü Mediha Sultan hazretleri için” yazılıdır. Sarı, mavi, pembe renkleri kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mediha Sultan'ın çeyizi için saraydan ayrılan ve yeniden alınacak eşyaların defteridir. Devletlü İsmetlü Mediha Sultan aliyyü’ş- şan hazretlerinin cehazı için tefrik olunan eşya ile yeniden mübayaa olunacak eşya-yı cihaziyeinin bir kıta defteridir.

Hazine-i Hümâyûn’dan verilen ve yeniden imal olunacak eşyalar kalem kalem belirtilmiştir.

Notlar: Bazı defterlerde Milli Saraylar Müdürlüğü mührü basılı olup, bu defter de onlardan biridir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1871 Başlangıç Tarihi: 2 Rebiülevvel 1255
Bitiş Tarihi: 7 Receb 1277 Defterin Ebadı: 20x30 cm. Toplam Sayfa Adedi: 39 varak
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin cildi, krem renk üzerine sarı yaldızlı yıldız amblemi vardır. Kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Sultan Mecid'in padişahlığından ölümüne kadar iç ve dış siyaset konularındaki görüş ve emirlerinin kayıt defteridir.

Notlar: Bazı defterlerde Milli Saraylar Müdürlüğü mührü basılı olup, bu defter de onlardan biridir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1874 Başlangıç Tarihi: 19 Rebiülevvel 1286
Bitiş Tarihi: 19 Rebiülevvel 1286 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 2 varak
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Alembertos ve Filyos çiftliklerinde kullanılacak hayvanlar ile aynı çiftliğin onarımı için alınacak malzemenin keşif defteridir. (İki defter) Alembros Çiftlik-i Âlisi'nin seksen beş senesine mahsuben icab-ı halden görünen bazı mahallerin tamir ve temimi için zirde muharrer lüzumu olan kereste ve sairenin tahminen mikdarını mübeyyin işbu bir kıt'a keşf ve muayene defteridir ki ber vech-i zir beyan olunur.

Notlar: Alembros ve Filyos Çiftlikat-ı Âliyyesi'nde kullanmak üzere gereken hayvanat ve sairenin defteridir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1878 Başlangıç Tarihi: 13 Haziran 1297 Bitiş Tarihi: 13 Haziran 1297 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 18 varak
Boş Sayfa: 22 varak Cilt Özellikleri: Yırtık ve sahifelerden ibaret defter parçacıklarıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Harem-i Hümâyûn'da çalışan ağalardan alacakları olanların isimleri ve maaş miktarı ile Harem hademelerine Ramazan'da tahsis olan parayı havi defterdir. Harem-i Hümâyûn cenab-ı mülükane

hademelerinden vuku bulan vefatlarına mebnî doksân altı senesinin Mart'ının ibtidasından itibaren sene-i merkûm Eylûl ondokuz gününe değin uhdelerinden münhal olub fazla müterakim maaşlarının mikdarına mübeyyin esâmleri

Notlar: Ocak için taamiye-i Ramazan-ı Şerif Harem-i Hümâyûn hademelerine mahsus 13 Haziran 1297 tarihiyle ahz olmuştur.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1882 Başlangıç Tarihi: 27 Nisan 1296 Bitiş Tarihi: 27 Nisan 1296 Defterin Ebadı: 31x48 cm. Toplam Sayfa Adedi: 2 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Yırtık ve sahifelerden ibaret defter parçacıklarıdır. Zarfın içinde yeşil saten kurdeleyle bağlı bulunmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Has ve harici fırınlarda çalışanların maaş defteridir. Has ve harici fırınlarda müstahdem bulunan kâtip ve hademenin ikiyüzdoksanüç senesi Martı ibtidasından itibaren doksân beş senesi Şubatı'na kadar maaşları, tarih, isim ve alacaklıların listesi kaydedilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1906 Başlangıç Tarihi: 17 Şubat 1289 Bitiş Tarihi: 17 Şubat 1289 Defterin Ebadı: 30x43 cm. Toplam Sayfa Adedi: 58 varak Boş Sayfa: 29 varak Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri olup, çok yıpranmıştır. Etiketin üstünde "Fabrikalar Anbarıyla ... "gerisi yırtılmış ve saireden alınan bilcümle eşyanın yevmiye defteridir" yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Fabrikaların anbarları vesairenden alınan eşyaları havi defterdir. Alınan eşyanın özelliği arşun, endaze, rub tezgâh, top ve guruş olarak belirtilmiştir. Örnek: Gümüş zemin çiçekli atlas

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1910 Başlangıç Tarihi: 1218 Bitiş Tarihi: 1249 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Cabi Derviş Esseyyid Ali Efendi'nin

kiraya verdiği binaların listesidir. Defterde “Bâlâ-yı defterde muharrer Derviş- es- Seyyid Ali Efendi’nin olunan musakkafatıdır ki zıkr olunur” yazmaktadır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1911/1 Başlangıç Tarihi: 1243 Bitiş Tarihi: 1280 Defterin Ebadı: 19x51, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 3 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin bir yüzü ebrulu olup, defterde eksiklikler vardır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mukataa ve vakıf binalarının kira gelir defteridir. Defterde “Zirde muharrer yüz on dört gurus çiftlik-i mezburun iki yüz altmış dokuz senesi evasıt-ı Rebiülahir’den mehd-i ulyayı saltanat-ı seniyye devletlü ismetlü sultan-ı aliyyü’ş- şan efendimiz hazretlerine tahsis tarihi olan ikiyüz yetmişdokuz senesi Rebiülevvel’inin yirmidokuzuncu gününe değin icaresi olub ber muceb-i suret evkaf hazinesine ita olunduğu şer verildi” yazmaktadır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 1911/ 5 Başlangıç Tarihi: 1281 Bitiş Tarihi: 1283 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 38 varak Boş Sayfa: 5 varak Cilt Özellikleri: Defterin cildi kopuktur. Harap ve eskidir. Maaşlar bölümünde kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa’da görevli olanların maaşlarını bildirir defterdir. Örnek: Hazine-i Hümâyûn Kethüdası saadetlü hazretleriyle memurin ve saire bendegâna mahsus olan maaşları

Şehzadegân efendilerin kilerci ağaları

Kurenay-i hazret-i şehriyari maaşları

Hazine-i Hassa Muhasebecisi

Has fırın hademeleri maaşları

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2221 Başlangıç Tarihi: Mart 1288 Bitiş Tarihi: Şubat 1289 Defterin Ebadi: 26x40 cm. Toplam Sayfa Adedi: 194 varak Boş Sayfa: 15 varak Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri ciltli olup oldukça yıpranmıştır. Pas ve küf lekeleri mevcuttur. Defterin köşelerinde pirinçten mamul köşebend vardır. Defterin başında tren, yelkenli ve çıpa amblemleri mevcuttur. Defter üzerinde “Fabrica de Adrien Maurin en Paris” yazısı göze çarpmaktadır. Defterin sırt bölümünde bir etiket olup, etiketin üstünde de aynı yazı bulunmaktadır. Latin Alfabetiyle soldan sağa defter numaralandırılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa'ya bağlı dairelerin maaş defteridir.

İstabl-ı Âmire, Matbah-ı Âmire, Has Fırın, Ebniye Anbarı, Hatab Anbarı gibi bölümlerinde maaş alanların isimleri ve maaşlarının defteri. Maaşlarda indirim yapılmışsa, o bölüm açıklama olarak ayrıca zikredilmiş, kırmızı mürekep kullanılmıştır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2289 Başlangıç Tarihi: 1292 Bitiş Tarihi: 1296 Defterin Ebadi: 28x40 cm. Toplam Sayfa Adedi: 113 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri ile ciltlenmiştir. Pas ve küf lekeleri mevcuttur. Defterin köşelerinde pirinçten mamul köşebend vardır. Özellikle deri ciltler daha çabuk yıprandığı için köşebend tercih edilmiştir. İç kapaklarında ebrulu kağıt kullanılmıştır. Defterin üzerinde Osmanlı Türkçesiyle “Maaş İlmühaber Defteri” yazmaktadır. Sırtındaki etikette de aynı yazı mevcuttur. Defterin üzerinde “Libro Mayer Paris” ibaresi bulunmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Maaş ilmuhaberi kayıt defteridir. Paşa Dairesi'ne nakl olunan Hazine-i Hassa-i Şahane memurun ve ketebesinin isimleri, maaş miktarları, memurun (kâtip, müdür, muhasebeci, aza) olup olmadığı, hangi bölümlerde çalıştıkları, (evrak kalemi, sergi kalemi, varidat kalemi, muhasebe kalemi, meclis kalemi) cetvel şeklinde düzenlenmiştir. İsimleri, maaşları, gurusu olarak, maaş-ı kadim (önceki maaş) ve maaş-ı cedid (yeni maaş), kaç kişi oldukları numaraları ile belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2378 Başlangıç Tarihi: 1291 Bitiş Tarihi: 1291 Defterin Ebadı: 37x56 cm. Toplam Sayfa Adedi: 246 varak Baştan 8 varak eksiktir. Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter çok eski ve yıpranmış olup, mukavva ile cilt yapılmaya çalışılmış, ancak sayfeler kopuk ve iple bağlıdır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Muhtelif dairelerde çalışan memur ve müstahdemine verilen maaş kayıtlarını havi defterdir. Maaş yevmiye defteridir.

Kilerci kalfalar, Valide Sultan cariyeleri maaşları, hastagân hizmetinde bulunan cariyeler maaşları, Yusuf İzzeddin Efendi cariyeleri, Mahmud Celaleddin Efendi cariyeler maaşları, Mecid Efendi cariyeleri, Mehmed Seyfeddin Efendi cariyeleri, Şevket Efendi cariyeleri, Nazime ve Saliha Sultan cariyeleri maaşları, Esmâ ve Emine Sultan cariyeleri maaşları, birinci, ikinci ve üçüncü kadın efendi cariyeleri maaşları, dördüncü ve beşinci kadın efendi cariyeleri maaşları, başıkbâl, ikinci ve üçüncü ikbal efendi cariyeleri maaşları, tabip maaşları, 1.4. sınıf mülazım ağalar maaşları, kurenay-ı cenab-ı şehriyari, Mabeyn-i Hümayûn kâtipleri maaşları, imam-ı evvel ve sani maaşları, Mabeyn-i Hümayûn hademeleri ve sultanların hademelerinin maaşları, sazendeğân ve kol takımı ve şairan-ı saire, bevveban-ı Hümayûn neferatı maaşları, Beşiktaş Harem-i Hümayûn bekçileri, Çırağan Mabeyn-i Hümayûn bekçileri, Çırağan Hane-i Hümayûn, Beylerbeyi Mabeyn-i Hümayûn bekçileri isimleri ve maaşlarıyla belirtilmiştir.

Notlar:

*2443 no'lu defter yerinde bulunamamıştır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2452 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296 Defterin Ebadı: 26x39, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 53 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri cilde sahip olup, üzerinde pas ve küf lekeleri mevcuttur. Defterin köşelerinde pirinçten mamul köşebend vardır. Özellikle deri ciltler daha çabuk yıprandığı için köşebend tercih edilmiştir. İç kapaklarında ebrulu kağıt kullanılmıştır. Defterin başında bir fihrist vardır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: İstabl-ı Âmire personeli defteridir. İstabl-ı Âmire memur, kâtip ve hademe maaşları, isimleri ve gurusu olarak aldıkları paralar yazılmıştır. Koşumhane hademeleri, fayton-ı mülükane, hademeleri, arpa anbarı memurları, raht-ı Hümayûn hazine hademeleri,

faytonhane memur ve hademeleri, araba fabrikası memurları, inekçi ve katırcılar, Harem-i Hümâyûn arabacı maaşları, Mediha ve Naile Sultan arabacıları, hazinedar arabacıları, baytaran

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2462 Başlangıç Tarihi: 1286 Bitiş Tarihi: 1286 Defterin Ebadi: 31,5x43 cm. Toplam Sayfa Adedi: 84 varak Boş Sayfa: 21 varak Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri cilde sahip olup, oldukça yıpranmış durumdadır. Defterin köşelerinde pirinçten mamul köşebend vardır. Özellikle deri ciltler daha çabuk yıprandığı için köşebend tercih edilmiştir. İç kapaklarında ebrulu kağıt kullanılmıştır. Defterin başında bir fihrist vardır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Fevaid-i Osmaniye İdaresi vapurlarıyla fabrikadaki eşyanın devir ve teslimine ait izahlı defterdir. Fevaid-i Osmaniye İdaresi'nin vapurlarıyla fabrika ve anbar ve mahal-i sairesinde mevcut olup, iki yüz seksen altı senesi Eylül'ünün ondokuzuncu gününden itibaren marifet-i acizanemiz idare-i cedidde zarfına devr ve teslim olunan zirde muharrer sefain valaya ve evrak ve eşyay-ı sairenin mikdarını mübeyyin defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2465 Başlangıç Tarihi: 1288 Bitiş Tarihi: 1288 Defterin Ebadi: 24, 5x34, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 46 varak Boş Sayfa: 35 varak Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri cilde sahip olup, oldukça yıpranmış durumdadır. Üstündeki etikette Osmanlı Türkçesiyle "Defter-i Masarifat sene 1288" yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mabeyn-i Hümâyûn masraf defteridir. Karhanede çalışanların aylara göre düzenlenmiş maaş defteridir. Nakledilen kar ve buz için kayık ve hayvan ücretleri, kar ve buzun nerelerden geldiği, tarihleri, kar ve buz ücretleri bilgileri mevcuttur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2473 Başlangıç Tarihi: 2 Mart 1326 Bitiş Tarihi: 21 Muharrem 1327 Defterin Ebadı: 28 x39 cm. Toplam Sayfa Adedi: 68 varak Boş Sayfa: 61 varak Cilt Özellikleri: Defter bez cilde sahip olup, oldukça yıpranmış ve yırtılmış durumdadır. Üstündeki etikette Osmanlı Türkçesiyle “Muhasebe Kalemi Evrak Defteri” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa’ya mahsus Muhasebe Kalemi kayıt ve zimmet defteridir. Cetvel halinde evrakın tarih ve numarası, müteselsil numarası, mevadı, mamûlat (isimleri, tarih ve imzası) ve mülahazat kısımları yer alır.

Örnek: Tophane Kasr-ı Hümayûn bekçisi Halil Ağa’nın mum itası hakkındaki tahriri.

Dolmabahçe ve sair saray-ı Hümayûnların hadikalarında (bahçelerinde) istihdam olunan ameale hakkında makbuz.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2474 Başlangıç Tarihi: Bitiş Tarihi: Defterin Ebadı: 34x48 cm. Toplam Sayfa Adedi: 201 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri cilde sahip olup, pas ve küf lekeleri bulunmaktadır. Mavi mürekkep kullanılmıştır. Defterin iç kapakları ebruludur. Üstündeki etikette Osmanlı Türkçesiyle “Muhasebe Kalemi Evrak Defteri” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Sandık Sene-i Maliye (Matlub-ı Düyun) defteridir. (Ek belge; 31/a)

Yekun, altun (santim, guruş) Mecidi (santim, guruş), sikke-i maşuşe? Fiyatı, cins akçe, mahal-i sarf, günler ve aylar olarak listeler düzenlenmiştir. Matlubda; Mabeyn-i Hümayûn cenab-ı mülükane masarifatı için takdim kılınan,

Ebniye Anbarı Müdürü marifetiyle doksanaltı senesi Martı’ndan Eylül nihayetine kadar vuku bulan masarifata mahsuben verilen,

Düyunda; Doksanaltı senesi tahsisatına mahsuben Kastamonu vilayetinden varid olan,

Doksanaltı senesi tahsisatına mahsuben Diyarbakır vilayetinden

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2582 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1311 Defterin Ebadı: 25,5x35 cm. Toplam Sayfa Adedi: 139 varak Boş Sayfa: 9 varak Cilt Özellikleri: Defter bez cilde sahip olup, köşeleri deri ile kaplanmıştır. Üzerindeki etikette Osmanlı Türkçesiyle “96 senesinden 311 senesine kadar tahsisat-ı seniyye hesapları” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Senelik bütçe tahsilatından muhtelif yerlere sarfedilen meblağların hesap kayıt defteridir. Örnek: Çırağan Dairesi kiler masrafı karşılığı olarak Maliye’den her sene istihsâli lazım gelen santim, gurus ve tarih olarak belirtilmiştir. Yıllara göre tahsisat hesabı bakiyesi başlıklı bilgiler mevcuttur. Kurşun kalemle yazılmış müsvedde bir defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2627 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1311 Defterin Ebadı: 25x37, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 194 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter bez cilde sahiptir. Üzerindeki etikette Osmanlı Türkçesiyle “Mabeyn-i Hümâyûn Sene-i Maliye 1297” yazılıdır. Mavi mürekkep kullanılmıştır. Defterin her sayfası sayılarak hesaplanmış ve cetvelleri basılı durumda hazırdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mabeyn-i Hümâyûn'un düyun ve matlubat hesaplarının icmal kayıtları defteridir.

Ser-kahveci hazret-i şehriyari hesabı

Kahve ocağının Mart 97 masarifine dair olan 279 sene-i mahsusa mahsuben verilen düyun

Kahve ocağının Mart 97 masarifine dair olan 279 numaralı ve 8 Nisan tarih-i sene-i mahsus mucebince matlub

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2633 Başlangıç Tarihi: 10 Mart 1296 Bitiş Tarihi: 1 Kanun-ı Sani 1296 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 60 sayfa Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter sahifelerden oluşmaktadır. Fasikül

halindedir. Mavi mürekkep kullanılmıştır. Sayfaları tek tek numaralandırılmıştır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Evkaf Nezareti, Mabeyn-i Hümâyûn Müşiriyeti vesair yerlere gönderilen tezkirelerin kayıt defteridir. Hazine-i Hassa-i Şahane Müdüriyeti'ne, Evkaf-ı Hümâyûn Nezaret-i Celilesine cevap arzı, Mabeyn-i Hümâyûn Müşiriyet-i Celilesine suret, Maliye Nezareti'ne tezkire, Meclis-i Vükela mazbatası sureti, Erzak Anbarı'na alınacak örneğin, saraya gelecek misafirler için mübayaa olunacak eşyaların cins ve miktarı, şarap kadehi, sürahi, güvez, sarı çiçekli Şamkâri kumaştan sandalye, koltuk, kanepeler vs.dir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2639 Başlangıç Tarihi: 10 Mart 1296 Bitiş Tarihi: 1 Kanun-ı Sani 1296 Defterin Ebadı: 24,5x37 cm. Toplam Sayfa Adedi: 94 sayfa Boş Sayfa: 20 sayfa Cilt Özellikleri: Defter bez cilde sahiptir. Mavi mürekkep kullanılmıştır. Sayfaları tek tek numaralandırılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa tarafından fesci, terzi ve melbusatçıya ödenen bedellerin miktarını havi hesap kayıt düyun-ı matlub defteridir. Defterin başında fihristi mevcuttur. Saray ile iş yapan esnafın meslek ve isimleri ile hangi sayfada oldukları yazılıdır. Örnek: Melbusat hesabı adı verilen sayfada, Düyunda; Harem-i Hümâyûn bekçileri için imal ettirilen 16 çift potin ve kaloş bahası olup ifâsı lâzım gelen,

Matlubda; Terzi Yorgi'den alınan elbise bahası yazılı olup, santim ve gurus olarak belirtilmiş, sahife numarası verilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2670 Başlangıç Tarihi: 1295 Bitiş Tarihi: 1295 Defterin Ebadı: 25x33, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 268 sayfa Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter bez cilde sahiptir. Defterin üzerindeki etikette "Defter-i Zimemat Cild-i Evvel 1295" (Zimmet Defteri) yazılıdır. Sayfaları tek tek numaralandırılmıştır. Defterde fihrist vardır. Sayfa numarası karşısında isim yer almaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa Karhane-i Âmire dağıtım hesap defteridir. (Saray dışı dağıtım) Matlubat kısmında ay ve gün

belirtilmiştir. Esmanı, nev'i, hasılat, mülahazat kısımları vardır. Kar ve buz dağıtılan yerleri göstermektedir.

Zahire Gümrük Nazırı Refet Beyefendi, Şura-yı Devlet Başkâtibi Tevfik Beyefendi, Maarif-i Umumiye Dairesi, Dersaadet Emmini Hayri Paşa Dairesi gibi yerlere kar ve buz dağıtımı yapılmıştır.

Makbuzat kısmında, yekun, cins-i meskukât (Mecidiye, santim, para, guruş) olarak, gün adedi ve meşhur ismi yazılıdır.

Mülahazat ve iskonto kısımları da bulunmaktadır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2691 Başlangıç Tarihi: 4 Teşrinisani 1285 Bitiş
Tarihi: 22 Kanun-ı Sani 1287 Defterin Ebadı: 24,5x36 cm. Toplam Sayfa Adedi:
156 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin cildi kopuktur. Defterin
Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa Gümrük Defteridir.

Örnek: Mabeyn-i Hümayûn cenab-ı mülükane lazımesi için Marsilya'dan vürud iden bir sandık harir kumaşın canib gümrükden ihracı için Serkurenalık makâm-ı âlisinden bi'ilmühaber ifade olunmuş olmağla mezkûr kumaşın resm-i gümrüğü badehu hazine-i hassa-i şahaneden tesviye olunmak üzere ümeray-ı zımnında canib-i gümrüğü işbu ilmühaber verildi.

Kiler-i Hümayûn cenab-ı mülükane lazımesi için Paris'ten mübayaa ve celb olunan iki sandık derunünde olan billur kupa ve sürahinin gümrükden ihracı için Serkurenalık makâm-ı âlisinden bi'ilmühaber ifade olunmuş olmağla mezkûr billur kupa ve sürahinin resm-i gümrüğü badehu hazine-i hassa-i şahaneden tesviye olunmak üzere ümeray-ı zımnında canib-i gümrüğü işbu ilmühaber verildi.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2765 Başlangıç Tarihi: 17 Kanun-ı Sani 1295 Bitiş
Tarihi: 20 Nisan 1296 Defterin Ebadı: 27, 5x41, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi:

140 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin cildi kopuktur. Defterin bir yüzü ebruludur. Fihristi vardır. Mavi mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Düyun-matlub kayıt defteri. (Borç-Alacak Defteri)

Örnek: Mabeyn-i Hümayûn-ı mülükane serkâtibi maaş, Harem-i Hümayûn-ı mülükane ağavat maaşı, Erzak Anbarı Ebniyesi memurları, Tahsildar Ahmed ve Mustafa Ağalar maşları

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2949 Başlangıç Tarihi: 3 Temmuz 1289 Bitiş Tarihi: 31 Ağustos 1291 Defterin Ebadı: 34, 5x49, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 493 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter oldukça haraptır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Saray erkânı ve çalışanlarına ait maaş yevmiye ve masarıfat defteridir.

Maiyyet-i hazret-i şehriyaride bulunan yaveran ve çavuşan ve saire maaşları

Örnek: Yüzbaşı Salih Bey'in maaşı, Çerkes Mustafa Efendi'nin maaşı, Tablakâr maaşları, Hazine-i Raht-ı Hümayûn hademesi maaşları, saray personeli maşları

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 2966 Başlangıç Tarihi: Kanun-ı Evvel 1297 Bitiş Tarihi: Kanun-ı Sani 1297 Defterin Ebadı: 25x37 cm. Toplam Sayfa Adedi: 142 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter oldukça haraptır. Mavi mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Düyun- Matlub (Borç-Alacak) defteridir. (Ek belge; 48/a)

Örnek: Bekçiler Müdürü Salim Ağa temmuz ayı maaşı, Rüsumat Emaneti hesabı, Maliye Hazinesi hesabı, Haleb Vilayeti hesabı

Notlar:

*3023/5 no'lu defter yerinde bulunamamıştır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3024 Başlangıç Tarihi: 25 Mart 1288 Bitiş Tarihi: 18 Eylül 1291 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 340 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin cildi kopuktur. İki büyük zarftan müteşekkildir. Zarfın birinin içinden 3 büyük zarf daha çıkmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Maaş yevmiye defteridir.

Örnek: Terzi, yorgancı, hallaç vs. gibi kimselerin yevmiye ve aldıkları paralar, kaç gün çalıştıkları belirtilmiştir.

Kiler-i Hümâyûn'da icab eden tamirat, Mabeyn-i Hümâyûn'da üst kat tamiri, malta taşı döşemesi, matbah dolabı, oda kâğıdı gibi yapılan işlemlere ne kadar para verildiği belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3029 Başlangıç Tarihi: 1 Mart 1296 Bitiş Tarihi: 8 Kanun-ı Evvel 1296 Defterin Ebadı: 21x33 cm. Toplam Sayfa Adedi: 147 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin kapağının bir yüzü ebruludur. Defterin başında fihrist bulunmaktadır. Mavi mürekkep kullanılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Muhasebe Kalemî, Maaş, Matlub- Düyun (Borç- Alacak) defteridir.

Örnek: Hatab Anbarı hademesi maaşatı hesabı, fabrikalar anbarı memurları maaşatı hesabı, Fuad Paşa maaşı hesabı, Kiler-i Sani Emin Efendi hesabı başlıklarıyla belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3068 Başlangıç Tarihi: 23 Ca 1287 Bitiş Tarihi: 27 Muharrem 1293 Defterin Ebadı: 33x49 cm. Toplam Sayfa Adedi: 148 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mabeyn-i Hümâyûn'dan Hazne-i Hassa'ya yazılan tezkereler defteridir. Harem-i Hümâyûn matbah-ı seniyyesinde müstahdem bulunan hademenin maaşları, isim isim belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3077 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296 Defterin Ebadı: 29x41 cm. Toplam Sayfa Adedi: 144 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter bez cilde sahip olup, iç kapağı ebruludur. Defter oldukça haraptır. Defterin üzerindeki etikette “Defter-i Mübayaat 1296” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hatab Anbarı odun ve kömür tevzi defteridir. Saray-ı Hümayûn Hatab Anbarı’nın doksan altı senesi lâzimesi için mübayaa olunan hatab mikdar ve bahasını mübeyyin defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3083 Başlangıç Tarihi: Bitiş Tarihi: Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter cildinden kopmuştur. .Mukavva karton içinde olup, tamamen boşdur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Defterin içi tamamen boşdur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3085 Başlangıç Tarihi: 1297 Bitiş Tarihi: 1297 Defterin Ebadı: 39x56 cm. Toplam Sayfa Adedi: 1195 varak Boş Sayfa: 201varak Cilt Özellikleri: Defter mukavva cilt içinde olup, kopuk vaziyettedir. Cilt mor, sarı şeritli ip ile tutturulmuş olup, haraptır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Muhasebe defteridir. (797-1196 arası orijinal numaralı, baş tarafı kayıp) Meblağ, santim ve guruş olarak yekun, küsur ve sahifesi bulunmaktadır.

Başlıklar kısmında; Sarayın ya da Hazine-i Hassa’nın bölümleri belirtilmiştir. Mefruşat-ı Hümayûn hesabı, Hadaik-i Hassa hesabı, Mabeyn-i Hümayûn hesabı, Eczahane hesabı, Çiftlikât-ı Şahane hesabı, İnşaat ve tamirat hesabı, Erzak Anbarı hesabı, Matbah ve Fırınlara Hesabı

Erzak Anbarı; Murad Efendi Dairesi matbahında kiler masarifatı olup zirde muharrer olduğu süzere altı kıt'a jurnal mucibince ifası lâzım gelen doksan yedi senesi Nisan, Mayıs, Haziran, Ağustos, Eylül, Teşrin-i Evvel maaşatları gurus olarak belirtilmiştir.

Sebze ve meyve esmanıyla masarif-i müteferrikası işçi ve tablakâr ve saire maaşları

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3105 Başlangıç Tarihi: Şubat 1288 Bitiş Tarihi: 1288 son ay? Defterin Ebadı: 34x50, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 34 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter mukavva cilt içinde olup, kopuk vaziyettedir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Gazhane İdaresi ilmühaber kayıt defteridir. Gazhane-i Amire'nin seksensekiz senesi Şubat'ı ibtidasından nihayetine değin rüyet olunan muhasebe-i seniyyeye dair.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3117 Başlangıç Tarihi: 15 Temmuz 1281 Bitiş Tarihi: 5 Mart 1283 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 10 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter sahifelerden ibaret olup, cildi yoktur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Beylerbeyi Sarayı ve müştemilatı hesapları ilmühaber defteri ve odalarda bulunan eşyalar ile listeleri defteridir.

Örnek: Sağ taraf mavi kumaşlı odanın takımları ayna 2, konsol 2, şilte 1 şeklindedir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3118 Başlangıç Tarihi: Temmuz 1289 Bitiş Tarihi: 12 Eylül 1292 Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: 7 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter sahifelerden ibaret olup, cildi yoktur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Beşiktaş ve Topkapı Sarayları'na alınan eşya ve yapılan onarım, Hırka-i Saadet ve başka dairelerde yapılan onarımları gösterir defterdir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3132 Başlangıç Tarihi: 1318 Bitiş Tarihi: 1318 Defterin Ebadı: 24x33, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 29 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin üstündeki etikette “Tahsisat-ı Seniyye hesaplarında gerek Hazine kaydında ve gerek Maliye kuyudundaki ihtilafatın zabıt defteridir” yazılıdır. Defterin cildi ebrulu kağıt ile kaplı olup, üstünde sarı ve siyah renkler mevcuttur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Tahsisat-ı Seniyye hesapları zabıt defteri müsveddesidir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3139 Başlangıç Tarihi: 29 Mart 1296 Bitiş Tarihi: 18 Mart 1301 Defterin Ebadı: 24,5x33 cm. Toplam Sayfa Adedi: 94 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin cildi ince bir tür saman kağıdıyla kaplıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hatab Anbarı maaş listelerini havi defterdir. Müsveddedir. Sarayda vazifelilerin maaşları, Arabacı Ali Ağa, Mabeyn-i Hümayûn bekçileri maaşları, Şamdani Ahmed Tahsin Efendi maaşı gibi bölümler Nakl-i Yekun başlığı altında yazılmıştır. 98 senesinin Maliyece tahsis olunan havalat Suriye’den, Cezayir-i Bahr-i Sefid’den, Konya’dan, Hüdavendigâr’dan, Nakl-i Yekun başlığı altında havalat bölümünde yer almaktadır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3144 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296 Defterin Ebadı: 21x29, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 99 varak Boş Sayfa: 91 varak Cilt Özellikleri: Defter bez cilde sahip olup, cildinden kopmuştur. İç kapağında bordo renklerin hakim olduğu ebrulu kağıt vardır. Defterin üzerindeki etikette “Masarif-i Müteferrika-i Daire-i Merkeziyye 1296” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Masraf defteridir. Örnek: Vezne, mühimmat-ı kırtasiye masrafları, perakende masraflar, Paşa DAiresi kavasları ve bekçileri, Emlâk-ı Hümayûn masrafları, Vezne Odası masrafları, Beşiktaş’ta vaki’ dükkânın tamir masrafı.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3168 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296 Defterin Ebadi: 33x49 cm. Toplam Sayfa Adedi: 247 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Defter çok harap durumdadır. Mantar hastalığından dolayı, sayfaları aşınmıştır. Sayfa numaraları orjinal olarak verilmiş olup, oldukça karışmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Matlub- Düyun (Borç Alacak) defteridir.

Mabeyn-i Hümayûn başlığı altında Musahib Ali Rıza Efendi'nin ikametine mahsus haneni 96 Şubat icarı, yekun, küsur, sahife bilgileri vardır.

Matlub bölümü defterin solunda, Düyun bölümü ise defterin sağında yer alıp, Sülüs hat ile yazılmıştır.

Maaşat-ı Umumiye başlığı altında çeşitli saray görevlilerinin, Mabeyn-i Hümayûn Müdür-i Sanisi, kandilcibaşının, serkurenanın vs. maaşlarından bahsedilmektedir.

Sandık hesabı başlığında ise Örneğin; Erzak Anbarı'na (sebze, meyve ve saire bahası olarak verilen) bölümü olup, verilen mikdar da belirtilmiştir.

Defterde düyun- matlub (borç-alacak) bölümleri şöyle düzenlenmiştir:

Ebniye-i Seniyye Anbarı başlığı altında düyun bölümünde Devletlü Necabetlü Kemaleddin Efendi dairelerinin tamirâtı masrafına ayrılmış, düyun sağda, matlub soldadır, yekun ve küsur belirtilmiş, sandığa aktarılması gerektiği belirtilmiş, tarih ve gün bölümü ayrılmıştır.

Emlâk-ı Hümayûn başlığı altında matlub bölümünde Tophane-i Âmire'de vaki 20 numrolu dükkânın Teşrin-i Sani 96 icarına yazılı olup, sandıktan verilmesi gerektiği yazılıdır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3170 Başlangıç Tarihi: 1292 Bitiş Tarihi: 1292 Defterin Ebadi: 24, 5x37, 5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 273 varak

Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin üzerindeki etikette “Ücerat Defteri 1292” yazılıdır. Defter, orjinal deri cilde sahip olup, üzeri bez cilt yapılmıştır. Defterin başında fihrist bulunmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye-i Seniyye inşaatlarına çalışan amelelerin ücret defteridir.

Saraylarda saraya ait bölümlerde Örneğin; Meşkhane, Başkadın, Çırağan Matbahı, Başkadın Dairesi, Mabeyn-i Hümâyûn gibi bölümlerde sıvacı ve doğramacı ustaların kaçar kişi oldukları ve ücretleri bilgileri vardır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3171 Başlangıç Tarihi: 1294 Bitiş Tarihi: 1294 Defterin Ebadi: 30, 5x43cm. Toplam Sayfa Adedi: 210 varak
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin üzerindeki etikette “Doksandört senesi Teşrin-i Evvel ibtidasından itibaren Ebniye-i Hassa Anbarı’nda beher yevm sarf ve ita olunan eşyanın mikdarı 1294” yazılıdır. Defter, orjinal deri cilde sahip olup, üzeri bez cilt yapılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Masraf defteridir. Ebniye İdaresi tarafından saraylarda vazı oda ve dairelere yapılan inşaat ve onarımlar hangi bölümlere yapılmış, kimler tarafından ne alınmış, kaç adet ve birim fiyatıyla mikdarına göre ya da cinsine göre ne kadar ücret ödendiği ve bir önceki sayfanın nakledilen toplamı vardır.

Örnek: Hırka-i Saadet Arz Odası’na Hazine-i Hümâyûn kethüdalığı tarafından 1 adet sac kova alınmış, birim fiyatı 28 dir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3172 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296 Defterin Ebadi: 25x34cm. Toplam Sayfa Adedi: 195 varak
Boş Sayfa: 51 varak Cilt Özellikleri: Defter bez cilde sahiptir. Defterin başında bölümlerin başlıkları ve sayfa numaralarını belirten fihrist bulunmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye İdaresi’ne ait inşaat ve malzeme hesaplarını gösterir defterdir. Ebniye-i

Hassa İdaresi'ne iş yapan ustaların (kurşuncu, marangoz, çimentocu, tenekeci, sıvacı, camcı, taşçı, demirci, çilingir gibi) teslimatı ve matlubu, alınan malzemeler yer almaktadır. Örneğin; Marangoz Trabzonlu Ahmed matlubu, ay, gün, yıl yazılarak kaç gün çalışıp, kaç gurusş aldığı tespit edilmektedir. Defterin diğer sayfasında da teslimatı başlığı altında yıl ve ay yazılarak ve ayın kaçınıcı günü olduğu belirtilmiş, alınan para gurusş hesabıyla verilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3441 Başlangıç Tarihi: 1294 Bitiş Tarihi: 1294
Defterin Ebadi: 30x42cm. Toplam Sayfa Adedi: 139 varak
Boş Sayfa: 20 varak Cilt Özellikleri: Defter mukavva cilde sahiptir. Sahifeler cildinden ayrılmış olup ip ile tutturulmuştur.
Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye-i Seniyye İdaresi yevmiye defteridir. Defter cetvellerden oluşmaktadır. Mülahazat, Mahal-i itası, Mahal-i Mübayaası, Nev-i Eşya, Gurusş ve Para, Vezni, Mikdarı, Yekun ve İcmal bölümlerinden oluşmaktadır.

Örnek: Mahal-i İtası: Necabetlü Reşad Efendi Dairesi, Mahal-i Mübayaası: Şişeci Emin Efendi'den, Nev-i Eşya: Hasır Şişe, Para: 25, Vezni: Adet, Mikdarı: 30, Yekun: 18 gurusş, 30 para

Tarihler de gün, ay ve yıl olarak belirtilmiştir.

Notlar: Defterin sol iç kapağında antetli firma karviziti mevcuttur. Kartvizitte "Kâğıdçıbaşı Emin Efendi İstanbul'da Mahmud Paşa'da Havuzlu Han dışarısında numro 37" yazmaktadır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3443 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296
Defterin Ebadi: 21,5x34cm. Toplam Sayfa Adedi: 192 sayfa
Boş Sayfa: 172 sayfa Cilt Özellikleri: Defter cildinin kenarları deri olup, üstü kâğıt ile kaplanmıştır. Defterin başında fihristi vardır.
Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye-i Seniyye inşaat ve

onarım özet ve kayıt defteridir. Fihrist kısmında Örnek: Yıldız Saray-ı Hümayûnu'nda orta katta vezir odasının tefrişine dair olup sayfa no'su ve genel no'su belirtilmiştir. Kuyudat kısmında da ayrıntılı olarak yapılan tamir ve tefriş yazılmış olup, genel ve irade numaraları belirtilmiştir.

Notlar: Defter sayfa sayfa tek tek numaralandırılmıştır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3957 Başlangıç Tarihi: 1287 Bitiş Tarihi: 1287
Defterin Ebadi: 24x34cm. Toplam Sayfa Adedi: 138 sayfa
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin cildi deri olup, üstündeki etikette “Defter-i Varidat sene 1287” yazılıdır. Defterin başında fihristi vardır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire varidat defteridir. Gelirler defteridir. Dersaadet'te Karhane'nin seksenyedi senesi Mart ibtidadısından sene-i merkume Temmuz nihayetine kadar beş mah zarfında vuku bulan hasılat ve masarifat elyevm bakaya olup, derdest tahsil bulunan mebaliğin mikdarını mübeyyin icmal deferidir.

Defter cetvellerden oluşmaktadır. Defterdeki başlıklar, icmal, tahsilat, bakiyesi, esami ve mülahazat bölümleridir. Kar ve buzun hangi dairelere ve hangi kişilere verildiği, ay, gün, ne kadar verildiği, tahsilatı, bakayası ve icmalinin ne kadar olduğu bilgileri mevcuttur. Örnek: Maliye Nezareti Celilesi'ne Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında verilen kar ve buz ile Beylerbeyi'nden Hacı Mustafa Efendi'ye Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında verilen kar ve buz miktarları, tahsilatı vs.

Notlar: Defter sayfa sayfa tek tek numaralandırılmıştır.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3958 Başlangıç Tarihi: 1288 Bitiş Tarihi: 1288
Defterin Ebadi: 25x34cm. Toplam Sayfa Adedi: 182 sayfa
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin cildi deri olup, üstündeki etikette “Defter-i Varidat sene 1288” yazılıdır. Defterin başında fihristi

vardır. Defterin sonunda ay ay hasılat ve yekun cetveli bulunmaktadır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire varidat defteridir. Gelirler defteridir. Dersaadet'te Karhane'nin Hayri Paşa Hazretleri Dairelerine, Tersane-i Âmire Meclis Dairesi, Kasabbaşı, Maden-i Hümâyûn dairesi, Şeyhülislam Efendi Hazretlerine, Devletlü Şerif Abdülmatalib Hazretleri Dairelerine Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında gün gün verilen kar ve buz mikdarının ve hesabının bilgileri mevcuttur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3959 Başlangıç Tarihi: 1289 Bitiş Tarihi: 1289
Defterin Ebadi: 26x40cm. Toplam Sayfa Adedi: 185 sayfa
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter orjinal deri cilde sahiptir.
Defterin başında fihristi vardır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire hesap defteridir. Gelirler defteridir. Dersaadet'te Karhane'nin Mabeyn-i Hümâyûn tayinatı, Fazıl Mustafa Paşa Hazretleri Dairelerine, Devletli Kâmil Paşa Hazretleri Dairelerine Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül, Teşrinievvel aylarında gün gün verilen kar ve buz mikdarının ve hesabının bilgileri mevcuttur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3960 Başlangıç Tarihi: 1290 Bitiş Tarihi: 1290
Defterin Ebadi: 28x40cm. Toplam Sayfa Adedi: 178 sayfa
Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin cildi deri olup, üstündeki etikette "Defter-i Varidat sene 1290" yazılıdır. Oldukça harap vaziyettedir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire hesap defteridir. Gelirler defteridir. Dersaadet'te Karhane'nin Maliye Nezaret-i Daire-i Âliyesi'ne, Bab-ı Askeri Daire-i Âliyesi'ne, Yeniköy'de atüfetlü Besim Beyefendi Hazretleri sahilhanelerine Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül, Teşrinievvel aylarında gün gün verilen kar ve buz mikdarının ve hesabının bilgileri mevcuttur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3961 Başlangıç Tarihi: 1299 Bitiş Tarihi: 1299
Defterin Ebadı: 33,5x50cm. Toplam Sayfa Adedi: 115 varak
Boş Sayfa: 86 varak Cilt Özellikleri: Defterin cildi bezdendir.
Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane İdaresi hesap defteridir. Karhane Dairesi başlığı altında tahkikat, tediyat, yekun; mevadî kısmında ise Mabeyn-i Hümayûn kar ve buz idare anbarcıları, toz ve talaş esmanı mevcuttur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3962 Başlangıç Tarihi: 1291 Bitiş Tarihi: 1291
Defterin Ebadı: 21x33, 5cm. Toplam Sayfa Adedi: 115 varak
Boş Sayfa: 77 varak Cilt Özellikleri: Defterin cildi mukavvadan olup, üstüne ebrulu kâğıt yapıştırılmıştır. Defterin üzerindeki etikette “Defter-i Masarifat sene 1291” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire masarifat defteridir. Defterde kar ve buz mahalli, masarîf vakası, hayvan ücreti tarihi ve yekun bilgileri mevcuttur. Nisan, Mayıs ve Temmuz ayları gün gün kar, buz, yekun, mikdar ve gurusu olarak nerelere verileceği belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3963 Başlangıç Tarihi: 1291 Bitiş Tarihi: 1291
Defterin Ebadı: 26x38, 5cm. Toplam Sayfa Adedi: 187 varak Boş Sayfa: 95
varak Cilt Özellikleri: Defterin cildi mukavvadan olup, üstüne kâğıt yapıştırılmıştır.
Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire hesap defteridir. Defterde Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında kar ve buz gönderilen yerler belirtilmiştir:

Bab-1 Seraskeri Daire-i Âliyesi'ne, Devletlü Fazıl Mustafa Paşa Hazretleri Dairelerine, Hazret-i Meşihatpenahi Dairesi'ne verilenler, Mabeyn-i Hümâyûn tayinatı ve masarîf vak'ası başlıkları vardır.

Masarîf vak'ası bölümünde yekun, tarih, kayık navulu ve hammaliye bölümleri guruh olarak verilmiştir. Mabeyn-i Hümâyûn tayinatı bölümünde ise yekun, müfredat ve esamî bölümleri vardır. Kar ve buz alt başlıkları vardır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3964 Başlangıç Tarihi: 1292 Bitiş Tarihi: 1293
DeFTERin Ebadi: 26x38, 5cm. Toplam Sayfa Adedi: 194 varak Boş Sayfa: 23
varak Cilt Özellikleri: DeFTERin cildi mukavvadan olup, üstüne siyah renkli kâğıt yapıştırılmıştır. DeFTERin üzerindeki etikette “DeFTER-i Varidat sene 1292-1293” yazmaktadır. DeFTERin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire varidat ve masarîfat deFTERidir. DeFTERin başında Mabeyn-i Hümâyûn tayinatı ve masrîf vak'ası bölümleri vardır. Mabeyn-i Hümâyûn tayinatı bölümünde yekun ve müfredat başlıkları altında kar ve buz, esamî bölümünde ise Mabeyn-i Hümâyûn kiler-i seniyyesi bahsi geçmektedir. DeFTERde Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos Eylül ve Teşrinievvel aylarında kar ve buz gönderilen yerler gün gün belirtilmiştir. Hazine-i Hazret-i Şahane Daire-i Âliyesi'ne, Şehremaneti Meclisi'ne, Devletlü Rıza Paşa Hazretleri Daireleri'ne gibi yerler, kıyye olarak ne kadar verildiği ve toplam mikdarları yazılmıştır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3965 Başlangıç Tarihi: 1292 Bitiş Tarihi: 1293
DeFTERin Ebadi: 17x38cm. Toplam Sayfa Adedi: 235 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: DeFTERin cildi mukavvadan olup, üstüne siyah renkli kâğıt yapıştırılmıştır. DeFTERin üzerindeki etikette “Hülâsa DeFTERi 1292-1293” yazmaktadır.
DeFTERin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire hülâsa deFTERidir. DeFTER, makbuzat ve medfuat başlıkları altında ele alınmıştır. Her ikisinde de yekun, müfredat ve gün isimleri başlık olarak verilmiş olup, Perşembe, Cuma, Cumartesi, Pazar ve Pazartesi günleri ile gün ve ay olarak belirtilmiştir. Örnek: “Satiri Kayığı avulu olarak

verilen Mabeyn-i Hümâyûn hammaliyesi için İsmail Efendi'ye verilen" şeklinde hülâsa olarak nerelere ne kadar ücret verildiği bellidir. Her günün sonunda yekun kısmı yer almaktadır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3966 Başlangıç Tarihi: 1294 Bitiş Tarihi: 1294
Defterin Ebadi: 17x38cm. Toplam Sayfa Adedi: 148 varak
Boş Sayfa: 7 varak Cilt Özellikleri: Defterin cildi mukavvadan olup, üstüne siyah renkli kâğıt yapıştırılmıştır. Defterin üzerindeki etikette "Hülâsa-i Yevmiye Defteri sene 1294" yazmaktadır.
Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire yevmiye defteridir. Defter, makbuzat ve medfuat başlıkları altında ele alınmıştır. Her ikisinde de yekun, müfredat ve gün isimleri başlık olarak verilmiş olup, nasıl ücretlendirildiği belirtilmiştir. Örnek: "Katarlı'dan celb olunan kar ve buz, hayvan ücreti, Mabeyn-i Hümâyûn'a nakl olunan buz ve kar nakliye ücreti Mart ve Teşrin-i Sani ayları arasında gerçekleşmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3967 Başlangıç Tarihi: 1294 Bitiş Tarihi: 1294
Defterin Ebadi: 24x34, 5cm. Toplam Sayfa Adedi: 112 varak
Boş Sayfa: 51 varak Cilt Özellikleri: Defterin cildi mukavvadan olup, üstüne kalın kâğıttan zarf geçirilmiştir. Defterin üzerindeki etikette "Defter-i Varidat sene 1294" yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire hesap defteridir. Defter, Mayıs- Eylül ayları arasını ihtiva eder. Mabeyn-i Hümâyûn tayinatı ve Masarif vak'ası, kar ve buz ve tarih ile yekun kısımları yer almaktadır. Mabeyn-i Hümâyûn tayinatında, Mabeyn-i Hümâyûn Kiler-i Seniyye'ye zuhurat olarak ita olunan; Masarif Vak'asında ise yekun, kar buz, hammaliye ücreti, tarih bölümleri yer almaktadır. Teşrifat-ı Divan-ı Hümâyûn Dairesi'ne, Sadr-ı Sabık Devletlü Mehmed Rüştî Paşa Hazretleri

Sahilhanesi'ne, Merhum Kâmil Paşa Hazretleri Sahilhanesi'ne, Maliye Hazine-i Celilesi'nde Nezaret Muavinliği'ne kar ve buz gönderilmiştir.

Notlar: Bazı Karhane-i Âmire defterlerinde Nisan ayından itibaren defterin başladığı görülür, Eylül'e kadar devam eder. Bazılarında da Haziran'dan başlar, Teşrin-i Evvel'e kadar devam eder. Bu ayların durumundan da her sene hava sıcaklığına göre ya da sarayın ihtiyaçlarına göre kar ve buz tayinatının değişebildiği görülebilmektedir.

Fon Kodu: MSA.D Sıra No: 3968 Başlangıç Tarihi: 1294 Bitiş Tarihi: 1297

Defterin Ebadı: 24,5x34cm. Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt

Özellikleri: Defterin cildi mukavvadan olup, üstüne beyzi şekillerde bordo renkli kağıt ile cilt kaplanmıştır. Defter sahifelerden oluşmaktadır. Harap durumdadır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Zimmet kayıt defteridir. Saray-ı Hümâyûn'un çeşitli bölümlerine tayinat olarak ayrılan kar ve buz mikdarlarıdır. Defter, şu başlıklardan oluşmaktadır: Masarifat Vak'ası, Maaşat ve Katırlı'dan Celb Olunan bölümleri vardır. Masarifat Vak'asında yekun, müfredat ve nev' masarifat bölümleri vardır. Hayvan ücreti, kayık navulu, gurus ve para cinsinden meskûkat cinsi ve tarih ay ve günlere göre belirtilmiştir. Katırlı'dan celb olunan bölümünde ise yekun ve müfredat ve esami-i kayıkçıyan bölümleri mevcuttur. Kayıkçıların isimleri ve tarih ay ve gün olarak belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3969 Başlangıç Tarihi: 1295 Bitiş Tarihi: 1295

Defterin Ebadı: 24x33, 5cm. Toplam Sayfa Adedi: 192 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Bezden mamul bir cilde sahiptir. Defterin üzerindeki etikette

“Defter-i Yevmiye Cild-i Evvel 1295” yazılıdır Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire yevmiye defteridir. Defterde Masarifat ve Varidat başlıkları bulunmaktadır. Masarifat başlığı altında hayvan ücreti ne verilen, kayık navluna verilen, Yıldız Kasr-ı Hümâyûnu'na verilen, Mabeyn-i Hümâyûn için kayık ücreti, hangi bölümlere kar ve buz verildiği, meskûkatın cinsi, celb olunan kar ve buz hayvan ücretiyle, kayık navlunu, tarih ay ve gün olarak belirtilmiş, meskûkatın cinsi mecidiye, gurus olarak belirtilmiştir. Varidat başlığı altında şehir-i sabık ve yevm-i sabık hasılatı

yine tarihi gün ve gün olarak belirtilmiş, meskukatın cinsi gurus ve mecidiye olarak gösterilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3970 Başlangıç Tarihi: 1295 Bitiş Tarihi: 1295
Defterin Ebadı: 24,5x34cm. Toplam Sayfa Adedi: 70 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: Bezden mamul bir cilde sahiptir. Defterin üzerindeki etikette
“Defter-i Masarifat Cild-i Sani 1295” yazılıdır Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar:
Karhane-i Âmire yevmiye defteridir. Defterde Masarifat ve Varidat başlıkları
bulunmaktadır. Masarifat başlığı altında hayvan ücreti ne verilen, kayık navluna
verilen, Yıldız Kasr-ı Hümâyûnu’na verilen, Mabeyn-i Hümâyûn için kayık ücreti,
hangi bölümlere kar ve buz verildiği, meskukatın cinsi, celb olunan kar ve buz hayvan
ücretiyle, kayık navlunu, tarih ay ve gün olarak belirtilmiş, meskukatın cinsi mecidiye,
gurus olarak belirtilmiştir. Varidat başlığı altında şehir-i sabık ve yevm-i sabık hasılatı
yine tarihi gün ve gün olarak belirtilmiş, meskukatın cinsi gurus ve mecidiye olarak
gösterilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3971 Başlangıç Tarihi: 1295 Bitiş Tarihi: 1295
Defterin Ebadı: 25x33, 5cm Toplam Sayfa Adedi: 112 varak Boş Sayfa: 74
varak Cilt Özellikleri: Bezden mamul bir cilde sahiptir. Defterin üzerindeki etikette
“Defter-i Yevmiye Cild-i Sani 1295” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar:
Karhane-i Âmire hesap defteridir. Defterdeki başlıklar Masrifat Vak’ası, ve Katırlı’dan
celb olunan şeklinde düzenlenmiştir. Masarifat Vak’ası başlığı altında hayvan ücretleri,
kayık navulu, tarih, gün gün olarak belirtilmiştir. Katırlı’dan celb olunan başlığı altında
ise Yani Kayığı, Andun Kayığı gibi kayıkçıların isimleri, tarih ay ve gün olarak
hesaplanmış, ücret gurus olarak gösterilmiştir. Karhane-i Âmire’de çalışan memurların
aylara göre aldıkları maaşlar yazılmıştır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3972 Başlangıç Tarihi: 1289 Bitiş Tarihi: 1294

Defterin Ebadı: 27,5x40, 5cm Toplam Sayfa Adedi: 116 varak Boş

Sayfa: 74 varak Cilt Özellikleri: Defterin cildi kâğıt ile kaplanmıştır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire hesap defteridir. Karhane-i Âmire masarifat ve varidat maaşat mahalli kısmında aylara göre çalışanların aldıkları maaşları vardır. Varidat-ı umumiye muhasebesinden gelen ilmühaber suretidir, Maliye Nezareti'ne gelen ilmühaber suretidir.

Varidat kısmında esami, yekun, tahsilat, bakayası, esami-i varidat, melhuzat bölümleri olup, masarifat kısmında ise yekun, itası, düyun, nev-i masrifat, melhuzat bölümleri vardır. Nev-i Masarifat bölümünde hayvan ücreti, kayık navlunu, esami-I varidatta ise Devletlü Galib Paşa Hazretleri Dairesi kar buz esmanı bölümleri vardır. Para akçe, guruş ve pare cinsinden belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3973 Başlangıç Tarihi: 1289 Bitiş Tarihi: 1294

Defterin Ebadı: 24,5x34cm Toplam Sayfa Adedi: 115 varak Boş Sayfa: 35

varak Cilt Özellikleri: Defterin cildi kâğıt ile kaplanmıştır. Defterin üzerinde “Tophane Şubesi’nin Yevmiye Defteri sene 1296” yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Amire Tophane Şubesi yevmiye defteridir. Defterde Varidat ve Masarifat bölümleri mevcuttur. Varidat bölümünde yekun, cins-i meskûkat (altın, mecdiye) para ve guruş cinsinden belirtilmiştir. Nev’ hasılat bölümü vardır. Masarifat bölümünde ise yekun, cins meskûkat (mecdiye, altın, para, guruş) Nev masarifat bölümünde ise yekun, eyyam-ı sabıkdan, yekun ve şuhur-ı sabıkdan bölümü vardır. Örnek: Yıldız Kasr-ı Hümâyûnu’na nakl olunan kar ve buz araba ücreti yazılıdır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3974 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296

Defterin Ebadı: 24,5x34cm Toplam Sayfa Adedi: 284 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Defterin cildi kâğıt ile kaplanmıştır. Defterin üzerinde “Defter-i Zimemat sene 1296” yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i

Âmire zimmet defteridir. Defterin başında fihristi bulunmaktadır. Defter, makbuzat ve matlubat bölümlerinden oluşmaktadır. Matlubat bölümü, esmanî, para, gurus olarak nev’i hasılat, kısmında kar ve buzun mikdarı kıyye olarak, tarih, ay ve gün hesabıyla belirtilmiştir. Makbuzat kısmında ise, yekun, cins-i meskûkat (altın, mecdiye, gurus ve para) olarak geçmektedir. En son olarak da melhuzat bölümü yer almaktadır. Para cinsinin hemen yanında tarih ay ve gün olarak belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3975 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296
Defterin Ebadi: 25x34, 5cm Toplam Sayfa Adedi: 282 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: Defter mukavvanın üzerine geçirilmiş bez cilde sahiptir.
Defterin üzerindeki etikette “Defter-i Yevmiye sene 1296” yazmaktadır. Defterin
Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire yevmiye defteridir.

Defter varidat ve masarifat bölümlerinden oluşmaktadır. Varidat bölümünde yekun, cins-i meskûkat (altın, mecdiye, para ve gurus) ile tarih, yıl, ay ve gün olarak gösterilmiş, nev’ hasılat bölümünde ise Üsküdar şube hasılatından, idare hasılatından, Devletlü Ahmed Paşa hazretleri kar esmanından, Masarifat bölümünde ise yekun, cins-i meskûkat (altın, mecdiye, para ve gurus) ve tarih, yıl, ay ve gün olarak belirtilmiştir. Nev’i masarifat bölümünde ise “Sarayı Cedid Bargircisi’ne, Katarlı memuru Ahmed Efendi’ye maaşa mahsuben verilen, Hakkı Efendi Ağustos maaşına mahsuben” başlıkları bulunmaktadır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3976 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296
Defterin Ebadi: 24,5x34cm Toplam Sayfa Adedi: 282 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: Defter mukavvanın üzerine yapıştırılmış kağıt cilde sahiptir.
Defterin üzerindeki etikette “Zimemat Defteri Cild-i Sani sene 1296” yazmaktadır. Defter, bir önceki defterin devamı hüviyetinde olup, 283. sahifeden başlayıp, 420. sahifede son bulmaktadır. Defterin başında fihristi bulunmaktadır. Defterin
Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane İdaresi zimmet defteridir.

Defterde Makbuzat, Matlubat bölümleri mevcuttur. Matlubat bölümünde esmanî para ve gurus, nev' hasılat bölümünde kar ve buz miktarlarıyla belirtilmiştir (kıyye olarak), tarih, yıl, ay ve gün olarak belirtilmiştir. En son olarak da melhuzat bölümü vardır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3977 Başlangıç Tarihi: 1297 Bitiş Tarihi: 1297
Defterin Ebadi: 25x34cm Toplam Sayfa Adedi: 186 varak Boş Sayfa: 81-104 sf. Cilt Özellikleri: Defterin başında fihristi bulunmaktadır. Defterin sırtı deriden olup, (defterlerde ekseriya cildin sırt kısmından yıpranmaması için) mukavvanın üzerine kağıt ile kaplanmış olup, defterin üzerindeki etikette “Tophane Şubesinin Varidat Defteri sene 1297” yazmaktadır. Defterin başında sahifeler mevcuttur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane İdaresi Tophane Şubesi varidat defteridir. Mabeyn-i Hümâyûn tayinatı kısmında, yekun, kar ve buz kıyye cinsinden belirtilmiş, tarih yıl, ay ve gün olarak yazılmış, esami-i mevakkii bölümünde ise Kiler-i Hümâyûn'a ita kılınan, Matbah-ı Hümâyûn'a ita kılınan Harem-i Hümâyûn matbahına ita kılınan, Masarifat Vak'ası bölümünde ise yekun, müfredat, nev'i masarifat bölümleri mevcuttur. Müfredat bölümünde kayık ücreti ve hammaliye ile tarih kısmında yıl, ay ve gün olarak belirtilmiştir. Defterde matlubat ve makbuzat bölümleri mevcuttur. Matlubat bölümünde esmanî para ve gurus olarak nev'i hasılat kısmında kar ve buz kıyye olarak, tarih kısmında ise yıl, ay ve gün olarak belirtilmiştir. En son olarak da melhuzat kısmı vardır. Makbuzat bölümünde ise yekun (para ve gurus olarak), (Mecidiye para ve gurus olarak) Meskukatın cinsi bölümünde, Tarih bölümünde ise yıl ay ve gün olarak belirtilmiş olup, melhuzat bölümüyle defter tamamlanmıştır.

Notlar: Defter, 81. Sayfaya kadar Mabeyn-i Hümâyûn tayinatı ve Masarifat Vak'ası bölümlerinden oluşmakta iken, 81-104. Sayfalar arası boş olup, matlubat ve makbuzat bölümleri defterin sonuna kadar devam etmektedir.

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3978 Başlangıç Tarihi: 1297 Bitiş Tarihi: 1297
Defterin Ebadi: 26x41cm Toplam Sayfa Adedi: 372 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: Defterin başında fihristi bulunmaktadır. Defterin üzerindeki

etikette “Defter-i Zimemat 1297” yazılıdır. Defterin sırtı deriden olup, (defterlerde ekseriya cildin sırt kısmından yıpranmaması için) mukavvanın üzerine kağıt ile kaplanmıştır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire zimemat defteridir. Defterde matlubat ve makbuzat başlıkları vardır. Fihristte adı geçen şahısların isimleri matlubat ve makbuzat başlıklarının hemen üstünde yer alır. Matlubat başlığı altında esmanî, nev hasılat, kar ve buz miktarlarının ne kadar para edeceği, tarih kısmında ise ay ve gün belirterek yılı ile birlikte yazılır. En son olarak da melhuzat kısmı yer alır. Makbuzat bölümünde ise yekun, cins-i meskûkat (mecidiye, para, gurus) tarih kısmında ise ay ve gün ve yılı yer alır. Hariciye Nezaret Dairesi, Bahriye Nazırı Devletlü Hasan Paşa’ya, Devletlü Cevdet Paşa’ya gibi başlıkların altında da makbuzat ve matlubat bölümleri vardır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3979 Başlangıç Tarihi: 1297 Bitiş Tarihi: 1297

Defterin Ebadi: 25x34cm Toplam Sayfa Adedi: 95 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Defterin başında fihristi bulunmaktadır. Defterin üzerindeki etikette “Tophane Şubesinin Yevmiye Defteri sene 1297” yazılıdır. Defterin sırtı deriden olup, (defterlerde ekseriya cildin sırt kısmından yıpranmaması için) mukavvanın üzerine kağıt ile kaplanmıştır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane İdaresi Tophane Şubesi yevmiye defteridir. Defterde varidat ve masarifat bölümleri bulunmaktadır. Varidat bölümünde yekun, cins-i meskûkat (mecidiye, gurus, para), tarih kısmında yıl, ay ve gün belirtilmiştir. Nev’ hasılat başlığı bulunmaktadır. Masarifat bölümünde ise yekun, cins-i meskûkat (mecidiye, para, gurus) ve yine tarih kısmında yıl, ay ve gün belirtilmiştir. Nev’ masarifat bölümü bulunmaktadır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 3980 Başlangıç Tarihi: 1297 Bitiş Tarihi: 1297

Defterin Ebadi: 26x40cm Toplam Sayfa Adedi: 171 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Defterin başında fihristi bulunmaktadır. Defterin üzerindeki etikette “Defter-i Masarifat sene 1297” yazılıdır. Defterin sırtı deriden olup, (defterlerde ekseriya cildin sırt kısmından yıpranmaması için) mukavvanın üzerine

kağıt yapıştırılmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Karhane-i Âmire masraf defteridir. Defterdeki bölümler sırasıyla şu başlıklardan oluşmaktadır: Maaşların yer aldığı bölümde, müdür, İdare kâtibi Hakkı Efendi maaşı, Tayinat mevzi' Hacı İsmail Efendi maaşı gibi başlıklar bulunmaktadır.

Katırlı'dan celb olunan bölümünde yekun, müfredat bölümünde kar ve buz miktarları, tarihte ise aylar ve gün hanesi yer alır. Esami-i Kayıkçıyan bölümünde ise kar ve buzun taşıyıcılardan olan kayıkçıların isimleri yer alır. Masarifat vak'ası bölümünde ise yekun, müfredat bölümünde hayvan ücreti, kayık navulu, tarih ise ay ve gün olarak belirtilmiştir. Nev' masarifat bölümünde ise hayvan ücreti, kayık navulu bölümleri bulunmaktadır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4049 Başlangıç Tarihi: 1289 Bitiş Tarihi: 1291

Defterin Ebadı: 21x43, 5cm Toplam Sayfa Adedi: 95 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Defterin başında fihristi bulunmaktadır. Defterin üzerindeki etikette "Ücerat Defteri" yazılıdır. Defterin sırtı deriden olup, (defterlerde ekseriya cildin sırt kısmından yıpranmaması için) mukavvanın üzerine kağıt yapıştırılmıştır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa ücret defteridir. Defterde saraylarda ve köşklere çalışan Hamamcı Usta Agop, Taşçıbaşı Ahmed Ağa, Temurcu Usta Artin gibi isimlere verilen ücretler defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4050 Başlangıç Tarihi: 22 Haziran 1292 Bitiş Tarihi:

28 Kanun-ı Evvel 1292 Defterin Ebadı: 17x37cm Toplam Sayfa Adedi: 158

varak Boş Sayfa: 113-158 sayfalar boşdur. Cilt Özellikleri: Defterin başında fihristi

bulunmaktadır. Defterin sırtı deriden olup, (defterlerde ekseriya cildin sırt kısmından yıpranmaması için) mukavva cilttir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Defterde

saraylarda ve köşklere verilen eşya ve kayıt defteridir. Mabeyn-i Hümayûn ibrikdar usta 23 Temmuz 1292 teneke, kova, sünger. Hazine-i Hümayûn vekili ağa dairesi 24

Haziran 1292. Hasır iskemle, yemek iskemlesi gibi. Hangi dairelere kaç adet eşya verildiği tek tek gösterilmiştir. Tarihler yıl, ay ve gün olarak verilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4186 Başlangıç Tarihi: 1292 Bitiş Tarihi: 1293
Defterin Ebadi: 31x46, 5cm Toplam Sayfa Adedi: 293 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: Defterin başında fihristi bulunmaktadır. Defterin sırtı deriden olup, (defterlerde ekseriya cildin sırt kısmından yıpranmaması için) mukavva cilttir.
Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye-i Seniyye Anbarı mübayat defteri. Balmumcu Hüseyin efendi'den mübayaa olunan hasır yatak. Feriye Dairesi Valide kahveci başı gibi yerlere kaç adet ve ne kadara mal olduğu yazılmıştır. Teslimatın ne zaman yapıldığı da belirtilmiştir. Hasırcı Hacı Ali Efendi'den mübayaa olunan Feriye yeni dairesi, Topkapı Sarayı, Beşiktaş Harem-i Hümayûnu, Valide Dairesi için iskender hasırı alınmıştır. Kaç adet alınmış, hangi tarihte teslim alınmış kalem kalem belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4187 Başlangıç Tarihi: 1293 Bitiş Tarihi: 1294
Defterin Ebadi: 27,5x39 cm Toplam Sayfa Adedi: 279 varak Boş Sayfa:
163-279 varakCilt Özellikleri: Defterin başında fihristi bulunmaktadır. Defterin sırtı deriden olup, (defterlerde ekseriya cildin sırt kısmından yıpranmaması için) mukavva cilttir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye-i Seniyye Anbarı piyasa hesap defteri. Piyasada iş yapan ustaların isimleri alfabetik sıraya göre listelenmiştir. Yaptıkları iş ve hangi sayfada yer aldıkları bellidir. Örnek: Ömer Faik Efendi kâğıtçı, Ali Ağa tablacı gibi meslekleri ile birlikte isimler ve varak sayısına göre sıralanmıştır. Piyasada saray için iş yapan ustaların aylara göre alacakları ücretler para ve guruş olarak belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4189 Başlangıç Tarihi: 1288 Bitiş Tarihi: 1294

Defterin Ebadı: 25x37, 5 cm Toplam Sayfa Adedi: 257 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Defter deri cilde sahiptir. Cildin başındaki sayfalar ebruludur.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Saray ve köşklere yapılan inşaat ve tamirat defteridir.

Örnek: Taşçı, marangoz, çilingir, doğramacı, hamal, rençber gibi işçilerin yevmiyeleri ne kadardır ve kaç işçi çalışmakta olduğuna dair muhteva vardır. Balmumcu Kasr-ı Hümâyûnu tamiratında istihdam olunan amele ücretleri yevmiyeleriyle vuku' bulan mübayaat baha ve masarifat-ı sairesinin mikdarını mübeyyin icmal defteridir. Örnek: Yıldız demir kuşluğu tamirâtı masarifatı cam kova, kalas gibi alınan malzemelerin adedi ve masrafları.

Notlar: 106. varaktan 172. varağa atlanmıştır.

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4191 Başlangıç Tarihi: 1291 Bitiş Tarihi: 1291

Defterin Ebadı: 24,5x37, 5 cm Toplam Sayfa Adedi: 257 varak Boş

Sayfa: 22-108 sf. Cilt Özellikleri: Defter deri cilde sahiptir. Mukavva cildin üstüne

kağıt yapıştırılmıştır. Defter, matbu olup, Latin rakamları ile numaralandırılmıştır. 22.

Sayfadan itibaren numaralandırılma başlamıştır. 300. Sayfaya kadar numaralandırma

devam etmektedir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye-i Seniyye Dairesi

inşaat ve tamirat defteridir. Örnek: Valide Dairesi, Büyük Ağa Dairesi, Yıldız Kasrı,

Dolmabahçe ve Çırağan gibi daire ve saraylarda iş yapan kişilerin (tenekeci, camcı,

hasırcı gibi ustaların) hesaplarına ait defterdir. Aylara göre düzenlenmiştir.

Notlar: 106. varaktan 172. varağa atlanmıştır.

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4192 Başlangıç Tarihi: 1292 Bitiş Tarihi: 1292

Defterin Ebadı: 20x42cm Toplam Sayfa Adedi: 277 varak Boş Sayfa:

252-277 sf. Cilt Özellikleri: Defter, cildinden ayrılmış, mukavva cilde sahiptir.

Varakları birbirinden ayrılmış olup, iplerle birbirine tutturulmuştur. Kurt yenikleri

mevcuttur. Defterin başında fihrist bulunmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar:

Ebniye-i Seniyye Anbarı'na mübayaa olunan malzeme defteridir. Saraya alınan kurşun

boru, balmumu, musluk, pirinç, tel, ispirto, şeker, teneke, ibrik ve maşa, toprak şamdan ve bardak gibi Hazine-i Hassa Ebniye Anbarı'na alınan malzemelerin kaydı, kaçar adet alındıkları defterde gösterilmiştir. Örnek: Beykoz Kasrı için alınan malzemelerin ne kadar ücretle alındıkları ve nasıl alındıkları da belirtilmiştir. Bazen Ebniye-i seniyye Anbarı'nda çalışan memurlar aracılığıyla, bazen de mağazacıların aracılığıyla alınmıştır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4193 Başlangıç Tarihi: 1295 Bitiş Tarihi: 1296
Defterin Ebadi: 31x44, 5cm Toplam Sayfa Adedi: 354 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: Defter, mukavva cilde sahiptir. Defterin üzerindeki etikette “95 senesi Mart'ının ibtidasından... (silinmiştir) Hazine-i Hassa-i Şahane'ye takdim kılınan icmal defteri sene 1295” yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye-i Seniyye Anbarı'na mübayaa olunan malzeme defteridir. Topkapı'da Hırka-i Saadet ve saire mahallere verilen eşyanın mikdarıdır. Mülahazat, nev' eşya, fiyatı, vezni, mikdarı, esmanı, yekun, icmal bölümleri vardır. Nev' eşyada miftah, ip, dolap kilidi, kebir sünger gibi eşya isimleri, vezni bölümünde kıyye, kilo gibi ölçü birimleri, esmanı, fiyat ve mikdarının çarpımı ile elde edilir. Mülahazat kısmında ise Anbardan Topkapı'ya, Hırka-i Saadet, Has Oda'ya gibi bilgiler yer almaktadır.

Yıldız Mabeyn-i Hümayûn Dairesi'ne verilen santim, yekun, santim ve yekun esmanı, mikyası, santim ve fiyatı, nev eşya ve masarifatı, mahal-i müfredatı, mülahazat bölümleri yer almaktadır. Karfice, kebir sünger, nişadır, miftah gibi malzemeler alınmıştır. Santim fiyatı ve mikyası çarpılarak yekun esmanı bulunur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4198 Başlangıç Tarihi: 1290 Bitiş Tarihi: 1291
Defterin Ebadi: 27,5x40, 5cm Toplam Sayfa Adedi: 182 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: Defter, mukavva cilt ile ciltlenmiş olup, üstüne kağıt yapıştırılmış, cildin arka yüzü yoktur. Defterin başında fihristi vardır. Defterin iç kapağında Hazine-i Hassa Nazırı Agob Efendi nasbı 19 Kanun-ı Evvel 1295 yazılıdır.

İkinci bir bend olarak da Ebniye-i Hassa Anbarı Müdürü Hacı Osman Bey'in nasbı 15 Kanun-ı Sani 1295 yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye Anbarı'ndan saray ve kasırlara verilen malzemeyi gösteren defter. Çadır Kasrı Hümâyûnu'na karfice, Ağavat Dairesi'ne çalı süpürgesi, teneke ibrik, yemek iskemlesi, hasır iskemlesi, adi nalın, ıhlamur, sünger kaçar adet alındığı ve tarihleri belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4203 Başlangıç Tarihi: 1291 Bitiş Tarihi: 1291
Defterin Ebadı: 16x36, 5 cm Toplam Sayfa Adedi: 69 varak Boş Sayfa: 19
varak Cilt Özellikleri: Cildi mukavva olup, üstüne kağıt yapıştırılmıştır. Defter oldukça harap durumdadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Bayram ve viladet günlerinde saray ve kasırlara verilen eşya miktarını mübeyyin defterdir. Küçüksu Kasrı Hümâyûnu'na adi faraş, çalı süpürgesi, maşa, nalın çift, teneke, ibrik, sünger gibi temizlik malzemeleri alınmıştır. Mabeyn-i Hümâyûn'a, Harem'e, Topkapı Sarayı Hümâyûnu'na, Balmumcu Kasrı gibi yerlere gönderilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4210 Başlangıç Tarihi: 1290 Bitiş Tarihi: 1290
Defterin Ebadı: 20,5x53 cm Toplam Sayfa Adedi: 102 varak Boş Sayfa: 19
varak Cilt Özellikleri: Defter mukavva cilde sahip olup, üstünde bez kapak vardır. Defterin üzerindeki etikette "Mübayat Defteri sene 1290" yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye İdaresi mübayaa defteridir. Örnek: İsmail Efendi marifetiyle mübayaa olunan eşyanın miktarı, Topkapı'da Tablacı Ali Ağa, Tablacı Ali Ağa marifetiyle Süngerci Yorgi marifetiyle mübayaa olunan eşyalardır. Kurşun boru, kalas, malta taşı, mermer, kireç, çimento gibi alınan sarayda çalışan kişilerce alınmış eşyaların ne kadara mal olduğu ve kaçar tane alındığı yazılmıştır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4213 Başlangıç Tarihi: 1292 Bitiş Tarihi: 1292

Defterin Ebadı: 30x43,5 cm Toplam Sayfa Adedi: 286 varak Boş Sayfa: 19 varak Cilt Özellikleri: Defter mukavva cilde sahip olup, sırtında deri cilt vardır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Saray ve köşklere yapılan inşaat ve tamiratta kullanılan malzemeyi gösteren defter. Örnek: Feriye’de yeni daireye verilen eşyanın miktarı, Musahip Ağalu dairesi, Büyük Ağa Dairesi, Hazine Vekil Ağa Dairesi, Baş Ağa, Sadullah Ağa, Nuredin Efendi, Reşad Efendi, Behice Sultan Daireleri için verilen eşya kebir sünger, teneke maşrapa, demir kürek, malta taşı, maşa, adi miftah, kutu kilidi gibi alınan eşyaların cinsleri ve miktarları belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4220 Başlangıç Tarihi: 1290 Bitiş Tarihi: 1292

Defterin Ebadı: 28x40cm Toplam Sayfa Adedi: 132 varak Boş Sayfa: 19 varak Cilt Özellikleri: Defter mukavva cilde sahip olup, üzerine kâğıt yapıştırılmıştır.

Defterin üzerindeki etikette “Ay icmalllerinin kaydına mahsus (silinmiştir)” yazmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye Anbarı tamirat mübayaa ve masraf defteri. Örnek: 1290 senesi Şehr-i Temmuzu’nun Ebniye-i Seniyye Anbarı’nda vuku bulan tamirat ve mübayaat masarifatıyla nakl-i eşya ve ücret-i hamaliyelerini mübeyyin tanzim olunan bir kıta icmal defteridir. Örnek: Hırka-i Saadet Hazret-i Nebevi Daire-i Mübarekesiyle civarında bulunan mahal-i âliyelere sarf olunan eşya masarifatı.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4225 Başlangıç Tarihi: 1291 Bitiş Tarihi: 1291

Defterin Ebadı: 25,5x40cm Toplam Sayfa Adedi: 247 varak Boş Sayfa:

Cilt Özellikleri: Defterin iç sayfalarında ebru kâğıdıyla kaplanmıştır. Deftere Arap rakamlarına göre numara verilmemiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye Anbarı İdaresi mübayaa defteri. Örnek: İsmail Ağa marifetiyle mübayaa olunan kurşun boru, battal kâğıt, adi faraş, defter, mürekkep, çalı süpürgesi gibi alınan malzemelerin kaçar tane alındığı, Malta Kasr-ı Hümayûnu gibi yerlere ücretleriyle

yazılmıştır. Mübayaalar, bazen sarayda çalışan kişiler, bazen de tüccarlar aracılığıyla yapılmıştır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4226 Başlangıç Tarihi: 1291 Bitiş Tarihi: 1291
Defterin Ebadi: 31x42cm Toplam Sayfa Adedi: 119 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: Defterin mukavva cildi olup, üzerine kâğıt yapıştırılmıştır.
Defterin üzerindeki etikette “Ebniye-i Hassa Anbarı’nın mübayaat defteridir. 94 senesi Haziran’ı ibtidasından 95 senesine” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye Anbarı İdaresi mübayaa defteri. Defterde icmal, yekun, mübayaat, para, nev’ eşya, mahal-i mübayaacı, bayiinin ismi, mülahazat kısımları vardır. Ebniye Anbarı’nın Beşiktaş’tan anbara kadar mahal-i mübayaası, orta kapı kilidi, Nikoli Kalfa, ücreti, mikdarı ve tarihleriyle belirtilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4227 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296
Defterin Ebadi: 24x36cm Toplam Sayfa Adedi: 149 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: Defterin dış kabı pembe ebruludur. Defterin üzerindeki etikette “Hadaik-i Hassa’dan mahsub tavizat defteridir” yazılıdır. Defterin üzerindeki etikette “Ebniye-i Hassa Anbarı’nın mübayaat defteridir. 94 senesi Haziran’ı ibtidasından 95 senesine” yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hadaik-i Hassa tavizat ve mahsubat defteri. Defter, cetvel halindedir. Cem’an yekûn (para, gurus), meyve esmanı, fiyatı, esamisi, cinsi, mahal-i vürudu, mülahazat, sened ve tarihi bölümlerinden oluşmaktadır. Cinsi bölümünde kayısı, fındık, patlıcan, armut, zerdali gibi meyve cinsleri, mülahazat bölümünde ise Kiler-i Hümâyûn Erzak-ı Umumi Anbarı’na, Yıldız’da Matbah-ı Hassa gibi yerlere verildiği yazılıdır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4228 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296
Defterin Ebadi: 17x38,5cm Toplam Sayfa Adedi: 281 varak Boş Sayfa:
Cilt Özellikleri: Defter mukavva cilt üzerine bez kaplanmış olup, cildi harap haldedir. İple tutturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Merasim, Büyük

Mabeyn, Müze vs. dairelerin levazım kayıt defteri. Defter, marangoz, keresteci, rençber, sıvacı, meslek gruplarından şahısların isimleri, santim, gurus, tarih, mülahazat, fiyat bölümlerinden oluşmaktadır. Mülahazat bölümleri kusur ve matlub başlıklarından meydana gelmektedir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4229 Başlangıç Tarihi: 1292 Bitiş Tarihi: 1292
Defterin Ebadi: 21x40,5cm Toplam Sayfa Adedi: 180 varak Boş Sayfa: 170 varak
Cilt Özellikleri: Defterin üzerindeki etikette “Hazine-i Hassa-i Şahane vesair mahallerden gelen tezkerenin kaydına mahsus defterdir 1292” yazmaktadır. Defterin iç kabı ebruludur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Gelen tezkire kayıt defteridir. Ebniye Anbarı, Erzak anbarı, Hamlacılar Koğuşu vs. yerlerden gelen tezkereler.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4230 Başlangıç Tarihi: 1293 Bitiş Tarihi: 1294
Defterin Ebadi: 30x43,5cm Toplam Sayfa Adedi: 92 varak Boş Sayfa: 7 varak
Cilt Özellikleri: Defterin sırtı deriden olup, (defterlerde ekseriya cildin sırt kısmından yıpranmaması için) mukavva cilttir. Defterin üzerindeki etikette “Ebniye-i Hassa Anbarı’nın Doksanüç senesi Teşrin-i Sanisi’nin ibtidasından itibaren icmal kaydı defteridir” yazmaktadır. Defterin içinde çiçek bezemeli mor renkte parlak kağıtla kaplı bir kitapçık bulunmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Ebniye-i Hassa Anbarı’nın piyasadan aldığı malzemenin kayıt defteridir. Defterde cedveller mevcut olup, icmal, para, gurus, mikdarı, vezni, nev’i eşya, mülahazat kısımları vardır. Defterin içinde bulunan kitapçıkta muhteva olarak, çeşitli saray ve köşklere çalışan doğramacı, sıvacı gibi ustaların yevmiyeleri ve aldıkları ücretler belirtilmiştir. Hafta hafta icmallar gösterilmiştir. Mülahazat bölümünde dairelerin isimleri (Beylerbeyi Saray-ı Hümayûnu, Küçükçiftlik Kasr-ı Hümayûnu) kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4236 Başlangıç Tarihi: 1297 Bitiş Tarihi: 1298
Defterin Ebadi: 22,5x34cm Toplam Sayfa Adedi: 45 varak Boş Sayfa: 38

varak Cilt Özellikleri: Defter mukavva cilde sahip olup, üstüne bez yapıştırılmıştır. Üzerindeki etikette “Bazı mahal-i aliyyenin mübayaa ve sarf defteri” yazılıdır. Defterde mavi mürekkep kullanılmıştır. Defterin içindeki etikette “Kağıdçıbaşı Emin Efendi İstanbul’da Mahmud Paşa’da Havuzlu Han dışarısında numro 37” yazmaktadır.

Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Mübayaa ve sarf defteridir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4239 Başlangıç Tarihi: 1313 Bitiş Tarihi: 1314

Defterin Ebadi: 22,5x34cm Toplam Sayfa Adedi: 45 varak Boş Sayfa: 38
varak Cilt Özellikleri: Sahifelerden oluşmaktadır. Sahifelerin üzerinde “Hazine-i Hassa Sicil-i Ahval Kalemi” yazmaktadır. Defterin içinde müsevvidin ismi, tesvidi tarihi, tebyizi tarihi, evrak numrosu bölümleri mevcuttur. Defterde, Erzak Anbarı Müdürü Esbakı Beyefendi hakkında derkenar, Tablakâr Hasan Ağa hakkında derkenar, Istabl-ı Âmire’de Müdür Utufetlü Faik Paşa Hazretleri hakkında ilmühaber örnekleri bulunmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa Sicil Kalemi derkenar müsveddeleri.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4264 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296

Defterin Ebadi: 32,5x47,5cm Toplam Sayfa Adedi: 110 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter, mukavva bir ciltten oluşmaktadır. “Hazine-i Hassa-i Şahane’den Ebniye-i Hassa Anbarı Müdüriyetine tavizen verilecek mebalîğ için sened-i mahsustur” yazısı defterin sırt kısmında yazılıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa-i Şahane’den Ebniye-i Hassa Anbarı müdüriyetine teslim olunan meblağa aid senedin koçan defteridir. Defterde örnek olarak, Yıldız Sarayı’nda mevcut bulunan sandalyelerden Kalemkâr İbrahim Ağa marifetiyle imal olunacak olan Yıldız masarifine mahsuben lira-yı Osmani şu kadar ...

Ebniye-i Hassa Anbarı’nın doksanaltı senesi Ağustos icmali masarifine mahsuben bervech-i bâlâ onbin guruş Hazine-i Hassa-i Şahane’den ahz olunan

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4271 Başlangıç Tarihi: 1296 Bitiş Tarihi: 1296

Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt

Özellikleri: Defter, parça parça varaklardan oluşmaktadır. Mukavva iki kapak arasına konulup, ip ile tutturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Muhasebe yevmiye defteri. (düyun-matlub) Defterde, Emlâk-ı Hümâyûn, Erzak Anbarı, Mabeyn-i Hümâyûn Hububat Anbarı, mübayaat, Istabl-ı Âmire, Ebniye Anbarı, Maaşat-ı Umumiye, Hesabat-ı Atika gibi başlıklar olup, düyun ve matlub kısımları bulunmaktadır. Örnek: Matbah-ı Âmire maaşı meyanında Mehmed Arif Ağa ile Fatma Hanım'ın doksanbeş senesi Ağustos maaşları olarak ifa olunan, Hatab Anbarı maaşı meyanında Fatma Hanım'a doksanbeş senesi Teşrin-i Sani maaşına, Beşiktaş Saray-ı Hümâyûnu ile bazı devairin suyolları tamiri masrafına mahsuben.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4304 Başlangıç Tarihi: 1279 Bitiş Tarihi: 1321

Defterin Ebadı: Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt

Özellikleri: Defter, parçalanmış olup, mukavva iki kapak arasına konulmuştur. Oldukça harap durumdadır. Defter, inşat ve tamirat hesabı, düyun ve matlub, santim, gurus, maaşat-ı umumiye, eyyam, şuhur bölümlerinden oluşmaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Muhasebe yevmiye defter-i kebiri. (düyun-matlub)

Notlar: Baştan 28 varak eksiktir.

*4372, 4375, 4414 numaralı defterler oldukça harap ve parçalanmış durumdadır.

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4413 Başlangıç Tarihi: 1320 Şubat Bitiş Tarihi: 1320 Mart

Defterin Ebadı: 24x34,5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 105 varak Boş

Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter, mukavva cilde sahip olup, üstüne bez geçirilmiştir.

Müsvedde defterdir. Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa vezne yevmiye defteridir. Defterde tarih kısmında yıl üstünden, hangi ay, ayın kaçınıcı günü ve hangi günü olduğu açık olarak gösterilmiş, meslek grupları tek tek isimleri verilerek ayrılan paralar gurus hesabıyla belirtilmiştir. Cetveller, haftalık olarak düzenlenmiştir. Örnek: Mücellid başı Ragıb Efendi'ye, Dökmeci Mehmed Usta'ya, Kaldırımcı İbrahim

Ağa'ya, Erzak Anbarı için Şekerci Muhittin Efendi'ye verilen paralar tek tek gösterilmiştir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4416 Başlangıç Tarihi: 1297 Mayıs Bitiş Tarihi: 1297 Temmuz Defterin Ebadi: 19,5x28,5cm. Toplam Sayfa Adedi: 151 varak

Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defterin sırtı deriden olup, (defterlerde ekseriya cildin sırt kısmından yıpranmaması için) mukavva cilttir. Mukavvanın üstüne bez geçirilmiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa çiftlikat, cihaz, emlak-i seniyye vs. hesap defteri. Defter, iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm Hazine hesabı, ikinci bölüm ise Emlâk-ı Seniyye hesabı olarak geçmektedir. Hazine hesabı, yekun, altun, mecidi altun, sim mecidiye, onlu ve beşlik, mübadele, ibraz ve masraf kısımlarından oluşmaktadır. Hesaplar ve para cinsleri farklı farklı gösterilmiştir. Emlâk-ı Seniyye hesabında da yekun, mecidiye, onlu ve beşlik ve altun paraları, ibraz, mübadele, masraf kısımları mevcuttur. Hesaplar, cetveller halinde gösterilmiştir. Aylar ve günler esas alınarak para hesabı ve yapılan hesap gelir kalemi olarak görünmektedir.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4418 Başlangıç Tarihi: 1284 Bitiş Tarihi: 1322

Defterin Ebadi: Toplam Sayfa Adedi: 51 varak Boş Sayfa: Cilt Özellikleri: Defter, kopuk parçalardan oluşmaktadır. Mukavvadan mamul iki kapak arasında iple tutturulmuştur. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Valide Sultan ve Kadın Efendi Masarifat defteri. Örnek: Valide Efendimize Ağustos maaşı olarak verilen yirmibin guruş.

Hazine-i Hassa'dan Şubat maaşı olarak ahz olunan masarifdan tenzil olunan otuzbirbin beşyüz guruş.

Maliye Hazinesi'nden Nisan maaşı olarak ahz olunup masrafdan tenzil olunan onbeşbin dört yüz altmış guruş.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4535 Başlangıç Tarihi: Ağustos 1291 Bitiş Tarihi: Mart 1295 Defterin Ebadi: 40x54 cm. Toplam Sayfa Adedi: 97 varak

Boş Sayfa: 77 varak Cilt Özellikleri: Defterin üzerindeki etikette “Kumaş Fabrika-i Hümâyûnunun Defteri Vezne Odasının” yazılıdır. Defterin cildi mukavvadan olup, üstü yeşil bez ile kaplıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Kumaş Fabrikası vezne defteri. (makbuzat-medfuat) Defterde makbuzat ve medfuat bölümleri vardır. Makbuzat bölümünde para cinsi (Fransız, İngiliz; Osmanlı liralari, sim mecidiye, metelik, sikke-i nuhasiye, akçe ziyarı) ve fiyatı, tarihi (eyyam, şuhur) ve icmali başlıkları mevcuttur.

Mahal-i Vürudu bölümünde, Çarşı-yı Kebir’de kâin dükkân memuru Salih efendi tarafından, yevm-i sabıktan devr olunan yekûn, Kumaş Fabrikası anbarcısı Ali Efendi tarafından, yevm-i sabıktan devr olunan yekûn başlıkları mevcuttur.

Medfuat bölümünde, para cinsi (Fransız, İngiliz; Osmanlı liralari, sim mecidiye, metelik, sikke-i nuhasiye, akçe iskontosu) ve fiyatı, tarihi (eyyam, şuhur) ve icmali başlıkları mevcuttur.

Mahal-i sarf bölümünde, Mefruşat Anbarı ve Istabl-ı Âmire için fabrika-i mezburdan mübayaa olunan eşya bahasına, Fabrika-i mezburun devri zımında memur buyurulan Mehmed Efendi harcırahına başlıkları mevcuttur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4536 Başlangıç Tarihi: Ağustos 1291 Bitiş Tarihi: Şubat 1294 Defterin Ebadi: 39x53,5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 94 varak

Boş Sayfa: 81 varak Cilt Özellikleri: Defterin üzerindeki etikette “Bez Fabrika-i Hümâyûnunun Defteri Vezne Odasının” yazılıdır. Defterin cildi mukavvadan olup, üstü yeşil bez ile kaplıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Bez Fabrikası Vezne defteri. (makbuzat-medfuat) Defterde Makbuzat ve mahal-i vürudu kısımları mevcuttur. Örnek: Nizamiye Hazinesi’ne fûruht olunan bez bahasına mahsuben Hüdavendigâr’dan yevm-i sabıkda devr olunan yekûn.

Kalpkaçılarbaşında kâin dükkân memuru Osman Efendi tarafından yekûn.

Medfuat (Verilen, harcanan paranın sarfedildiği bölüm) ve mahal-i sarf bölümleri bulunmaktadır. Örnek: Adana’dan celb olunan pamuğun gümrükden fabrikaya nakliyesi yevm-i âtiye devr olunan yekûn.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4537 Başlangıç Tarihi: Ağustos 1291 Bitiş Tarihi: Şubat 1294 Defterin Ebadı: 40x54 cm. Toplam Sayfa Adedi: 94 varak Boş Sayfa: 56 varak Cilt Özellikleri: Defterin üzerindeki etikette “Feshane-i Âmire’nin Vezne defteri Vezne Odasının” yazmaktadır. Fabrika-i Hümâyûnunun Defteri Vezne Odasının” yazılıdır. Defterin cildi mukavvadan olup, üstü yeşil bez ile kaplıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Feshane-i Âmire vezne defteri. Defterde Makbuzat ve mahal-i vürudu kısımları mevcuttur. Örnek: Beşiktaş’ta kâin bir dükkân memuru Zeki Bey tarafından yekûn.

Kalpkaçılarbaşında kâin dükkân memuru Osman Efendi tarafından yekûn.

Medfuat ve mahal-i sarf bölümleri bulunmaktadır. Örnek: Mübayaa olunan beşyüz aded altun bedeline şuhr-ı âtiye devr olunan yekûn

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4556 Başlangıç Tarihi: Eylül 1297 Bitiş Tarihi: Teşrinievvel 1297 Defterin Ebadı: 40x54 cm. Toplam Sayfa Adedi: 140 varak Boş Sayfa: 132 varak Cilt Özellikleri: Defterin üzerindeki etikette bulunan yazı silinmiştir. Defterin cildi mukavvadan olup, üstü kahverengi bez ile kaplıdır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa vezne sandık hesap defteri. Defterde para cinsi (Fransız, İngiliz; Osmanlı liraları, yüzlük onluk, sim mecidiye, beşlik ve metelik, sikke-i nuhasiye) masraf ve irad farkı, tarihi (eyyam, şuhur), icmali ve mülahazat başlıkları mevcuttur.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4628 Başlangıç Tarihi: 1297 Bitiş Tarihi: 1297 Defterin Ebadı: 31,5x48,5 cm. Toplam Sayfa Adedi: 798 varak Boş Sayfa: 132 varak Cilt Özellikleri: Defter, oldukça harap durumda olup, içi mantarlaştırmıştır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa vezne hesap defteri. Defter, matlub ve düyun bölümlerinden oluşmaktadır. Cetvel şeklinde matlub ve düyun bölümleri düzenlenmiştir. Matlub bölümünde, santim, yekûn, mecidi, fiyatı, cins akçe, şuhur, yevmi başlıkları mevcut olup, Düyun bölümünde santim, yekûn, mecidi, fiyatı, cins akçe (mecidi), yevmi, şuhuru, mahal-i vürudu başlıkları

bulunmaktadır. Mahal-i Vürudu bölümünde, Emlâk-ı Seniyye'den Hereke'de vaki 8 numrolu dükkânın doksanyedi Mayıs icaratına, Emlâk-ı Seniyye'den Hereke'de vaki 12 numrolu bağın doksanyedi senesi icaratına başlıkları bulunmaktadır. Mahal-i Sarf kısmında, Keresteci Emin Efendi'nin Ebniye Anbarı'ndan matlubuna, Topkapı Sarayı Hümâyûnu'nda dört mah zarfında vuku bulan Seyid Efendi'nin matlubuna başlıkları bulunmaktadır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4661 Başlangıç Tarihi: 1284 Bitiş Tarihi: 1284
Defterin Ebadi: Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt
Özellikleri: Defter, iki mukavva kapak arasında ip ile tutturulmuştur, zarf içindedir. Birkaç parça sahife halindedir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Beşiktaş ve sair köşkların tamir defteri. Tophane Kasrı ve Çırağan Kasrı'nda yapılan onarımlar, Hekimbaşı Çiftliği'nde yapılan onarımlar, III. Selim'in, IV. Kadınefendisi'nin Beşiktaş Hayreddin İskelesi'ndeki sahilhanesinin onarım keşfi

Notlar: Defter eksiktir.

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4662 Başlangıç Tarihi: 1291 Bitiş Tarihi: 1292
Defterin Ebadi: 23,5x 36 cm. Toplam Sayfa Adedi: 10 varak Boş Sayfa: Cilt
Özellikleri: Defter, iki cildi deri olup, sırtına metal geçirilmiştir. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Hazine-i Hassa İdare Meclisi'nin genel görevlerine dair talimatname. Özellikle kumaş fabrikaları hakkında malumat vardır.

Notlar:

Fon Kodu: MSA. D Sıra No: 4712 Başlangıç Tarihi: 1282 Bitiş Tarihi: 1286
Defterin Ebadi: Toplam Sayfa Adedi: Boş Sayfa: Cilt
Özellikleri: Defter, sahifelerden oluşup, zarf içinde yer almaktadır. Defterin Mahiyeti ve Açıklamalar: Saraylarda yapılan inşaat ve onarımlarla ilgili defterdir. Hırka-i Saadet Daire-i Âliyesi'yle civarında bulunan devairin tamirat ve saire masarifi. Beşiktaş Sahil Saray-ı Âliyesi Harem-i Hümâyûn dairesine sarf olunan eşya bahasıyla tamirat masarifi. Saraylarda yapılan inşaat ve onarımların masarifi.

Notlar:

SONUÇ

Dolmabahçe Sarayı Hazine-i Hassa Arşivi'nde nezaretin ilk 20 yıllık bölümüne ait 191 adet defter incelenmiştir. Hazine-i Hassa defterleri teşkilât hakkında oldukça fazla malûmat vermektedir. Defterlerde numaralama, kronolojik sıraya göre yapılamadığından mütevellid, katalog çalışmasında padişahların saltanat dönemlerine göre değil, nezaretin ilk 20 yılı dikkate alınarak hazırlanmıştır. Defterlerde Rumî takvime göre tarihleme yapılmıştır. 1978 yılında başlatılan arşiv çalışmalarında, Dolmabahçe Sarayı'nın Harem Dairesi oda ve bodrumlarında bulunan defter ve evrak yığınlarının düzenlenmesi esas alınmıştır. Düzenlenen defter ve evrak gruplarının içinde Saray, Mabeyn ve Hazine-i Hassa Teşkilâtı'nı aydınlatacak bir çok önemli belge gün ışığına çıkarılmıştır. Her yapılan çalışma, daha sonra yapılacak başka çalışmalara zemin hazırlaması ve araştırmalara yeni bir boyut getirmesi bakımından son derece önemlidir.

Hazine-i Hassa Defterlerinin içinde Cihaz (Çeyiz) Defterleri olarak görülmüş bir grup defterde, Sultanlara ait çeyizlerin masrafları da Hazine-i Hassa'dan karşılandığı için, Naile ve Mediha Sultanlar'ın çeyiz defterleri öncelikle göze çarpmaktadır. Zamanın kullanılan işleme ve mefruşat türlerini bu defterlerden öğrenmek mümkün olduğu gibi, ne kadar bir masraf yapılacağı, günümüz rakamlarıyla kıyaslanınca, çeyizler için ne kadar büyük meblağlar ödendiği de tespit edilebilecektir.

2289 numaralı defter, Paşa Dairesi'ne nakl olunan Hazine-i Hassa-i Şahane Şahane memurlarının ve kâtiplerin isimleri, maaş miktarları, hangi bölümlerde çalıştıkları, (evrak kalemi, sergi kalemi, varidat kalemi, muhasebe kalemi, meclis kalemi), kaç kişi oldukları tespit edilecektir ki,

bu çok önemlidir- nezaretin teşkilâtı hakkında oldukça önemli ipuçları vermektedir.

1871 numaralı defter Tanzimat sarayı olan Dolmabahçe Sarayı'nı inşa ettiren Sultan Abdülmecid'in görüşlerine dair bilgiler vermektedir.

4418 numaralı defter, teşkilâtın durumunu gözler önüne sermektedir. Valide Sultan ve Kadın Efendi maaşlarının bazen Hazine-i Hassa'ca, bazen de mali duruma göre Maliye Nezareti tarafından ödendiği görülebilmektedir.

4413 numaralı defterde, saraya iş yapan tüccarlar hakkında bilgi vermektedir. Örneğin, Şekerci Hacı Muhiddin'den saray için yapılan alışveriş için ne kadar para harcandığı, ne alındığı hakkında malumat vermektedir.

Bazı defterler, muhtevalarının yanı sıra, farklı şekil özellikleriyle de bize fikir vermektedirler. Örneğin 1741 numaralı gelir ve gider defteri imparatorluk rengi olan bordo renk üzerine yaldızlı cilde sahip olup, üstünde bulunan hilal ve tuğra ile devleti temsil etmektedir.

1585 numaralı Anbar defterinde, kullanılan tüketim malzemelerine dair bilgilere rastlanılmakta olup, o dönemde en çok kullanılan malzeme, hangi daireler tarafından ve ne kadara mal olduğunu öğrenilebilmektedir.

1863 ve 1864 numaralı defterlerde Milli Saraylar Müdürlüğü teşekkülünden sonra kurum mührü basıldığı gözlemlenmiştir.

Evrak yönetimi açısından inceleyecek olursak, 335 numaralı defterde, Hazine-i Hassa Nezareti'nde evrak işleyişine göre oluşmuş defter çeşitlerinden malumat sahibi olunabilmektedir. Yine defterlerden öğrenebildiğimiz kadarıyla, kupon, ilmühaber ve pusula nezaret tarafından kullanılan basılı form örneklerini teşkil etmektedir.

Klasik Osmanlı bürokrasi geleneğinin son derece titiz ve detaycı olan tezahürü, Osmanlı'nın kuruluşundan itibaren bilinen tüm arşiv kaynaklarında tespit edilegelmiştir. Hazine-i Hassa gibi saltanat makamının göz bebeği durumunda olan, her türlü gelir ve gideri muvazene eden bir müessesede de aynı dikkat ve özenden imtina edilmediği bir anlayış hakim olmuştur.

EKLER

EK-1

DOLMABAHÇE SARAYI'NDAN OSMANLI ARŞİVİ'NE İNTİKAL EDEN DEFTERLERİN, DAHA ÖNCEKİ TASNİF NUMARALARI VE YENİ NUMARALARI

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
1	25350	27	25378	55	25406	83	25434
2	25351	28	25379	56	25407	84	25435
3	25352	29	25380	57	25408	85	25436
4	25353	30	25381	58	25409	86	25437
5	25354	31	25382	59	25410	87	25438
6	25355	32	25383	60	25411	88	25439
7	25356	33	25384	61	25412	89	25440
8/A	25357	34	25385	62	25413	90	25441
8/B	25358	35	25386	63	25414	91	25442
9	25359	36	25387	64	25415	92	25443
10	25360	37	25388	65	25416	93	25444
11	25361	38	25389	66	25417	94	25445
12	25362	39	25390	67	25418	95	25446
13	25363	40	25391	68	25419	96	25447
14	25364	41	25392	69	25420	97	25448
15/A	25365	42	25393	70	25421	98	25449
15/B	25366	43	25394	71	25422	99	25450
16	25367	44	25395	72	25423	100	25451
17	25368	45	25396	73	25424	101	25452
18	25369	46	25397	74	25425	102	25453
19	25370	47	25398	75	25426	104	25454
20	25371	48	25399	76	25427	105	25455
21	25372	49	25400	77	25428	106	25456
22	25373	50	25401	78	25429	107	25457
23	25374	51	25402	79	25430	108	25458
24	25375	52	25403	80	25431	109	25459
25	25376	53	25404	81	25432	110	25460
26	25377	54	25405	82	25433	111	25461

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
112	25462	147	25501	183	25540	222	25579
113	25463	148	25502	184	25541	223	25580
114	25464	149/A	25503	185	25542	224	25581
115	25465	149/B	25504	186	25543	225	25582
116	25466	150	25505	187	25544	226	25583
117	25467	151	25506	188	25545	227	25584
118	25468	152	25507	189	25546	228	25585
119	25469	153	25508	190	25547	229	25586
120	25470	154	25509	191	25548	230	25587
121	25471	155	25510	192	25549	231	25588
122	25472	156	25511	193	25550	232	25589
123	25473	157	25512	194	25551	233	25590
124	25474	158	25513	195	25552	234	25591
125	25475	159	25514	196	25553	235	25592
126	25476	160	25515	197	25554	236/A	25593
127/A	25477	161/A	25516	198	25555	236/B	25594
127/B	25478	161/B	25517	199	25556	237	25595
128	25479	161/C	25518	200	25557	238	25596
129	25480	162	25519	201	25558	239	25597
130	25481	163	25520	202	25559	240	25598
131/A	25482	164	25521	203	25560	241	25599
131/B	25483	165	25522	204	25561	242	25600
131/C	25484	166	25523	205	25562	243	25601
131/D	25485	167	25524	206	25563	244	25602
132	25486	168	25525	207	25564	245	25603
133	25487	169	25526	208	25565	246	25604
134	25488	170	25527	209	25566	247	25605
135	25489	171	25528	210	25567	248	25606
136	25490	172	25529	211	25568	249	25607
137	25491	173	25530	212	25569	250	25608
138	25492	174	25531	213	25570	251	25609
139	25493	175	25532	214	25571	252	25610
140	25494	176	25533	215	25572	253	25611
141	25495	177	25534	216	25573	254	25612
142	25496	178	25535	217	25574	255	25613
143	25497	179	25536	218	25575	256	25614
144	25498	180	25537	219	25576	257	25615
145	25499	181	25538	220	25577	258	25616
146	25500	182	25539	221	25578	259	25617

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
260	25618	299	25657	339	25696	376/A	25735
261	25619	300	25658	340	25697	376/B	25736
262	25620	301	25659	341	25698	377/A	25737
263	25621	302	25660	342	25699	377/B	25738
264	25622	303	25661	343	25700	378	25739
265	25623	304	25662	344	25701	379	25740
266	25624	305	25663	345	25702	380	25741
267	25625	306	25664	346	25703	381	25742
268	25626	307	25665	347	25704	382	25743
269	25627	308	25666	348	25705	383	25744
270	25628	310	25667	349	25706	384	25745
271	25629	311	25668	350	25707	385	25746
272	25630	312	25669	351	25708	386	25747
273	25631	313	25670	352	25709	387/A	25748
274	25632	314	25671	353	25710	387/B	25749
275	25633	315	25672	354	25711	387/C	25750
276	25634	316	25673	355	25712	388	25751
277	25635	317	25674	356	25713	389	25752
278	25636	318	25675	357	25714	390	25753
279	25637	319	25676	358	25715	391	25754
280	25638	320	25677	359	25716	392	25755
281	25639	321	25678	360	25717	393	25756
282	25640	322	25679	361	25718	394	25757
283	25641	323	25680	362	25719	395	25758
284	25642	324	25681	363	25720	396	25759
285	25643	325	25682	364	25721	397	25760
286	25644	326	25683	365	25722	398	25761
287	25645	327	25684	366	25723	399	25762
288	25646	328	25685	367	25724	400	25763
289	25647	329	25686	368	25725	401	25764
290	25648	330	25687	369	25726	402	25765
291	25649	331	25688	370	25727	403	25766
292	25650	332	25689	371	25728	404	25767
293	25651	333	25690	372	25729	405	25768
294	25652	334	25691	373/A	25730	406	25769
295	25653	335	25692	373/B	25731	407	25770
296	25654	336	25693	374/A	25732	408	25771
297	25655	337	25694	374/B	25733	409	25772
298	25656	338	25695	375	25734	410	25773

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
411	25774	450	25813	487	25852	519/D	25891
412	25775	451	25814	488	25853	519/E	25892
413	25776	452	25815	489	25854	520/A	25893
414	25777	453	25816	490	25855	520/B	25894
415	25778	454	25817	491	25856	520/C	25895
416	25779	455	25818	492	25857	521/A	25896
417	25780	456	25819	493	25858	521/B	25897
418	25781	457	25820	493/A	25859	521/C	25898
419	25782	458	25821	494	25860	521/D	25899
420	25783	459	25822	495	25861	521/E	25900
421	25784	460	25823	496	25862	521/F	25901
422	25785	461/A	25824	497	25863	522/A	25902
423	25786	461/B	25825	498	25864	522/B	25903
424	25787	461/C	25826	499	25865	522/C	25904
425	25788	462	25827	500	25866	523	25905
426	25789	463	25828	501	25867	524	25906
427	25790	464	25829	502	25868	525	25907
428	25791	465	25830	503	25869	526	25908
429	25792	466	25831	504	25870	527	25909
430	25793	467	25832	505	25871	528	25910
431	25794	468	25833	506	25872	529	25911
432	25795	469	25834	507	25873	530	25912
433	25796	470	25835	509/A	25874	531	25913
434	25797	471	25836	509/B	25875	532	25914
435	25798	472	25837	510	25876	533	25915
436	25799	473	25838	511/A	25877	534	25916
437	25800	474	25839	511/B	25878	535	25917
438	25801	475	25840	511/C	25879	536	25918
439	25802	476	25841	512	25880	537	25919
440	25803	477	25842	513	25881	538	25920
441	25804	478	25843	514	25882	539	25921
442	25805	479	25844	515	25883	540	25922
443	25806	480	25845	516	25884	541	25923
444	25807	481	25846	517	25885	542	25924
445	25808	482	25847	518/A	25886	543	25925
446	25809	483	25848	518/A	25887	544	25926
447	25810	484	25849	519/A	25888	545	25927
448	25811	485	25850	519/B	25889	546	25928
449	25812	486	25851	519/C	25890	547	25929

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
548	25930	587	25969	626	26008	665	26047
549	25931	588	25970	627	26009	666	26048
550	25932	589	25971	628	26010	667	26049
551	25933	590	25972	629	26011	668	26050
552	25934	591	25973	630	26012	669	26051
553	25935	592	25974	631	26013	670	26052
554	25936	593	25975	632	26014	671	26053
555	25937	594	25976	633	26015	672	26054
556	25938	595	25977	634	26016	673	26055
557	25939	596	25978	635	26017	674	26056
558	25940	597	25979	636	26018	675	26057
559	25941	598	25980	637	26019	676	26058
560	25942	599	25981	638	26020	677	26059
561	25943	600	25982	639	26021	678	26060
562	25944	601	25983	640	26022	679	26061
563	25945	602	25984	641	26023	680	26062
564	25946	603	25985	642	26024	681	26063
565	25947	604	25986	643	26025	682	26064
566	25948	605	25987	644	26026	683	26065
567	25949	606	25988	645	26027	684	26066
568	25950	607	25989	646	26028	685	26067
569	25951	608	25990	647	26029	686	26068
570	25952	609	25991	648	26030	687	26069
571	25953	610	25992	649	26031	688	26070
572	25954	611	25993	650	26032	689	26071
573	25955	612	25994	651	26033	690	26072
574	25956	613	25995	652	26034	691	26073
575	25957	614	25996	653	26035	692	26074
576	25958	615	25997	654	26036	693	26075
577	25959	616	25998	655	26037	694	26076
578	25960	617	25999	656	26038	695	26077
579	25961	618	26000	657	26039	696	26078
580	25962	619	26001	658	26040	697	26079
581	25963	620	26002	659	26041	698	26080
582	25964	621	26003	660	26042	699	26081
583	25965	622	26004	661	26043	700	26082
584	25966	623	26005	662	26044	701	26083
585	25967	624	26006	663	26045	702	26084
586	25968	625	26007	664	26046	703	26085

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
704	26086	743	26125	783	26165	791	26203
705	26087	744	26126	784	26166	792	26204
706	26088	745	26127	785	26167	793/A	26205
707	26089	746	26128	786	26168	793/B	26206
708	26090	747	26129	787	26169	793/C	26207
709	26091	748	26130	788	26170	793/D	26208
710	26092	749	26131	789	26171	794/1	26209
711	26093	750	26132	790	26162	794/2	26210
712	26094	751	26133	790/1	26172	794/3	26211
713	26095	752	26134	790/2	26173	795/1	26212
714	26096	753	26135	790/3	26174	795/2	26213
715	26097	754	26136	790/4	26175	795/3	26214
716	26098	755	26137	790/5	26176	795/4	26215
717	26099	756	26138	790/6	26177	796/1	26216
718	26100	757	26139	790/7	26178	796/2	26217
719	26101	758	26140	790/8	26179	796/3	26218
720	26102	759	26141	790/9	26180	797/1	26219
721	26103	760	26142	790/10	26181	797/2	26220
722	26104	761	26143	790/11	26182	797/3	26221
723	26105	762	26144	790/12	26183	798/1	26222
724	26106	763	26145	790/13	26184	798/2	26223
725	26107	764	26146	790/14	26185	798/3	26224
726	26108	765	26147	790/15	26186	799/1	26225
727	26109	766	26148	790/16	26187	799/2	26226
728	26110	767	26149	790/17	26188	799/3	26227
729	26111	768	26150	790/18	26189	800	26228
730	26112	769	26151	790/19	26190	801	26229
731	26113	770	26152	790/20	26191	802	26230
732	26114	771	26153	790/21	26192	803	26231
733	26115	772	26154	790/22	26193	804	26232
734	26116	773	26155	790/23	26194	805	26233
735	26117	774	26156	790/24	26195	806	26234
736	26118	775	26157	790/25	26196	807	26235
737	26119	776	26158	790/26	26197	808	26236
738	26120	777	26159	790/27	26198	809	26237
739	26121	778	26160	790/28	26199	810	26238
740	26122	779	26161	790/29	26200	811	26239
741	26123	781	26163	790/30	26201	812	26240
742	26124	782	26164	790/31	26202	813	26241

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
814	26242	853	26281	882	26321	905	26361
815	26243	854	26282	883	26322	907	26362
816	26244	855	26283	884	26323	908	26363
817	26245	856	26284	885	26324	909	26364
818	26246	857	26285	886	26325	910	26365
819	26247	858	26286	887	26326	911	26366
820	26248	859	26287	888	26327	912	26367
821	26249	860	26288	889	26328	913	26368
822	26250	861	26289	890	26329	914	26369
823	26251	862	26290	891	26331	915/A	26370
824	26252	863	26291	892	26332	915/B	26371
825	26253	864	26292	893	26333	916	26372
826	26254	865	26293	894	26334	917	26373
827	26255	866	26294	895	26335	918	26374
828	26256	867	26295	896	26336	919	26375
829	26257	868/1	26296	897/1	26338	920	26376
830	26258	868/2	26297	897/2	26337	921	26377
831	26259	868/3	26298	897/3	26339	922	26378
832	26260	868/4	26299	897/4	26340	923	26379
833	26261	868/5	26300	897/5	26341	924	26380
834	26262	868/6	26301	897/6	26342	925	26381
835	26263	868/7	26302	897/7	26343	926	26382
836	26264	869/1	26303	897/8	26344	927	26383
837	26265	869/2	26304	897/9	26345	928	26384
838	26266	870	26305	897/10	26346	929	26385
839	26267	871	26306	897/11	26347	930	26386
840	26268	872/1	26307	897/12	26348	931	26387
841	26269	872/2	26308	897-13	26349	931/B	26388
842	26270	873	26309	897-14	26350	932	26389
843	26271	874	26310	898	26351	933	26390
844	26272	875/1	26311	899	26352	933	26458
845	26273	875/2	26312	900	26353	933/1	26391
846	26274	875-3	26313	901	26354	933/2	26392
847	26275	876/1	26314	902	26355	933/3	26393
848	26276	876/2	26315	903	26356	933/4	26394
849	26277	877	26316	904	26357	933/5	26395
850	26278	878	26317	905	26358	933/6	26396
851	26279	879	26318	905	26359	933/7	26397
852	26280	881	26320	905	26360	933/8	26398

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
933/9	26399	971	26436	1010	26476	1046	26515
933/10	26400	972	26437	1011	26477	1047	26516
933/11	26401	973	26438	1012	26478	1048	26517
934	26402	974	26439	1013	26479	1049	26518
935	26403	975	26440	1013/B	26480	1050	26519
936	26404	976	26441	1013/C	26481	1051	26520
937	26405	977	26442	1014/A	26482	1052	26521
938	26406	978	26443	1014/B	26483	1053	26522
939	26407	979	26444	1015	26484	1054	26523
940	26408	980	26445	1016	26485	1055	26524
941	26409	981	26446	1017	26486	1056	26525
942	26410	982	26447	1018	26487	1057	26526
943	26411	983	26448	1019	26488	1058	26527
945	26412	984	26449	1020	26489	1059	26528
946	26413	985	26450	1021	26490	1060	26529
947	26414	986	26451	1022	26491	1061/A	26530
948	26415	987	26452	1023	26492	1061/B	26531
949	26416	988	26453	1024	26493	1061/C	26532
950	26417	989	26454	1025	26494	1062/A	26533
951	26418	990	26455	1026	26495	1062/B	26534
952	26419	991	26456	1027	26496	1062/C	26535
953	26420	992	26457	1028	26497	1063	26536
954	26421	994	26459	1029	26498	1064	26537
955	26422	995	26460	1030	26499	1065	26538
956	26423	996	26461	1031	26500	1066	26539
957	26424	997	26462	1032	26501	1067	26540
958	26425	998	26463	1033	26502	1068	26541
959	26319	999	26464	1034	26503	1069	26542
959	26426	1000	26465	1035	26504	1070	26543
962	26427	1001	26466	1036	26505	1071	26544
963	26428	1002	26467	1037	26506	1072	26545
964	26429	1003	26468	1038	26507	1073	26546
965	26430	1004	26469	1039	26508	1074/B	26547
966	26431	1005/A	26470	1040	26509	1074/A	26548
967	26432	1005/B	26471	1041	26510	1074/C	26549
968	26433	1006	26472	1042	26511	1075	26550
969	26434	1007	26473	1043	26512	1076	26551
970	26330	1008	26474	1044	26513	1077	26552
970	26435	1009	26475	1045	26514	1078	26553

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
1079/A	26554	1117	26599	1145	26638	1155/1	26677
1079/B	26555	1118	26600	1145	26639	1155/2	26678
1079/C	26556	1119	26601	1145/1	26640	1155/3	26679
1079/D	26557	1120	26602	1145/2	26641	1156/1	26680
1080	26558	1121	26603	1145/3	26642	1156/2	26681
1083	26565	1122	26604	1145/4	26643	1157	26682
1084	26566	1123	26605	1145/5	26644	1158	26683
1085	26567	1124	26606	1145/6	26645	1158/1	26684
1086	26568	1125	26607	1146	26646	1158/2	26685
1087	26569	1126	26608	1147	26647	1158/3	26686
1088	26570	1127	26609	1148	26648	1159	26687
1089	26571	1128	26610	1149	26649	1160	26688
1090	26572	1129	26611	1150/1	26650	1161/A	26689
1091	26573	1130	26612	1150/2	26651	1161/B	26690
1092	26574	1131	26613	1150/3	26652	1161/C	26691
1093	26575	1132	26614	1150/4	26653	1161/D	26692
1094	26576	1133	26615	1150/5	26654	1161/E	26693
1095	26577	1134	26616	1150/6	26655	1161/G	26695
1096	26578	1135	26617	1150/7	26656	1161/Ğ	26696
1097	26579	1136	26618	1150/8	26657	1161/H	26697
1098	26580	1137	26619	1150/9	26658	1161/I	26698
1099	26581	1138	26620	1150/10	26659	1161/F	26694
1100	26582	1139	26621	1150/11	26660	1162/A	26699
1101	26583	1139	26622	1150/12	26661	1162/B	26700
1102	26584	1139	26623	1150/13	26662	1163/1	26701
1103	26585	1139	26624	1150/14	26663	1163/2	26702
1104	26586	1139	26625	1150/15	26664	1163/3	26703
1105	26587	1139	26626	1150/16	26665	1163/4	26704
1106	26588	1139	26627	1151/1	26666	1163/5	26705
1107	26589	1139	26628	1151/2	26667	1163/6	26706
1108	26590	1139	26629	1151/3	26668	1163/7	26707
1109	26591	1139	26630	1151/4	26669	1163/8	26708
1110	26592	1139	26631	1152/1	26670	1163/9	26709
1111	26593	1140	26632	1152/2	26671	1163/10	26710
1112	26594	1141	26633	1152/3	26672	1164	26711
1113	26595	1142	26634	1152/4	26673	1165	26712
1114	26596	1143	26635	1152/5	26674	1166	26713
1115	26597	1144	26636	1153	26675	1166/A	26714
1116	26598	1145	26637	1154	26676	1166/B	26715

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
1166/C	26716	1179/R	26756	1184/2	26793	1197/5	26832
1166/D	26717	1179/S	26757	1186/1	26794	1197/6	26833
1167	26718	1179/Ş	26758	1186/2	26795	1197/7	26834
1168/A-	26719	1179/U	26760	1186/3	26796	1197/8	26835
B		1179/Ü	26761	1186/4	26797	1197/9	26836
1169	26720	1179/V	26762	1186/5	26798	1197/10	26837
1170/A	26721	1179/Z	26764	1186/6	26799	1197/11	26838
1170/B	26722	1179	26765	1186/7	26800	1197/12	26839
1171	26723	1179/F	26742	1186/8	26801	1197/13	26840
1172/A	26724	1179/N	26752	1187/A	26802	1197/15	26841
1172/B	26725	1179/T	26759	1187/B	26803	1197/15	26842
1173	26726	1179/Y	26763	1188	26804	1197/16	26843
1174	26727	1179/1	26766	1189/1	26805	1197/17	26844
1175	26728	1179/1	26769	1189/2	26806	1197/18	26845
1176/A	26729	1179/2	26770	1189/3	26807	1197/19	26846
1176/B	26730	1179/2	26771	1189/4	26808	1197/20	26847
1176/E	26731	1179/3	26772	1189/5	26809	1197/21	26848
1177	26732	1179/3	26773	1189/6	26810	1197/22	26849
1178/B	26733	1179/4	26774	1189/7	26811	1197/23	26850
1178/A	26734	1179/4	26775	1189/8	26812	1197/24	26851
1179	26735	1179/5	26776	1190	26813	1197/25	26852
1179/A	26736	1179/6	26777	1190	26814	1197/26	26853
1179/B	26737	1179/7	26778	1190	26815	1197/27	26854
1179/C	26738	1179/8	26779	1190	26816	1197/28	26855
1179/Ç	26739	1179/9	26780	1190	26817	1197/29	26856
1179/D	26740	1179/10	26781	1190	26818	1197/30	26857
1179/E	26741	1179/11	26768	1190	26819	1197/31	26858
1179/G	26743	1179/12	26767	1190	26820	1197/32	26859
1179/Ğ	26744	1179/13	26782	1191/A	26821	1197/33	26860
1179/H	26745	1180/A	26783	1191/B	26822	1197/34	26861
1179/I	26746	1180/B	26784	1192	26823	1197/35	26862
1179/İ	26747	1181	26785	1193	26824	1197/36	26863
1179/J	26748	1181/1	26786	1194	26825	1197/37	26864
1179/K	26749	1181/2	26787	1195	26826	1197/38	26865
1179/L	26750	1182	26788	1196	26827	1197/39	26866
1179/M	26751	1183	26789	1197/1	26828	1197/40	888888
1179/O	26753	1184	26790	1197/2	26829	1197/41	26868
1179/Ö	26754	1184	26791	1197/3	26830	1197/42	26869
1179/P	26755	1184/1	26792	1197/4	26831	1197/43	26870

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
1197/44	26871	1201/5	26910	1217	26949	1231/18	26988
1197/45	26872	1201/6	26911	1218	26950	1231/19	26989
1197/46	26873	1202	26912	1219	26951	1231/19	26990
1197/47	26874	1203	26913	1220	26952	1231/20	26991
1197/48	26875	1203/B	26914	1221	26953	1231/22	26992
1197/49	26876	1204	26915	1222	26954	1231/23	26993
1197/50	26877	1205/1	26916	1223	26955	1231/24	26994
1197/51	26878	1205/2	26917	1224	26956	1231/25	26995
1197/52	26879	1205/3	26918	1225	26957	1231/26	26996
1197/53	26880	1205/4	26919	1226	26958	1231/27	26997
1197/54	26881	1205/5	26920	1227	26959	1231/28	27012
1197/55	26882	1205/6	26921	1228	26960	1231/29	26998
1197/56	26883	1205/7	26922	1229	26961	1231/31	26999
1197/57	26884	1205/8	26923	1230	26962	1231/32	27000
1197/58	26885	1205/9	26924	1231	26963	1231/33	27001
1197/59	26886	1205/10	26925	1231/A	26964	1231/34	27002
1197/60	26887	1205/11	26926	1231/C	26965	1231/36	27003
1197/61	26888	1205/12	26927	1231/B	26966	1231/37	27004
1197/62	26889	1205/13	26928	1231/D	26967	1231/38	27005
1197/63	26890	1205/14	26929	1231/E	26968	1232	27006
1197/64	26891	1206	26937	1231/G	26970	1233	27007
1197/65	26892	1206	26938	1231/H	26971	1235	27009
1197/65	26893	1206/1	26930	1231/I	26972	1236	27010
1197/66	26894	1206/2	26931	1231/F	26969	1237	27011
1197/67	26895	1206/3	26932	1231/1	26973	1240	27013
1197/68	26896	1206/3	26933	1231/2	26974	1241	27014
1197/69	26897	1206/4	26934	1231/3	26975	1243	27016
1198/1	26898	1206/5	26935	1231/4	26976	1244	27017
1198/2	26899	1206/6	26936	1231/5	26977	1245	27018
1198/3	26900	1207/A	26939	1231/6	26978	1246	27019
1198/4	26901	1207/B	26940	1231/7	26979	1247	27020
1198/5	26902	1209	26941	1231/10	26980	1249	27022
1198/6	26903	1210	26942	1231/11	26981	1250	27023
1199	26904	1211	26943	1231/13	26982	1251	27024
1200	26905	1212	26944	1231/14	26983	1252	27025
1201/1	26906	1213	26945	1231/15	26984	1253	27026
1201/2	26907	1214	26946	1231/16	26985	1254	27027
1201/3	26908	1215	26947	1231/17	26986	1254	27028
1201/4	26909	1216	26948	1231/18	26987	1255/1	27030

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
1255/2	27031	1295	27071	1333	27109	1367	27196
1256	27032	1296	27072	1334	27110	1368	27197
1257	27033	1297	27073	1335	27111	1369	27198
1257	27034	1298	27074	1336	27112	1370	27199
1259	27035	1299	27075	1337	27114	1370	27200
1260	27036	1300	27076	1338	27115	1370	27201
1261	27037	1301	27077	1339	27116	1370	27202
1262	27038	1302	27078	1340	27117	1370	27203
1263	27039	1303	27079	1341	27118	1370	27204
1264	27040	1304	27080	1342	27119	1370	27205
1265	27041	1305	27081	1343	27120	1370	27206
1266	27042	1306	27082	1344	27121	1371	27207
1267	27043	1307	27083	1345	27122	1372	27208
1268	27044	1308	27084	1346	27123	1373	27209
1269	27045	1309	27085	1347	27124	1374	27210
1270	27046	1310	27086	1348	27125	1375	27211
1271	27047	1311	27087	1349	27126	1376	27212
1272	27048	1312	27088	1350	27135	1377	27213
1273	27049	1313	27089	1351	27128	1378	27214
1274	27050	1314	27090	1351	27136	1379	27215
1275	27051	1315	27091	1351/1	27129	1380	27216
1276	27052	1316	27092	1351/2	27130	1381	27217
1278	27054	1317	27093	1351/3	27131	1382	27218
1279	27055	1318	27094	1351/4	27132	1383	27219
1280	27056	1319	27095	1351/5	27133	1384	27220
1281	27057	1320	27096	1351/6	27134	1385	27221
1282	27058	1321	27097	1352	27137	1386	27222
1283	27059	1322	27098	1353	27138	1387	27223
1284	27060	1323	27099	1354	27139	1388	27224
1285	27061	1324	27100	1355	27140	1389	27225
1286	27062	1324	27268	1356	27141	1390	27226
1287	27063	1325	27101	1357	27142	1391	27227
1288	27064	1326	27102	1358	27143	1392	27228
1289	27065	1327	27103	1361	27190	1393	27229
1290	27066	1328	27104	1362	27191	1394	27230
1291	27067	1329	27105	1363	27192	1395	27231
1292	27068	1330	27106	1364	27193	1396	27232
1293	27069	1331	27107	1365	27194	1397	27233
1294	27070	1332	27108	1366	27195	1398	27234

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
1399	27235	1436	27280	1475	27319	1514	27358
1400	27236	1437	27281	1476	27320	1515	27359
1401	27237	1438	27282	1477	27321	1516	27360
1402	27238	1439	27283	1478	27322	1517	27361
1403	27239	1440	27284	1479	27323	1518	27362
1404	27240	1441	27285	1480	27324	1519	27363
1405	27241	1442	27286	1481	27325	1520	27364
1406	27242	1443	27287	1482	27326	1521	27365
1407	27243	1444	27288	1483	27327	1522	27366
1408	27244	1445	27289	1484	27328	1523	27367
1409	27245	1446	27290	1485	27329	1524	27368
1410	27246	1447	27291	1486	27330	1525	27369
1411	27247	1448	27292	1487	27331	1526	27370
1412	27248	1449	27293	1488	27332	1527	27371
1413	27249	1450	27294	1489	27333	1528	27372
1414	27250	1451	27295	1490	27334	1529	27373
1415	27251	1452	27296	1491	27335	1530	27374
1416	27252	1453	27297	1492	27336	1531	27375
1417	27253	1454	27298	1493	27337	1532	27376
1417	27254	1455	27299	1494	27338	1533	27377
1417	27255	1456	27300	1495	27339	1534	27378
1417	27256	1457	27301	1496	27340	1535	27379
1418	27257	1458	27302	1497	27341	1536	27380
1419	27258	1459	27303	1498	27342	1537	27381
1420	27259	1460	27304	1499	27343	1538	27382
1421	27260	1461	27305	1500	27344	1539	27383
1422	27261	1462	27306	1501	27345	1540	27384
1423	27264	1463	27307	1502	27346	1541	27385
1423	27266	1464	27308	1503	27347	1542	27386
1425	27269	1465	27309	1504	27348	1543	27387
1426	27270	1466	27310	1505	27349	1544	27388
1427	27271	1467	27311	1506	27350	1545	27389
1429	27273	1468	27312	1507	27351	1546	27390
1430	27274	1469	27313	1508	27352	1547	27391
1431	27275	1470	27314	1509	27353	1548	27392
1432	27276	1471	27315	1510	27354	1549	27393
1433	27277	1472	27316	1511	27355	1550	27394
1434	27278	1473	27317	1512	27356	1551	27395
1435	27279	1474	27318	1513	27357	1552	27396

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
1553	27397	1589	27436	1594/29	27474	1607	27514
1554	27398	1590	27437	1594/30	27475	1608	27515
1555	27399	1591	27438	1594/31	27476	1609	27516
1556	27400	1592	27439	1594/32	27477	1610	27517
1557	27401	1593/1	27440	1594/33	27478	1611	27518
1558	27402	1593/2	27441	1594/35	27480	1612	27519
1559	27403	1593/3	27442	1594/36	27481	1613	27520
1560	27404	1593/4	27443	1594/37	27482	1614	27521
1561	27405	1593/5	27444	1594/38	27483	1615	27522
1562	27406	1593/34	27479	1594/39	27484	1616	27523
1563	27407	1594	27445	1594/40	27485	1617	27524
1564	27408	1594/1	27446	1594/41	27486	1618	27525
1565	27409	1594/2	27447	1594/42	27487	1619	27526
1566	27410	1594/3	27448	1594/43	27488	1620	27527
1567	27411	1594/4	27449	1594/44	27489	1621	27528
1568	27412	1594/5	27450	1594/45	27490	1622	27529
1569	27413	1594/6	27451	1594/46	27491	1623	27530
1570	27414	1594/7	27452	1594/47	27492	1624	27531
1571	27415	1594/8	27453	1594/48	27493	1625	27532
1572	27416	1594/9	27454	1594/49	27494	1626	27533
1572/1	27417	1594/10	27455	1594/50	27495	1627	27534
1572/2	27418	1594/11	27456	1594/51	27496	1628	27535
1573	27419	1594/12	27457	1594/52	27497	1629	27536
1574	27420	1594/13	27458	1594/53	27498	1630	27537
1575	27421	1594/14	27459	1594/54	27499	1631	27538
1576	27422	1594/15	27460	1594/55	27500	1632	27539
1577	27423	1594/16	27461	1594/56	27501	1633	27540
1578	27424	1594/17	27462	1595	27502	1634	27541
1578/1	27425	1594/18	27463	1596	27503	1635	27542
1579	27426	1594/19	27464	1597	27504	1636	27543
1580	27427	1594/20	27465	1598	27505	1637	27544
1581	27428	1594/21	27466	1599	27506	1638	27545
1582	27429	1594/22	27467	1600	27507	1639	27546
1583	27430	1594/23	27468	1601	27508	1640	27547
1584	27431	1594/24	27469	1602	27509	1641	27548
1585	27432	1594/25	27470	1603	27510	1642	27549
1586	27433	1594/26	27471	1604	27511	1643	27550
1587	27434	1594/27	27472	1605	27512	1644	27551
1588	27435	1594/28	27473	1606	27513	1645	27552

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
1646	27553	1685	27592	1710	27631	1740	27675
1647	27554	1686	27593	1711	27632	1741	27676
1648	27555	1687	27594	1712	27633	1742	27677
1649	27556	1688	27595	1713	27634	1743	27684
1650	27557	1689	27596	1714	27635	1744	27685
1651	27558	1690	27597	1715	27636	1745	27686
1652	27559	1691	27598	1716	27637	1746	27687
1653	27560	1692	27599	1717	27638	1747	27688
1654	27561	1693	27600	1718	27639	1748	27689
1655	27562	1694	27601	1719	27640	1749	27691
1656	27563	1695	27602	1720/1	27641	1750	27692
1657	27564	1696	27603	1720/2	27642	1751	27693
1658	27565	1697	27604	1720/3	27643	1752	27694
1659	27566	1698	27605	1720/4	27644	1753	27695
1660	27567	1699	27606	1720/5	27645	1754	27696
1661	27568	1700	27607	1720/6	27646	1755	27697
1662	27569	1701	27608	1720/7	27647	1756	27699
1663	27570	1702	27609	1721	27651	1757	27700
1664	27571	1702/1	27610	1722	27652	1758	27701
1665	27572	1702/2	27611	1722	27653	1759	27702
1666	27573	1702/3	27612	1723	27654	1760	27703
1667	27574	1702/4	27613	1723	27655	1761	27704
1668	27575	1702/5	27614	1724	27656	1762	27705
1669	27576	1702/6	27615	1724	27658	1763	27706
1670	27577	1702/7	27616	1725	27659	1764	27707
1671	27578	1702/8	27617	1726	27660	1765	27708
1672	27579	1702/9	27618	1727	27661	1766	27709
1673	27580	1703	27619	1728	27662	1767	27710
1674	27581	1703/1	27620	1729	27664	1768	27711
1675	27582	1703/2	27621	1730	27665	1769	27712
1676	27583	1703/3	27622	1731	27666	1770	27713
1677	27584	1703/4	27623	1732	27667	1771	27714
1678	27585	1703/5	27624	1733	27668	1772	27715
1679	27586	1704	27625	1734	27669	1773	27716
1680	27587	1705	27626	1735	27670	1774	27717
1681	27588	1706	27627	1736	27671	1775	27718
1682	27589	1707	27628	1737	27672	1775	27719
1683	27590	1708	27629	1738	27673	1775	27721
1684	27591	1709	27630	1739	27674	1775	27722

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
1775	27723	1807	27762	1830	27802	1868	27840
1775	27724	1807	27763	1831	27803	1869	27841
1775	27725	1807	27764	1832	27804	1870	27842
1775	27726	1807	27765	1833	27805	1871	27843
1775	27727	1807	27766	1834	27806	1872	27844
1776	27728	1807	27767	1835	27807	1873	27845
1777	27729	1807	27768	1836	27808	1874	27846
1778	27730	1808	27769	1837	27809	1875	27847
1779	27731	1808	27770	1838	27810	1876	27848
1780	27732	1808	27771	1839	27811	1877	27849
1781	27733	1808	27772	1840	27812	1878	27850
1782	27734	1808	27773	1841	27813	1879	27851
1783	27735	1808	27774	1842	27814	1880	27852
1784	27736	1808	27775	1843	27815	1881	27853
1785	27737	1809	27776	1844	27816	1882	27854
1786	27738	1809	27777	1845	27817	1883	27855
1787	27739	1810	27778	1846	27818	1884	27856
1788	27740	1810	27779	1847	27819	1885	27857
1789	27741	1811	27780	1848	27820	1886	27858
1790	27742	1812	27781	1849	27821	1886	27859
1791	27743	1812	27782	1850	27822	1887	27860
1792	27744	1813	27784	1851	27823	1888	27861
1793	27745	1814	27785	1852	27824	1889	27862
1794	27746	1815	27786	1853	27825	1890	27863
1795	27747	1816	27787	1854	27826	1891	27864
1796	27748	1817	27788	1855	27029	1892	27865
1796	27749	1818	27789	1855	27827	1893	27866
1796	27750	1818	27790	1856	27828	1894	27867
1796	27751	1819	27791	1857	27829	1895	27868
1797	27752	1820	27792	1858	27830	1895-1	27869
1798	27753	1821	27793	1859	27831	1895-2	27870
1799	27754	1822	27794	1860	27832	1895/3	27872
1800	27755	1823	27795	1861	27833	1895/4	27871
1801	27756	1824	27796	1862	27834	1895/5	27873
1802	27757	1825	27797	1863	27835	1895/6	27874
1803	27758	1826	27798	1864	27836	1895/7	27875
1804	27759	1827	27799	1865	27837	1895/8	27876
1805	27760	1828	27800	1866	27838	1895/9	27877
1806	27761	1829	27801	1867	27839	1896	27878

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
1900	27879	1937	27916	1979	27956	2018	27995
1901	27880	1938	27917	1980	27957	2019	27996
1902	27881	1939	27918	1981	27958	2020	27997
1903	27882	1940	27919	1982	27959	2021	27998
1904	27883	1941	27920	1983	27960	2022	27999
1905	27884	1942	27921	1984	27961	2023	28000
1906	27885	1943	27922	1985	27962	2024	28001
1907	27886	1944	27923	1986	27963	2025	28002
1908	27887	1945	27924	1987	27964	2026	28003
1909	27888	1946	27925	1988	27965	2027	28004
1910	27889	1947	27926	1989	27966	2028	28005
1911	27720	1948	27927	1990	27967	2029	28006
1911	27890	1949	27928	1991	27968	2030	28007
1911	27891	1950	27929	1992	27969	2031	28008
1911	27892	1951	27930	1993	27970	2032	28009
1911	30705	1952	27931	1994	27971	2033	28010
1912	27893	1953	27932	1995	27972	2034	28011
1913	27894	1954	27933	1996	27973	2035	28012
1914	27895	1955	27934	1997	27974	2036	28013
1915	27896	1957	27936	1998	27975	2037	28014
1916	27897	1958	27937	1999	27976	2038	28015
1917	27898	1959	27938	2000	27977	2039	28016
1918	27899	1960	27939	2001	27978	2040	28017
1919	27900	1961	27940	2002	27979	2041	28018
1920	27901	1962	27941	2003	27980	2042	28019
1921	27902	1963	27942	2004	27981	2043	28020
1922	27903	1965	27943	2005	27982	2044	28021
1923	27904	1966	27944	2006	27983	2045	28022
1924	27905	1967	27945	2007	27984	2046	28023
1925	27906	1969	27946	2008	27985	2047	28024
1926	27907	1970	27947	2009	27986	2048	28025
1927	27908	1971	27948	2010	27987	2049	28026
1928	27909	1972	27949	2011	27988	2050	28027
1929	27910	1973	27950	2012	27989	2051	28028
1931	27911	1974	27951	2013	27990	2052	28029
1932	27912	1975	27952	2014	27991	2053	28030
1933	27913	1976	27953	2015	27992	2054	28031
1934	27914	1977	27954	2016	27993	2055	28032
1935	27915	1978	27955	2017	27994	2056	28033

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
2057	28034	2096	28073	2135	28112	2174	28151
2058	28035	2097	28074	2136	28113	2175	28152
2059	28036	2098	28075	2137	28114	2176	28153
2060	28037	2099	28076	2138	28115	2177	28154
2061	28038	2100	28077	2139	28116	2178	28155
2062	28039	2101	28078	2140	28117	2179	28156
2063	28040	2102	28079	2141	28118	2180	28157
2064	28041	2103	28080	2142	28119	2181	28158
2065	28042	2104	28081	2143	28120	2182	28159
2066	28043	2105	28082	2144	28121	2183	28160
2067	28044	2106	28083	2145	28122	2184	28161
2068	28045	2107	28084	2146	28123	2185	28162
2069	28046	2108	28085	2147	28124	2186	28163
2070	28047	2109	28086	2148	28125	2187	28164
2071	28048	2110	28087	2149	28126	2188	28165
2072	28049	2111	28088	2150	28127	2189	28166
2073	28050	2112	28089	2151	28128	2190	28167
2074	28051	2113	28090	2152	28129	2191	28168
2075	28052	2114	28091	2153	28130	2192	28169
2076	28053	2115	28092	2154	28131	2193	28170
2077	28054	2116	28093	2155	28132	2194	28171
2078	28055	2117	28094	2156	28133	2195	28172
2079	28056	2118	28095	2157	28134	2196	28173
2080	28057	2119	28096	2158	28135	2197	28174
2081	28058	2120	28097	2159	28136	2198	28175
2082	28059	2121	28098	2160	28137	2199	28176
2083	28060	2122	28099	2161	28138	2200	28177
2084	28061	2123	28100	2162	28139	2201	28178
2085	28062	2124	28101	2163	28140	2202	28179
2086	28063	2125	28102	2164	28141	2203	28180
2087	28064	2126	28103	2165	28142	2204	28181
2088	28065	2127	28104	2166	28143	2206	28182
2089	28066	2128	28105	2167	28144	2207	28183
2090	28067	2129	28106	2168	28145	2208	28184
2091	28068	2130	28107	2169	28146	2209	28185
2092	28069	2131	28108	2170	28147	2210	28186
2093	28070	2132	28109	2171	28148	2211	28187
2094	28071	2133	28110	2172	28149	2212	28188
2095	28072	2134	28111	2173	28150	2213	28189

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
2214	28190	2253	28229	2293	28268	2332	28307
2215	28191	2254	28230	2294	28269	2333	28308
2216	28192	2255	28231	2295	28270	2334	28309
2217	28193	2256	28232	2296	28271	2335	28310
2218	28194	2257	28233	2297	28272	2336	28311
2219	28195	2258	28234	2298	28273	2337	28312
2220	28196	2259	28235	2299	28274	2338	28313
2221	28197	2260	28236	2300	28275	2339	28314
2222	28198	2261	28237	2301	28276	2340	28315
2223	28199	2262	28238	2302	28277	2341	28316
2224	28200	2263	28239	2303	28278	2342	28317
2225	28201	2264	28240	2304	28279	2343	28318
2226	28202	2265	28241	2305	28280	2344	28319
2227	28203	2266	28242	2306	28281	2345	28320
2228	28204	2267	28243	2307	28282	2346	28321
2229	28205	2268	28244	2308	28283	2347	28322
2230	28206	2269	28245	2309	28284	2348	28323
2231	28207	2270	28246	2310	28285	2349	28324
2232	28208	2271	28247	2311	28286	2350	28325
2233	28209	2272	28248	2312	28287	2351	28326
2234	28210	2273	28249	2313	28288	2352	28327
2235	28211	2275	28250	2314	28289	2353	28328
2236	28212	2276	28251	2315	28290	2354	28329
2237	28213	2277	28252	2316	28291	2355	28330
2238	28214	2278	28253	2317	28292	2356	28331
2239	28215	2279	28254	2318	28293	2357	28332
2240	28216	2280	28255	2319	28294	2358	28333
2241	28217	2281	28256	2320	28295	2359	28334
2242	28218	2282	28257	2321	28296	2361	28335
2243	28219	2283	28258	2322	28297	2362	28336
2244	28220	2284	28259	2323	28298	2363	28337
2245	28221	2285	28260	2324	28299	2364	28338
2246	28222	2286	28261	2325	28300	2365	28339
2247	28223	2287	28262	2326	28301	2366	28340
2248	28224	2288	28263	2327	28302	2367	28341
2249	28225	2289	28264	2328	28303	2368	28342
2250	28226	2290	28265	2329	28304	2369	28343
2251	28227	2291	28266	2330	28305	2370	28344
2252	28228	2292	28267	2331	28306	2371	28345

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
2372	28346	2411	28385	2451	28424	2490	28463
2373	28347	2412	28386	2452	28425	2491	28464
2374	28348	2413	28387	2453	28426	2492	28465
2375	28349	2414	28388	2454	28427	2493	28466
2376	28350	2415	28389	2455	28428	2494	28467
2377	28351	2416	28390	2456	28429	2495	28468
2378	28352	2417	28391	2457	28430	2496	28469
2379	28353	2418	28392	2458	28431	2497	28470
2380	28354	2419	28393	2459	28432	2498	28471
2381	28355	2420	28394	2460	28433	2499	28472
2382	28356	2421	28395	2461	28434	2500	28473
2383	28357	2422	28396	2462	28435	2501	28474
2384	28358	2423	28397	2463	28436	2502	28475
2385	28359	2424	28398	2464	28437	2503	28476
2386	28360	2425	28399	2465	28438	2504	28477
2387	28361	2426	28400	2466	28439	2505	28478
2388	28362	2427	28401	2467	28440	2506	28479
2389	28363	2428	28402	2468	28441	2507	28480
2390	28364	2429	28403	2469	28442	2508	28481
2391	28365	2430	28404	2470	28443	2509	28482
2392	28366	2431	28405	2471	28444	2510	28483
2393	28367	2432	28406	2472	28445	2511	28484
2394	28368	2433	28407	2473	28446	2512	28485
2395	28369	2434	28408	2474	28447	2513	28486
2396	28370	2435	28409	2475	28448	2514	28487
2397	28371	2436	28410	2476	28449	2515	28488
2398	28372	2437	28411	2477	28450	2516	28489
2399	28373	2438	28412	2478	28451	2517	28490
2400	28374	2439	28413	2479	28452	2518	28491
2401	28375	2440	28414	2480	28453	2519	28492
2402	28376	2441	28415	2481	28454	2520	28493
2403	28377	2442	28416	2482	28455	2521	28494
2404	28378	2444	28417	2483	28456	2522	28495
2405	28379	2445	28418	2484	28457	2523	28496
2406	28380	2446	28419	2485	28458	2524	28497
2407	28381	2447	28420	2486	28459	2525	28498
2408	28382	2448	28421	2487	28460	2526	28499
2409	28383	2449	28422	2488	28461	2527	28500
2410	28384	2450	28423	2489	28462	2528	28501

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
2529	28502	2568	28541	2607	28580	2647	28620
2530	28503	2569	28542	2608	28581	2649	28621
2531	28504	2570	28543	2609	28582	2650	28622
2532	28505	2571	28544	2610	28583	2651	28623
2533	28506	2572	28545	2611	28584	2652	28624
2534	28507	2573	28546	2612	28585	2653	28625
2535	28508	2574	28547	2613	28586	2654	28626
2536	28509	2575	28548	2614	28587	2655	28627
2537	28510	2576	28549	2615	28588	2656	28628
2538	28511	2577	28550	2616	28589	2657	28629
2539	28512	2578	28551	2617	28590	2658	28630
2540	28513	2579	28552	2618	28591	2659	28631
2541	28514	2580	28553	2619	28592	2660	28632
2542	28515	2581	28554	2620	28593	2661	28633
2543	28516	2582	28555	2621	28594	2662	28634
2544	28517	2583	28556	2622	28595	2663	28635
2545	28518	2584	28557	2623	28596	2664	28636
2546	28519	2585	28558	2624	28597	2665	28637
2547	28520	2586	28559	2625	28598	2666	28638
2548	28521	2587	28560	2626	28599	2667	28639
2549	28522	2588	28561	2627	28600	2668	28640
2550	28523	2589	28562	2628	28601	2669	28641
2551	28524	2590	28563	2629	28602	2670	28642
2552	28525	2591	28564	2630	28603	2671	28643
2553	28526	2592	28565	2631	28604	2672	28644
2554	28527	2593	28566	2632	28605	2673	28645
2555	28528	2594	28567	2633	28606	2674	28646
2556	28529	2595	28568	2634	28607	2675	28647
2557	28530	2596	28569	2635	28608	2676	28648
2558	28531	2597	28570	2636	28609	2677	28649
2559	28532	2598	28571	2637	28610	2678	28650
2560	28533	2599	28572	2638	28611	2679	28651
2561	28534	2600	28573	2639	28612	2680	28652
2562	28535	2601	28574	2640	28613	2681	28653
2563	28536	2602	28575	2641	28614	2682	28654
2564	28537	2603	28576	2642	28615	2683	28655
2565	28538	2604	28577	2644	28617	2684	28656
2566	28539	2605	28578	2645	28618	2685	28657
2567	28540	2606	28579	2646	28619	2686	28658

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
2687	28659	2726	28698	2765	28737	2804	28776
2688	28660	2727	28699	2766	28738	2805	28777
2689	28661	2728	28700	2767	28739	2806	28778
2690	28662	2729	28701	2768	28740	2807	28779
2691	28663	2730	28702	2769	28741	2808	28780
2692	28664	2731	28703	2770	28742	2809	28781
2693	28665	2732	28704	2771	28743	2810	28782
2694	28666	2733	28705	2772	28744	2811	28783
2695	28667	2734	28706	2773	28745	2813	28785
2696	28668	2735	28707	2774	28746	2814	28786
2697	28669	2736	28708	2775	28747	2815	28787
2698	28670	2737	28709	2776	28748	2816	28788
2699	28671	2738	28710	2777	28749	2817	28789
2700	28672	2739	28711	2778	28750	2818	28790
2701	28673	2740	28712	2779	28751	2819	28791
2702	28674	2741	28713	2780	28752	2820	28792
2703	28675	2742	28714	2781	28753	2821	28793
2704	28676	2743	28715	2782	28754	2822	28794
2705	28677	2744	28716	2783	28755	2823	28795
2706	28678	2745	28717	2784	28756	2824	28796
2707	28679	2746	28718	2785	28757	2825	28797
2708	28680	2747	28719	2786	28758	2825/5	28803
2709	28681	2748	28720	2787	28759	2826	28798
2710	28682	2749	28721	2788	28760	2827	28799
2711	28683	2750	28722	2789	28761	2828/1	28873
2712	28684	2751	28723	2790	28762	2828/2	28800
2713	28685	2752	28724	2791	28763	2828/3	28801
2714	28686	2753	28725	2792	28764	2828/4	28802
2715	28687	2754	28726	2793	28765	2828/6	28804
2716	28688	2755	28727	2794	28766	2829/1	28805
2717	28689	2756	28728	2795	28767	2829/2	28806
2718	28690	2757	28729	2796	28768	2829/3	28807
2719	28691	2758	28730	2797	28769	2830	28808
2720	28692	2759	28731	2798	28770	2831	28809
2721	28693	2760	28732	2799	28771	2832	28810
2722	28694	2761	28733	2800	28772	2833	28811
2723	28695	2762	28734	2801	28773	2834	28812
2724	28696	2763	28735	2802	28774	2835	28813
2725	28697	2764	28736	2803	28775	2836	28814

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
2837	28815	2875	28854	2912/2	28896	2952	28936
2838	28816	2876	28855	2913	28897	2954	28937
2839	28817	2877	28856	2914	28898	2955	28938
2840	28818	2878	28857	2915	28899	2956	28939
2841	28819	2879	28858	2916	28900	2957	28940
2842	28820	2880	28859	2917	28901	2958	28941
2843	28821	2881	28860	2918	28902	2959	28942
2844	28822	2882	28861	2919	28903	2960	28943
2845	28823	2883	28862	2920	28904	2961	28944
2846	28824	2884	28863	2921	28905	2962	28945
2847	28825	2885	28864	2922	28906	2963	28946
2848	28826	2886	28865	2923	28907	2964	28947
2849	28827	2887	28866	2924	28908	2965	28948
2850	28828	2888	28867	2925	28909	2966	28949
2851	28829	2889	28868	2926	28910	2967	28950
2852	28830	2890	28869	2927	28911	2968	28951
2853	28831	2891	28870	2928	28912	2969	28952
2853	28832	2892	28871	2929	28913	2970	28953
2854	28833	2893	28872	2930	28914	2971	28954
2855	28834	2895	28874	2931	28915	2972	28955
2856	28835	2895	28875	2932	28916	2973	28956
2857	28836	2897	28877	2933	28917	2974	28957
2858	28837	2898	28878	2934	28918	2975	28958
2859	28838	2899	28879	2935	28919	2976	28959
2860	28839	2900	28880	2936	28920	2977	28960
2861	28840	2901	28881	2937	28921	2978	28961
2862	28841	2902	28882	2938	28922	2979	28962
2863	28842	2904	28884	2940	28924	2980	28963
2864	28843	2905	28885	2941	28925	2981	28964
2865	28844	2906	28886	2942	28926	2982	28965
2866	28845	2907	28887	2943	28927	2983	28966
2867	28846	2908	28888	2944	28928	2984	28967
2868	28847	2909	28889	2945	28929	2985	28968
2869	28848	2910/1	28890	2946	28930	2986	28969
2870	28849	2910/2	28891	2947	28931	2987	28970
2871	28850	2911/1	28893	2948	28932	2988	28971
2872	28851	2911/2	28894	2949	28933	2991	28972
2873	28852	2911/3	28892	2950	28934	2992	28973
2874	28853	2912/1	28895	2951	28935	2993	28974

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
2994	28975	3034	29015	3075	29054	3116	29095
2995	28976	3035	29016	3076	29055	3117	29096
2996	28977	3036	29017	3077	29056	3118	29097
2997	28978	3037	29018	3078	29057	3119	29098
2998	28979	3038	29019	3079	29058	3121	29099
2999	28980	3039	29020	3080	29059	3122	29100
3000	28981	3040	29021	3081	29060	3123	29101
3001	28982	3041	29022	3082	29061	3124	29102
3002	28983	3042	29023	3083	29062	3125	29103
3003	28984	3043	29024	3084	29063	3126	29104
3004	28985	3044	29025	3085	29064	3127	29105
3005	28986	3045	29026	3086	29065	3128	29106
3006	28987	3046	29027	3087	29066	3129	29107
3007	28988	3047	29028	3088	29067	3130	29108
3008	28989	3048	29029	3089	29068	3131	29109
3009	28990	3049	29030	3090	29069	3132	29110
3010	28991	3051	29031	3092	29071	3133	29111
3011	28992	3052	29032	3093	29072	3134	29112
3012	28993	3053	29033	3094	29073	3135	29113
3013	28994	3054	29034	3095	29074	3136	29114
3014	28995	3055	29035	3096	29075	3137	29115
3015	28996	3056	29036	3098	29077	3138	29116
3016	28997	3057	29037	3099	29078	3139	29117
3017	28998	3058	29038	3100	29079	3140	29118
3018	28999	3059	29039	3101	29080	3141	29119
3020	29001	3060	29040	3102	29081	3142	29120
3021	29002	3062	29041	3103	29082	3143	29121
3022	29003	3063	29042	3104	29083	3144	29122
3023	29004	3064	29043	3105	29084	3145	29123
3024	29005	3065	29044	3106	29085	3146	29124
3025	29006	3066	29045	3107	29086	3147	29125
3026	29007	3067	29046	3108	29087	3148	29126
3027	29008	3068	29047	3109	29088	3149	29127
3028	29009	3069	29048	3110	29089	3150	29128
3029	29010	3070	29049	3111	29090	3151	29129
3030	29011	3071	29050	3112	29091	3152	29130
3031	29012	3072	29051	3113	29092	3153	29131
3032	29013	3073	29052	3114	29093	3154	29132
3033	29014	3074	29053	3115	29094	3155	29133

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
3156	29134	3196	29173	3235	29212	3275	29251
3157	29135	3197	29174	3236	29213	3276	29252
3158	29136	3198	29175	3237	29214	3277	29253
3159	29137	3199	29176	3238	29215	3278	29254
3160	29138	3200	29177	3239	29216	3279	29255
3161	29139	3201	29178	3240	29217	3280	29256
3162	29140	3202	29179	3241	29218	3281	29257
3163	29141	3203	29180	3242	29219	3282	29258
3164	29142	3204	29181	3243	29220	3283	29259
3165	29143	3205	29182	3244	29221	3284	29260
3166	29144	3206	29183	3245	29222	3285	29261
3167	29145	3207	29184	3246	29223	3286	29262
3168	29146	3208	29185	3247	29224	3287	29263
3169	29147	3209	29186	3248	29225	3288	29264
3170	29148	3210	29187	3249	29226	3289	29265
3171	29149	3211	29188	3250	29227	3290	29266
3172	29150	3212	29189	3251	29228	3291	29267
3173	29151	3213	29190	3252	29229	3292	29268
3174	29152	3214	29191	3253	29230	3293	29269
3175	29153	3215	29192	3254	29231	3294	29270
3176	29154	3216	29193	3255	29232	3295	29271
3177	29155	3217	29194	3256	29233	3296	29272
3178	29156	3218	29195	3258	29234	3297	29273
3179	29157	3219	29196	3259	29235	3298	29274
3180	29158	3220	29197	3260	29236	3299	29275
3181	29159	3221	29198	3261	29237	3300	29276
3182	29160	3222	29199	3262	29238	3301	29277
3183	29161	3223	29200	3263	29239	3302	29278
3184	29162	3224	29201	3264	29240	3303	29279
3185	29163	3225	29202	3265	29241	3304	29280
3186	29164	3226	29203	3266	29242	3305	29281
3188	29165	3227	29204	3267	29243	3306	29282
3189	29166	3228	29205	3268	29244	3307	29283
3190	29167	3229	29206	3269	29245	3308	29284
3191	29168	3230	29207	3270	29246	3309	29285
3192	29169	3231	29208	3271	29247	3310	29286
3193	29170	3232	29209	3272	29248	3311	29287
3194	29171	3233	29210	3273	29249	3312	29288
3195	29172	3234	29211	3274	29250	3313	29289

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
3314	29290	3353	29329	3387	29368	3426	29407
3315	29291	3354	29330	3388	29369	3427	29408
3316	29292	3355	29331	3389	29370	3428	29409
3317	29293	3356	29332	3390	29371	3429	29410
3318	29294	3357	29333	3391	29372	3430	29411
3319	29295	3358	29334	3392	29373	3431	29412
3320	29296	3359	29335	3393	29374	3432	29413
3321	29297	3360	29336	3394	29375	3433	29414
3322	29298	3361	29337	3395	29376	3433	29421
3323	29299	3362	29338	3396	29377	3434	29415
3324	29300	3363	29339	3397	29378	3435	29416
3325	29301	3364	29340	3398	29379	3436	29417
3326	29302	3365	29341	3399	29380	3437	29418
3327	29303	3366	29342	3400	29381	3438	29419
3328	29304	3367	29343	3401	29382	3439	29420
3329	29305	3368	29344	3402	29383	3441	29422
3330	29306	3369	29345	3403	29384	3442	29423
3331	29307	3370	29346	3404	29385	3444	29425
3332	29308	3370/1	29347	3405	29386	3445	29426
3333	29309	3370/2	29348	3406	29387	3446	29427
3334	29310	3370/3	29349	3407	29388	3447	29428
3335	29311	3370/4	29350	3408	29389	3448	29429
3336	29312	3370/5	29351	3409	29390	3449	29430
3337	29313	3371	29352	3410	29391	3450	29431
3338	29314	3372	29353	3411	29393	3451	29432
3339	29315	3373	29354	3412	29392	3452	29433
3340	29316	3374	29355	3413	29394	3453	29434
3341	29317	3375	29356	3414	29395	3454	29435
3342	29318	3376	29357	3415	29396	3455	29436
3343	29319	3377	29358	3416	29397	3456	29437
3344	29320	3378	29359	3417	29398	3457	29438
3345	29321	3379	29360	3418/1	29399	3458	29439
3346	29322	3380	29361	3419/3	29400	3459	29440
3347	29323	3381	29362	3420	29401	3460	29441
3348	29324	3382	29363	3421	29402	3461	29442
3349	29325	3383	29364	3422	29403	3462	29443
3350	29326	3384	29365	3423	29404	3463	29444
3351	29327	3385	29366	3424/1	29405	3464	29445
3352	29328	3386	29367	3425	29406	3465	29446

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
3466	29447	3506	29487	3545	29526	3584	29565
3467	29448	3507	29488	3546	29527	3585	29566
3468	29449	3508	29489	3547	29528	3586	29567
3469	29450	3509	29490	3548	29529	3587	29568
3470	29451	3510	29491	3549	29530	3588	29569
3471	29452	3511	29492	3550	29531	3589	29570
3472	29453	3512	29493	3551	29532	3590	29571
3473	29454	3513	29494	3552	29533	3591	29572
3474	29455	3514	29495	3553	29534	3592	29573
3475	29456	3515	29496	3554	29535	3593	29574
3476	29457	3516	29497	3555	29536	3594	29575
3477	29458	3517	29498	3556	29537	3595	29576
3478	29459	3518	29499	3557	29538	3596	29577
3479	29460	3519	29500	3558	29539	3597	29578
3480	29461	3520	29501	3559	29540	3598	29579
3481	29462	3521	29502	3560	29541	3599	29580
3482	29463	3522	29503	3561	29542	3600	29581
3483	29464	3523	29504	3562	29543	3601	29582
3484	29465	3524	29505	3563	29544	3602	29583
3485	29466	3525	29506	3564	29545	3603	29584
3486	29467	3526	29507	3565	29546	3604	29585
3487	29468	3527	29508	3566	29547	3605	29586
3488	29469	3528	29509	3567	29548	3606	29587
3489	29470	3529	29510	3568	29549	3607	29588
3490	29471	3530	29511	3569	29550	3608	29589
3491	29472	3531	29512	3570	29551	3609	29590
3492	29473	3532	29513	3571	29552	3610	29591
3493	29474	3533	29514	3572	29553	3611	29592
3494	29475	3534	29515	3573	29554	3612	29593
3496	29477	3535	29516	3574	29555	3613	29594
3497	29478	3536	29517	3575	29556	3614	29595
3498	29479	3537	29518	3576	29557	3615	29596
3499	29480	3538	29519	3577	29558	3616	29597
3500	29481	3539	29520	3578	29559	3617	29598
3501	29482	3540	29521	3579	29560	3618	29599
3502	29483	3541	29522	3580	29561	3619	29600
3503	29484	3542	29523	3581	29562	3620	29601
3504	29485	3543	29524	3582	29563	3621	29602
3505	29486	3544	29525	3583	29564	3622	29603

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
3623	29604	3662	29643	3701	29682	3741	29721
3624	29605	3663	29644	3702	29683	3745	29724
3625	29606	3664	29645	3703	29684	3746	29725
3626	29607	3665	29646	3704	29685	3747	29726
3627	29608	3666	29647	3705	29686	3748	29727
3628	29609	3667	29648	3706	29687	3749	29728
3629	29610	3668	29649	3707	29688	3750	29729
3630	29611	3669	29650	3708	29689	3751	29730
3631	29612	3670	29651	3709	29690	3752	29731
3632	29613	3671	29652	3710	29691	3753	29732
3633	29614	3672	29653	3711	29692	3754	29733
3634	29615	3673	29654	3712	29693	3755	29734
3635	29616	3674	29655	3713	29694	3756	29735
3636	29617	3675	29656	3715	29695	3757	29736
3637	29618	3676	29657	3715	29696	3758	29737
3638	29619	3677	29658	3716	29697	3759	29738
3639	29620	3678	29659	3717	29698	3760	29739
3640	29621	3679	29660	3718	29699	3761	29740
3641	29622	3680	29661	3719	29700	3762	29741
3642	29623	3681	29662	3720	29701	3763	29742
3643	29624	3682	29663	3721	29702	3764	29743
3644	29625	3683	29664	3722	29703	3765	29744
3645	29626	3684	29665	3723	29704	3766	29745
3646	29627	3685	29666	3724	29705	3767	29746
3647	29628	3686	29667	3726	29706	3769	29748
3648	29629	3687	29668	3727	29707	3770	29749
3649	29630	3688	29669	3728	29708	3771	29750
3650	29631	3689	29670	3729	29709	3774	29754
3651	29632	3690	29671	3730	29710	3775	29755
3652	29633	3691	29672	3731	29711	3776	29756
3653	29634	3692	29673	3732	29712	3776/1	29757
3654	29635	3693	29674	3733	29713	3776/2	29758
3655	29636	3694	29675	3734	29714	3776/3	29759
3656	29637	3695	29676	3735	29715	3778	29764
3657	29638	3696	29677	3736	29716	3779	29765
3658	29639	3697	29678	3737	29717	3780	29766
3659	29640	3698	29679	3738	29718	3781	29767
3660	29641	3699	29680	3739	29719	3782	29768
3661	29642	3700	29681	3740	29720	3783	29769

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
3785	29771	3836	29830	3876	29869	3915	29908
3786	29772	3837	29831	3877	29870	3916	29909
3788	29776	3838	29832	3878	29871	3917	29910
3789	29777	3839	29833	3879	29872	3918	29911
3790	29778	3840	29834	3880	29873	3919	29912
3791	29779	3841	29835	3881	29874	3920	29913
3792	29780	3842	29836	3882	29875	3921	29915
3793	29781	3843	29837	3883	29876	3922	29914
3794	29782	3844	29838	3884	29877	3923	29917
3795	29783	3845	29839	3885	29878	3924	29918
3796	29784	3846	29840	3886	29879	3925	29919
3797	29785	3847	29841	3887	29880	3926	29920
3798	29786	3848	29842	3888	29881	3927	29921
3799	29787	3849	29843	3889	29882	3928	29922
3800	29788	3850	29844	3890	29883	3929	29923
3801	29789	3851	29845	3891	29884	3930	29924
3802	29790	3852	29846	3892	29885	3931	29925
3804	29792	3853	29847	3893	29886	3932	29926
3805	29793	3854	29848	3894	29887	3933	29927
3806	29794	3855	29849	3895	29888	3934	29928
3807	29795	3856	29850	3896	29889	3935	29929
3808	29796	3857	29851	3897	29890	3936	29930
3809	29797	3858	29852	3898	29891	3937	29931
3811	29800	3859	29853	3899	29892	3938	29932
3812	29801	3860	29854	3900	29893	3939	29933
3813	29802	3861	29855	3901	29894	3940	29934
3814	29803	3862	29856	3902	29895	3941	29935
3819	29808	3863	29857	3903	29896	3942	29936
3820	29809	3864	29858	3904	29897	3943	29937
3821	29810	3865	29860	3905	29898	3944	29938
3822	29811	3866	29859	3906	29899	3945	29939
3824	29818	3867	29861	3907	29900	3946	29940
3829	29823	3868	29862	3908	29901	3947	29941
3830	29824	3869	29863	3909	29902	3948	29942
3831	29825	3870	29864	3910	29903	3949	29943
3832	29826	3871	29865	3911	29904	3950	29944
3833	29827	3872	29866	3912	29905	3951	29945
3834	29828	3874	29867	3913	29906	3952	29947
3835	29829	3875	29868	3914	29907	3953	29946

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
3954	29950	3994	29988	4034	30028	4073	30067
3955	29948	3995	29989	4035	30029	4074	30068
3956	29949	3996	29990	4036	30030	4075	30069
3957	29951	3997	29991	4037	30031	4076	30070
3958	29952	3998	29992	4038	30032	4077	30071
3959	29953	3999	29993	4039	30033	4078	30072
3960	29954	4000	29994	4040	30034	4079	30073
3961	29956	4001	29995	4041	30035	4080	30074
3962	29955	4002	29996	4042	30036	4081	30075
3963	29958	4003	29997	4043	30037	4082	30076
3964	29957	4004	29998	4044	30038	4083	30077
3965	29959	4005	29999	4045	30039	4084	30078
3966	29960	4007	30001	4046	30040	4085	30079
3967	29961	4008	30002	4047	30041	4086	30080
3969	29963	4009	30003	4048	30042	4087	30081
3970	29964	4010	30004	4049	30043	4088	30082
3971	29965	4011	30005	4050	30044	4089	30083
3972	29966	4012	30006	4051	30045	4090	30084
3973	29967	4013	30007	4052	30046	4091	30085
3974	29968	4014	30008	4053	30047	4092	30086
3975	29969	4015	30009	4054	30048	4093	30087
3976	29970	4016	30010	4055	30049	4094	30088
3977	29971	4017	30011	4056	30050	4095	30089
3978	29972	4018	30012	4057	30051	4096	30090
3979	29973	4019	30013	4058	30052	4097	30091
3980	29974	4020	30014	4059	30053	4098	30092
3981	29975	4021	30015	4060	30054	4099	30093
3982	29976	4022	30016	4061	30055	4100	30094
3983	29977	4023	30017	4062	30056	4101	30095
3984	29978	4024	30018	4063	30057	4102	30096
3985	29979	4025	30019	4064	30058	4103	30097
3986	29980	4026	30020	4065	30059	4104	30098
3987	29981	4027	30021	4066	30060	4105	30099
3988	29982	4028	30022	4067	30061	4106	30100
3989	29983	4029	30023	4068	30062	4107	30101
3990	29984	4030	30024	4069	30063	4108	30102
3991	29985	4031	30025	4070	30064	4109	30103
3992	29986	4032	30026	4071	30065	4110	30104
3993	29987	4033	30027	4072	30066	4111	30105

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
4112	30106	4151	30145	4190	30184	4229	30223
4113	30107	4152	30146	4191	30185	4230	30224
4114	30108	4153	30147	4192	30186	4231	30225
4115	30109	4154	30148	4193	30187	4232	30226
4116	30110	4155	30149	4194	30188	4233	30227
4117	30111	4156	30150	4195	30189	4234	30228
4118	30112	4157	30151	4196	30190	4235	30229
4119	30113	4158	30152	4197	30191	4236	30230
4120	30114	4159	30153	4198	30192	4237	30231
4121	30115	4160	30154	4199	30193	4238	30232
4122	30116	4161	30155	4200	30194	4239	30233
4123	30117	4162	30156	4201	30195	4240	30234
4124	30118	4163	30157	4202	30196	4241	30235
4125	30119	4164	30158	4203	30197	4242	30236
4126	30120	4165	30159	4204	30198	4243	30237
4127	30121	4166	30160	4205	30199	4244	30238
4128	30122	4167	30161	4206	30200	4245	30239
4129	30123	4168	30162	4207	30201	4246	30240
4130	30124	4169	30163	4208	30202	4247	30241
4131	30125	4170	30164	4209	30203	4248	30242
4132	30126	4171	30165	4210	30204	4249	30243
4133	30127	4172	30166	4211	30205	4250	30244
4134	30128	4173	30167	4212	30206	4251	30245
4135	30129	4174	30168	4213	30207	4252	30246
4136	30130	4175	30169	4214	30208	4253	30247
4137	30131	4176	30170	4215	30209	4254	30248
4138	30132	4177	30171	4216	30210	4255	30249
4139	30133	4178	30172	4217	30211	4256	30250
4140	30134	4179	30173	4218	30212	4257	30251
4141	30135	4180	30174	4219	30213	4258	30252
4142	30136	4181	30175	4220	30214	4259	30253
4143	30137	4182	30176	4221	30215	4260	30254
4144	30138	4183	30177	4222	30216	4261	30255
4145	30139	4184	30178	4223	30217	4262	30256
4146	30140	4185	30179	4224	30218	4263	30257
4147	30141	4186	30180	4225	30219	4264	30258
4148	30142	4187	30181	4226	30220	4265	30259
4149	30143	4188	30182	4227	30221	4266	30260
4150	30144	4189	30183	4228	30222	4267	30262

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
4269	30263	4312	30306	4362	30351	4397	30388
4270	30264	4312	30727	4363	30352	4398	30389
4273	30267	4313	30307	4363	30728	4399	30390
4274	30268	4313	30733	4363	30729	4400	30391
4275	30269	4313	30734	4364	30353	4401	30392
4276	30270	4313	30735	4365	30354	4402	30393
4277	30271	4315	27015	4365	30355	4403	30394
4279	30273	4315	27021	4365/2	30356	4404	30395
4280	30274	4315	30309	4366	30357	4405	30396
4281	30275	4316	27053	4367	30358	4406	30397
4282	30276	4316	27272	4368	30359	4407	30398
4283	30277	4316	30310	4369	30360	4408	30399
4284	30278	4316	30730	4370	30361	4409	30400
4285	30279	4330	30325	4371	30362	4410	30401
4286	30280	4335	30327	4372	30363	4411	30402
4287	30281	4338	30328	4373	30364	4412	30403
4288	30282	4343	29424	4374	30365	4413	30404
4289	30283	4345	30330	4375	30366	4414	30405
4290	30284	4346	30331	4376	30367	4415	30406
4291	30285	4347	30332	4377	30368	4416	30407
4292	30286	4348	30333	4378	30369	4417	30408
4293	30287	4349	30334	4379	30370	4418	30409
4294	30288	4349	30731	4380	30371	4419	30410
4295	30289	4351	30335	4381	30372	4420	30411
4297	30291	4352	30336	4382	30373	4421	30412
4298	30292	4354	30337	4383	30374	4422	30413
4299	30293	4355	30338	4384	30375	4423	30414
4300	30294	4355/1	30339	4385	30376	4424	30415
4301	30266	4355/2	30340	4386	30377	4425	30416
4301	30295	4355/3	30341	4387	30378	4426	30417
4302	30296	4355/4	30342	4388	30379	4427	30418
4303	30297	4355/5	30343	4389	30380	4428	30419
4304	30298	4356	30344	4390	30381	4429	30420
4305	30299	4356/1	30345	4391	30382	4430	30421
4306	30300	4357	30346	4392	30383	4431	30422
4307	30301	4358	30347	4393	30384	4432	30423
4309	30303	4359	30348	4394	30385	4433	30424
4310	30304	4360	30349	4395	30386	4434	30425
4311	30305	4361	30350	4396	30387	4435	30426

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
4436	30427	4475	30466	4514	30505	4553	30544
4437	30428	4476	30467	4515	30506	4554	30545
4438	30429	4477	30468	4516	30507	4555	30546
4439	30430	4478	30469	4517	30508	4556	30547
4440	30431	4479	30470	4518	30509	4557	30548
4441	30432	4480	30471	4519	30510	4558	30549
4442	30433	4481	30472	4520	30511	4559	30550
4443	30434	4482	30473	4521	30512	4560	30551
4444	30435	4483	30474	4522	30513	4561	30552
4445	30436	4484	30475	4523	30514	4562	30553
4446	30437	4485	30476	4524	30515	4563	30554
4447	30438	4486	30477	4525	30516	4564	30555
4448	30439	4487	30478	4526	30517	4565	30556
4449	30440	4488	30479	4527	30518	4566	30557
4450	30441	4489	30480	4528	30519	4567	30558
4451	30442	4490	30481	4529	30520	4568	30559
4452	30443	4491	30482	4530	30521	4569	30560
4453	30444	4492	30483	4531	30522	4570	30561
4454	30445	4493	30484	4531	30523	4571	30562
4455	30446	4494	30485	4533	30524	4572	30563
4456	30447	4495	30486	4534	30525	4573	30564
4457	30448	4496	30487	4535	30526	4574	30565
4458	30449	4497	30488	4536	30527	4575	30566
4459	30450	4498	30489	4537	30528	4577	30568
4460	30451	4499	30490	4538	30529	4578	30569
4461	30452	4500	30491	4539	30530	4579	30570
4462	30453	4501	30492	4540	30531	4580	30571
4463	30454	4502	30493	4541	30532	4581	30572
4464	30455	4503	30494	4542	30533	4582	30573
4465	30456	4504	30495	4543	30534	4583	30574
4466	30457	4505	30496	4544	30535	4584	30575
4467	30458	4506	30497	4545	30536	4585	30576
4468	30459	4506	30498	4546	30537	4586	30577
4469	30460	4508	30499	4547	30538	4587	30578
4470	30461	4509	30500	4548	30539	4589	30580
4471	30462	4510	30501	4549	30540	4590	30581
4472	30463	4511	30502	4550	30541	4591	30582
4473	30464	4512	30503	4551	30542	4592	30583
4474	30465	4513	30504	4552	30543	4593	30584

Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.	Orij. Nu.	Yeni Nu.
4594	30585	4609	30600	4624	30615	4639	30630
4595	30586	4610	30601	4625	30616	4640	30631
4596	30587	4611	30602	4626	30617	4641	30632
4597	30588	4612	30603	4627	30618	4642	30633
4598	30589	4613	30604	4628	30619	4643	30634
4599	30590	4614	30605	4629	30620	4644	30635
4600	30591	4615	30606	4630	30621	4645	30636
4601	30592	4616	30607	4631	30622	4646	30637
4602	30593	4617	30608	4632	30623	4647	30638
4603	30594	4618	30609	4633	30624	4648	30639
4604	30595	4619	30610	4634	30625	4650	30641
4605	30596	4620	30611	4635	30626	4651	30642
4606	30597	4621	30612	4636	30627	4652	30643
4607	30598	4622	30613	4637	30628	4653	30644
4608	30599	4623	30614	4638	30629	4654	30652
4655	30653						
4657	30654						
4658	30655						
4659	30656						
4660	30657						
4661	30658						
4662	30659						
4663	30660						
4664	30661						
4666	30663						
4667	30664						
4668	30665						
4670	30667						
4671	30668						
4672	30669						
4673	30670						
4675	30672						
4676	30673						
4677	30674						
4678	30675						
4679	30676						
4680	30677						
4681	30678						
4682	30679						

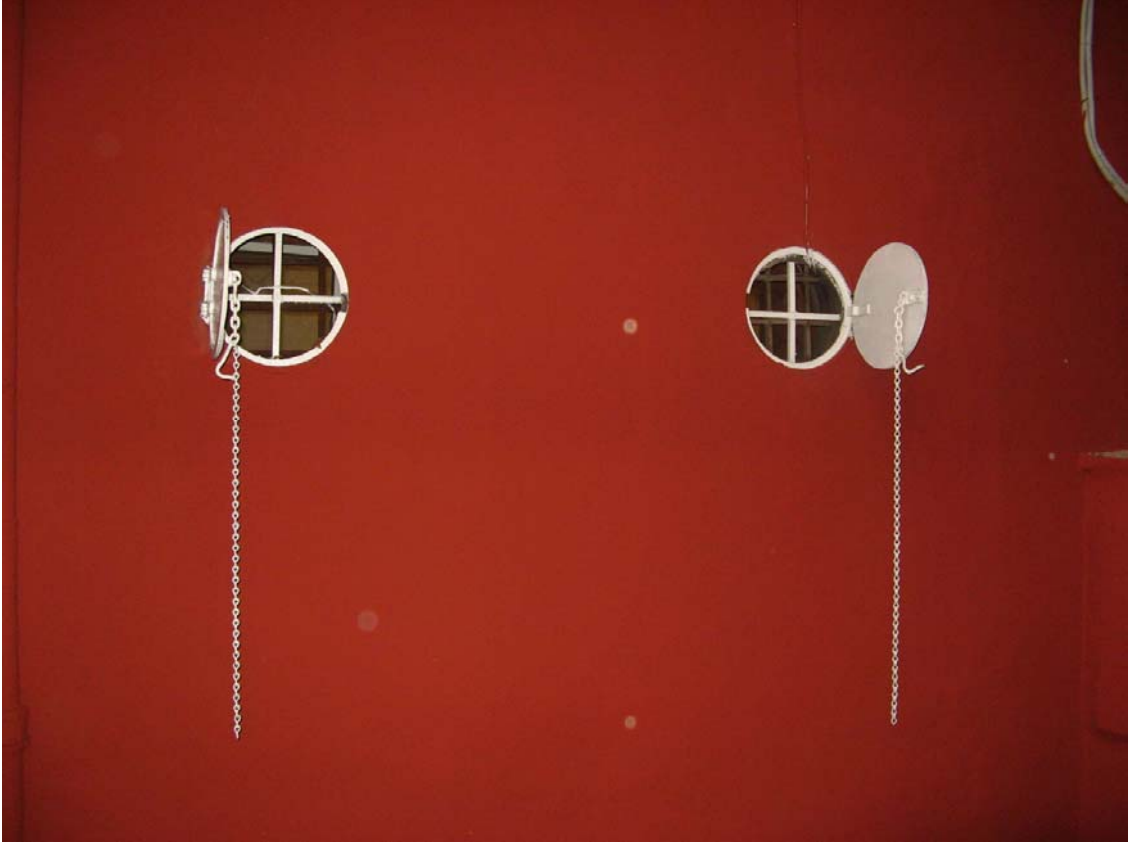
4683	30680
4684	30681
4685	30682
4686	30683
4687	30684
4688	30685
4689	30686
4690	30687
4691	30688
4692	30690
4696	30694
4697	30695
4698	30696
4699	30697
4700	30698
4701	30699
4705	30702
4706	30703
4707	30704
4709	30706
4710	30707
4711	30708
4713	30710
4715	30712
4717	30714
4718	30715
4741	30716
4742	30717
4743	30718
4744	30719
4745	30720
4746	30721
4747	30722
4754	30723
4769	30724
4770	30725
4771	30726

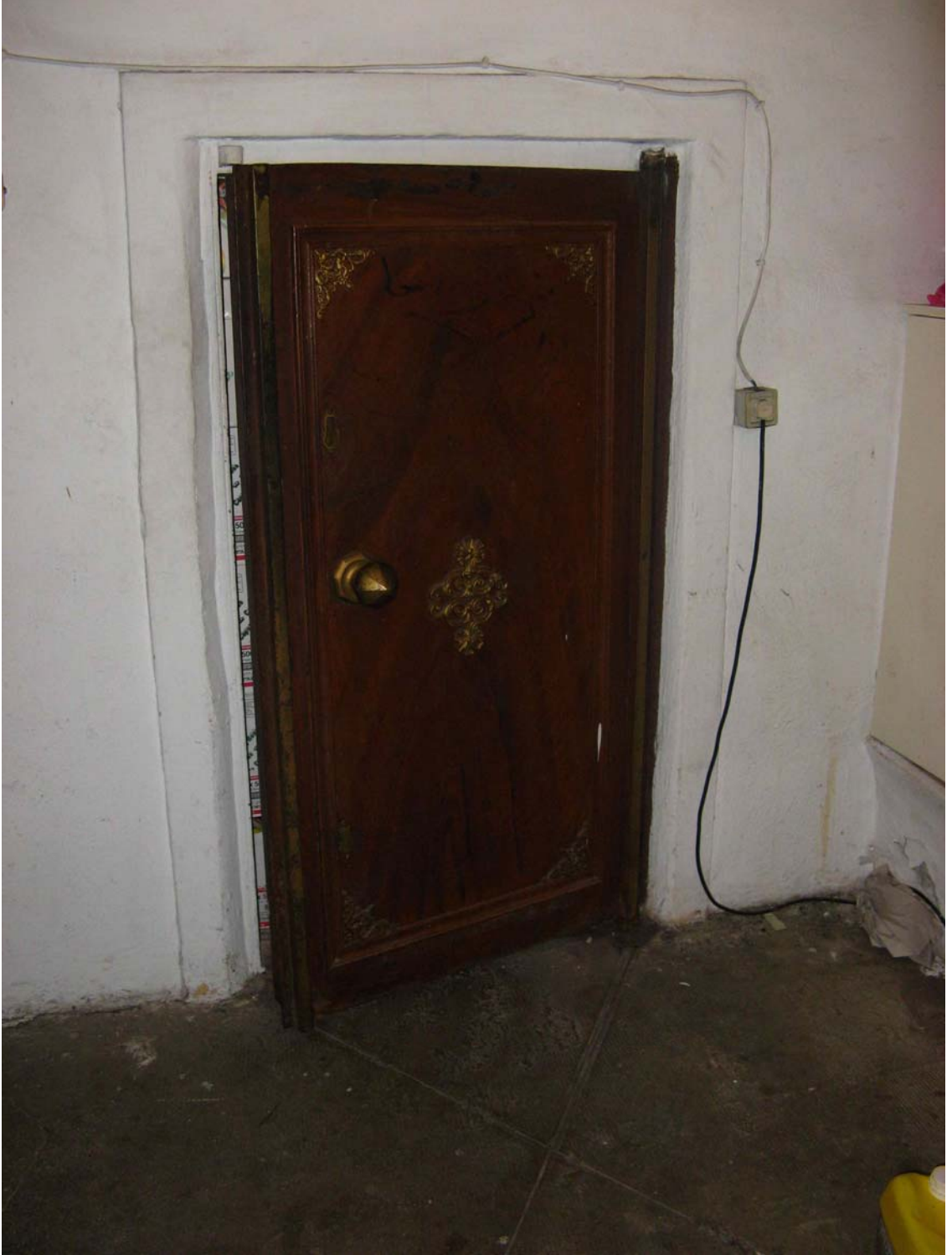
EK-2 Hazine-i Hassa Binası'nın (Milli Saraylar Daire Başkanlığı) Kara Tarafından Görünümü

EK-3 Hazine-i Hassa Binası'nın (Milli Saraylar Daire Başkanlığı) Deniz Tarafından Görünümü

EK-4 Hazine-i Hassa'nın dışarıdan görülen havalandırma pencereleri

EK-5 Hazine-i Hassa Binası içindeki odalarda mevcut demir kapı detayları

EK-6 Hazine-i Hassa Binası içindeki odalarda mevcut demir kapı detayları

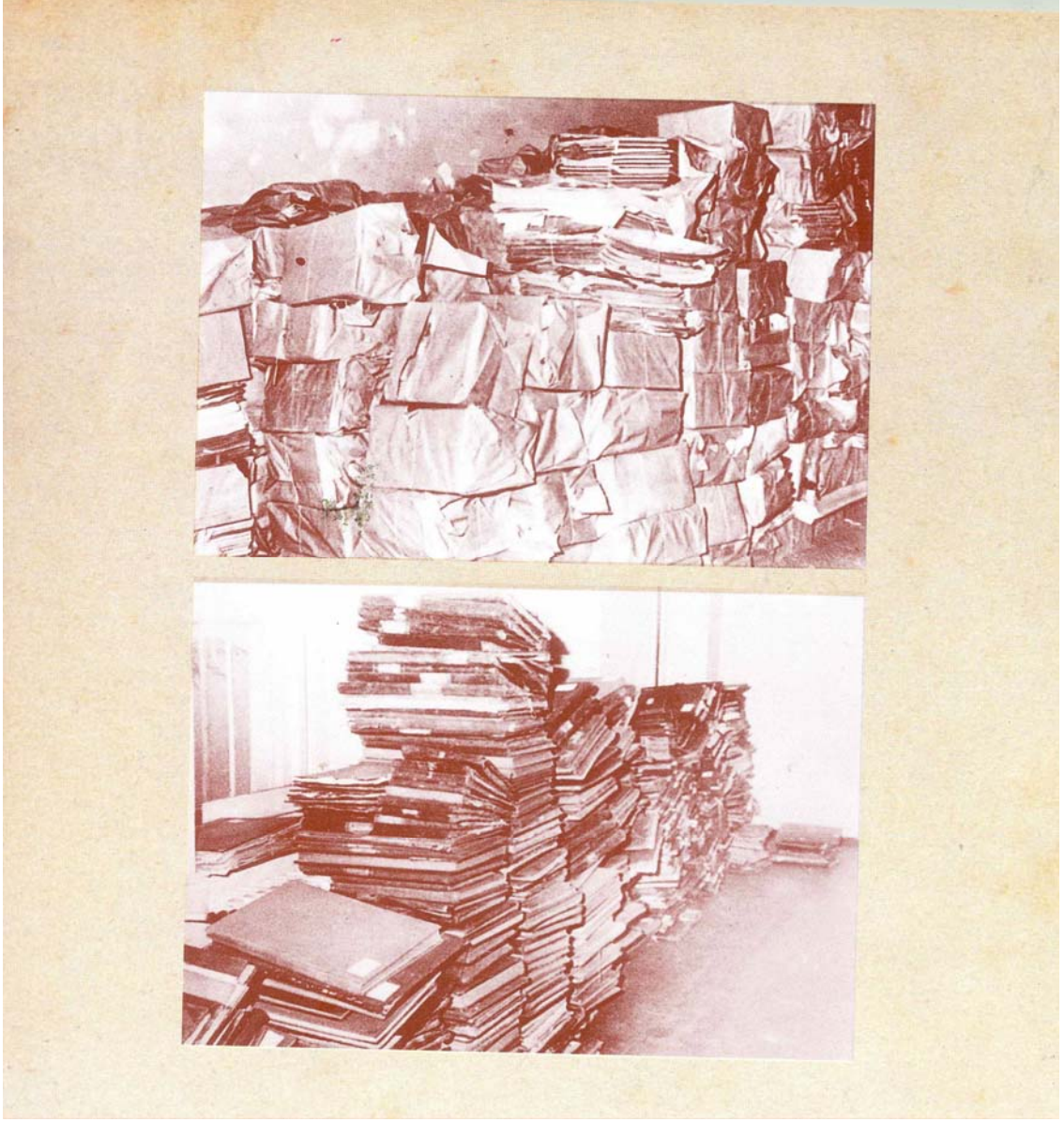

EK-7 İç Hazine (Saat Müzesi)

üstte Milli Saraylar Arşiv (MSA) belgelerinin düzenlenmeden önceki durumu.
karşı sayfada üstte Gruplandırılmış arşiv belgelerinden görünüm.
karşı sayfada altta Etiketlendirilmiş ve konuları belirlenmiş arşiv defterleri.

EK-8 MSA Arşivi'nin düzenlenmeden önceki durumu

EK-9 Etiketlendirilmiş ve konuları belirlenmiş arşiv defterleri

EK-10 1741 numaralı defterin cilt kapağı

ردیف	مبلغ	تاریخ	شرح	ردیف	مبلغ	تاریخ	شرح
۸۵۰	۸۲۴۵۱		نقد	۸			
۱۶۵			از راه امیر خسرو	۹	۱۰۶۴		
۹۷۵							
			از راه حاکم				
۲۰۰		۱۰۰۶۶	مطهریغا	۱			
۲۰۰		۱۰۰۶۵	عسکریغا	۱			
۸۲		۱۰۰۶۷	طغیانیغا	۱			
۸۰		۱۰۰۶۸	میرزاغا	۱			
۲۶		۱۰۰۶۹	عسکریغا	۱			
۵۰		۱۰۰۷۰	میرزاغا	۱			
۲۰		۱۰۰۷۱	سپهسالارغا	۱			
۲۱۴		۱۰۰۷۲	مطهریغا	۱			
۱۰۶		۱۰۰۷۳	مطهریغا	۱			
۸۲		۱۰۰۷۴	مطهریغا	۱			
۶۶		۱۰۰۷۵	مطهریغا	۱			
۹۶		۱۰۰۷۶	مطهریغا	۱			
۵۰		۱۰۰۷۷	مطهریغا	۱			
۵۰		۱۰۰۷۸	مطهریغا	۱			
۵۰		۱۰۰۷۹	مطهریغا	۱			
۵۰		۱۰۰۸۰	مطهریغا	۱			
۱۲۴۸							
			مطهریغا و سیم سار				
۱۶۵		۱۰۰۸۱	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۸۲	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۸۳	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۸۴	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۸۵	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۸۶	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۸۷	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۸۸	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۸۹	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۹۰	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۹۱	مطهریغا	۱			
۱۶۵		۱۰۰۹۲	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۹۳	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۹۴	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۹۵	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۹۶	مطهریغا	۱			
۲۱		۱۰۰۹۷	مطهریغا	۱			
۸۲۶							
۸۵۷۶۶							

EK-11 2289 numaralı defterin muhtevası

KAYNAKÇA

I. ARAŞTIRMA ESERLERİ

AKYILDIZ, Ali, Tanzimat Dönemi Osmanlı Merkez Teşkilatında Reform, (1836-1856), Eren Yayıncılık, İstanbul 1993

ATÇEKEN, Zeki, Yaşar Bedirhan, Osmanlı Müesseselerine Methal, Selçuklu Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi, Eğitim Kitabevi, Konya 2004

CEVDET PAŞA, Tezâkir, 13-20, Yay. Prof.Dr. Cavid Baysun, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1986

CEZAR, Yavuz, Osmanlı Devleti'nin Mali Kurumlarından Tersâne-i Âmire Hazinesi ve Defterdarlığı'nın 1805 tarihli Kuruluş Yasası ve Eki, İ.Ü İktisat Fakültesi Mecmuası, (ayrı basım), Ömer Lütfi Barkan'a Armağan, s.361-362

CEZAR, Yavuz, Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi, (XVIII.yy.dan Tanzimat'a Mali Tarih), İstanbul, Alan Yayıncılık, 1986,

ÇAKIR, Coşkun, Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi, Küre Yayınları, İstanbul 2001

EMECEN, Feridun, “Sefere Götürülen Defterlerin Defteri”, Prof. Dr. Bekir Kütükoğlu'na Armağan, Ayı Basım, İstanbul, İÜEF Basımevi, 1991, s.241-268

ERAVŞAR, Osman, Anadolu Selçuklularında İdari Mekan Olarak Devlethane, I. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyet Kongresi Bildiriler I, Konya 2001

KAFESOĞLU, İbrahim, Erdoğan Merçil, Hakkı Dursun Yıldız, Müslüman Türk Devletleri Tarihi (Osmanlılar Hariç), İsam Yayınları, İstanbul 1999

KARAL, Enver Ziya, Selim III'ün Hat- tı Hümayûnları –Nizam-ı Cedit- 1789-1807, Ankara,TTK Yayınları, 1988

KOCA, Salim, Seçuklular'da Teşkilât ve Kültür, I.II. Milli Selçuklu Kültür ve Medeniyet Semineri Bildirileri, s.19

KÖSEOĞLU, Cengiz, “Hazine”, Yapı ve Kredi Bankası Kültür ve Sanat Hizmetlerinden, İstanbul 1980, s.3-4

KÖSEOĞLU, Cengiz, “Dolmabahçe Sarayı Hazine-i Hassa Dairesi”, Milli Saraylar, S I, Ankara, 1987, s.34-41

KÖSEOĞLU, Cengiz, “Dolmabahçe Sarayı Hazine-i Hassa Dairesi II”, Milli Saraylar, S I, Ankara, 1992, s.78-83

KÖSEOĞLU, Cengiz, *Topkapı Sarayı İmparatorluk Hazinesi (Hazine-i Hümayun)*, İstanbul, Ak Yayınları, 1989

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, İpşirli, Mehmet vd. Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi, İrcica Yayınları, İstanbul 1994

ORHONLU, Cengiz, “Hazine”, TDVİA, C XVII, İstanbul 1998, s.130-133

Osmanlı’dan Günümüze Maliye Teşkilâtı ve Görevleri Mevzuatı (1998). Maliye Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü C II, 1936- 1998, S 1998/1 (Ocak): Ankara

OSMANOĞLU, Ayşe, Babam Sultan Abdülhamid (Hatıralarım), Selis Yayınları, İstanbul 2007

PAKALIN, Mehmet Zeki, “Hazine-i Hassa”, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1983, s.787-790

PAKALIN, Mehmet Zeki, Maliye Teşkilâtı Tarihi (1442- 1930), Ankara, Maliye Bakanlığı Tatbik Kurulu Yayını, 1978

SEYİTDANLIOĞLU, Mehmet, Tanzimat Devrinde Meclis-i Vâlâ (1838-1868), Ankara 1994

SHAW, S.J. - E.K. Shaw, Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye, Çev. Mehmet Harmancı, II, İstanbul, Onk/E Yayınları, 1983

ŞENER, Abdüllatif, Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi, İşaret Yayınları, İstanbul 1990

TABAKOĞLU, Ahmet, Gerileme Dönemine Girerken Osmanlı Maliyesi, Dergâh Yayınları, İstanbul 1985

TABAKOĞLU, Ahmet, “Osmanlı Devleti’nin İç Hazinesi”, Osmanlı Maliyesi Kurumlar ve Bütçeler I, Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi, Haz. Mehmet Genç, Erol Özvar, İstanbul 2000

TAHSİN PAŞA, Sultan Abdülhamid. Tahsin Paşa'nın Yıldız Hatıraları, İstanbul 1990

TALASLIOĞLU, Mesut, GÖKÇE, Cemal vd., Türkiye Tarihi (Anadolu Selçukluları, Anadolu Türk Beylikleri ve Teşkilâtı, Osmanlı İmparatorluğu Siyasi Tarihi ve Teşkilâtı), İstanbul Dilek Matbaası, 1977

TERZİ, Arzu T, "Hazine-i Hassa", TDVİA, C XVII, İstanbul 1998, s.137-141

TERZİ, Arzu, Hazine-i Hassa Defterleri (Mahiyetleri-Tasnifleri Hakkında Tespitler), T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, I. Milli Arşiv Şurası, 20-21 Nisan 1998, s.705-715

TERZİ, Arzu T, Hazine-i Hassa Nezareti, TTK, Ankara 2000.

TERZİ, Arzu, Osmanlı Hazinesi, Türkler Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, İstanbul 2002, s.893-903

TURAN, Refik, Türkiye Selçukluları ve Anadolu Beyliklerinde Teşkilât, Türkler Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, İstanbul 2002, s.151-168

UŞAKLIGİL, Halid Ziya, Saray ve Ötesi, İstanbul, Özgür Yayınları, 2003

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, Osmanlı Devleti Maliyesi'nin Kuruluşu ve Osmanlı Devleti İç Hazinesi, Belleten, XLII, 165 (Ankara 1978), s.67-93

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, Osmanlı Devleti'nin Saray Teşkilâtı, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, Osmanlı Devleti Teşkilatına Medhal, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988

VARCAN, Nezih, Tufan Çakır, Maliye Tarihi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir 2000

II. ARŞİV KAYNAKLARI

MSHHA. Defter 335.

MSHHA.CMH. Evrak 69

